

БЕРЕЗІН О.В., КЛЕМПАРСЬКА М.М.

**СТРАТЕГІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ
ПРИВАБЛИВОСТІ РЕКРЕАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ АР
КРИМ**

МОНОГРАФІЯ

ПОЛТАВА
«ІнтерГрафіка»

УДК 330.322:332.122:379.84 (477.75)
ББК 65.9 (4Укр)495-56+65.9 (4Укр)433-56
Б 48

***Автори:** д.е.н., проф., завідувач кафедри економіки підприємства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» Березін О.В., к. е. н., завідувач заочного відділення Сімферопольського кооперативного торгово-економічного коледжу Кримспоживспілки Клемпарська М.М.*

***Рецензенти:** Мельниченко С.В. – д.е.н., професор кафедри готельно-госторанного та туристичного бізнесу Київського національного торговельно-економічного університету,
 Виноградова О.В. – д.е.н., проф., завідувач кафедри туризму Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського*

*Рекомендовано до друку Вченою радою Вищого навчального закладу Укоопспілки “Полтавський університет економіки і торгівлі”.
 Протокол № 1 від 27 вересня 2012 р.*

Березін О.В., Клемпарська М.М.

Стратегія забезпечення інвестиційної привабливості рекреаційних підприємств АР Крим / О.В. Березін, М.М. Клемпарська. – Полтава: ІнтерГрафіка, 2012. – 337 с.

ISBN 978-966-8419-68-3

Монографія присвячена дослідженню теоретико-методологічних та прикладних аспектів функціонування механізмів інвестиційного процесу та регулювання інвестиційних потоків на підприємствах. Подається широка характеристика інфраструктури рекреаційного району, її розвитку, зроблено оцінку ефективності залучених інвестиційних ресурсів рекреаційними підприємствами АР Крим. Запропоновано базову стратегію підвищення інвестиційної привабливості та забезпечення ефективності використання інвестицій у рекреаційні підприємства АР Крим.

Для науковців, аспірантів, докторантів, економістів, викладачів та студентів економічних напрямів підготовки, прикладні аспекти монографії стануть у нагоді власникам та керівникам відповідних суб'єктів ринку.

УДК 330.322:332.122:379.84 (477.75)
ББК 65.9 (4Укр)495-56+65.9 (4Укр)433-56
ISBN 978-966-8419-68-3

ЗМІСТ

Передмова	2
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНВЕСТУВАННЯ У РЕКРЕАЦІЙНИЙ РАЙОН	9
1.1 . Сутність і механізм інвестиційного процесу	9
1.2. Чинники, що впливають на обсяги та ефективність інвестицій	26
1.3. Тенденції розвитку рекреаційних підприємств АР Крим	42
Висновки до розділу 1	60
РОЗДІЛ 2. МОНИТОРИНГ ВИКОРИСТАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ АР КРИМ	62
2.1. Регулювання інвестиційних потоків на підприємствах	62
2.2. Інфраструктура рекреаційного району, її розвиток	82
2.3. Оцінка ефективності залучених інвестиційних ресурсів рекреаційними підприємствами АР Крим	101
Висновки до розділу 2	121
РОЗДІЛ 3. СТРАТЕГІЯ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У РЕКРЕАЦІЙНІ ПІДПРИЄМСТВА АР КРИМ	123
3.1. Методичні підходи до оптимізації використання інвестицій рекреаційними підприємствами АР Крим	123
3.2. Методичні підходи до формування політики інвестування розвитку рекреаційних підприємств	141
Висновки до розділу 3	163
ПІСЛЯМОВА	165
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	169
ДОДАТКИ	184

ПЕРЕДМОВА

Підвищення рівня конкурентоспроможності підприємств рекреаційного комплексу є об'єктивною передумовою соціально-економічного розвитку Автономної Республіки Крим. Вирішенню цієї проблеми може сприяти залучення інвестиційних ресурсів у розвиток рекреаційних підприємств, що зумовлює необхідність оцінки ефективності залучених інвестицій і опрацювання напрямів підвищення інвестиційної привабливості підприємств рекреаційного комплексу.

Стимулювання залучення інвестиційних ресурсів у розвиток суб'єктів рекреаційної діяльності передбачає вдосконалення методичної бази наукових досліджень з метою обґрунтування ефективності інвестиційних проектів, спрямованих на розвиток рекреаційних підприємств.

Грунтовне дослідження проблеми оцінки ефективності інвестування знайшло відображення у працях таких українських і зарубіжних учених, як: Т. Бень, І. Бланк, Є. Бойко, С. Брігхем, Г. Брітченко, Л. Дж. Гітман, В. Гриньова, Я. Єлейко, В. Карновська, Дж. Кейнс, Т. Кізима, О. Коваленко, Т. Майорова, В. Маслій, А. Пересада, М. Савлук, В. Федоренко, М. Фрідман та ін. Теоретичні та практичні основи функціонування рекреаційних підприємств є предметом наукового дослідження таких вчених, як Бережна І., Єфремова О., Петранівський В., Пірожник І., Рутинський М., Слепокуров А., Фомін Т. та ін. У цих публікаціях розглядаються методичні підходи до оцінки ефективності залучених інвестиційних ресурсів, визначаються чинники, що впливають на обсяги й ефективність інвестицій. Разом з тим, більшість дослідників не виокремлюють специфічний характер функціонування рекреаційних підприємств.

Отже, наукова і практична актуальність зазначених проблем, об'єктивна необхідність подальшого їх дослідження обумовили тему монографії.

Об'єктом дослідження у монографії є інвестиційна діяльність рекреаційних підприємств АР Крим, а предметом дослідження слугують теоретико-методичні та прикладні аспекти підвищення ефективності використання інвестицій для їх розвитку.

Автори сподіваються, що пропонована монографія буде цікавою для науковців, аспірантів та докторантів, її прикладні аспекти стануть у нагоді власникам та керівникам відповідних суб'єктів ринку.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНВЕСТУВАННЯ У РЕКРЕАЦІЙНИЙ РАЙОН

1.1 Сутність і механізми інвестиційного процесу

Серед чинників стабілізації чи дестабілізації економіки у країні у цілому та її регіонах зокрема важлива роль належить інвестиціям та інвестиційній політиці, яку проводить держава. З цих позицій нерідко інвестиції розглядаються як вирішальний і єдиний чинник економічного процвітання і добробуту. Як підтвердження такої точки зору зазвичай наводиться той факт, що індустріально-розвинуті країни мають високу норму інвестицій стосовно валового внутрішнього продукту і національного доходу [162; 177].

Альтернативна точка зору полягає у тому, що інвестиції розглядаються як важливий, але далеко не єдиний і навіть не найголовніший чинник економічного розвитку. При цьому виходять із твердження, що норма і маса інвестицій у будь-якій країні є похідними від рівня і темпів економічного зростання [75; 168; 170; 178]. Не протиставляючи одну точку зору іншій, зауважимо, що взаємозв'язки між інвестиціями і сприятливим станом економічного розвитку завжди мають взаємовплив, хоча, за певних обставин, роль інвестицій на макроекономічному рівні може як підвищуватися, так і знижуватися.

Для розуміння змісту пропонованої монографії доцільно проаналізувати і систематизувати такі категорії, як “інвестиції”, “інвестування”, “інвестиційний процес”, “джерела інвестицій”, “чинники інвестицій”, визначити роль і функції останніх у забезпеченні економічного розвитку рекреаційного району, окреслити їхню структуру. Термін “інвестиції” походить від латинського “invest”, що значить “вкладати”. У ширшому трактуванні інвестиції є вкладенням капіталу з метою його збільшення у майбутньому. При цьому приріст капіталу має бути достатнім для того, щоб компенсувати інвестору відмову від використання наявних коштів на споживання у поточному періоді, винагородити його за ризик, компенсувати втрати від інфляції у наступному періоді [18; 24; 91; 174].

В економічну літературу і практику увійшло поняття “інвестиції”, яке багатьма фахівцями ототожнювалося з поняттям “капітальні

вкладення”. Зауважимо, що капітальні вкладення обмежені лише фінансовими засобами, у той час як інвестуються (вкладаються капітально) не виключно фінансові, але і природні, техніко-технологічні й інформаційні ресурси.

Використання категорії “капітальні вкладення” як аналог категорії “інвестиції”, на думку авторів, є хибним. По–перше, інвестиції у такому разі визначаються як вкладення капіталу у виробництво основних засобів – як виробничого, так і невиробничого характеру. Інвестиції можуть використовуватися з метою приросту основних активів, вкладатися у різні фінансові засоби, у нематеріальні активи. Отже, капітальні вкладення є вузьким поняттям і можуть розглядатися як одна з форм інвестицій, але не як їх аналог [14]. По-друге, на відміну від капітальних вкладень, інвестиції здійснюються переважно у високоефективні проекти, результатом яких є прибуток, дохід, дивіденди [97]. У деяких тлумаченнях інвестиції розглядають як довгострокове вкладання засобів. Безумовно, окремі форми інвестицій (у першу чергу, капітальні вкладення, інвестиції в акції тощо) носять довготривалий характер, але інвестиції можуть бути і короткотривалими (наприклад, короткотривалі фінансові вкладення в облігації, депозитні сертифікати з терміном до одного року) [14].

Законом України “Про інвестиційну діяльність” інвестиції визначаються як усі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об’єкти підприємницької та інших видів діяльності, у результаті якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект [123]. Пересада А. А. висловлює думку, що поняття інвестиції у згаданому законі є дещо неточним у тій частині, в якій йдеться про їх здійснення з метою досягнення соціального ефекту: “соціальний ефект може досягатися через збільшення доходів від інвестиційної діяльності і відповідних надходжень до держбюджету, що використовуються на фінансування соціальних програм. Таким чином, найприйнятнішим терміном для вкладання коштів буде фінансування, а не інвестування” [97].

На нашу думку, соціальний ефект полягає не лише у фінансуванні соціальних програм з держбюджету, але і у покращенні умов праці працівників рекреаційного підприємства, розвитку інфраструктури рекреаційного району.

Згідно Податкового кодексу України інвестиція – це господарська операція, яка передбачає придбання основних засобів, нематеріальних активів, корпоративних прав та цінних паперів в

обмін на кошти або майно [101]. Деякі українські дослідники розглядають інвестиції не як господарську операцію, а як капітал, кошти, які вкладаються в об'єкти підприємницької діяльності [74]. Згідно Закону України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність” господарська операція – це дія або подія, яка викликає зміни у структурі активів та зобов'язань, власному капіталі підприємства [111]. У цьому випадку залучення інвестицій призводить до змін у структурі капіталу. Тому, на нашу думку, визначення інвестицій як господарської операції відображає сутність інвестицій. Але, у визначенні поняття інвестицій згідно цього закону відсутня кінцева, основна мета залучення інвестицій, а саме: отримання економічних вигод суб'єктами ринку.

Майорова Т. В. визначає інвестиції як вкладання коштів у фінансові, матеріальні та нематеріальні активи. На нашу думку, інвестиції – це не лише кошти, що вкладаються в активи [74], а цінності, які вкладаються у приріст активів з метою отримання бажаного прибутку.

Для розвитку рекреаційних підприємств АР Крим залучає не лише внутрішні, але і іноземні інвестиції, їх динаміка наведена на рис. 1.1.

У міжнародному інвестиційному співробітництві беруть участь 67 рекреаційних підприємств АР Крим. Прямі іноземні інвестиції надходять з 20 країн світу. Найбільш активними серед іноземних інвесторів у 2010 р. є інвестори із Віргінських островів, вклад яких становить 29,0 % загального обсягу інвестиційного капіталу, Російської Федерації – 18,9 %, Кіпру – 16,1 %, Узбекистану – 13,6 %, Об'єднаного Королівства – 9,4 %, Білорусії – 8,6 % [48].

Аналіз соціально-економічних досягнень низки зарубіжних країн дозволив виділити позитивні й негативні сторони залучення та функціонування іноземного капіталу [19, 50, 53, 55, 75, 176, 179].

Серед позитивних сторін варто зазначити наступні: збільшення обсягів капітальних вкладень та зменшення строків їх нагромадження; підтримка платіжного балансу; впровадження сучасних технологій, ноу-хау у діяльність рекреаційних підприємств; прискорення темпів

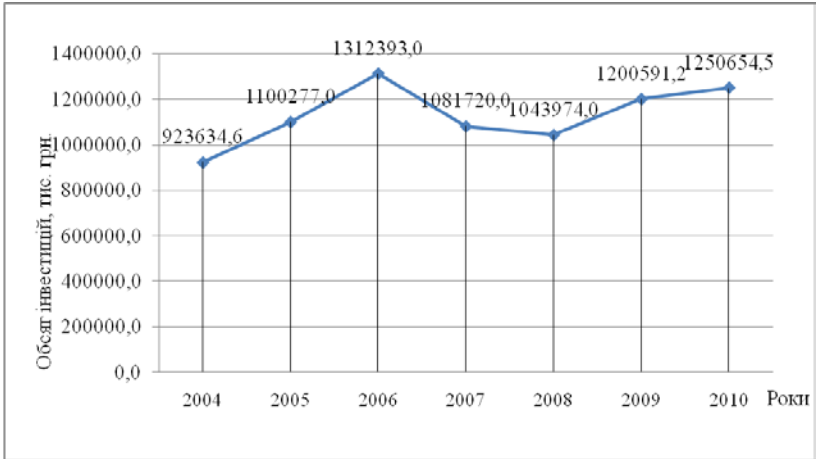

Рис. 1.1. Динаміка прямих іноземних інвестицій у рекреаційні підприємства АР Крим, 2004-2010 рр. [42; 48; 140-143]

структурної перебудови економіки та впровадження ринкових реформ; стимулювання розвитку експорту рекреаційних послуг і зниження рівня імпорту туристичних послуг, тобто стимулювання туристичних потоків з боку іноземних рекреантів та зменшення виїзду українських відпочивальників; забезпечення впровадження передового організаційного й управлінського досвіду; підвищення рівня зайнятості та кваліфікації персоналу.

Серед негативних аспектів, на які варто звернути увагу, виокремимо наступні: трансферт за кордон частини прибутку від рекреаційної діяльності; виштовхування з ринку українських рекреаційних підприємств; жорстка експлуатація місцевих рекреаційних ресурсів; збільшення залежності рекреаційного району від іноземного капіталу [70; 82; 172].

Сисмонді С. вперше розглядав інвестування як явище, що негативно впливає на економіку, породжує кризу. На думку Сисмонді С., міжнародний рух капіталів ґрунтується на прибутковості і податковій політиці: прибуток, не урізаний податками, може сприяти припливу капіталів; але, за інших умов, забезпечуватиме і відтік надлишкових засобів. Надлишок капіталів у країні сприяє розвитку виробництва, але зменшує зайнятість, а відтік капіталів – збіднює

країну. Отже, поза контролем держави цей процес дестабілізує економіку [154].

Прудон П. Ж. поділяв погляди Сисмонді С. відносно негативних наслідків накопичення капіталів. Він відзначав, що успіхи капіталізму мають зворотну сторону: відбувається зубожіння основної маси населення, і тим самим руйнуються основи платоспроможного попиту на продукт, обсяги якого, завдяки певній схильності капіталістів до інвестування, зростають [36]. Сакс Д. вважає, що прямі іноземні інвестиції – це дещо більше, ніж просте фінансування капіталовкладень в економіку. Прямі іноземні інвестиції розглядаються як засіб підвищення продуктивності і рівня обслуговування на українських рекреаційних підприємствах. Розміщуючи свій капітал на рекреаційних підприємствах АР Крим, іноземний інвестор приносить з собою нові технології, нові засоби організації надання рекреаційних послуг лікувального, оздоровчого та туристичного характеру, що забезпечує прямий вихід на світовий ринок [137]. Більшість країн прикладають значні зусилля для залучення нових іноземних інвестицій. Низка держав здійснили правові і податкові реформи лише з метою залучення іноземного капіталу [135]. В Україні у 2000 р. теж був прийнятий Закон України “Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку та спеціальну економічну зону “Порт Крим” в Автономній Республіці Крим”, згідно якого в АР Крим було створено сім територій пріоритетного розвитку: “Велика Ялта”, “Алушта”, “Судак”, “Феодосія”, “Сиваш”, “Керч”, “Східний Крим”, а також уведений пільговий режим оподаткування і валютного регулювання на територіях пріоритетного розвитку [125].

Бесчастних Л. Д. акцентує увагу на тому, що інтеграція інвестиційної діяльності впливає на прогрес усіх країн світу, формуючи якісно нове середовище економічного розвитку. Відносно іноземних інвестицій, дослідники-економісти вважають, що використання іноземного капіталу – неоднозначний за своїми наслідками для країни–реципієнта процес, який проявляється через складну взаємодію комплексу позитивних і негативних тенденцій на макро-, мезо- і макрорівнях [12].

Запобігання небажаним наслідкам іноземного інвестування і економічна безпека країни зумовлює необхідність корегування комплексу відповідних доктрин, стратегій, концепцій, програм

стосовно присутності держави на світових ринках капіталу, реалізації зовнішньоекономічної політики. Чинне законодавство з урахуванням особливостей залучення і ефективного використання іноземних інвестицій для розвитку рекреаційних підприємств АР Крим теж потребує суттєвого удосконалення [12; 158].

На нашу думку, негативні тенденції щодо імпорту іноземних інвестицій, полягають у наступному:

1) технології, що надаються країнами-інвесторами, часто є застарілими;

2) у результаті різниці в оплаті праці багато фахівців виїжджають в інші країни світу, відбувається відтік інтелектуального потенціалу;

3) мета іноземного інвестора полягає, головним чином, у завоюванні ринків рекреаційних послуг того району, де він розміщує прямі інвестиції, а не у наданні послуг з нижчими витратами та за нижчими цінами, ніж у своїй державі.

Світовий досвід переконує, що іноземні інвестиції найактивніше надходять не туди, де бракує капіталу, а туди, де інтенсивно здійснюються капіталовкладення, забезпечуючи динамічне зростання економіки. Потік іноземних інвестицій у рекреаційні райони Автономної Республіки Крим підтверджує такий висновок (рис. 1.2).

Варто зауважити, що зовнішні інвестиції формують лише незначну частину сукупних капітальних вкладень у національну економіку. Вони діють лише після активізації національного капіталу, виконуючи допоміжну роль акселератора внутрішніх перетворень [22; 68].

Залучення іноземних інвестицій у розвиток рекреаційних підприємств АР Крим має ґрунтуватися на селективному підході. При цьому вважаємо за необхідне підкреслити, що пріоритети вибору інвестиційних проєктів за участю іноземних інвесторів мають відповідати довготривалій стратегії розвитку економіки АР Крим. Згідно Закону України “Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку та спеціальну економічну зону “Порт Крим” в Автономній Республіці Крим” спеціальний режим інвестиційної діяльності запроваджується на територіях пріоритетного розвитку терміном до 30 років [125].

Основна мета створення режиму найбільшого сприяння для

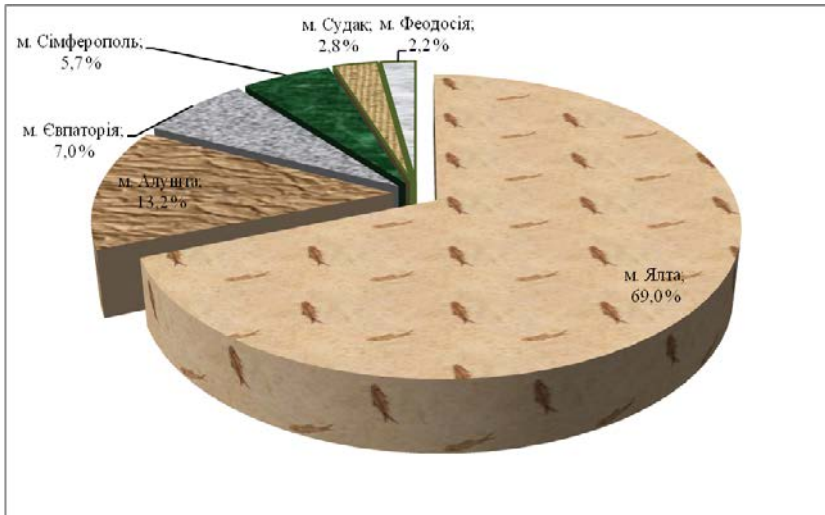

Рис. 1.2. Розміщення прямих іноземних інвестицій за рекреаційними районами АР Крим за 2010 р. [133]

подібного типу інвестицій полягає у формуванні такого економічного середовища, в якому інвестиційна діяльність була б економічно доцільною, причому найвигіднішим (найприбутковішим) має бути інвестування у ті галузі, у розвитку яких зацікавлені рекреаційні райони та держава у цілому [46]. Згідно програми розвитку інвестиційної діяльності в Автономній Республіці Крим до 2010 р., одним з пріоритетних напрямків інвестиційного розвитку є рекреаційний комплекс [129].

У Законі України “Про інвестиційну діяльність” визначено, що “інвестиціями є усі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об’єкти підприємницької та інших видів діяльності, у результаті якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект” [123]. Такими цінностями можуть бути: грошові засоби, цільові банківські внески, паї, акції та інші цінні папери; рухоме та нерухоме майно (будівлі, споруди, устаткування та інші матеріальні цінності); майнові права, що випливають з авторського права, досвід та інші інтелектуальні цінності; сукупність технічних, технологічних, комерційних та інших знань, оформлених у вигляді технічної документації, навичок та виробничого досвіду, необхідних

для організації того чи іншого виробництва, але не запатентованих (“ноу-хау”); права користування землею, водою, ресурсами, будівлями, устаткуванням, а також інші матеріальні права; інші цінності”. А інвестиційна діяльність визначається як сукупність практичних дій підприємця, які спрямовані на реалізацію інвестицій [113].

У світовій економічній літературі, теоретичних дослідженнях проблем інвестицій характерним є більш широкий підхід до визначення інвестицій. Так, за певного розходження у визначеннях П. Массе і Дж. Кейнса, відчувається спільний методологічний підхід. П. Массе вважає, що “найбільш загальне визначення, яке можна дати акту вкладення капіталу, зводиться до наступного: інвестування являє собою акт обміну задоволення сьогоденної потреби на очікуване її задоволення у майбутньому за допомогою інвестиційних благ” [76]. Дж. Кейнс визначає інвестиції як “поточний приріст цінностей капітального майна у результаті виробничої діяльності даного періоду”, як ту “частину доходу за даний період, яка не була використана для споживання” [52].

Низка українських вчених вважають, що інвестиційний процес є важливою складовою економічного розвитку, визначальним сектором економічної політики країни [68; 97; 159]. Деякі зарубіжні автори, такі, як Л. Дж. Гитман, М. Д. Джонк розглядають інвестиційний процес як механізм зведення разом тих, хто пропонує гроші, з тими, хто виявляє попит на них [35]. Отже, термін “інвестиційний процес” в економічній літературі і практиці господарювання використовується доволі широко, проте його чітке і однозначне визначення відсутнє. Часто поняття “інвестиційна діяльність” та “інвестиційний процес” ототожнюють.

Низка дослідників підкреслюють, що інвестиційний процес є економічною категорією, хоча і пов'язаною з технологічними, соціальними і іншими аспектами його реалізації. У цьому аспекті інвестиційний процес є об'єктом економічного регулювання на мезо- і макрорівнях будь-яких економічних систем [20; 78; 156]. При аналізі розвитку рекреаційної діяльності ми дійшли висновку, що інвестиції виконують три головні функції:

1. Інвестиційні ресурси забезпечують зростання ефективності функціонування рекреаційних підприємств і якісне оновлення основних засобів як на рівні окремого підприємства, так і економіки рекреаційного району у цілому.

2. За рахунок інвестиційних ресурсів здійснюються прогресивні структурні зміни у суспільному виробництві.

3. За допомогою інвестицій реалізуються досягнення науково-технічного прогресу і здійснюється на цій основі підвищення ефективності надання рекреаційних послуг.

Залучення інвестицій у розвиток рекреаційних підприємств АР Крим відбувається з метою їх реконструкції та створення основних засобів. Під інвестиційним процесом об'єктів будівництва ми розуміємо процес створення основних засобів і виробничих потужностей – від розробки техніко-економічних параметрів до їх впровадження у господарській діяльності.

Найбільш характерними стадіями інвестиційного процесу є наступні: мотивація інвестиційної діяльності, прогнозування і програмування інвестицій, обґрунтування доцільності інвестицій, страхування інвестицій, державне регулювання інвестиційного процесу, планування інвестицій, фінансування інвестиційного процесу, проектування і ціноутворення, забезпечення інвестицій техніко-технологічними ресурсами, освоєння інвестицій, підготовка надання послуг, введення об'єкта в експлуатацію (рис. 1.3).

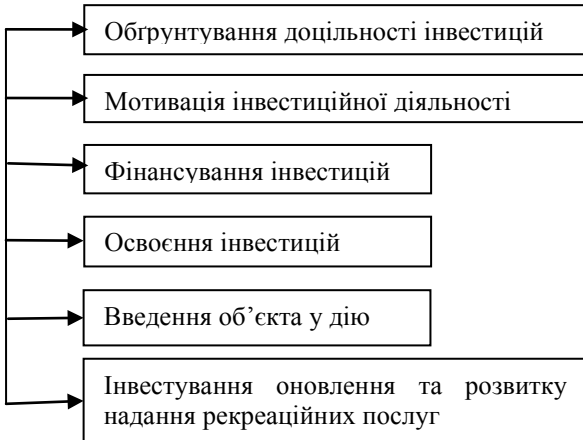

Рис. 1.3. Стадії інвестиційного процесу [96]

Усі стадії інвестиційного процесу знаходяться у взаємозв'язку, адже результат лише однієї стадії сам по собі неможливий без використання результатів інших стадій. Зазвичай інвестиційний процес розпочинається з мотивації інвестиційної діяльності.

Основним мотивом такої діяльності може бути надлишок коштів у суб'єкта господарювання чи фізичної особи. Інвестор, що є власником таких нагромаджень, прагне придбати на інвестиційному ринку фінансові активи (реальні інвестиційні активи), тобто вкласти власний капітал.

Зауважимо, що лише мотивів займатися інвестиційною діяльністю ще замало, щоб опанувати певний інвестиційний проект. Як правило, власникові нагромаджень складно зупинитися на певному проекті, оскільки у нього немає впевненості у тому, що інвестиції принесуть прибуток, крім того, гіпотетично вони взагалі можуть бути втрачені.

З метою забезпечення охорони інвестицій при виборі проекту проводиться низка передінвестиційних досліджень: вивчаються інвестиційні ризики, проводяться маркетингові дослідження, оцінюються напрями інвестування. Обґрунтування доцільності інвестицій потребує розгляду якомога більшої кількості інвестиційних проектів для обрання оптимального. З метою допомоги потенціальному інвестору у виборі напрямку інвестування Міністерство економічного розвитку і торгівлі АР Крим формує базу інвестиційних проектів у рекреаційному комплексі, яка налічує понад 200 інвестиційних проектів [95]. Освоєння інвестицій означає їхню капіталізацію, тобто створення фінансових та реальних активів. Введенням в експлуатацію об'єктів не закінчується реалізація інвестиційного проекту на рекреаційному підприємстві. У процесі експлуатації проект потребує нових інвестицій для підтримки рівня наданих послуг лікувального, оздоровчого та туристичного характеру.

У сучасних умовах перед рекреаційними підприємствами АР Крим постала об'єктивна необхідність активізації інвестиційного процесу. Структурне і якісне оновлення основних засобів підприємств, медичного устаткування для надання лікувальних послуг й створення інфраструктури рекреаційного району відбуваються переважно за рахунок інвестування. Інвестиційний процес на рекреаційних підприємствах потребує поглибленого дослідження, оскільки він відіграє ключову роль у розвитку економіки АР Крим. Лише за допомогою реальних інвестицій можна забезпечити структурну перебудову національного господарства, розвиток науково-технічного прогресу та економічне зростання. Нагадаємо, що протягом тривалого часу дестабілізуючим чинником інвестиційної

діяльності рекреаційних підприємств АР Крим були значні обсяги незавершеного будівництва, що збільшувало дефіцит державного бюджету, поглинаючи без будь-якої віддачі масу техніко-технологічних і фінансових ресурсів. Тому згідно Програми розвитку інвестиційної діяльності в АР Крим до 2010 р. Міністерство економічного розвитку і торгівлі АР Крим сформувало базу даних інвестиційно привабливих об'єктів незавершеного будівництва у рекреаційному комплексі.

Об'єктивною основою інвестиційної діяльності є інвестиційні цикли. Інвестиційний цикл ми розглядаємо як процес, що реалізується протягом часу здійснення інвестицій і являє собою комплекс заходів від моменту прийняття рішення про інвестування до завершальної стадії інвестиційного проекту: науково-дослідні і дослідно-конструкторські роботи, прийняття інвестиційних рішень, планування і проектування, підготовка до будівництва, будівництво, вихід на проектні показники і окупність вкладень [96]. Різноманітність видів інвестиційних циклів та їх складний взаємозв'язок зумовили широке використання на практиці та у наукових дослідженнях поняття "інвестиційний процес". У вузькому тлумаченні поняття "інвестиційна діяльність" застосовують саме цей термін. Він пов'язується з обґрунтуванням і реалізацією інвестиційних проектів [97]. Інвестиційний процес і цикл проходять через одні й ті самі стадії та етапи. Проте, на відміну від інвестиційного процесу як безперервного процесу реалізації капітальних вкладень, що відображає сутність розширеного відтворення основних засобів, інвестиційний цикл – це індивідуальний обіг капітальних вкладень. Динаміку інвестиційних процесів слід розглядати у різних аспектах – вартісному, просторовому, матеріальному. Кожний з цих аспектів розкриває певні особливості інвестиційного процесу, але спільними для усіх є послідовний рух вартості і кругообіг капіталу, створення нової споживчої вартості внаслідок об'єднання та перетворення продуктів кожної стадії інвестиційного процесу [157]. Завдяки комплексному характеру, інвестиційний процес впливає на розвиток рекреаційних підприємств АР Крим, на стан регіональної економіки у цілому. Своєчасна та збалансована його реалізація у територіально-галузевому плані має стабілізуючий і стимулюючий вплив на розвиток підприємств санаторно-курортного та туристичного комплексів. І навпаки, надто розтягнута у часі реалізація інвестиційного процесу

призводить до збільшення періоду між здійсненням інвестування та отриманням прибутку від їх залучення.

Сформувані механізми ефективної реалізації капітальних вкладень можливо лише за наявності комплексного підходу до процесу створення й оновлення основних засобів рекреаційних підприємств. Такий підхід визначає сутність інвестиційного процесу. Найважливішою його рисою є щільний зв'язок з науково-технічним прогресом. Створені внаслідок реалізації інвестиційного процесу основні засоби є носіями нової техніки й технології, які, у свою чергу, є каталізаторами нової хвилі науково-технічного прогресу.

Зауважимо, що інвестиційний процес досягає найвищої ефективності тоді, коли реалізація капітальних вкладень і створення основних засобів збігаються з періодом створення та впровадження нових рекреаційних об'єктів, технологій та методики надання рекреаційних послуг. У зв'язку з цим, перед економічною наукою постало завдання розробити й постійно підтримувати в узгодженні з мінливими умовами механізми автоматичної реалізації досягнень науково-технічного прогресу через інвестиційний процес [157]. Між витратами інвестиційних ресурсів і здобуттям інвестиційного прибутку проходить певний період часу. Вирізняють три форми протікання інвестиційного процесу і здобуття інвестиційного прибутку підприємством у часі [94; 159]:

1. Послідовне протікання інвестиційного процесу, за якого інвестиційний прибуток формується відразу після завершення інвестування засобів. До такої форми протікання інвестиційного процесу можна віднести інвестиційний проект “Створення та експлуатація парку атракціонів на Південному березі Криму” (м. Ялта).

2. Паралельне протікання інвестиційного процесу, за якого формування інвестиційного прибутку можливе до повного завершення процесу інвестування засобів. Прикладом інвестиційного проекту у рекреаційному комплексі АР Крим є проект “Будівництво, реконструкція та експлуатація пансіонату “Море” (м. Алушта).

3. Інтервальне протікання інвестиційного процесу, за якого між періодом завершення інвестування засобів і формування інвестиційного прибутку проходить певний час. До такої форми протікання інвестиційного проекту можна віднести проект “Будівництво та експлуатація пансіонату “Пальміра-Палас” (м. Ялта).

Згідно Закону України “Про інвестиційну діяльність”, об’єктами інвестиційного процесу можуть бути грошові засоби, цільові банківські внески, паї, акції та інші цінні папери; рухоме та нерухоме майно (будівлі, споруди, устаткування та інші матеріальні цінності); майнові права, що випливають з авторського права, досвід та інші інтелектуальні цінності; сукупність технічних, технологічних, комерційних та інших знань, оформлених у вигляді технічної документації, навичок та виробничого досвіду, необхідних для організації того чи іншого виробництва, але не запатентованих (“ноу-хау”); права користування землею, водою, ресурсами, будівлями, устаткуванням, а також інші матеріальні права; інші цінності [123]. Інвестиційні ресурси є об’єктами інвестиційної діяльності [14; 38; 69; 96; 157; 166]. Інвестиційні ресурси – це цінності, які вкладені у певні проекти з метою приросту власних економічних вигод у тому чи іншому вигляді, починаючи від матеріально-речовинного і закінчуючи грошовим. До інвестиційних ресурсів відносять: природні ресурси та землю, корисні копалини та інші ресурси; трудові ресурси; матеріальні ресурси, засоби виробництва: будинки, устаткування, машини, транспортні засоби, запаси предметів споживання тощо; грошові нагромадження, цільові банківські вклади, кредити, цінні папери; об’єкти інтелектуальної власності (авторські права, ноу-хау, ліцензії, досвід, кваліфікацію тощо) [97]. Механізм інвестиційного процесу складається з 4 блоків: маркетинговий, організаційно-правовий, економічний, соціальний (рис. 1.4). Маркетинговий блок поєднує інформаційну підтримку інвестиційного процесу на рекреаційних підприємствах і інформаційні бази даних. На підставі інформації посольств країн-потенційних інвесторів і матеріалів, які надходять до уряду, утворено базу даних іноземних інвестиційних підприємств.

Згідно маркетинговому блоку, підприємство обирає стратегію залучення інвестицій. Виокремлюють наступні стратегії інвестування [136]:

- консервативна стратегія, що акцентує основну увагу на забезпеченні безпеки вкладень;
- помірно агресивна, за якої баланс “прибутковість-ризик” зміщений у бік забезпечення певної, заданої безпеки вкладень;
- агресивні стратегії, що переслідують цілі забезпечення певної заданої мінімально допустимої прибутковості вкладень.

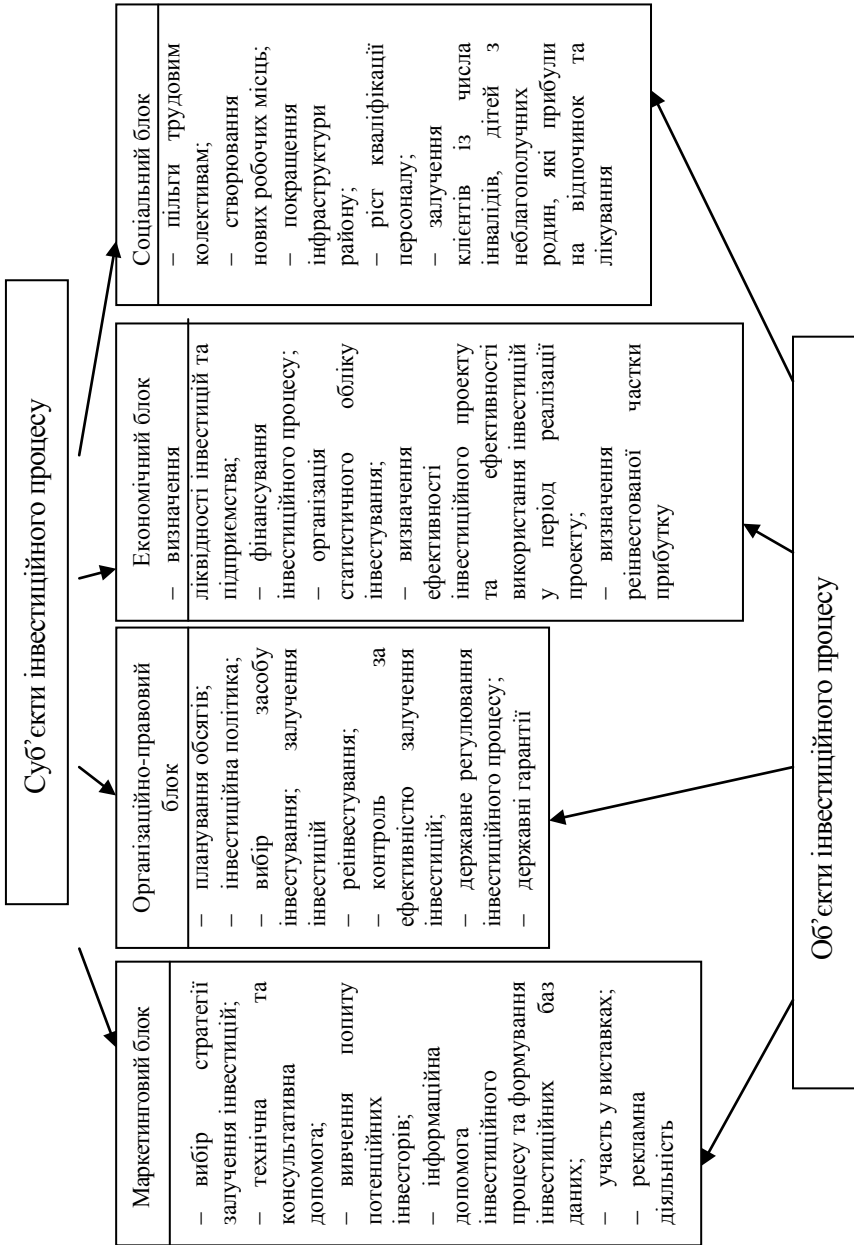

Рис. 1.4. Механізм інвестиційного процесу [45; 97]

Одним із складових елементів маркетингового блоку є планування і здійснення рекламної діяльності рекреаційного підприємства з метою зменшення розбіжностей між коефіцієнтами заповнюваності підприємств в осінньо-зимовий та весняно-літній періоди. Образ підприємства формується за допомогою розробки концепції іміджу підприємства, у тому числі придбання уніформи для його співробітників; організація різних свят з метою залучення найбільшої кількості відвідувачів і зміцнення зв'язків зі споживачами шляхом надання знижок; підготовка інформаційних блоків для засобів масової інформації; підготовка макетів ілюстративних матеріалів, сценаріїв для радіо- і телероликів; участь у туристичних ярмарках і виставках.

З метою здійснення ефективної рекламної діяльності рекреаційним підприємствам доцільно використовувати наступні види реклами: зовнішня реклама (створення рекламно-інформаційних вивісок і щитів); друкарська рекламна продукція (випуск буклетів, фірмових тек, конвертів, листівок, значків); рекламні ролики; реклама у засобах масової інформації (прокат рекламних радіороликів на каналах національного телебачення та світу і розміщення рекламних матеріалів у спеціалізованих друкарських виданнях); паблік рилейшнз; участь у різного роду семінарах, прес-конференціях тощо.

Наступним блоком механізму інвестування є організаційно-правовий блок. Складовим елементом даного блоку є інвестиційна політика. Інвестиційна політика – складова частина загальної господарської стратегії підприємства, яка полягає у виборі і реалізації найбільш раціональних засобів розширення і оновлення рекреаційного потенціалу підприємства [74]. При розробці інвестиційної політики враховуються наступні чинники: фінансовий стан підприємства; його технічний рівень, наявність незавершеного будівництва і не встановленого устаткування; можливість здобуття устаткування на умовах лізингу; наявність у підприємства як власних, так і можливості залучення позикових засобів у формі кредитів і позик; умови інвестування на ринку капіталу; пільги, що отримуються інвесторами від держави; ефективність визначених до реалізації проєктів; умови страхування і здобуття відповідних гарантій від прояву ризиків. При розробці інвестиційної політики рекомендується визначити загальний обсяг інвестицій, засоби раціонального використання власних засобів

і можливості залучення додаткових грошових ресурсів з кредитного і фондового ринків.

Складовими елементами організаційної частини даного блоку є: організаційно-структурне удосконалення шляхом підвищення організаційного потенціалу (форми управління, структурної перебудови), сертифікації послуг.

Складовою механізму інвестиційного процесу є економічний блок. Джерелом приросту капіталу і метою інвестицій є отримуваний від них прибуток (дохід). Сума прибутку зіставляється з інвестиційними витратами і визначається їх ефективність. Процес порівняння інвестиційних витрат і отриманих результатів (прибутку) здійснюється безперервно: до інвестування (при розробці бізнес-плану інвестиційного проекту), у ході його здійснення (у процесі будівництва об'єкту) і після завершення інвестування (при експлуатації нового об'єкту). Процеси вкладення капіталу і здобуття прибутку можуть виконуватися у різній часовій послідовності. Одним з елементів економічного блоку є визначення ліквідності підприємства і інвестицій.

Забезпечення ліквідності інвестицій необхідно визначати через значні зміни зовнішнього інвестиційного середовища, кон'юнктури ринку та стратегії розвитку підприємства у майбутньому періоді. Тому за окремими об'єктами інвестування може істотно знизитися прибутковість, що матиме негативний вплив на загальну інвестиційну привабливість рекреаційного підприємства. Через вплив таких негативних чинників доводиться приймати рішення про своєчасний вихід з неефективних проектів і реінвестування вивільненого капіталу. Для визначення ліквідності інвестицій розраховуються наступні показники: загальний період ліквідності конкретного об'єкту інвестування, коефіцієнт ліквідності інвестицій.

Коефіцієнт загальної ліквідності показує, чи досить у рекреаційного підприємства засобів для погашення короткотермінових зобов'язань у майбутньому періоді, характеризує здатність підприємства розраховатися зі своїми кредиторами. Разом з тим, підвищення коефіцієнту загальної ліквідності понад оптимальне значення не завжди означає поліпшення ліквідності. Так, якщо зростання коефіцієнту ліквідності викликане зростанням запасів чи дебіторської заборгованості, це може бути і негативним явищем [20]. Для оцінки платоспроможності рекреаційного підприємства у

тривалому періоді необхідно проводити аналіз структури капіталу підприємства. Для цього можна використовувати наступні показники: коефіцієнт фінансовій незалежності, що оцінює частку власних засобів підприємства у структурі його чистих активів; коефіцієнт співвідношення позикових і власних засобів, який показує, скільки позикових засобів припадає на 1 грн. власних.

Наступним напрямом аналізу господарського стану підприємства є визначення його рентабельності, активності і прибутковості. Розмір реінвестованого прибутку залежить від показника ефективності господарської діяльності, дивідендної політики підприємства.

Останнім блоком механізму інвестування є соціальний блок. При реалізації декількох інвестиційних проектів спостерігається поліпшення інфраструктури рекреаційного району, створюються нові робочі місця, вкладаються інвестиції у підвищення кваліфікації персоналу, з метою створення іміджу рекреаційного підприємства спонсуються різні події. Отже, в умовах стабільного розвитку економіки інвестиції у підприємства, що надають послуги лікувального, оздоровчого та туристичного характеру, забезпечують економічне зростання рекреаційного району. Крім того, інвестиції дають можливість формувати структуру економіки АР Крим відповідно до кон'юнктури ринку.

Інвестиції слугують засобом вирівнювання рівнів соціально-економічного розвитку рекреаційних районів. Інвестиції використовуються рекреаційними підприємствами для досягнення стабільності надання послуг лікувального, оздоровчого характеру та забезпечення конкурентоспроможності на ринку туристичних послуг. Отже, інвестиції необхідні для забезпечення ефективного функціонування рекреаційного підприємства у майбутньому, стабілізації господарського стану і максимізації прибутку. У макроекономічному масштабі досягнутий добробут населення певною мірою є результатом минулих інвестицій в економіку, а нинішні інвестиції, у свою чергу, створюють підвалини майбутнього зростання продуктивності праці і добробуту [16; 17; 37; 43].

Отже, інвестиційний процес на рекреаційних підприємствах є важливим підґрунтям для максимізації економічних вигід та реалізації соціальних програм.

1.2 Чинники, що впливають на обсяги та ефективність інвестицій

Інвестиції – один з найбільш важливих і дефіцитних ресурсів рекреаційного району, використання якого дозволяє вдосконалити якість послуг лікувального, оздоровчого та туристичного характеру, підвищити конкурентоспроможність, створити додаткові робочі місця, що підсумку сприяє зростанню рівня та якості життя населення рекреаційного району. Тому важливим є забезпечення раціонального, ефективного використання інвестиційних ресурсів, прогнозування наслідків їх використання.

Світовий досвід переконує, що соціально-економічний розвиток держави неможливий за відсутності сприятливого інвестиційного клімату, покликаного забезпечувати динамізм і гнучкість національної економіки, здатність використовувати власні порівняльні переваги.

Інвестор завжди має розв'язати проблему ухвалення оптимального інвестиційного рішення. Зауважимо, що мотивація доцільності участі в інвестиційних проектах завжди базується на оцінці інвестиційного клімату місця передбачуваного вкладення (від локального до країни у цілому).

Нині в економічній науці відсутній єдиний підхід до визначення поняття “інвестиційний клімат”. На наш погляд, вдалим є трактування інвестиційного клімату як сукупності політичних, економічних, юридичних чинників і умов регулювання інвестиційної діяльності, які визначають ступінь ризику інвестицій і можливість їх ефективного використання [39]. Чинне інвестиційне законодавство України не містить єдиного визначення поняття привабливого інвестиційного клімату. Деякі автори розуміють під інвестиційним кліматом ступінь сприятливості ситуації, що склалася у тій чи іншій країні (галузі, районі, підприємстві), стосовно інвестицій, що могли б бути здійснені у країну (галузь, район, підприємство) [169]. Однак, на нашу думку, таке розуміння поняття інвестиційного клімату спрямоване на процес інвестування у майбутньому, тому є характерним для поняття “інвестиційна привабливість” (галузі, району, підприємства).

Більшість авторів розглядають інвестиційний клімат рекреаційного району як сукупність політичних, економічних, соціальних умов, які забезпечують та сприяють інвестиційній діяльності, визначають ступінь ризику інвестицій та можливість їх ефективного використання [28; 74; 97].

За нашим переконанням, таке тлумачення інвестиційного клімату розкриває поняття інвестиційної привабливості, а не клімату у цілому. Ми вважаємо, що інвестиційний клімат поєднує інвестиційну привабливість (галузі, району, підприємства) та інвестиційну активність (галузі, району, підприємства). Інвестиційна привабливість характеризує загальні умови, чинники здійснення інвестування, а інвестиційна активність – залежний від цього результат. Інвестиційна активність рекреаційного району може розглядатися як обсяги залучення інвестицій та їх динаміка у рекреаційні підприємства [28]. В економічній літературі є кілька визначень поняття “інвестиційна привабливість” [51; 87; 99; 116; 117], які зводяться до двох наступних тез:

- відповідність рекреаційного району основній меті інвесторів щодо прибутковості, відсутності ризиків, ліквідності інвестицій;
- рівень задоволення господарських потреб та інтересів інвесторів щодо конкретного рекреаційного району.

На нашу думку, такі визначення не позбавлені суттєвого недоліку – вони не містять періоду часу, за який визначається інвестиційна привабливість рекреаційного району, адже цей показник не є постійною величиною. Виходячи з цього, пропонуємо наступне визначення поняття інвестиційна привабливість рекреаційного району: це поєднання умов, засобів, можливостей, які обумовлюють платоспроможний інвестиційний попит підприємства, галузі, країни за певний період часу.

Бережна І. визначає інвестиційну привабливість рекреаційного району як умови, якими володіє район, що визначають ефективність рекреаційно-економічної діяльності і мають інтерес для інвесторів у галузі туристичного бізнесу та індустрії розваг [8].

На нашу думку, це визначення інвестиційної привабливості рекреаційного району не є повним тому, що рекреаційно-економічна діяльність поєднує діяльність підприємств інфраструктури рекреаційного району, а також суб'єктів рекреаційної діяльності, які працюють не лише у галузі туристичного бізнесу та індустрії розваг, а також у санаторно-курортній сфері.

Вважаємо, що інвестиційна привабливість рекреаційного району складається з інвестиційного потенціалу рекреаційного району та низки інвестиційних ризиків. Інвестиційний потенціал рекреаційного

району характеризує низка наступних чинників: економічні, культурно-соціальні, політичні, правові, екологічні, географічні.

Інвестиційній діяльності рекреаційного району завжди притаманна ризикованість. Інвестиційний ризик є складовою не лише інвестиційної привабливості рекреаційної галузі АР Крим, але і інвестиційного клімату рекреаційного району у цілому. Ризик визначає можливість втрати прибутку від інвестицій, зумовлює причини, чому не доцільно вкладати кошти у рекреаційні підприємства району. Величина інвестиційного ризику залежить від політичної, економічної, екологічної, правової, соціальної нестабільності у рекреаційному районі.

При визначенні інвестиційної привабливості рекреаційного району варто проводити аналіз у двох напрямках:

1. Визначати інвестиційну привабливість підприємства;
2. Визначати інвестиційну привабливість галузі, району, країни у цілому.

Методи визначення інвестиційної привабливості передбачають розрахунки від загального до конкретного об'єкту [74; 96]. При визначенні інвестиційної привабливості країни міжнародні агентства як основні параметри аналізу використовують макроекономічні показники динаміки приросту валового внутрішнього продукту, стан платіжного балансу країни, фінансового ринку, обслуговування внутрішнього та зовнішнього боргу, оцінюють політичний, економічний та соціальний стан країни [83]. Держкомстатом України затверджена методика визначення інвестиційної привабливості районів, згідно з якою її пропонується оцінювати за наступними показниками [117]:

- 1) інвестиції в основний капітал у розрахунку на 1 особу середньорічної чисельності наявного населення (грн.);
- 2) інвестиції у житлове будівництво у розрахунку на 1 особу середньорічної чисельності наявного населення (грн.);
- 3) обсяг прямих іноземних інвестицій у розрахунку на 1 особу середньорічної чисельності наявного населення (грн.);
- 4) зміна обсягу прямих іноземних інвестицій у розрахунку на 1 особу середньорічної чисельності наявного населення (грн.);
- 5) щільність автомобільних доріг загального користування з твердим покриттям (на 1000 км);

6) обсяг експорту товарів у розрахунку на 1 особу середньорічної чисельності наявного населення (грн.).

На нашу думку, дані показники характеризують лише інвестиційну активність районів. Інвестиційну привабливість території з наведеного переліку частково відображає лише показник щільності автомобільних доріг. Доцільно розглядати інфраструктуру рекреаційного району у цілому, оскільки її низький рівень може стати серйозною перешкодою для надходження інвестицій, оскільки створення основних комунікацій вимагає значних обсягів капіталовкладень і одночасно впливає на рівень прибутковості інвестицій лише опосередковано [25]. Підходи до визначення інвестиційної привабливості районів спираються переважно на метод експертних оцінок та на статистичні дані [3; 25; 27; 99; 131]. Такі методи різняться переліком питань респондентам, показниками, які пропонуються для аналізу, методами збору інформації, критеріями, за якими здійснюється групування показників як на рівні підприємства, так і на рівні галузі, району чи країни у цілому.

З метою поглибленого дослідження інвестиційної привабливості рекреаційного району необхідно змінити напрямок аналізу від конкретного об'єкту до галузі та району у цілому. При розрахунку інвестиційної привабливості галузі або району Міністерству економічного розвитку і торгівлі АР Крим слід визначати потреби рекреаційної галузі в інвестиційних ресурсах, а це можливо зробити лише після аналізу інвестиційних потреб кожного окремого підприємства галузі. Найбільш привабливий район чи галузь варто визначати з урахуванням показників господарської діяльності підприємств району.

У ході аналізу динаміки розвитку рекреаційного підприємства розраховують наступні показники: обсяг реалізації рекреаційних послуг, місце підприємства у рекреаційній галузі, географічне розміщення; показник стану господарювання підприємства: оцінка ліквідності, платоспроможності, суми прибутку, рентабельності, вартості майна тощо. Отже, визначення інвестиційної привабливості рекреаційного району і галузей можливо зробити у ході аналізу стану господарської діяльності окремих суб'єктів господарювання району. Інвестиційна привабливість рекреаційної галузі поєднує: важливість галузі для розвитку рекреаційного району у цілому; рівень конкуренції на ринку рекреаційних послуг району, обсяги реалізації

рекреаційних послуг; рівень державного втручання у розвиток галузі (законодавство, пільги щодо оподаткування, державне фінансування галузі); результати господарювання рекреаційних підприємств (середній рівень прибутковості, кредиторська заборгованість, витрати рекреаційних підприємств на надання послуг тощо); соціальна роль рекреаційної галузі в економіці АР Крим (кількість працюючих у рекреаційній галузі, середньомісячна заробітна плата на рекреаційних підприємствах тощо).

Низка чинників та ризиків, які впливають на обсяги залучення інвестицій у рекреаційну діяльність АР Крим, визначають інвестиційну привабливість рекреаційного району.

Складові інвестиційного клімату рекреаційного району наведено на рис. 1.5.

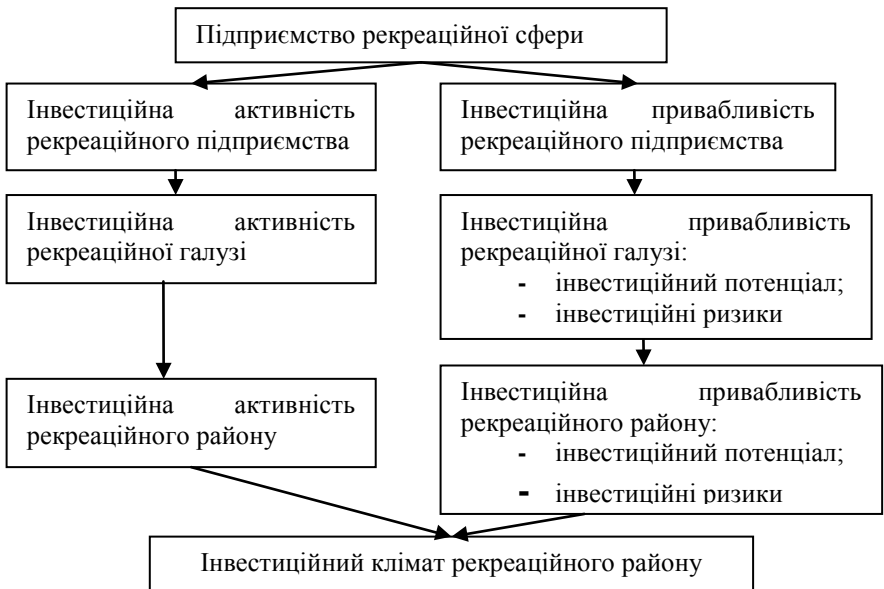

Рис. 1.5. Складові інвестиційного клімату рекреаційного району
[складено авторами]

В економічній літературі існує низка праць, присвячених визначенню чинників, що впливають на обсяги залучення

інвестиційних ресурсів у рекреаційний район. Переважна кількість авторів виокремлює такі чинники: природні, трудові, економічні, інфраструктурні, науково-технічні, наявність податкових преференцій, які стимулюють приплив інвестицій в економіку [25; 28; 31; 72; 74; 96].

Разом з тим, в українській економічній літературі відсутній єдиний підхід до визначення і систематизації чинників інвестиційної привабливості та з'ясування їх ролі в активізації процесів інвестування.

Під чинниками інвестиційної привабливості рекреаційного району дослідники розуміють “процеси, явища, дії, переважно об'єктивного характеру, які впливають на інвестиційну привабливість рекреаційного району і визначають його територіальні особливості” [25].

Покращенню інвестиційної привабливості рекреаційної діяльності сприяє ефективна регіональна інвестиційна політика, яка є сукупними діями державних та місцевих органів влади відносно розвитку інвестиційного процесу у рекреаційному районі, пов'язаного з вдосконаленням нормативно-правової бази, наданням преференцій для найбільш ефективних і значимих для району інвестиційних проєктів, розвитком інфраструктури з обслуговування суб'єктів інвестиційної діяльності, гарантуванням безпеки діяльності суб'єктів ринку.

Рекреаційний комплекс Криму є безперечним пріоритетом державної інвестиційної політики, оскільки має унікальні природно-кліматичні умови, що дозволяють перетворити цю галузь на одну з найприбутковіших. Сукупність показників, за якими українські і зарубіжні аналітики у різні періоди пропонували визначати рівень інвестиційної привабливості районів, систематизована А. Асаулом [2]. Чинники впливу на інвестиційну привабливість Коваленко В.В. об'єднав у три групи, що визначають рівень привабливості території для інвесторів [67]:

1. Чинники, що впливають на рівень інвестиційного потенціалу рекреаційного району (природно-географічний, трудовий, виробничий, інноваційний, інституційний, інфраструктурний, фінансовий, споживчий потенціали).

2. Чинники, що визначають рівень некомерційних інвестиційних ризиків (законодавчі, політичні, соціальні, економічні, екологічні і кримінальні ризики).

3. Чинники, що формують інвестиційну активність (концентрація і розподіл інвестиційного капіталу, активізація інноваційної діяльності, розвиток прямих і портфельних інвестицій).

На нашу думку, таке позиціонування чинників, що визначають рівень привабливості території для інвесторів, є хибним, оскільки інвестиційна активність є результатом здійснення інвестицій у рекреаційну галузь, а не чинником, що формує інвестиційну привабливість рекреаційного району. Для кількісного вираження дій наведених чинників А. Асаул пропонує використання максимально можливої кількості показників, які характеризують рівень інвестиційної привабливості території.

Однак, на думку низки авторів, окремі з наведених чинників не справляють помітного впливу на обсяг залучення інвестицій в економіку певного рекреаційного району. До таких показників вони відносять чинники першої групи, а саме показники фінансового потенціалу району (питома вага прибуткових та збиткових підприємств рекреаційної галузі, рентабельність підприємств тощо) [25].

Проте, на нашу думку, перша група чинників, що впливають на обсяги залучення інвестицій у розвиток рекреаційних підприємств, безпосередньо впливають на обсяг ресурсів, що залучаються, оскільки саме природно-ресурсний, інфраструктурний, економічний потенціали рекреаційного району є критеріями вибору інвестиційного проекту і обсягу інвестицій, що залучаються у рекреаційні підприємства АР Крим.

Чинники, що впливають на обсяг залучення і ефективність використання інвестицій у рекреаційний район, прийнято називати чинниками інвестиційної привабливості рекреаційного району. Ретельний аналіз наявних наукових розробок щодо визначення чинників інвестиційної привабливості дозволяє виокремити чинники, які у комплексі впливають на обсяг залучення інвестиційних ресурсів. Разом з тим, у більшості робіт до чинників інвестиційної привабливості відносять і інвестиційні ризики.

Ми пропонуємо розглядати чинники інвестиційного потенціалу та інвестиційні ризики рекреаційного району окремо, тому що рівень

привабливості району при аналізі чинників інвестиційного потенціалу визначається на короткотерміновий період, а рівень ризику – на середньо- або довготривалий період у майбутньому. До чинників інвестиційного потенціалу рекреаційного району віднесемо наступні [66]:

1. Географічне розташування та природно-ресурсний потенціал.
2. Економічну ситуацію у рекреаційному районі.
3. Політичні та правові аспекти, їх прояв у районі.
4. Науково-технічний потенціал рекреаційного району.
5. Інфраструктурний потенціал району, тенденції його зміни.
6. Соціально-культурні аспекти та історичні традиції району.
7. Екологічні особливості рекреаційного району.

Оцінку наведених чинників інвестиційного потенціалу рекреаційного району, які можливо визначити за даними офіційної статистики, пропонуємо виокремити у першу групу. Чинники, які не можливо визначити за даними статистики, пропонуємо оцінити за методом експертної оцінки та виділити у другу групу. До першої групи віднесемо наступні чинники інвестиційного потенціалу рекреаційного району:

1. Економічні чинники визначатимемо за допомогою наступних даних: темпи інфляції, загальна кількість рекреаційних підприємств, рівень конкуренції, обсяг валового регіонального продукту, питома вага збиткових підприємств до загальної кількості рекреаційних підприємств, показники стану господарювання підприємств: обсяги наданих послуг, рівень рентабельності, сума прибутку або збитку, наявність кредиторської заборгованості рекреаційних підприємств тощо.

До чинників, що впливають на обсяги і ефективність інвестицій, відносять термін окупності інвестицій, середню норму прибутку. Прибуток рекреаційного підприємства залежить від ціни рекреаційної послуги, від витрат, пов'язаних з наданням цих послуг [63]. У результаті збільшення прибутку скорочується період окупності інвестиційного проекту, що свідчить про збільшення ефективності використання інвестицій.

Динаміка зміни ціни одного дня перебування на рекреаційних підприємствах АР Крим та витрат на один день перебування за період 2004-2010 рр. наведена на рис. 1.6.

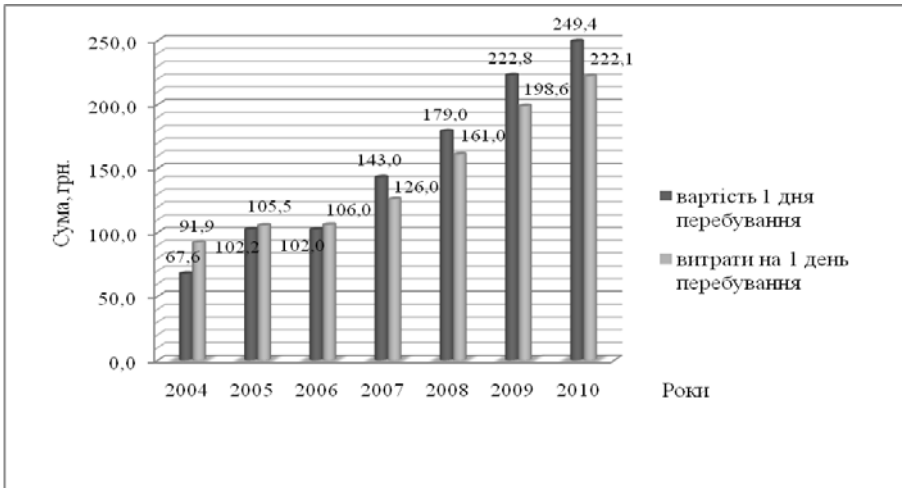

Рис. 1.6. Показники вартості та витрат у розрахунку на один день перебування на рекреаційних підприємствах АР Крим, 2004–2010 рр. [105]

Рисунок 1.6 свідчить, що за період 2004-2006 рр. основна діяльність рекреаційних підприємств АР Крим була збитковою, а у 2007 р. рентабельність підприємств рекреаційної галузі складала 13,4 %, у 2008 р. – 11,2 %, у 2009 р. – 12,2 %, у 2010 р. – 12,3 %. За період 2004-2010 рр. інвестиційна привабливість рекреаційної галузі зростає.

2. Науково-технічний потенціал рекреаційного району оцінюється за кількістю фахівців, що виконують науково-технічні роботи, обсягом наукових і науково-технічних робіт (на одну особу населення), обсягом витрат на науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи. Інвестори, у тому числі і іноземні, більшою мірою зацікавлені у територіях, які мають певні технологічні переваги і перспективи розвитку.

3. Показниками рівня розвитку інфраструктури рекреаційного району є щільність автомобільних і залізничних шляхів сполучення, використання електроенергії, газу і води (на одну особу населення), рівень розвитку сфери відпочинку та розваг, який може визначатися за кількістю аквапарків, музеїв, театрів, дельфінаріумів, кінотеатрів. Наявність розвиненої інфраструктури забезпечує інвесторові можливість отримати необхідну кількість електроенергії, води, газу

для потреб виробництва, перевезення відпочивальників тощо. Відсутність основних комунікацій стає непереборною перешкодою для залучення інвестицій на певну територію.

Найбільш розвинена інфраструктура сфери відпочинку та розваг у м. Ялта, на частку якої припадає 41,3 % усіх демонстраторів фільмів, 30 % театрів та музеїв та 22,7 % об'єктів розваг. Друге місце за рівнем розвитку сфери відпочинку та розваг посідає Бахчисарайський район. Найменш розвинена ця сфера у м. Саки, Сімферопольському, Чорноморському та Роздольненському районах (табл. 1.1).

4. Соціально-культурні чинники характеризують ділову практику, рівень соціальної напруженості, трудовий потенціал тощо. Трудовий потенціал варто оцінити за наступними критеріями:

- наявність трудових ресурсів. Показниками для їх визначення є щільність населення, кількість економічно активного населення, пропозиція робочої сили на ринку праці;

- кваліфікаційний рівень трудових ресурсів;

- вартість робочої сили.

Високі середні доходи населення визначають соціальну стабільність у рекреаційному районі, і, навпаки, кількість населення з грошовими доходами, нижчими за величину прожиткового мінімуму, – рівень соціальної напруженості. Аналіз даного показника також дозволяє оцінити платоспроможний попит у певному районі. Рекреаційні райони з високим рівнем даного показника є менш привабливими для інвестування. До показників даної групи відносять кількість офіційно зареєстрованих безробітних, купівельну спроможність заробітної плати. Кримінальний чинник враховує рівень криміногенного стану у районі.

Для оцінки криміногенного чинника використовується показник кількості зареєстрованих злочинів на 1000 осіб населення. Високий рівень злочинності у районі, особливо в економічній сфері, може стати серйозною перешкодою для залучення інвестицій у рекреаційний район.

5. Для низки національних і особливо зарубіжних інвесторів важливим щодо привабливості територій виступає рівень екологічного забруднення. Формування позитивного іміджу Криму на міжнародному ринку неможливе без урахування екологічної ситуації у рекреаційному районі, оскільки стан навколишнього середовища нерозривно пов'язаний з просуванням будь-якого рекреаційного

Таблиця 1.1

Об'єкти сфери відпочинку та розваг за рекреаційними районами АР Крим, 2010 р. [110; 144]

Райони	Кількість демонстраторів фільмів, од.	Кількість музеїв, театрів, од.	Кількість аквапарків, дельфінаріумів, од.
м. Алушта	7	1	5
м. Євпаторія	5	3	2
м. Керч	1	1	1
м. Саки	–	1	–
м. Судак	6	1	2
м. Феодосія	3	4	4
м. Ялта	31	6	5
Бахчисарайський район	19	1	1
Ленінський район	1	1	1
Роздольненський район	–	–	–
Сакський район	2	–	1
Сімферопольський район	–	–	–
Чорноморський район	–	1	–
Всього за рекреаційними районами	75	20	22

продукту. Показник викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел свідчить, що технологічні процеси і устаткування підприємств застаріли і вимагають модернізації. У свою чергу, це вимагає додаткових капітальних вкладень, що знижує інвестиційну привабливість рекреаційного району. За даними статистики, найбільш забрудненими районами АР Крим є м. Керч, на частку якої припадає 71,3 % усіх відходів у 2010 р.

Друге місце посідає м. Ялта – 19,1 % у 2010 р. Утворення відходів I-III класів небезпеки за рекреаційними районами АР Крим наведено у табл. 1.2.

Таблиця 1.2

**Показники утворення відходів
I-III класів небезпеки за рекреаційними районами АР Крим,
2004-2010 рр. [144-147]**

Рекреаційні райони	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	Відхилення 2010 р. від 2004 р.	Темп росту, %
Всього рекреаційними районами	770	1632	4430	4636	2186	3509	3553	2783	461,4
м. Алушта	1	31	31	46	48	24	23	22	2300,0
м. Євпаторія	5	17	31	36	29	30	32	27	640,0
м. Керч	167	848	2149	2210	1673	2529	2532	2365	1516,2
м. Саки	–	1	100	43	8	7	8	8	–
м. Судак	–	1	1	27	22	19	20	–	–
м. Феодосія	379	546	361	1829	75	653	680	301	179,4
м. Ялта	128	135	185	199	160	133	129	1	100,8
Бахчисарайський район	–	14	31	17	28	6	9	9	–
Ленінський район	17	22	22	20	20	14	13	–4	76,5
Роздольненський район	–	–	–	–	1	–	–	–	–
Сакський район	1	–	13	91	26	23	21	20	2100,0
Сімферопольський район	14	17	9	5	4	16	18	4	128,6
Чорноморський район	58	91	1497	113	92	55	68	10	117,2

Найменший показник забрудненості серед рекреаційних районів АР Крим у 2010 р. у Роздольненському районі, м. Саки (0,23 %) та Бахчисарайському районі (0,25 %). В АР Крим спостерігається тенденція до збільшення рівня забрудненості за період 2004-2010 рр. Найбільший темп росту такого рівня у м. Алушта (у 23 рази), м. Керч (у 15,2 рази) та у Сакському районі (у 21 рази). Районом, за яким виявлено тенденцію до зменшення утворення відходів, є Ленінський район, рівень відходів в якому зменшився на 23,5 %.

6. Природно-ресурсний потенціал рекреаційного району варто визначити за допомогою економічної оцінки мінеральних, земельних, лісових, рекреаційних та кліматичних ресурсів.

До другої групи віднесемо чинники інвестиційного потенціалу рекреаційного району, які неможливо визначити за статистичними даними - це політичні та правові чинники, які характеризуються особливістю законодавства, що стосується інвестування, ступеня його стабільності, загальної політичної ситуації, державної підтримки та стимулювання інвестиційної діяльності, режиму іноземного інвестування, наявності вільних економічних зон, рівня довіри до країни у світі тощо. Одним з чинників, що гальмує інвестиційні процеси, є відсутність довіри до держави.

На нашу думку, одним з основних чинників, які стримують потік інвестицій у розвиток рекреаційних підприємств АР Крим, є нестабільність законодавства [65]. Прикладом цього є факт прийняття Закону України № 036-III від 07.02.2002 р. “Про внесення змін до деяких законів України щодо створення та функціонування спеціальних (вільних) економічних зон і запровадження спеціальних режимів інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку” [112]. Згідно цього закону стаття 14 Закону України № 2189-III від 21.12.2000 р. “Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку та спеціальну економічну зону “Порт Крим” в Автономній Республіці Крим” доповнена частиною четвертою, згідно якої під терміном устаткування (обладнання) слід розуміти машини (крім транспортних засобів), механізми, прилади, пристрої, призначені для використання у технологічному процесі, що здійснюється під час реалізації інвестиційного проекту. У зв’язку з прийняттям цієї зміни у законі митні органи призупинили узгодження переліку (а також змін та доповнень до них) ввізного обладнання та устаткування для

реалізації інвестиційних проектів у рекреаційному комплексі. Мотивом таких дій митних органів було те, що у пільговому режимі можна було ввозити лише машини, механізми та інше обладнання, яке призначене для використання у виробничому технологічному процесі, але не меблі, прилади для будівництва та реконструкції готелів, пансіонатів, санаторіїв.

На територіях пріоритетного розвитку основною галуззю, у якій реалізуються інвестиційні проекти, є рекреаційна. Пільги, які надаються щодо мита і податку на додану вартість, на ввізні імпортоване обладнання і устаткування, переважають. Якщо розглядати цю зміну у законі як підтримку національного виробника і можливості придбання обладнання на території України, то у даному випадку така зміна суперечить Закону України “Про інвестиційну діяльність”, тому що часткова участь інвестора, у тому числі і іноземного, може бути виражена не лише у капіталі, але і в обладнанні.

Наступні зміни у Законі України “Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку та спеціальну економічну зону “Порт Крим” в Автономній Республіці Крим” були внесені у зв’язку з прийняттям Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2005 рік” та деяких інших законодавчих актів України”, згідно якого були ліквідовані пільги щодо оподаткування та валютного регулювання, а саме статті 14, 15, 16, у яких передбачалися пільги щодо сплати ввізного мита, податку на додану вартість, податку на прибуток підприємств, збору до Державного інноваційного фонду та плати за землю на територіях пріоритетного розвитку, а також було виключено абзац 3 статті першої, у якій визначалося поняття спеціального режиму інвестиційної діяльності [65; 113].

Згідно Закону України “Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку та спеціальну економічну зону “Порт Крим” в Автономній Республіці Крим” території пріоритетного розвитку створювалися на 30 років з пільговим режимом оподаткування, та через 5 років оподаткування підприємств, які функціонують на територіях пріоритетного розвитку, стало здійснюватися за загальними правилами [125]. За таких змін у законодавстві країни відсутність довіри у інвесторів є об’єктивною.

На ефективність інвестування як внутрішнього, так і іноземного, негативно впливає низка ризиків. Ці ризики можуть бути обумовлені макроекономічними і мікроекономічними чинниками. Для підвищення ефективності інвестування необхідно визначити, вивчити і мінімізувати дані ризики. Рекреаційні підприємства АР Крим сприйнятливі до впливу наступних ризиків [28]:

1. Комерційні (зростаюча конкуренція з боку інших рекреаційних підприємств), вірогідність настання яких коливається від 10 % до 35 %, а наслідки можуть понизити успіх підприємства від 5 % до 30 %;

2. Ресурсні (різке підвищення цін на газ, воду, продукти харчування тощо, що є основними ціноутворюючими чинниками), вірогідність настання яких коливається від 15 % до 35 %, а наслідки можуть понизити успіх підприємства від 12 % до 40 %;

3. Технічні (постачання неякісного устаткування, непрофесійні дії персоналу при експлуатації техніки), вірогідність настання яких коливається від 2 % до 15 %, а наслідки можуть понизити успіх підприємства до 25 %;

4. Політичні (різка зміна курсу економічних реформ, істотна зміна чинного законодавства та системи оподаткування), вірогідність настання яких коливається від 5 % до 25 %, а наслідки можуть понизити успіх підприємства від 5 % до 30 %.

Залучення в економіку України іноземних інвестицій сприятиме впровадженню досягнень науково-технічного прогресу та передового досвіду управління. До числа пріоритетних напрямів забезпечення інвестиційної привабливості слід віднести створення сучасної інфраструктури, включаючи транспорт, телекомунікації, ділову інфраструктуру та побутовий сервіс.

Припливу в інвестиційну сферу приватного національного і іноземного капіталу перешкоджають політична нестабільність, інфляція, недосконалість законодавства, нерозвиненість інфраструктури, недостатнє інформаційне забезпечення. Взаємозв'язок цих проблем підсилює їх негативний вплив на інвестиційну ситуацію.

На нашу думку, доцільно використовувати метод матриць-координат для розрахунку інвестиційної привабливості рекреаційних підприємств (рекреаційної галузі, рекреаційного району) за даними форм статистичної звітності.

Інтегральний індекс інвестиційних переваг району розраховується з урахуванням часткових індексів – відношення значень певних первинних показників до максимального у районі. На користь інвестиційної привабливості України свідчать такі чинники, як наявність багатих природних ресурсів, відносно дешева робоча сила, перспективи освоєння значного за масштабами українського ринку.

Інвестиційну активність рекреаційного району доцільно аналізувати за наступними показниками:

1) обсяги національних та іноземних інвестиції у санаторно-курортні підприємства району та у розрахунку на 1 особу наявного населення (грн.);

2) обсяги національних та іноземних інвестиції у туристичні підприємства району та у розрахунку на 1 особу наявного населення (грн);

3) обсяги національних та іноземних інвестиції у туристичні агентства району та у розрахунку на 1 особу наявного населення (грн.).

Викладене дає підстави стверджувати, що використання на практиці різних методик оцінки інвестиційного клімату рекреаційних районів та професійне подання результатів такої оцінки у формі, зрозумілій для потенційних інвесторів – це шлях до збільшення інвестицій у розвиток рекреаційних підприємств АР Крим.

З метою стимулювання інвестиційних потоків у рекреаційну діяльність варто аналізувати не лише інвестиційну активність підприємства (рекреаційного району), але і оцінити інвестиційні ризики, що впливатимуть на інвестиційний процес.

Ризик оцінюється як абсолютними, так і відносними показниками. Найпоширенішими методами кількісної оцінки ризику є розрахунково-аналітичний метод і метод експертних оцінок. Сутність розрахунково-аналітичного методу полягає у вивченні статистики втрат і прибутків, встановленні величини й частоти одержання певного економічного результату й складанні найбільш імовірного прогнозу на майбутнє. Цей метод вимагає наявності значної кількості даних, які не завжди є у доступній формі. Існуючі форми статистичної звітності не містять достатньої кількості показників, необхідних для оперативної оцінки ступеню підприємницького ризику розрахунково-

аналітичним методом, тому у сучасних умовах доцільно використовувати метод експертних оцінок.

На нашу думку, аналіз інвестиційної активності, інвестиційної привабливості та інвестиційних ризиків необхідно проводити Міністерству економічного розвитку і торгівлі АР Крим та Міністерству курортів і туризму АР Крим, а результати досліджень розмішувати на власних сайтах разом з рекомендованими до реалізації інвестиційними проектами у рекреаційній галузі.

Такі заходи будуть інформувати інвесторів не лише про перелік інвестиційних проектів, але й про інвестиційну ситуацію у районі, що може стимулювати потенційних інвесторів до активізації інвестиційного процесу. Отже, інвестори будуть отримувати інформацію не лише від іноземних експертів та орієнтуватися на їхню оцінку ситуації у рекреаційному районі, але і від офіційних державних структур рекреаційного району, країні у цілому.

1.3 Тенденції розвитку рекреаційних підприємств АР Крим

Крим має усі необхідні рекреаційні ресурси щодо розвитку у даному регіоні рекреаційної діяльності. Рекреаційні ресурси – це об'єкти та явища природного й антропогенного походження, які використовують для туризму, лікування, відпочинку і які впливають на територіальну організацію рекреаційної діяльності, формування рекреаційних районів, їхню спеціалізацію та економічну ефективність [59; 161].

Переважаю у курортних зонах формувалися рекреаційно-економічні комплекси, що дозволяють створити найбільш ефективну систему рекреації населення (у відпускний період), що реалізують специфічні (унікальні) можливості даної місцевості з метою лікування і реабілітації населення. При цьому особливістю курортної території є наявність широкої мережі рекреаційних (курортних) підприємств, в основі діяльності яких – використання наявних рекреаційних ресурсів курортної місцевості.

О. Єфремова визначає рекреаційний комплекс як сукупність пов'язаних між собою галузей, підприємств національного господарства, об'єднаних загальною метою – створення рекреаційної послуги [44]. На нашу думку, це визначення є неповним тому, що не враховує наявність рекреаційних ресурсів для здійснення діяльності

щодо надання рекреаційних послуг. Міністерство курортів і туризму АР Крим визначає рекреаційний комплекс Автономної Республіки Крим як сукупність пов'язаних між собою галузей і підприємств національного комплексу, діяльність яких спрямована на задоволення потреб у санаторно-курортному лікуванні, реабілітації, оздоровленні й відпочинку громадян України, ближнього й далекого зарубіжжя, а також на створення конкурентоздатного санаторно-курортного та туристичного продукту на основі ефективного і раціонального використання природних, соціально-культурних і виробничо-економічних ресурсів рекреаційного району [10]. Таке трактування визначає мету рекреаційної діяльності, суб'єктів діяльності, але залишається невизначеним споживач рекреаційної послуги. На нашу думку, доцільно замість словосполучення “громадяни ближнього й далекого зарубіжжя” використовувати “іноземні громадяни та особи без громадянства”. Тоді визначення терміну буде наступним: рекреаційний комплекс АР Крим – це сукупність пов'язаних між собою галузей і підприємств національного комплексу, діяльність яких спрямована на задоволення потреб у санаторно-курортному лікуванні, реабілітації, оздоровленні й відпочинку громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства, а також на створення конкурентоздатного санаторно-курортного та туристичного продукту на основі ефективного і раціонального використання природних, соціально-культурних і виробничо-економічних ресурсів рекреаційного району.

О. Рогатенюк групує суб'єктів рекреаційної діяльності у три окремі групи [132]:

1. Рекреаційні суб'єкти господарювання. До них відносять курортні заклади та туристичні організації (туристичні готелі, туристичні бази, кемпінги, пансіонати);
2. Підприємства ринкової інфраструктури: туристичні оператори та туристичні агенти;
3. Підприємства інфраструктури району (транспортні організації, підприємства торгівлі, зв'язок, комунальні підприємства тощо).

На нашу думку, така класифікація є вузькою та певною мірою помилковою. Згідно Класифікатору видів економічної діяльності, до туристичної діяльності відносять реалізацію та надання комплексу туристичних послуг щодо перевезення, розміщення, відвідування

об'єктів культури, посередницьку діяльність туристичних агентів тощо [80].

За Законом України “Про туризм” туристичні агенти здійснюють лише посередницьку діяльність з реалізації туристичного продукту, а для туристичних операторів виключною діяльністю є організація та забезпечення створення туристичного продукту, реалізація та надання туристичних послуг, а також посередницька діяльність із надання характерних та супутніх послуг [127]. Отже, туристичні оператори можуть мати власну базу розміщення туристів, тому віднесення їх до ринкової інфраструктури рекреаційного району є помилковим. До рекреаційних суб'єктів господарювання, на нашу думку, необхідно віднести не лише курортні та туристичні заклади, а також санаторні. У класифікації суб'єктів рекреаційної діяльності, яка запропонована О. Рогатенюк, відсутні споживачі рекреаційних послуг, а вони є безпосередніми суб'єктами рекреаційної діяльності [132].

Згідно Закону України “Основи законодавства України про охорону здоров'я” заклади охорони здоров'я – підприємства, установи та організації, завданням яких є забезпечення різноманітних потреб населення у галузі охорони здоров'я шляхом надання медико-санітарної допомоги, включаючи широкий спектр профілактичних і лікувальних заходів чи послуг медичного характеру, а також виконання інших функцій на основі професійної діяльності медичних працівників [88]. Згідно з постановою Кабінету Міністрів України “Про затвердження загального положення про санаторно-курортний заклад” від 11 липня 2001 р. санаторно-курортний заклад – це заклад охорони здоров'я, що забезпечує надання громадянам послуг лікувального, профілактичного та реабілітаційного характеру з використанням природних лікувальних ресурсів курортів та із застосуванням фізіотерапевтичних методів, дієтотерапії, лікувальної фізкультури та інших методів санаторно-курортного лікування [115].

Перелік видів санаторно-курортних закладів затверджується Міністерством охорони здоров'я України. Згідно Наказу Міністерства охорони здоров'я України “Про затвердження переліків закладів охорони здоров'я, лікарських, провізорських посад та посад молодших спеціалістів з фармацевтичною освітою у закладах охорони здоров'я” від 28.10.2002 р. до переліку санаторно-курортних закладів належать: бальнеологічна лікарня (у т. ч. дитяча, грязелікарня (у т.ч. дитяча), дитячий оздоровчий центр, курортна поліклініка, міжнародний

дитячий медичний центр, санаторій, санаторій для дітей з батьками та санаторій-профілакторій [119].

Санаторно-курортні заклади один раз на рік звітують про результати господарської діяльності у Державний комітет статистики України (санаторно-курортні підприємства АР Крим звітують у Головне управління статистики АР Крим) за формою № 1-курорт “Звіт санаторно-курортного (оздоровчого) закладу”, затверджену наказом Державного комітету статистики України “Про затвердження форми державного статистичного спостереження № 1-курорт “Звіт санаторно-курортного (оздоровчого) закладу” від 20.08.2009 р. [122]. Згідно цієї форми до типів санаторно-курортних (оздоровчих) закладів Державний комітет статистики України відносить: санаторії, дитячі санаторії, пансіонати з лікуванням, санаторії-профілакторії, курортні поліклініки, бальнеологічні лікарні, грязелікарні, бальнеогрязелікарні, бальнеофізіотерапевтичні відділення, будинки відпочинку, пансіонати відпочинку, бази чи інші заклади відпочинку, дитячі оздоровчі заклади (табори) цілорічної дії, дитячі центри, самостійні оздоровчі заклади 1-2 денного перебування.

Крім Головного управління статистики АР Крим, рекреаційні підприємства надають статистичну звітність у Міністерство курортів і туризму АР Крим. З метою планування й розвитку санаторно-курортного й туристичного комплексів АР Крим постановою Ради Міністрів АР Крим від 05.04.2006 р. № 159 затверджена форма звітності № 1-СКТК “Основні показники фінансово-господарської діяльності рекреаційного підприємства (установи)” [84]. Такий звіт надається усіма санаторно-курортними й туристичними закладами, які мають власну базу розміщення. Відповідно до інструкції про порядок заповнення форми звітності “Основні показники фінансово-господарської діяльності рекреаційного підприємства (закладу)” таку форму звітності у Міністерство курортів і туризму АР Крим надають: санаторії, профілакторії, готелі, бази й будинку відпочинку, пансіонати, дитячі оздоровчі табори, туристичні комплекси, туристичні бази. Отже, Міністерство курортів і туризму АР Крим не аналізує діяльність санаторно-курортних та туристичних комплексів окремо. На нашу думку, доцільно класифікувати підприємства, що мають власну базу розміщення на: санаторно-курортні, оздоровчі й туристичні підприємства [64]. До санаторно-курортних підприємств доцільно віднести установи, які надають послуги лікувального,

профілактичного та реабілітаційного характеру, а саме: бальнеологічна лікарня (у т.ч. дитяча), грязелікарня (у т.ч. дитяча), дитячий оздоровчий центр, курортна поліклініка, міжнародний дитячий медичний центр, санаторій (у т.ч. дитячий, однопрофільний, багатпрофільний, спеціалізований), санаторій для дітей з батьками, санаторій-профілакторій, пансіонат з лікуванням та лікувально-оздоровчий комплекс.

Отже, до санаторно-курортних ми відносимо усі види підприємств, які затверджені Міністерством охорони здоров'я України та пансіонат з лікуванням і лікувально-оздоровчий комплекс. Зауважимо, що згідно Державного Стандарту України 4527:2006 “Послуги туристичні. Засоби розміщення” лікувально-оздоровчий комплекс є видом туристичного комплексу, але, у зв'язку з тим, що він надає лікувальні послуги, його, на нашу думку, варто віднести до санаторно-курортних установ [118].

До оздоровчих рекреаційних підприємств ми відносимо усі підприємства, що надають послуги розміщення, послуги оздоровчо-профілактичного характеру у регламентованому режимі. Згідно Державного Стандарту України 4527:2006 “Послуги туристичні. Засоби розміщення” будинок відпочинку – це аналогічний готелю засіб розміщення, зазвичай цілорічного функціонування, розташований у рекреаційній зоні, і який забезпечує умови для відпочинку з надаванням послуг оздоровчо-профілактичного характеру у регламентованому режимі [118]. Дитячий табір – це засіб розміщення, як правило, сезонного функціонування, для активного відпочинку та оздоровлення дітей у регламентованому режимі. Пансіонат – це аналогічний готелю засіб розміщення оздоровчого призначення, розташований у заміській або у рекреаційній зоні з регламентованим режимом харчування та відпочинку [118].

Отже, до оздоровчих закладів ми відносимо: пансіонати, будинки відпочинку та дитячі табори.

До туристичних підприємств ми відносимо заклади, які надають послуги розміщення рекреантам та забезпечують умови для відпочинку. Згідно Класифікатора видів економічної діяльності, до туристичних підприємств віднесемо готелі та інші місця для тимчасового проживання [80]. За визначенням Державного стандарту України 4527:2006 “Послуги туристичні. Засоби розміщення”, база відпочинку – це аналогічний готелю засіб розміщення з мінімальними

зручностями, зазвичай, сезонного функціонування, розташований у рекреаційній зоні, який забезпечує умови для відпочинку. На нашу думку, база відпочинку не належить до санаторно-курортних та оздоровчих підприємств, як це затверджено Державним комітетом статистики України, оскільки надає лише туристичні послуги.

До складу туристичних послуг віднесено послуги перевезення, розміщення та інші туристичні послуги, не пов'язані з перевезенням і розміщенням (послуги з організації відвідувань об'єктів культури, відпочинку та розваг, реалізації сувенірної продукції тощо) [121; 127].

Крім того, до туристичних підприємств ми відносимо готель – це засіб розміщення, який має номерний фонд, службу приймання, інші служби, які забезпечують надання готельних послуг [118]. Туристична база – це аналогічний готелю засіб розміщення, розташований на туристичному маршруті з активними засобами пересування туристів і має умови для харчування та організованого активного відпочинку у регламентованому режимі. Туристичний комплекс – це аналогічний готелю засіб розміщення з двох або більше будівель, в якому забезпечують надання комплексу послуг: у більшості випадків надають послуги харчування, торгівлі, зв'язку та розважання [118]. Кемпінг – це засіб розміщення на огороженій території, де розміщення забезпечують у котеджах та (або) бунгало, та (або) надають місця для розташовування наметів, караванів, територія облаштована санітарно-технічними зручностями загального користування [118].

Отже, готель, туристична база, туристичний комплекс, база відпочинку та кемпінг є закладами розміщення, які забезпечують відпочинок рекреантів, але не надають послуги лікувально-оздоровчого характеру, тому ми віднесемо їх до туристичних підприємств. Виходячи з цього, пропонуємо іншу класифікацію суб'єктів рекреаційної діяльності (рис. 1.7).

Основна діяльність рекреаційних підприємств пов'язана з наданням рекреаційних послуг. Під рекреацією розуміється відпочинок, лікування, відновлення в умовах курортної місцевості, це система заходів, пов'язаних з використанням вільного часу для оздоровчої, культурно-пізнавальної і спортивної діяльності людей на спеціалізованих територіях, що знаходяться поза місцем їх постійного мешкання [26]. Рекреаційна діяльність спрямована на створення

Рис. 1.7. Суб'єкти рекреаційної діяльності [узагальнено авторами]

рекреаційних районів для отримання різних послуг у сфері відпочинку і оздоровлення [138].

Рекреаційний район – це територія, на якій функція організації рекреації або курортного лікування є рівною з іншими напрямками використання території [100; 161]. З метою аналізу діяльності санаторно-курортних, оздоровчих та туристичних підприємств варто використовувати дані Головного управління статистики АР Крим за формою № 1-курорт “Звіт санаторно-курортного (оздоровчого) закладу” або Міністерства курортів і туризму АР Крим за даними звіту за формою № 1-СКТК “Основні показники фінансово-господарської діяльності рекреаційного підприємства (закладу)”. Зіставляти ці дані не доцільно тому, що термін подання звітів відрізняється:

- форма № 1-курорт “Звіт санаторно-курортного (оздоровчого) закладу” надається у Головне управління статистики в АР Крим один раз

на рік до 5 жовтня;

- форма № 1-СКТК “Основні показники фінансово-господарської діяльності рекреаційного підприємства (закладу)” надається у Міністерство курортів і туризму АР Крим чотири рази на рік: за 1 квартал, за 1 півріччя, за 9 місяців до 30 числа наступного місяця та за рік до 25 лютого наступного року.

У зв’язку з цим, на нашу думку, доцільно використовувати дані Міністерства курортів і туризму, за допомогою яких можна простежити розвиток підприємств не лише за рік, але і протягом кварталів, тобто можна простежити сезонність діяльності рекреаційних підприємств.

З метою аналізу тенденцій розвитку рекреаційних підприємств, використаємо низку показників, а саме:

1. Кількість місць на підприємствах санаторно-курортної сфери:
 - кількість цілорічних місць на підприємствах. Даний показник характеризує кількість постійних місць розміщення, що визначається відповідно до паспорту підприємства;
 - кількість сезонних місць характеризує кількість місць у період максимального розгортання (сума цілорічних і сезонних місць) [118].
2. Кількість відпочиваючих згідно реєстраційних журналів обліку прибулих.
3. Кількість днів перебування на підприємствах рекреантів.
4. Обсяг реалізації послуг.
5. Витрати на надання послуг.

Санаторій “Геліос” посідає лідируюче місце за кількістю цілорічних і сезонних місць розміщення та за кількістю відпочиваючих у порівнянні із санаторієм “30 років жовтня” (м. Алушта), санаторієм “Південний” (м. Ялта) та іншими санаторно-курортними підприємствами (Додатки А, Б). За період 2004-2010 рр. кількість цілорічно наданих місць у санаторії збільшилася на 126 місць, а кількість сезонних місць зменшилася на 3 місця (Додаток А). Кількість рекреантів за період збільшилася на 928 осіб (Додаток Б). Однак, найбільша кількість днів перебування на підприємствах санаторно-курортної сфери припадає на санаторій “Північне сяйво” (м. Саки), кількість днів у 2010 р. складала 48,4 тис. днів, що на 17,98 тис. днів більше, ніж у 2004 р. Найбільший обсяг реалізації послуг і витрат на надання послуг припадає на санаторій “Південний” (м. Ялта). У 2010 р. цим закладом надано послуг на суму 17,24 млн. грн., що на 11,41 млн. грн. більше, ніж у 2004 р. (табл. 1.3).

**Показники обсягу реалізації послуг підприємствами
санаторно–курортного господарства за рекреаційними районами
АР Крим, 2004–2010 рр., млн грн [89]**

Назва підприємства	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	Відхилення 2010 р. від 2004 р.	Темп росту, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Санаторій “30 років жовтня”, м. Алушта	1,72	1,9	1,89	2,51	3,32	1,84	2,79	1,07	162,2
Санаторій “Геліос”, м. Євпаторія	3,3	5,34	5,84	9,96	9,48	5,27	7,69	4,39	233,0
Санаторій “Затока”, м. Керч	0,75	0,2	0,22	0,92	0,65	0,75	1,19	0,44	158,7
Санаторій “Північне саяво”, м Саки	4,38	6,0	5,67	8,92	11,75	14,47	15,34	10,96	350,2
Медичний реабілітаційний комплекс “Сокіл” МВС України, м. Судак	2,03	2,12	2,92	3,73	4,25	4,67	5,62	3,59	276,8
Дитячий оздоровчий центр “Планета”, м. Феодосія	1,15	0,75	1,71	1,24	1,44	0,94	0,54	–0,61	47,0
Санаторій “Південний”, м. Ялта	5,83	7,42	9,32	12,77	12,93	17,35	17,24	11,41	295,7
Санаторій для батьків з дітьми “Чорноморець”, Бахчисарайський район	1,33	1,59	4,12	6,69	11,63	13,13	14,77	13,44	1110,5
Пансіонат з лікуванням Кримське Приазов’я”, Ленінський район	1,5	1,61	1,55	1,83	1,96	1,99	2,77	1,27	184,7
Санаторій– профілакторій “Роздольненське міжрайонне управління водного господарства”, Роздольненський район	0,01	0,01	–	0,032	0,05	0,04	0,02	0,01	200,0

Продовж. табл. 1.3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Санаторій “Південний”, Сімферопольський район	0,9	1,27	3,16	2,94	4,31	5,09	5,11	4,21	567,8
Санаторій “Сонячна долина”, Чорноморський район	0,4	1,18	1,73	4,09	2,51	6,76	9,42	9,02	2355,0

Найбільша сума витрат на надання санаторно-курортних послуг у 2010 р. припадає на санаторій “Південний” і складає 14,6 млн. грн., що на 10,3 млн. грн. більше, ніж у 2004 р. (Додаток В). Найбільшими темпами розвитку характеризується санаторій “Чорноморець” Бахчисарайського району. Кількість рекреантів у цьому санаторно-курортному закладі за період 2004-2010 рр. збільшилася у 2,3 рази (на 1636 осіб). Наслідком зростання даного показника стало збільшення кількості днів перебування у 2,5 рази (на 20,8 тис. днів), у зв’язку з чим обсяг реалізації послуг збільшився на 13,44 млн. грн. За збільшення обсягу реалізації у 11,1 разів витрати на надання санаторно-курортних послуг зросли у 4,1 рази (на 4,5 млн. грн.).

Негативними тенденціями розвитку характеризується діяльність санаторію “Затока” (м. Керч), пансіонату з лікуванням “Кримське Приазов’я” (Ленінський район), пансіонату з лікуванням “Планета” (м. Феодосія) і санаторію-профілакторію “Роздольненське міжрайонне управління водного господарства” (Роздольненський район). Кількість рекреантів за період 2004-2010 рр. у санаторії “Затока” зменшилася на 43,3 %, у пансіонаті з лікуванням “Планета” – на 88,8 %, у пансіонаті з лікуванням “Кримське Приазов’я” – на 50 %, у санаторію-профілакторію “Роздольненське міжрайонне управління водного господарства” – на 45,7 %. У зв’язку зі зменшенням цього показника кількість днів перебування скоротилася на 49,8 %, 80,2 %, 45,5 % та 57,4 % відповідно. Обсяг реалізації санаторно-курортних послуг санаторієм “Затока” зменшився на 0,61 тис. грн.

До оздоровчих підприємств належать пансіонати, будинки відпочинку та дитячі табори. З наведених підприємств оздоровчої сфери за показниками кількості сезонних місць розміщення найбільшим є дитячий оздоровчий комплекс “Троянда” (м. Євпаторія) і пансіонат “Блакитна затока” (м. Феодосія) (Додаток Д).

За кількістю рекреантів і днів перебування на оздоровчих підприємствах АР Крим лідируючі місця посідають пансіонат “Кримські зорі” (м. Алушта), пансіонат “Блакитна затока” (м. Феодосія), пансіонат “Сонячний” та дитячий оздоровчий комплекс “Троянда” (Додаток Е).

За період 2004-2010 рр. кількість відпочиваючих у пансіонаті “Кримські зорі” зменшилася на 1210 осіб, що зумовило зменшення показника кількості днів перебування на 2,7 тис. днів. Кількість відпочиваючих у пансіонаті “Блакитна затока” скоротилася на 3153 осіб, що вплинуло на зменшення кількості проведених днів на 28,4 тис. днів.

Витрати на надання послуг у 2010 р. склали 18,0 млн. грн. і за розглянутий період зросли на 12,5 млн. грн. (Додаток Ж). За показниками обсягу реалізації і витрат на надання послуг лідируюче місце посідає пансіонат “Сонячний” (Сімферопольський район). Обсяг реалізації послуг закладу у 2010 р. склав 18,3 млн. грн. За період 2004-2010 рр. цей показник збільшився на 12,4 млн. грн. (табл. 1.4).

Таблиця 1.4

Показники обсягів реалізації послуг оздоровчими підприємствами за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр. [89]

(млн. грн.)

Назва підприємства	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	Відхилення 2010 р. від 2004 р.	Темп росту, %
Пансіонат “Кримські зорі”, м. Алушта	5,3	5,3	5,1	7,1	8,9	7,4	6,8	1,5	128,3
Дитячий оздоровчий комплекс “Троянда”, м. Євпаторія	2,1	2,5	2,6	3,5	4,3	5,5	4,9	2,8	233,3
Пансіонат “Корал”, м. Керч	0,1	0,08	0,2	0,3	0,4	0,5	0,7	0,6	700,0
Пансіонат “Танжер”, м. Саки	0,4	0,2	0,2	0,3	0,8	0,6	0,9	0,5	225,0
Дитячий оздоровчий табір “Лісовий”, м. Судак	0,9	1,0	0,9	1,4	2,2	0,8	1,1	0,2	122,2
Пансіонат “Блакитна затока”, м. Феодосія	6,2	7,7	6,6	11,7	14,0	11,9	13,3	7,1	214,5

Продовж. табл. 1.4

Дитячий оздоровчий табір “Ровесник”, м. Ялта	0,2	0,32	0,4	0,3	0,3	0,4	0,3	0,1	150,0
Пансіонат “Затишок”, Бахчисарайський район	2,5	2,9	4,0	4,1	4,9	4,5	1,0	-1,5	40,0
Пансіонат “Азовський”, Ленінський район	0,04	0,2	0,1	0,3	0,3	0,3	0,9	0,86	2250,0
Пансіонат “Рубін”, Роздольненський район	0,4	0,6	0,6	0,8	0,4	0,3	0,7	0,3	175,0
Пансіонат “Блакитний”, Сакський район	0,1	0,4	0,7	0,5	0,7	0,9	1,2	1,1	1200,0
Пансіонат “Сонячний”, Сімферопольський район	5,9	8,6	11, 1	11,6	15,0	13,0	18,3	12,4	310,2
Пансіонат “Чорноморський”, Чорноморський район	0,3	0,5	0,5	0,8	0,7	0,03	0,4	0,1	133,3

Найбільш високими темпами розвитку характеризується діяльність пансіонату “Блакитний” (Сакський район) й пансіонату “Азовський” (Ленінський район). Кількість рекреантів пансіонату “Блакитний” збільшилася у 2,9 рази, а пансіонату “Азовський” – у 4,0 рази. Обсяг реалізації послуг пансіонату “Блакитний” збільшився у 12,0 разів, а пансіонату “Азовський” – у 22,5 рази. На збільшення обсягу реалізації послуг вплинула кількість днів перебування відпочиваючих на оздоровчих підприємствах. За період 2004-2010 рр. кількість днів перебування у пансіонаті “Азовський” збільшилася у 6,2 рази, а пансіонату “Блакитний” – у 1,9 рази. Найбільш негативними тенденціями розвитку характеризується діяльність пансіонату “Затишок” (Бахчисарайський район). Кількість сезонних місць розміщення у цьому закладі скоротилася на 74,0 %, кількість відпочиваючих – на 89,2 %, кількість днів перебування – на 89,5 % і як результат – зменшення обсягу реалізації послуг на 60,0 % (тобто обсяг реалізації послуг зменшився на 1,5 тис. грн.). Скорочення кількості відпочиваючих і кількості днів перебування вплинули на зменшення витрати на надання послуг на 1,3 млн. грн. у 2010 р. у порівнянні з 2004 р.

Найбільшим туристичним підприємством, як свідчить Додаток 3, є туристсько-оздоровчий комплекс “Судак” (м. Судак). За період 2004-2010 рр. кількість цілорічних місць розміщення не змінювалася і становила 400 місць, а кількість сезонних місць збільшилася на 3 %

(Додаток 3). Кількість відпочиваючих у туристсько-оздоровчому комплексі “Судак” за період 2004-2010 рр. збільшилася на 1863 осіб, а кількість днів перебування – на 3018 днів (Додаток И). У зв’язку зі збільшенням кількості відпочиваючих на 12,6 % у 2010 р. у порівнянні з 2004 р., обсяг реалізації туристичних послуг підприємством збільшився на 36,0 млн. грн., а витрати на надання послуг – на 24,0 млн. грн. (Додатки К та Л).

За кількістю відпочиваючих найшвидшими темпами росту характеризуються туристичний готель “Мигдальний гай” (м. Алушта) (кількість відпочиваючих збільшилася на 3000 осіб у 2010 р. у порівнянні з 2004 р.) і готель “Геліопарк “Сосновий гай” (м. Ялта) (кількість відпочиваючих збільшилася на 3609 осіб). За кількістю днів перебування у туристичних підприємствах найбільшими темпами розвитку характеризуються туристичний готель “Мигдальний гай” (м. Алушта) й готель “Миколаївка” (Сімферопольський район) – у 4,4 рази й 1,3 рази відповідно. Збільшення кількості днів перебування впливає на збільшення обсягу реалізації послуг туристичними підприємствами. Обсяг реалізації послуг туристичного готелю “Мигдальний гай” збільшився у 3,3 рази (обсяг реалізації послуг збільшився на 19,5 млн. грн.). За збільшення обсягу реалізації рекреаційних послуг і кількості днів перебування витрати на надання послуг на підприємстві “Мигдальний гай” збільшилися у 2,8 рази (збільшення склало 14,6 млн. грн.) (Додатки К, Л). Негативною динамікою розвитку характеризується діяльність бази відпочинку “Веселка” (Роздольненський район). Кількість відпочиваючих на базі відпочинку за період 2004-2010 рр. скоротилася на 68,4 %. Кількість днів перебування на базі відпочинку скоротилася на 18,4 %. Під впливом зменшення даного показника обсяг реалізації туристичних послуг скоротився на 1,7 % (зменшення склало 2,7 тис. грн.), а витрати на надання послуг збільшилися на 62,0 % (збільшення склало 79,1 тис. грн.).

Поглиблюючи аналіз функціонування санаторно-курортних, оздоровчих та туристичних підприємств АР Крим, визначимо тенденції розвитку санаторно-курортної, оздоровчої та туристичної сфер. При проведенні групування санаторно-курортних підприємств за рекреаційними районами нами виявлено, що загальна кількість цілорічних місць на підприємствах санаторно-курортної сфери в АР Крим за період 2004-2010 рр. збільшилася на 2564 місць (Додаток

М). Найбільший темп росту кількості місць за даний період спостерігається на рекреаційних підприємствах м. Алушта (на 82,1 %), м. Саки (на 43,7 %) та м. Судак (на 40,0 %). У Бахчисарайському, Ленінському, Роздольненському, Чорноморському й Сакському районах відсутні підприємства санаторно-курортної сфери, які надають послуги розміщення цілорічно. У м. Євпаторія, м. Керч і м. Ялта простежується тенденція до зменшення кількості цілорічних місць розміщення на 5,2 %, 60,0 % й 2,9 % відповідно. За збільшення кількості цілорічних місць розміщення кількість сезонних місць скоротилася на 2014 місць. Збільшення кількості сезонних місць спостерігається у районах зі збільшенням кількості рекреантів у 2010 р. у порівнянні з 2004 р. (Додаток М). Найбільший темп росту кількості відпочиваючих на підприємствах характерний для м. Алушта, м. Саки та м. Судак (Додаток Н). Загальна кількість відпочиваючих на санаторно-курортних підприємствах за період 2004-2010 р. зменшилася на 0,9 % (на 4,8 тис. осіб). За скорочення кількості рекреантів у м. Євпаторія на 83 %, м. Керч – на 50,0 %, у м. Ялта – на 14,9 %, у Роздольненському районі – на 45,7 % кількість сезонних місць розміщення скоротилася на 10,0 %, 16,0 %, 8,8 % й 12,5 % відповідно (Додаток Н). Прямий вплив на загальну кількість днів перебування на санаторно-курортних підприємствах має кількість рекреантів. Загальна кількість днів перебування за період 2004-2010 р. зменшилася на 631,1 тис. днів (на 7,3 %). Зменшення кількості рекреантів у м. Євпаторія, м. Керч, м. Феодосія, м. Ялта, Ленінському та Роздольненському районах зумовило зменшення кількості днів перебування на 442 тис. днів, 34,9 тис. днів, 39,9 тис. днів, 631,1 тис. днів та 0,5 тис. днів відповідно. Обсяг реалізації рекреаційних послуг санаторно-курортними підприємствами АР Крим за період 2004-2010 рр. збільшився у 2,7 рази (Додаток П). Збільшення обсягів реалізації послуг спостерігається за усіма рекреаційними районами АР Крим. Витрати на надання послуг підприємствами санаторно-курортної сфери АР Крим збільшилися у 2,4 рази у 2010 р. у порівнянні з 2004 р. (Додаток Р).

Основним показником ефективності господарської діяльності є сума отриманого прибутку або збитку підприємствами галузі (Додатки С та Т). Сума отриманого прибутку санаторно-курортними підприємствами у 2010 р. збільшилася на 24,6 млн. грн. у порівнянні з 2004 р. Сума збитку від здійснення діяльності за даний період в АР

Крим збільшилася у 2,9 рази з 28,3 млн. грн. у 2004 р. до 81,2 млн. грн. у 2010 р. Найбільш збитковими районами в АР Крим є м. Ялта (сума збитку у 2010 р. становила 41,0 млн. грн.), м. Алушта (19,4 млн. грн.).

При проведенні групування оздоровчих підприємств за рекреаційними районами нами виявлено, що загальна кількість цілорічних місць на підприємствах оздоровчої сфери в АР Крим за період 2004-2010 рр. збільшилася на 9,7 тис. місць (Додаток У). Найбільший темп росту кількості місць розміщення за даний період спостерігається на рекреаційних підприємствах м. Алушта (у 4,7 разів), м. Судак (у 2,9 разів), м. Євпаторія (у 2,4 рази) і м. Ялта (у 2,1 рази). У Бахчисарайському, Ленінському, Чорноморському, Сімферопольському, Роздольненському і Сакському районах відсутні підприємства, які надають оздоровчі послуги рекреантам цілорічно. При збільшенні кількості цілорічних місць розміщення кількість сезонних місць скоротилася на 48 місць, а саме: у м. Феодосія кількість сезонних місць розміщення зменшилася на 16,7 % (на 924 місць), у м. Ялта – на 12,1 % (на 1,3 тис. місць), у м. Керч – на 68,7 % (на 449 місць), м. Судак – на 32,6 % (979 місць), м. Саки – на 7,6 % (на 76 місць), у Бахчисарайському районі – на 7,5 % (на 322 місць), у Сакському районі – на 7,6 % (на 90 місць), у Чорноморському районі – на 4,1 % (на 30 місць) (Додаток У).

У рекреаційних районах автономії, де спостерігається тенденція до збільшення кількості рекреантів, кількість сезонних місць розміщення зросла у 2010 р. у порівнянні з 2004 р., а саме: у Ленінському, Роздольненському й Сімферопольському районах на 451,4 %, 88,5 % й 9,9 % відповідно (Додатки У, Ф). Загальна кількість відпочиваючих на підприємствах, що надають оздоровчі послуги, за період 2004-2010 р. зменшилася на 8,3 % (на 25,0 тис. осіб). За скорочення кількості рекреантів у м. Керч на 64,9 %, у м. Судак – на 52,1 %, у м. Феодосія – на 21,5 %, Бахчисарайському районі – на 35,7 % та Чорноморському районі – на 1,8 % кількість сезонних місць розміщення скоротилася на 68,7 %, 47,5 %, 16,7 %, 7,5 % та 4,1 % відповідно. Зменшення кількості рекреантів у м. Керч, м. Судак, м. Феодосія, Бахчисарайському та Чорноморському районах викликало зменшення кількості днів перебування на 23,3 тис. днів, 113,5 тис. днів, 118,0 тис. днів, 147,8 тис. днів та 17,4 тис. днів відповідно (Додаток Ф). Обсяг реалізації послуг оздоровчими підприємствами АР Крим за період 2004-2010 рр. збільшився у 2,6 рази (з 320,9 млн. грн. у 2004 р.

до 836,4 млн. грн. у 2010 р.) (Додаток Х). Витрати на надання послуг оздоровчими підприємствами АР Крим збільшилися у 2,1 рази у 2010 р. у порівнянні з 2004 р. (з 372,5 млн. грн. у 2004 р. до 768,1 млн. грн. у 2010 р.) (Додаток Ц). Сума отриманого прибутку оздоровчими підприємствами у 2010 р. збільшилася на 30,7 млн. грн. у порівнянні з 2004 р. (Додаток Ш). Найбільша сума прибутку припадає на підприємства м. Ялта (56,3 % від суми загального прибутку оздоровчих підприємств АР Крим за 2010 р.), м. Феодосія (22,6 %), м. Євпаторія (10,8 %). За період 2004-2010 рр. сума прибутку зменшилася на підприємствах Сімферопольського району на 580,8 тис. грн., Чорноморського району – на 322,5 тис. грн., Сакського району – на 24,7 тис. грн. Найбільш збитковими рекреаційними районами АР Крим є м. Ялта (сума збитку у 2010 р. становила 33,7 млн. грн.), м. Алушта (7,8 млн. грн.) (Додаток Ц). Беззбиткова діяльність оздоровчих підприємств характерна для закладів м. Саки, Сакського та Роздольненського районів.

При проведенні групування туристичних підприємств за районами нами виявлено, що кількість цілорічних місць розміщення на підприємствах туристичної сфери за період 2004-2010 рр. збільшилася на 2,9 тис. місць, а кількість сезонних місць зменшилася на 5,4 тис. місць розміщення (Додаток Ю). Скорочення сезонних місць у м. Керч, м. Судак, м. Феодосія, Роздольненському, Ленінському та Чорноморському районах зумовило зменшенням кількості рекреантів на туристичних підприємствах цих рекреаційних районів на 3,9; 5,1; 7,4; 4,9; 4,4 та 4,6 тис. осіб відповідно (Додаток Я). За збільшення кількості рекреантів спостерігається зменшення показника загальної кількості днів перебування на 396,3 тис. днів у туристичних підприємствах цих районів, що свідчить про зниження зацікавленості рекреантів у відпочинку у туристичних закладах АР Крим (Додаток Я). Обсяг реалізації послуг туристичних підприємств збільшився на 389,4 млн. грн., а витрати на надання послуг – на 332,9 млн. грн. (Додаток АА та АБ). Сума прибутку за період 2004-2010 рр. в АР Крим збільшилася на 46,4 млн. грн. (Додаток АВ). Зменшення прибутку спостерігається у Роздольненському районі – на 180,5 тис. грн., у Бахчисарайському районі – на 265,9 тис. грн. Збільшенням суми прибутку характеризується діяльність підприємств у м. Євпаторія – на 2,2 млн. грн., у м. Судак – на 3,8 млн. грн., у м. Алушта – на 4,7 млн. грн. та у Чорноморському районі – на 1,1 млн.

грн. Сума збитку туристичних підприємств збільшилася на 33,4 млн. грн. Лише по м. Ялта та м. Алушта сума збитку збільшилася на 25,8 та 3,8 млн. грн. відповідно (Додаток АД).

Показники діяльності підприємства та розмір прибутку залежать від обсягу наданих рекреаційних послуг рекреантам. Тому доцільно простежити динамку розвитку рекреаційної діяльності АР Крим, аналізуючи рух туристичних потоків. Проаналізувати динаміку розвитку туристичних потоків доцільно через діяльність туристичних операторів та агентів, кількість яких становить 608 суб'єктів, і лише 392 з них у 2010 р. здійснювали діяльність (Додаток АЕ). За період з 2004 р. по 2010 р. кількість туристів, що отримали послуги від туристичних операторів АР Крим, зменшилася на 50,5 тис. осіб, що становить 15,1 % порівнянні з 2004 р. Туристичні потоки розглядаються у трьох напрямках: іноземний туризм (в'їзний), закордонний туризм (виїзний) та внутрішній туризм. Пріоритетним видом туризму для АР Крим залишається іноземний (в'їзний) туризм як важливе джерело валютних надходжень. За розглянутий період частка іноземних громадян у загальній кількості туристів істотно не змінилася (у 2004 р. частка в'їзного туризму становила 32 %, а у 2010 р. – 34,9 %).

Традиційно найбільша частка іноземних туристів припадає на Російську Федерацію. Однак, спостерігається тенденція до скорочення кількості російських туристів на території АР Крим. Якщо у 2004 р. їхня частка становила 81,2 %, то у 2010 р. цей показник знизився до 74,9 %. Разом з тим, відносно громадян з Великобританії, США, Польщі спостерігається позитивна динаміка. Якщо у 2004 р. на території АР Крим не було зареєстровано жодного туриста з перерахованих країн, то у 2010 р. на частку в'їзного туризму з Великобританії, США, Польщі припадало 7,2 %, 7,4 %, 3,0 % відповідно. Виїзний туризм характеризується більш високими темпами розвитку у порівнянні з іноземним. За період з 2004-2010 рр. частка виїзного туризму збільшилася з 0,7 % (2344 осіб) до 5,5 % (15640 осіб). Найбільш привабливими країнами для відпочинку за межами України є Єгипет, частка якого складає 22,3 % закордонного туризму, Туреччина – 33,8 %, Чеська Республіка – 14,1 %.

Внутрішній туризм характеризується негативною тенденцією. За період 2004-2010 рр. частка внутрішнього туризму знизилася з 67,3 % до 59,6 %. Техніко-технологічна база українського рекреаційного комплексу, рівень сервісу поступаються закордонним

підприємствам. Тому частина українських туристів, які потенційно могли б провести відпочинок на території АР Крим, воліють виїхати в інші країни.

З метою аналізу впливу зміни динаміки в'їзного, виїзного й внутрішнього туризму на обсяг реалізації туристичних послуг скористаємося методом ланцюгових підстановок. Використовуючи даний метод, можна розрахувати вплив на обсяг реалізації послуг таких чинників, як середня вартість 1 дня, середня тривалість подорожі, кількість туристів (Додаток АЖ).

Для аналізу впливу чинників використаємо наступну формулу:

$$V = C \times T \times Q, \quad (1.1)$$

де V – обсяг реалізації туристичних послуг, тис. грн.;

C – середня вартість 1 туро-дня, грн.;

T – середня тривалість путівки, днів;

Q – кількість туристів, осіб.

Проаналізувавши динаміку в'їзного, виїзного та внутрішнього туризму, можна зробити висновок, що на діяльність туристичних структур АР Крим негативний вплив за період 2004-2010 рр. мали наступні чинники:

- через скорочення тривалості туристичної путівки за внутрішнім туризмом туристичні оператори та агенти втратили у 2010 р. 6,4 млн. грн. у порівнянні з 2004 р. та через скорочення тривалості туристичної путівки за в'їзним туризмом – 50,3 млн. грн.

- негативно на обсяг реалізації послуг від внутрішнього туризму вплинуло зменшення кількості туристів на 55,9 тис. осіб. У зв'язку з цим обсяг реалізації послуг скоротився на 159,1 млн. грн.

Позитивно на обсяг реалізації послуг вплинуло збільшення середньої вартості 1 дня перебування. Загальний вплив цього чинника за в'їзним, виїзним та внутрішнім туризмом склав 713,4 млн. грн.

Для визначення тенденцій розвитку рекреаційних підприємств АР Крим доцільно простежити розвиток не лише санаторно-курортних, оздоровчих та туристичних підприємств, а також і діяльність туристичних агентів та туристичних операторів. Діяльність туристичних структур в АР Крим є прибутковою (Додаток АЗ).

За період 2004-2010 рр. обсяги прибутку збільшилися у 2,9 рази. У 2004 р. обсяг прибутку туристичних агентів та операторів склав 7,4 млн. грн., а у 2010 р. – 21,7 млн. грн. Кількість туристичних

агентів та операторів за даний період збільшилася на 250 підприємств (Додаток АІ). Найбільша кількість туристичних операторів та агентів знаходиться у м. Сімферополь. Суб'єкти туристичної діяльності м. Сімферополь у 2004 р. отримали прибуток у сумі 3,9 млн. грн., а у 2010 р. – 14,3 млн. грн. Динаміка розвитку діяльності туристичних структур в АР Крим характеризується позитивними тенденціями. За 13 районами із 19 спостерігається тенденція до збільшення суми прибутку від господарської діяльності, збільшення кількості туристичних операторів і туристичних агентів. Не розвивається діяльність туристичних операторів та агентів у Первомайському та Роздольненському районах.

Найбільший розвиток діяльність туристичних структур отримала у м. Сімферополь, м. Євпаторія, м. Феодосія, м. Судак. Із усіх рекреаційних районів АР Крим збиток від діяльності туристичних операторів та агентів мали підприємства м. Ялта, сума якого у 2010 р. складала 14,2 млн. грн.

Отже, збитковий характер господарської діяльності рекреаційних підприємств вимагає перегляду системи управління галуззю, опрацювання ефективної інвестиційної політики, забезпечення сталого розвитку кожного окремого суб'єкту рекреаційної діяльності АР Крим.

Висновки до розділу 1

Досліджено сутність і механізм інвестиційного процесу на підприємствах рекреаційного комплексу на основі узагальнення теоретичних положень національних та зарубіжних вчених. Визначено економічний зміст понять “інвестиції”, “інвестиційна діяльність”, “інвестиційний процес” для підприємств рекреаційного комплексу. Проведений аналіз свідчить, що серед національних та зарубіжних вчених не існує єдиного підходу щодо визначення згаданих економічних категорій. Більшість дослідників не виокремлюють специфічний характер функціонування підприємств рекреаційного комплексу. На підставі цього факту у монографії уточнено елементи понятійного апарату: інвестиційний процес, інвестиційна діяльність, інвестиції, які, на відміну від існуючих, більш чітко формують мету здійснення інвестиційної діяльності у рекреаційному комплексі та визначають соціальний ефект від залучення інвестиційних ресурсів у

розвиток рекреаційних підприємств. Механізм інвестиційного процесу складається із маркетингового, організаційно-правового, економічного та соціального блоків, кожен з яких поєднує наступні елементи інвестиційного процесу: інформаційна підтримка, вивчення попиту потенційних інвесторів, інвестиційна політика й стратегія рекреаційного підприємства, державна підтримка інвестиційного процесу, визначення ефективності інвестиційного проекту, поліпшення інфраструктури рекреаційного району тощо.

Визначено чинники, що впливають на обсяги та ефективність інвестицій у підприємства рекреаційного комплексу. Виокремлено чинники інвестиційної привабливості рекреаційного підприємства та рекреаційного району у цілому. Визначена сутність категорій “інвестиційна привабливість рекреаційного району” та “інвестиційний клімат”. Розглянуто складові інвестиційного клімату рекреаційного району, який поєднує інвестиційну привабливість та інвестиційну активність. Інвестиційна привабливість характеризує загальні умови, чинники здійснення інвестування, а інвестиційна активність – залежний від цього результат. Інвестиційна привабливість рекреаційного району складається з інвестиційного потенціалу та низки інвестиційних ризиків. Інвестиційна активність району розглядається як обсяг залучення інвестицій у рекреаційні підприємства району та характеризує їх динамку. У монографії наведені показники, за якими варто визначати чинники, що характеризують складові інвестиційного клімату рекреаційного району.

Виявлено основні тенденції розвитку рекреаційної зони АР Крим. На основі комплексного аналізу розвитку санаторно-курортних, оздоровчих та туристичних закладів АР Крим виявлено, що діяльність підприємств рекреаційного комплексу має тенденцію до зростання кількості днів перебування у закладах, обсягів реалізації, обумовлених збільшенням попиту на рекреаційні послуги. Недоліки у господарській діяльності підприємств обумовили її збитковість, пов'язану з сезонним характером функціонування рекреаційних підприємств. У цілому за рекреаційними підприємствами АР Крим простежується тенденція до збільшення суми збитку. Потребують перегляду системи управління галуззю, опрацювання ефективної інвестиційної політики, забезпечення сталого розвитку кожного окремого суб'єкту рекреаційного комплексу АР Крим.

Розглянуті підходи до визначення категорії “рекреаційний комплекс”. Удосконалена класифікація суб'єктів рекреаційної

діяльності, до яких належать рекреаційні заклади, туристичні оператори та агенти, споживачі туристичних послуг, підприємства інфраструктури рекреаційного району. Рекреаційні заклади згруповані у залежності від характеру наданих послуг. До санаторно-курортних закладів віднесено установи, які надають послуги лікувального, профілактичного та реабілітаційного характеру, до оздоровчих закладів рекреаційного комплексу – підприємства, що надають послуги оздоровчо-профілактичного характеру у регламентованому режимі, до туристичних – заклади, які надають послуги розміщення рекреантам та забезпечують умови для відпочинку.

РОЗДІЛ 2

МОНІТОРИНГ ВИКОРИСТАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ АР КРИМ

2.1 Регулювання інвестиційних потоків на підприємствах

Автономна Республіка Крим, володіючи значним ресурсним потенціалом, є привабливою для інвесторів. Координатором інвестиційної діяльності в АР Крим є Міністерство економічного розвитку і торгівлі АР Крим. У процесі взаємодії ініціатора інвестиційного проекту й Міністерства економічного розвитку і торгівлі АР Крим інвестор формує інвестиційну пропозицію й інформаційну картку проекту. Міністерство економічного розвитку і торгівлі АР Крим включає проект до електронного реєстру інвестиційних проектів, розміщує їх у мережі Інтернет, у презентаційних збірниках, серед консалтингових підприємств й інвестиційних фондів, а також презентує проекти на міжнародних форумах, ярмарках. У процесі підготовки й реалізації проекту Міністерство економічного розвитку і торгівлі АР Крим надає інформаційну та консультаційну допомогу інвесторові.

Державна реєстрація іноземних інвестицій в АР Крим здійснюється також Міністерством економічного розвитку і торгівлі АР Крим протягом трьох робочих днів після їхнього фактичного внесення до об'єктів інвестиційної діяльності [40]. Незареєстрованні іноземні інвестиції не дають права на одержання пільг і гарантій. Однак, Законом України “Про Державний бюджет України на 2005 р.” та деяких інших законодавчих актів України” скасовані усі передбачені Законом України “Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях

пріоритетного розвитку й спеціальну економічну зону “Порт Крим” в Автономній Республіці Крим” пільги за інвестиційними проектами, які реалізуються на територіях пріоритетного розвитку й спеціальної економічної зони “Порт Крим”, тому реєстрація іноземних інвестицій зумовлює лише додатковий збір документів для їхньої реєстрації, таких, як оригінал довідки з банку про внесення коштів, плата за реєстрацію інвестицій, установчі документи, договори спільної інвестиційної діяльності тощо [113; 125]. Інвестиційні проекти, які пропонуються до реалізації на територіях пріоритетного розвитку й спеціальної економічної зони “Порт Крим”, розглядаються й затверджуються Радою з питань територій пріоритетного розвитку й спеціальної економічної зони “Порт Крим”, склад якої затверджується постановою Ради міністрів АР Крим. До складу Ради входять представники Ради міністрів АР Крим, міністр економічного розвитку і торгівлі АР Крим, а також представники міських і райдержадміністрацій. Контроль за реалізацією інвестиційного проекту на регіональному рівні здійснюється управліннями зовнішніх зв’язків й інвестицій виконавчих комітетів, які надають щоквартальний звіт діяльності територій пріоритетного розвитку й спеціальної економічної зони “Порт Крим” Раді міністрів. Накопиченням й обробкою інформації щодо реалізації інвестиційних проектів у рекреаційній сфері АР Крим опікується інформаційно-аналітичний відділ Міністерства курортів і туризму АР Крим, що формує базу даних інвестиційних проектів і пропозицій у рекреаційній сфері, реалізованих і пропонованих до реалізації в АР Крим. Інформацію для бази даних відділ запитує у виконавчих комітетів і райдержадміністрацій рекреаційних районів. Однак, у районах цими питаннями займаються різні відділи й управління, внаслідок чого надана інформація не завжди є повною й достовірною. Крім того, представники Міністерства курортів і туризму АР Крим не мають можливості бути присутніми на засіданнях Ради з питань територій пріоритетного розвитку й спеціальної економічної зони “Порт Крим” й одержувати інформацію щодо затвердження Радою проектів, що стосуються рекреаційної сфери. З огляду на пріоритетність рекреаційної галузі й необхідність участі у прийнятті рішень про доцільність реалізації певного проекту, варто включити представника Міністерства курортів і туризму до складу Ради з питань територій пріоритетного розвитку й спеціальної економічної зони “Порт Крим”.

Інвестиційна діяльність рекреаційних підприємств здійснюється

за рахунок сформованих або залучених інвестиційних ресурсів. Інвестиційні ресурси являють собою усі форми капіталу, які залучаються для здійснення вкладень в об'єкти інвестування. Інвестиційні ресурси можуть виступати у матеріальній, вартісній, нематеріальній і трудовій формах [74]. І.М. Бланк поділяє джерела формування інвестиційних ресурсів на власні й позикові. До власних джерел І.А. Бланк відносить капітал приватних інвесторів, вкладений у статутний фонд підприємства, капітал інвесторів, який залучається шляхом підписки на акції підприємства, засоби державного й місцевого бюджетів й безоплатну фінансову допомогу. Позикові джерела поєднують довготривалі й короткотривалі кредити банків, державні цільові й пільгові кредити, фінансовий лізинг і товарний кредит [20]. На нашу думку, Т. Майорова дає більш докладну класифікацію джерел інвестиційних ресурсів, виокремлюючи власні, боргові й залучені [74].

У залежності від виду коштів використовують наступні методи фінансування інвестиційної діяльності: самофінансування, акціонування, боргове фінансування, фінансування за рахунок дотацій, змішане фінансування. Самофінансування здійснюється виключно за рахунок власних коштів. До власних джерел фінансування інвестиційних проектів належить прибуток та амортизаційні відрахування. Однак, сума прибутку обмежена, тому як основне джерело фінансування він найчастіше використовується для інвестування проектів, для яких важко визначити термін окупності та рівень дохідності. До таких проектів належать заходи, які носять соціальний характер (будівництво санаторіїв, баз відпочинку тощо). Прикладом самофінансування при реалізації інвестиційного проекту є проект санаторію "Геліос" (м. Євпаторія), спрямований на облаштування пляжу й надання лікувальних послуг, загальною кошторисною вартістю 676 тис. грн. Іншим інвестиційним проектом,

Рис. 2.1. Джерела фінансування інвестиційних проектів [74]

реалізація якого передбачає власні засоби інвестора, є проект “Будівництво центру сімейного дозвілля” (м. Євпаторія) загальною кошторисною вартістю 3040,0 тис. грн. [94; 95].

Акціонування – метод, який використовується для фінансування крупних інвестиційних проектів із тривалими термінами окупності витрат. При акціонуванні капітал залучається шляхом емісії простих та привілейованих акцій, що розміщуються серед юридичних та фізичних осіб. При використанні цього методу фінансування залучаються грошовий капітал, матеріальні та нематеріальні цінності. Крім того, застосування акціонування дає можливість профінансувати будівництво нових рекреаційних підприємств, в яких немає майна, яке можна заставити для отримання кредиту банку.

Прикладом такої форми джерел інвестиційних ресурсів є інвестування проекту “Будівництво й експлуатація пансіонату “Пальміра-

Палас” (м. Ялта). Інвестиційним проектом було передбачено обсяг інвестицій у сумі 164314,0 тис. грн. За період 2002-2010 рр. освоєно інвестицій на суму 164314,0 тис. грн. Відповідно до проекту, період окупності інвестиційного проекту – 9,2 р. [94; 95].

Боргове фінансування застосовується при фінансуванні інвестиційних проектів із високою нормою прибутковості (яка перевищує позичкову ставку) та незначними термінами окупності витрат. Основою боргового фінансування виступає інвестиційний кредит, який являє собою економічні відносини між кредитором та позичальником з приводу фінансування інвестиційних заходів на засадах повернення і, як правило, із виплатою відсотків.

Банківський інвестиційний кредит – це основна форма інвестиційного кредиту, за якої грошові кошти на фінансування інвестиційних проектів надаються банківськими установами у тимчасове користування та з виплатою відсотків [74]. Однією з форм банківського інвестиційного кредиту є проектні кредити. Вони нерідко надаються декількома банками або кількома кредиторами, якщо проекти значні за розміром та мають чимало ризиків. Прикладом проектного кредиту є реалізація інвестиційного проекту “Будівництво першої черги рекреаційного комплексу “Аквапарк”, реалізованого Товариством з обмеженою відповідальністю “Кримболгарюрсервіс”. Вартість інвестиційного проекту 22420,0 тис. грн. Джерелами інвестицій є кредитні засоби, отримані від організацій “Porelon Limited” (Великобританія), “Ninevi Enterprises Limited” (Кіпр), “Sonnenrast Limited” (Кіпр), “Аскард Бізнес Інк” (Сполучені Штати Америки) [95].

При формуванні інвестиційних ресурсів рекреаційні підприємства залучають іноземний інвестиційний кредит – це економічні відносини між державами, іноземними банками і підприємствами з приводу фінансування інвестиційної діяльності на засадах повернення у певні терміни та, як правило, із виплатою відсотків [74]. Товарний інвестиційний кредит існує у вигляді лізингу – як довгострокової здачі в оренду з правом викупу основних засобів. Така форма інвестиційного кредиту використовується інвестором через брак власних фінансових коштів чи неможливість одержати банківський кредит для реального інвестування. До такої форми залучення інвестиційних ресурсів можна віднести проект “Реконструкція бази відпочинку під косметолого-реабілітаційний центр” (м. Алушта),

кошторисна вартість якого складає 20520,0 тис. грн. Для реалізації інвестиційного проекту було залучено довгостроковий товарний кредит під заставу [94; 95]. До залучених джерел інвестиційних ресурсів належать безкоштовно надані державними органами кошти на цільове фінансування. Основним джерелом фінансування інвестиційних проектів за цим методом є кошти державного та місцевого бюджетів, а також кошти централізованих державних фондів.

До проектів, які фінансуються винятково за рахунок державних коштів, відноситься проект “Реконструкція вулиць Караїмської, Водозабірної, Червоноармійської, Просмушкіних для організації “Туристичного маршруту по середньовічному центру міста” (м. Євпаторія), що фінансується за рахунок коштів місцевого бюджету, проект “Реконструкція та відновлення пам’яток історії й архітектури по програмі “Малий Єрусалим” (м. Євпаторія), також за рахунок коштів державного й республіканського бюджетів, загальна кошторисна вартість яких становить 8740,0 й 10260,0 тис. грн. відповідно.

Змішане фінансування базується на комбінаціях різних методів фінансування інвестиційних проектів, і тому може бути використаним для фінансування будь-яких інвестиційних проектів. За змішаної формою інвестування фінансується інвестиційний проект “Реконструкція готельного комплексу “Ореанда” кошторисною вартістю 164190,14 тис. грн. Джерелами інвестиційних ресурсів для реалізації проекту є наступні: міжнародний кредит (Латвія) – 61998,2 тис. грн., банківський кредит (Україна) – 31607,42 тис. грн., грошові надходження інвесторів (Україна, Швейцарія) – 80584,52 тис. грн. [94; 95].

Основна частина інвестиційних проектів у рекреаційній сфері здійснюється за рахунок боргових та залучених інвестиційних ресурсів. Це пов’язане з нестачею власних ресурсів для фінансування проектів за рахунок прибутку від здійснення рекреаційної діяльності. У цілому по АР Крим рекреаційна діяльність є збитковою. Це пов’язане із сезонним характером функціонування санаторно-курортних, оздоровчих і туристичних підприємств [62]. Сезонність зміни суми прибутку та збитку рекреаційних підприємств АР Крим зображена на рис. 2.2.

Як вже зазначалося раніше, обсяг реалізації послуг, сума прибутку від рекреаційної діяльності залежить від туристичних потоків у АР Крим. У I, II і IV кварталах кожного року сума збитку рекреаційних підприємств перевищує суму прибутку від надання

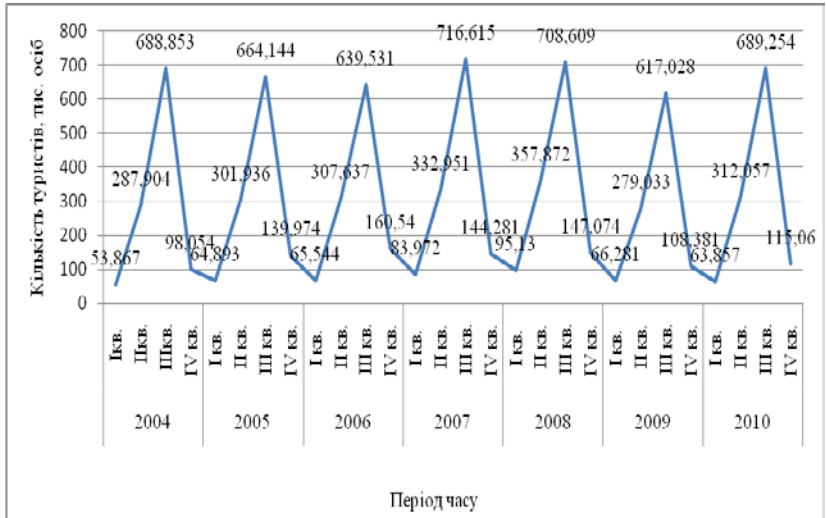

Рис. 2.2. Динаміка зміни обсягів прибутку та збитку рекреаційних підприємств АР Крим, 2004-2010 рр. [106]

рекреаційних послуг. І тільки у III кварталі рекреаційні підприємства АР Крим отримують прибуток від рекреаційної діяльності. Це пов'язано з сезонною діяльністю санаторно–курортних, оздоровчих та туристичних підприємств АР Крим. Показники діяльності підприємства та розмір прибутку залежать від обсягу наданих рекреаційних послуг туристам. Тому доцільно простежити динамку розвитку рекреаційної діяльності АР Крим, аналізуючи рух туристичних потоків. Графічно сезонність туристичних потоків зображена на рис. 2.3.

Найбільша кількість туристів приїжджає до АР Крим у III кварталі, а найменша кількість рекреантів припадає на осінньо–зимовий та зимово–весняний періоди. У зазначені періоди рекреаційні підприємства мають збитки тому, що витрати на здійснення господарської діяльності підприємства вищі, ніж обсяги реалізацій рекреаційних послуг для реалізації інвестиційних проєктів.

У рекреаційних підприємств не вистачає власних ресурсів для здійснення інвестицій і вони вдаються до залучення позикових коштів.

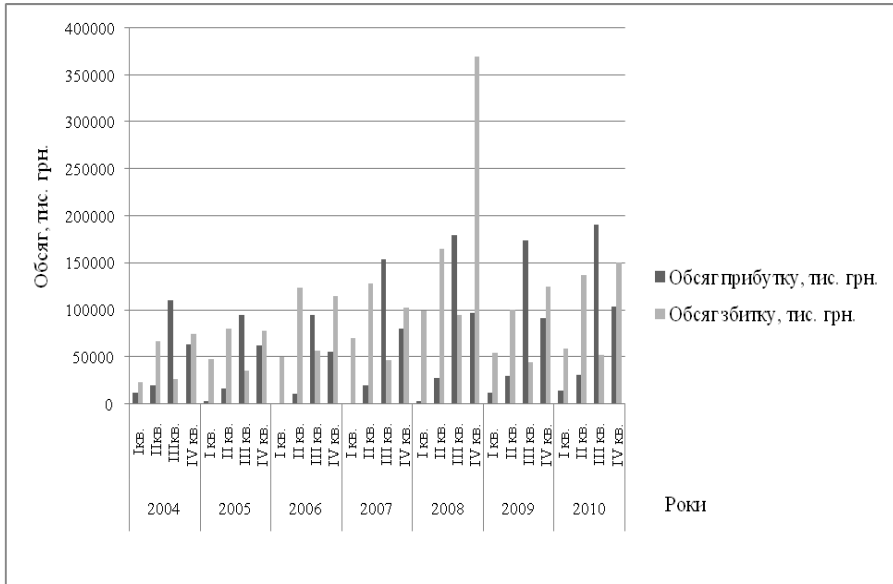

Рис. 2.3. Динаміка туристичних потоків у рекреаційні підприємства АР Крим, 2004-2010 рр. [87]

Для залучення інвестицій у розвиток рекреаційних підприємств АР Крим необхідно створити сприятливі умови для здійснення інвестиційної діяльності. Для створення сприятливого інвестиційного клімату у країні обов'язковою й невід'ємною частиною інвестиційної політики має стати її регіональний аспект, оскільки успішний розвиток регіональних економік – один з найважливіших принципів державної економічної політики як нині, так й у перспективі.

Концептуальні принципи державної регуляторної політики у регіональній інвестиційній сфері впливають із положень Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” від 11 вересня 2003 р. і зводяться до наступного [114]:

– доцільність – обґрунтування необхідності державного регулювання відносин суб'єктів інвестиційної діяльності з метою розв'язання існуючих проблем у даній сфері;

- ефективність – забезпечення досягнення у результаті реалізації регуляторних заходів максимально можливих позитивних результатів;

- збалансованість – забезпечення внаслідок регуляторної діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави;

- передбачуваність – послідовність регуляторної діяльності, відповідність її цілям державної інвестиційної політики, що дозволяє суб'єктам господарювання здійснювати планування й організацію власної діяльності за мінімального втручання держави.

Процес аналізу інвестиційних потоків в АР Крим починається з оцінки суми залучених інвестицій окремими рекреаційними підприємствами. Метою такого аналізу є простежування не лише динаміки й обсягів інвестицій у рекреаційний комплекс АР Крим, але й визначення ефективності освоєних інвестицій рекреаційними підприємствами. Для цього доцільно розглянути інвестиційні проекти, які були реалізовані на території АР Крим протягом 2004-2010 рр.

При реалізації інвестиційного проекту деякі рекреаційні підприємства залучають інвестиції одноразово. Це пов'язане з нестачею інвестиційних ресурсів чи з коротким терміном реалізації проекту. До таких інвестиційних проектів належать “Будівництво торгово-виставкового комплексу” (м. Ялта), “Будівництво критого оздоровчого комплексу “Аквапарк” (м. Ялта), “Будівництво, реконструкція й експлуатація пансіонату з лікуванням “Північна Двіна” (м. Алушта). У процесі інвестування згадані об'єкти не були здані в експлуатацію й послуги не надавалися, тому фактичну ефективність від реалізації проекту визначити неможливо. Доцільно розглянути реалізовані інвестиційні проекти, за якими здійснюється процес надання послуг. Згідно даних Міністерства економічного розвитку і торгівлі АР Крим, на території АР Крим затверджено 50 інвестиційних проектів загальною кошторисною вартістю 3,18 млрд. грн. [94; 95]. Найбільш значні інвестиційні проекти у цій галузі наведені у таблиці 2.1.

Одним із проектів, які реалізуються у Сімферопольському районі, є проект “Реконструкція пансіонату “Сонячний”. Проект спрямований на реконструкцію спального корпусу та прибудову мансардного поверху, а також реконструкцію пляжу пансіонату “Сонячний”. Проект затверджений у 2006 р. За період 2006-2010 рр.

Таблиця 2.1

**Інвестиційні потоки за інвестиційними проектами у
рекреаційному комплексі АР Крим, 2004-2010 рр. [94; 95]**

(тис. грн.)

Інвестиційний проект	Періоди						
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Будівництво, реконструкція та експлуатація пансіонату “Море”	43918,0	22072,0	13079,0	12559,0	15039,0	–	–
Будівництво та експлуатація курортно–рекреаційного комплексу “Мигдальний гай”	41401,5	3219,4	12057,9	–	–	–	–
Реконструкція санаторія “Північне саяво”	1349,9	4850,9	262,6	353,5	579,8	–	–
Реконструкція пансіонату “Сонячний”	–	–	44057,7	11848,3	23100,0	–	–
Будівництво та експлуатація пансіонату ім. Терлецького	15139,9	56055,0	21640,3	1087,3	4635,4	–	–
Реконструкція Міжнародного дитячого центру “Артек”	33140,9	55547,5	5569,7	7090,2	7700,0	–	–
Будівництво і експлуатація пансіонату “Пальміра Палас”	4054,0	30322,2	124151,7	–	–	–	–
Реконструкція дочірнього підприємства “Спеціалізований спинальний санаторій ім. академіка М.Н. Бурденка”	–	–	–	–	2555,2	1204,0	79,5
Всього за проектами	136229,7	172067,0	220818,9	32938,3	53609,4	1204,0	79,5

освоєно інвестицій на суму 79,0 млн. грн. Пансіонат має сезонний характер роботи. За період 2004-2010 рр. кількість сезонних місць розміщення збільшилася з 350 до 372 (на 6,3 %), що пов'язано з введенням в експлуатацію частини спального корпусу пансіонату “Сонячний” (Додаток АЛ).

Більшість інвестиційних проектів, які реалізуються на території АР Крим, зосереджені у м. Ялта (15 інвестиційних проектів), найбільшими з них є наступні [94; 95]:

1. Будівництво й експлуатація пансіонату ім. Терлецького. Проект затверджений у 2001 р. З 2001 р. пансіонат здійснює інвестиційну діяльність. За період 2001-2010 рр. пансіонатом освоєно 111,3 млн. грн. Інвестиційний проект реалізує спільне підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю “Ист Инвестментс”. Проект спрямований на будівництво триповерхового спального корпусу на 30 місць, 14 котеджів по 4 місця у кожному. Термін окупності проекту – 24,5 р.

2. Проект реконструкції міжнародного дитячого центру “Артек” затверджений у 2003 р. Проект спрямований на реконструкцію й оснащення таборів “Алмазний”, “Кришталевий”, “Бурштиновий”, “Морський”, “Річковий”, “Озерний”. Термін окупності проекту – 6,2 роки. За період 2004-2010 рр. освоєно інвестицій на суму 109 млн. грн. За даний період кількість цілорічних місць збільшилася на 383 (на 22,5 %). У зв'язку з реконструкцією кількість сезонних місць скоротилася на 5 (на 1,1 %) (Додаток АЛ).

3. Будівництво й експлуатація пансіонату “Пальміра Палас”. Проект затверджений у 2002 р. й спрямований на будівництво, оздоблення приміщень двох корпусів закладу, оснащення розважального корпусу. За період 2004-2010 рр. підприємством освоєно 158,5 млн. грн. Термін окупності інвестиційного проекту – 9,2 р. За даний період кількість місць у пансіонаті “Пальміра Палас” збільшилася у 2,3 рази: з 146 у 2004 р. до 340 – у 2010 р. Номерний фонд у кількості 194 місць введений в експлуатацію у 2006 р. (Додаток АЛ).

Одним із найбільших інвестиційних проектів, які реалізуються на території АР Крим, є проект “Будівництво, реконструкція й експлуатація пансіонату “Море” (м. Алушта). Загальна кошторисна вартість проекту становить 190,8 млн. грн. За період 2004-2010 рр. підприємством освоєно інвестицій на суму 56,7 млн. грн. Інвестиції

спрямовані на завершення будівництва й уведення в експлуатацію чотирьох вілл та будівництво ще двох плавальних відкритих басейнів, здійснення низки будівельно-монтажних робіт. Проект спрямований на будівництво й експлуатацію чотиризіркового туристичного комплексу. Проект затверджений у 2001 р. Інвестиційна діяльність здійснюється з 2001 р. Відповідно до проекту термін його окупності складає 13,5 років. Проект “Будівництво, реконструкція й експлуатація пансіонату “Море” реалізований повністю. За період 2004-2010 рр. кількість цілорічних місць розміщення у пансіонаті збільшилася на 248, кількість сезонних місць – на 358 місць (Додаток АЛ).

У м. Алушта реалізується інвестиційний проект “Будівництво й експлуатація курортно-рекреаційного комплексу “Мигдальний гай” загальною кошторисною вартістю 120 млн. грн. Інвестиційний проект затверджений у 2002 р. та спрямований на будівництво елітного курортно-рекреаційного комплексу з аквапарком. Термін окупності проекту складає 13,9 р. За період 2002-2010 рр. підприємством освоєно інвестицій на суму 72,6 млн. грн. Даний обсяг інвестицій спрямований на будівництво аквапарку, придбання проектної документації, збільшення кількості цілорічних місць у пансіонаті на 98. До 2006 р. підприємство працювало сезонно. Проект реалізований на 60,5 %.

Одним із найбільших інвестиційних проектів у м. Саки є проект “Реконструкція санаторію “Північне саяво”. Проект повністю реалізований. Цей інвестиційний проект був спрямований на ремонт спального корпусу санаторію “Північне саяво”. За період реалізації проекту освоєно інвестицій на суму 7,4 млн. грн. Проект “Реконструкція санаторію “Північне саяво” затверджений у 2003 р. З 2004 р. кількість цілорічних місць у пансіонаті збільшилася у 2 рази: з 100 у 2004 р. до 200 у 2010 р. (Додаток АЛ).

У м. Саки реалізується інвестиційний проект “Реконструкція дочірнього підприємства “Спеціалізований спинальний санаторій ім. М.Н. Бурденка”. Проект затверджений у 2006 р. та спрямований на реконструкцію лікувально-оздоровчої та реабілітаційної бази з розширенням спального корпусу на 181 місце. За період 2006-2010 рр. підприємством освоєно інвестицій на суму 1283,5 тис. грн. Проект реалізований на 7,2 %.

Суб'єктами рекреаційної діяльності в АР Крим є рекреаційні підприємства (санаторно-курортні, оздоровчі, туристичні), туристичні структури (туристичні операторі та туристичні агенти). З метою аналізу інвестиційної діяльності у рекреаційному районі необхідно розглядати інвестиційні потоки за кожним суб'єктом рекреаційної діяльності. Джерелом інформації щодо обсягів інвестицій у цю діяльність є дані Головного управління статистики в АР Крим, дані Міністерства курортів і туризму АР Крим, дані Міністерства економічного розвитку і торгівлі АР Крим. Головне управління статистики надає інформацію щодо галузей економіки АР Крим згідно Класифікатору видів економічної діяльності. Варто зазначити, що у цьому документі діяльність рекреаційних підприємств в окрему галузь не виділена, діяльність туристичних господарських структур входить до секції “Діяльність транспорту та зв’язку”, у розділ “Послуги по організації подорожувань”; діяльність санаторно-курортних закладів – до секції “Охорона здоров’я та надання соціальної допомоги”, у підрозділ “Діяльність санаторно-курортних закладів”; діяльність готелів – до секції “Діяльність готелів та ресторанів”, у розділ “Діяльність готелів та надання місць для тимчасового проживання” [80]. У зв’язку з такою класифікацією перед аналітиками постає проблема доступу до достовірної інформації у сфері діяльності рекреаційних підприємств, оскільки АР Крим є рекреаційним регіоном, тому доцільно виділити діяльність рекреаційних підприємств в окрему секцію. Для аналізу інвестиційних потоків у розвиток рекреаційних підприємств АР Крим використаємо дані Міністерства курортів і туризму АР Крим. Інвестиційну діяльність розглянемо у трьох напрямках: санаторно-курортні, оздоровчі та туристичні підприємства, туристичні оператори та агенти. Динаміка обсягу іноземних інвестицій у санаторно-курортні та оздоровчі підприємства АР Крим надана на рис. 2.4.

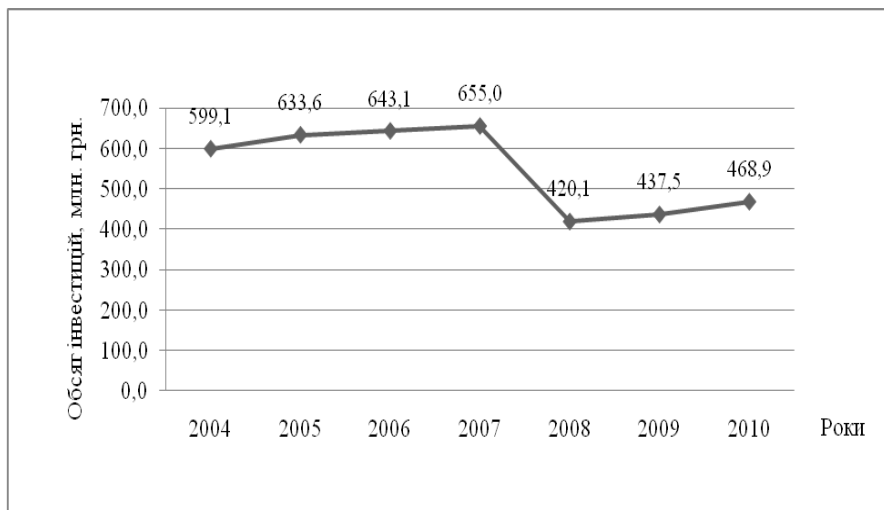

Рис. 2.4. Динаміка іноземних інвестицій у санаторно-курортні та оздоровчі підприємства АР Крим, 2004-2010 рр. [42; 140-144]

Спостерігаються негативні тенденції щодо залучення іноземних інвестицій у санаторно-курортні та оздоровчі підприємства АР Крим. Так, за період 2004-2010 рр. обсяг іноземних інвестицій скоротився на 130,2 млн. грн. Іноземні інвестиції зосереджені у м. Ялта – 64,5 %, м. Євпаторія – 18,0 % та м. Алушта – 16,2 % (Додаток АМ). У 2010 р. іноземні інвестиції не надходили на санаторно-курортні підприємства м. Саки, обсяг інвестицій у м. Ялта скоротився на 42,4 % (222,4 млн. грн.). Позитивна динаміка у залученні іноземного капіталу спостерігається на підприємствах м. Алушта та м. Євпаторія. Обсяг іноземних інвестицій у санаторно-курортні та оздоровчі підприємства м. Алушта збільшився у 3,8 рази (на 56,2 млн. грн.), у м. Євпаторія – у 1,6 рази (на 30,5 млн. грн.). Найбільшим іноземним інвестором галузі у 2010 р. є Російська Федерація (140,7 млн. грн.), Узбекистан (179,5 млн. грн.) і Білорусія – 105,9 млн. грн. [64; 140; 141; 142]. Однак, обсяг інвестицій з Російської Федерації скоротився з 499,3 млн. грн. у 2004 р. до 140,7 млн. грн. – у 2010 р. (на 358,3 млн. грн.). Інвестиційні потоки з Узбекистану зросли на 82,8 % (81,3 млн. грн.), таблиця 2.2.

Таблиця 2.2

Показники обсягів іноземних інвестицій у санаторно-курортні та оздоровчі підприємства АР Крим за окремими країнами світу, 2004-2010 рр. [42; 140]

(млн. грн.)

Країни	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	Відхилення 2010 р. від 2004 р.	Динаміка, %
Всього інвестиції	599,1	633,6	643,1	655,0	420,1	437,5	468,9	-130,2	78,3
Білорусь	–	26,0	7074,1	6,5	99,2	102,8	105,9	105,9	–
Ірландія	–	–	–	–	420,1	0,4	1,7	1,7	–
Великобританія	1,8	14,0	14,2	13,7	2,1	2,2	2,5	0,7	138,9
Кіпр	–	–	11,6	27,5	36,6	37,2	38,6	38,6	–
Російська Федерація	499,0	499,9	51,7	454,6	129,0	131,3	140,7	-358,3	28,2
Узбекистан	98,2	93,8	93,2	93,7	152,9	163,6	179,5	81,3	182,8

Спостерігається тенденція до зниження темпів надходження іноземних інвестицій на туристичні підприємства АР Крим. У 2004 р. туристичні підприємства АР Крим залучили 299,4 млн. грн., у 2010 р. надходження інвестицій склало 256,8 млн. грн. (рис. 2.5).

Найбільш крупними іноземними інвесторами у туристичні підприємства АР Крим є Російська Федерація, Великобританія, Кіпр. (табл. 2.3).

Аналізуючи обсяг іноземних інвестицій за період 2004-2010 рр.,

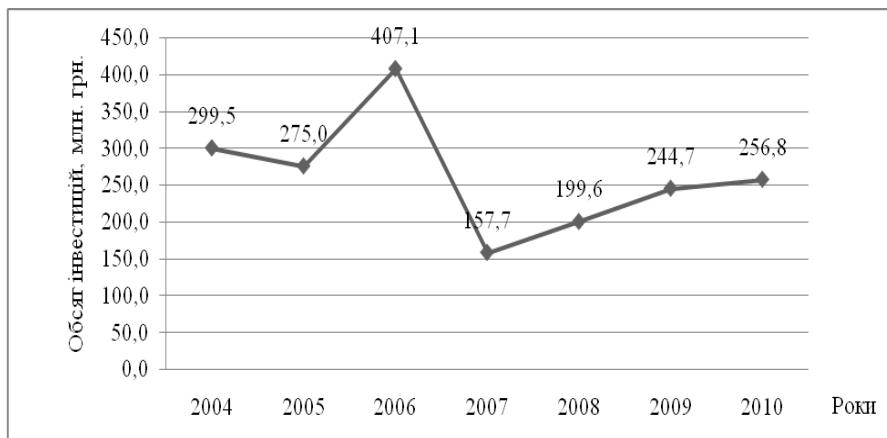

Рис. 2.5. Динаміка іноземних інвестицій у туристичні підприємства АР Крим, 2004-2010 рр. [42; 140-144]

Таблиця 2.3

Показники обсягів іноземних інвестицій у туристичні підприємства АР Крим за окремими країнами світу, 2004-2010 рр. [42; 140]

(млн. грн.)

Країни	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	Відхилення 2010 р. від 2004 р.	Динаміка, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Всього інвестиції	299,5	275,0	407,1	157,7	199,6	244,7	256,8	-42,7	85,7
Австрія	0,9	—	—	—	—	—	—	-0,9	—
Угорщина	—	7,2	7,3	—	—	—	—	—	—
Німеччина	0,6	—	—	—	—	—	—	-0,6	—
Італія	9,3	8,8	8,6	—	—	—	—	-9,3	—
Швейцарія	71,0	67,7	67,6	67,6	—	—	—	-71	—
Кіпр	16,5	20,1	20,0	—	39,5	53,6	62,8	46,3	380,6
Туреччина	1,2	—	—	—	—	—	—	-1,2	—
Великобританія	74,3	4,4	7,7	5,2	185,4	123,6	119,5	45,2	160,8
Сейшели	—	—	0,8	—	—	—	—	—	—
США	5,9	5,8	5,7	0,8	1,2	1,2	2,1	-3,8	35,6

Продовження таблиці 2.3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Російська Федерація	57,5	102,0	17,7	24,8	28,7	26,7	29,2	-28,3	50,8
Казахстан	–	–	53,3	–	–	–	–	–	–
Латвія	62,3	59,1	59,4	59,3	–	–	–	-62,3	–
Литва	–	–	–	–	19,0	39,6	43,2	43,2	–

можна зробити висновок, що вкладення інвестицій у діяльність туристичних підприємств АР Крим з 2004 р. не здійснюють інвестори з наступних країн: Австрія, Німеччина, Туреччина, Італія, Угорщина, Казахстан.

Негативні тенденції залучення іноземних інвестицій спостерігаються за такими країнами, як США (сума інвестицій скоротилася на 3,8 млн. грн.), Російська Федерація (на 28,3 млн. грн.), Італія – на 9,3 млн. грн.

Потік інвестицій збільшився з Кіпру – з 16,5 млн. грн. у 2004 р. до 62,8 млн. грн. у 2010 р. Традиційно, найбільший обсяг іноземних інвестицій спрямований у підприємства м. Ялта (159,0 млн. грн.), м. Сімферополь – 49,0 млн. грн. Скоротився обсяг інвестицій у підприємства м. Алушта, м. Євпаторія, м. Саки та Сімферопольський район (Додаток АН).

Разом з тим, інвестиційна активність іноземних інвесторів збільшилася при інвестуванні туристичних підприємств м. Судак. У 2010 р. було освоєно іноземних інвестицій на суму 0,8 млн. грн.

Інвестиційна привабливість туристичних структур АР Крим за період 2004-2010 рр. підвищилася. У 2010 р. на розвиток туристичних операторів та агентів залучено 544,5 млн. грн. (рис. 2.6).

За період 2004-2010 рр. обсяг іноземних інвестицій у діяльність туристичних операторів та агентів АР Крим збільшився у 22,7 разів. Інвестиційна діяльність у туристичні структури найбільш активно розвивається у курортних містах Ялта та Алушта (Додаток АП). Найбільший інвестиційний потік спрямований на розвиток діяльності туристичних операторів та агентів м. Ялта. У даному рекреаційному районі зосереджено 71,8 % іноземних інвестицій у розвиток

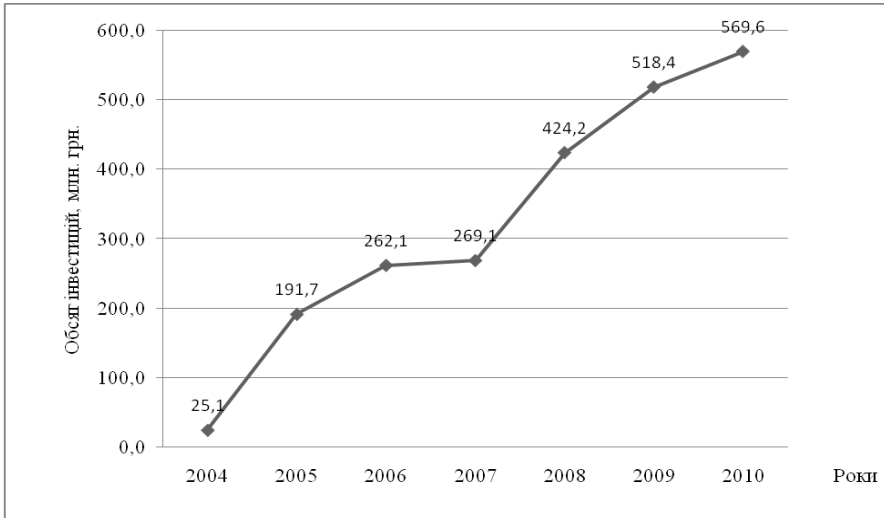

Рис. 2.6. Динаміка іноземних інвестицій у туристичні структури АР Крим, 2004-2010 рр. [42; 140; 141; 142; 143; 144]

туристичної діяльності. На підприємствах м. Алушта зосереджено 17,4 % інвестицій.

За період 2004-2010 рр. у діяльності туристичних операторів та туристичних агентів спостерігається тенденція до перерозподілу іноземних інвестицій за рекреаційними районами. У 2004 р. на частку м. Алушта припадало 33,2 % усіх іноземних інвестицій, спрямованих на розвиток туристичних агентів і операторів, м. Ялта – 22,5 %, м. Сімферополь – 21,9 %. До 2010 р. питома вага іноземних інвестицій у туристичні структури м. Сімферополь знизилася до рівня 3,0 %. Однак, сума освоєних інвестицій підприємствами м. Сімферополь у 2004 р. становила 5,5 млн. грн., а у 2010 р. – 17,1 млн. грн. У 2004 р. підприємствами Білогірського району було освоєно інвестицій на суму 527 тис. грн., але з 2007 р. інвестиції у цей район не спрямовувалися.

Основними іноземними інвесторами, що здійснюють інвестиції у туристичні структури, є Кіпр (101,4 млн. грн. у 2010 р.), Великобританія (271,9 млн. грн.), Російська Федерація (35,2 млн. грн.) (рис. 2.7).

За рахунок інвестиційної діяльності кількість туристичних

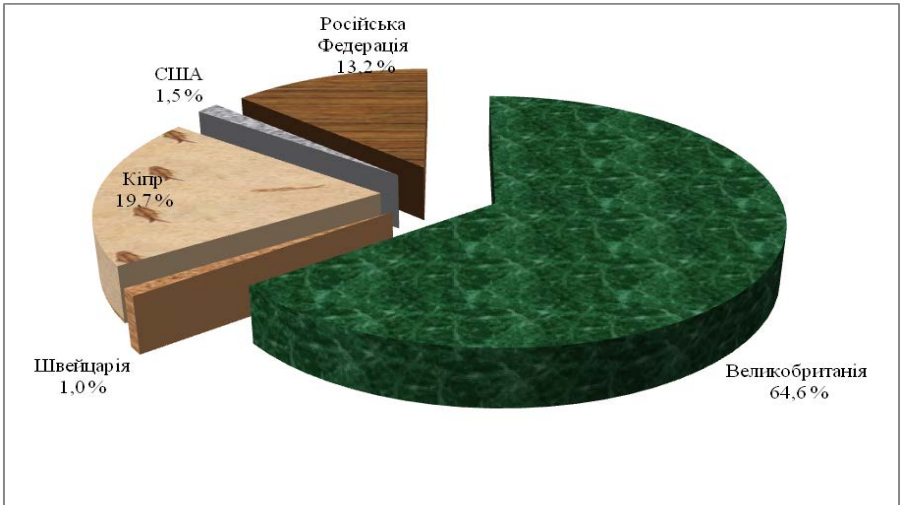

Рис. 2.7. Показники обсягів іноземних інвестицій у туристичні структури АР Крим за окремими країнами світу, 2010 р. [48]

структур в АР Крим збільшилася на 69,8 %. У м. Сімферополь кількість туристичних посередників збільшилася на 106 одиниць, у м. Ялта – на 40 одиниць, у м. Євпаторія – на 37 одиниць (Додаток АИ).

При аналізі інвестиційних потоків у підприємства рекреаційного комплексу АР Крим можна зробити висновок, що обсяг іноземних інвестицій у санаторно-курортні та оздоровчі підприємства знижується. Основною причиною такої динаміки є збитковість господарської діяльності зазначених рекреаційних підприємств АР Крим.

Негативно вплинуло на обсяг іноземних інвестицій рішення про відміну пільг, що передбачено Законом України “Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку й спеціальну економічну зону “Порт Крим” в Автономній Республіці Крим”.

Від вільних економічних зон і територій пріоритетного розвитку очікувалося створення умов для економічного росту, розвитку зовнішньоекономічної діяльності, залучення інвестицій (у тому числі й іноземних), розвитку інноваційної діяльності, забезпечення зайнятості населення, поліпшення соціально-економічної ситуації у

рекреаційному районі. При цьому від діяльності економічних зон і територій пріоритетного розвитку можна одержати як прямий, так і непрямий ефект.

Прямий ефект – це ефект, отриманий у вигляді залучення додаткових іноземних інвестицій, збільшення податкових надходжень, збереження, модернізації існуючих і створення нових робочих місць, зростання зайнятості населення, збільшення його доходів.

Непрямий ефект – ефект, викликаний активізацією господарської й зовнішньоекономічної діяльності, підвищенням ефективності господарювання, технологічного впливу, структурної перебудови рекреаційного району, де розташовані вільні економічні зони і території пріоритетного розвитку.

Законом України “Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2005 р.” та деяких інших законодавчих актів України“, передбачалася ліквідація пільгових умов оподаткування й валютного регулювання (пільги щодо сплати ввізного мита, податку на додану вартість, податку на прибуток підприємств, збору до Державного інноваційного фонду та плати за землю) на територіях пріоритетного розвитку і на території СЕЗ “Порт Крим” [113].

Для сприятливого інвестиційного клімату у рекреаційному районі необхідно на державному рівні чітко визначити механізм і перспективи функціонування територій пріоритетного розвитку та розглянути питання щодо повернення пільг, передбачених Законом України “Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку і спеціальну економічну зону “Порт Крим” в Автономній Республіці Крим” [125]. Проте, це не вирішує проблему залучення інвестицій у повному обсязі. Так, у республіці законом передбачалося створення 7 територій пріоритетного розвитку: Велика Ялта, Алушта, Феодосія, Судак, Східний Крим, Керч, Сиваш. У Криму налічується 13 рекреаційних районів і підтримка необхідна, у першу чергу, таким районам, як Бахчисарайський, Роздольненський, Чорноморський, Ленінський, а не Південному узбережжю, де вже є розвинена інфраструктура. Тому, на нашу думку, спеціальний режим інвестиційної діяльності необхідно запровадити саме у згаданих районах АР Крим.

Для впровадження ефективного моніторингу інвестиційних проектів, які ініціюються безпосередньо суб'єктами господарювання, необхідно повернути дозвільні і контрольні функції структурним підрозділам Ради міністрів АР Крим, внести зміни у Закон України “Про статистику” [126], передбачивши можливість вільного отримання відповідними структурними підрозділами Ради міністрів АР Крим інформації щодо суб'єктів господарювання, які найактивніше проводять інвестиційну діяльність і формують показники інвестиційного розвитку рекреаційного району.

2.2. Інфраструктура рекреаційного району, її розвиток

Складовими частинами єдиного національного економічного комплексу є райони. Їх відносно економічне відокремлення зумовлене особливостями природно-кліматичних і відтворювальних умов [32]. Район – це система, утворена певною сукупністю видів діяльності, матеріальних об'єктів, що знаходяться між собою у взаємозв'язку [11; 155]. Якщо виходити з подібного визначення району, то в якості його інфраструктури слід розглядати ті елементи, які безпосередньо реалізують взаємодію відповідних видів діяльності. Згідно програми розвитку АР Крим, пріоритетним видом діяльності в АР Крим є рекреаційна, пов'язана з наданням рекреаційних послуг [128]. Незалежно від виду рекреаційної послуги, рекреанту необхідно створити умови для нормального протікання процесу життєдіяльності: забезпечити житлом, харчуванням, необхідними товарами, транспортними послугами тощо. Саме це дозволяє зробити висновок, що рекреаційна послуга за своєю структурою є комплексною, вимагає участі суб'єктів різних галузей національного господарства, об'єднаних у систему.

Важливим для розуміння інфраструктури рекреаційного району є визначення засобу і характеру зв'язку між її елементами. Розрізняють наступні види зв'язку: матеріальні, енергетичні та інформаційні. До матеріальних зв'язків відносять канали, за якими елементи системи обмінюються певними матеріальними ресурсами. Енергетичні зв'язки – це канали, через які здійснюється обмін різними видами енергії. Інформаційні зв'язки реалізуються каналами передачі і прийому інформації, за якими надходять дані про стан елементів

системи чи оточуючого середовища [92]. Усі зазначені види зв'язку структурних елементів у регіональній господарській системі можна визначити загальним поняттям – інфраструктура. Отже, під інфраструктурою рекреаційного району слід розуміти сукупність специфічних його елементів, які відрізняються властивостями та характером зв'язків, що підтримують стан певної стабільності даної районної системи і сприяють підвищенню рівня життя населення. Безумовно, у процесі функціонування системи відіграють свою роль будь-які елементи господарства рекреаційного району, але їх взаємозв'язки здійснюються через інфраструктурне забезпечення. Отже, розвинена і раціонально організована інфраструктура є найсуттєвішим чинником забезпечення стабільного розвитку рекреаційного району. Саме таке тлумачення визначає регіональний підхід до визначення поняття інфраструктура. Для розкриття сутності інфраструктури може бути використаний і загальнонаціональний підхід, відповідно до якого в основу інфраструктури покладено її функціональне призначення у процесі суспільного відтворення, задоволення певного комплексу економічних потреб [32]. Таким чином, регіональний підхід пояснює інфраструктуру як умови функціонування суб'єктів господарювання, загальнонаціональний – відображає інфраструктуру через її функціональний вплив на процес економічного відтворення. У монографії ми будемо розглядати інфраструктуру у межах регіонального підходу.

Підприємства рекреаційного району виступають первинними структурними ланками економічної системи, суб'єктами господарської діяльності, основним завданням яких є забезпечення потреб споживачів.

Термін “інфраструктура” утворений з двох латинських слів: *infra* – нижче, під, *structura* – будова, розташування. У загальному виді під інфраструктурою рекреаційного району розуміється сукупність певних допоміжних суб'єктів господарювання. Саме посилення значення діяльності таких допоміжних й обслуговуючих суб'єктів в умовах функціонування рекреаційних підприємств стало об'єктивною передумовою виділення інфраструктури рекреаційного району в окрему категорію [130].

Наукові розвідки низки вчених спрямовані на вивчення окремих ланок інфраструктури, що викликано не лише складністю самої інфраструктури, але й прагненням зосередитися на окремих її

аспектах [32; 71; 73; 92; 160]. У перших дослідників сутності інфраструктури переважав її розподіл на виробничу та соціальну. До складу виробничої (економічної) інфраструктури включали виробничі наукові дослідження, підготовку кадрів для виробництва, транспорт, зв'язок, включаючи будівництво й експлуатацію доріг, теплосилове, газове, електросилове господарство. До соціальної інфраструктури відносили невиробничі наукові дослідження, загальну освіту, діяльність культурно-просвітніх установ мистецтва, пасажирський транспорт і зв'язок, включаючи будівництво й експлуатацію доріг для населення, житловий фонд [32]. У низці робіт пропонується поділ інфраструктури на три види: виробничу, соціальну та інституціональну.

Однак, деякі вчені, такі як: Є. М. Агабаб'ян, В.Г. Канін, М.Б. Меліхов, виділяють окремо науково-технічну інфраструктуру [49]. Традиційно в економічних дослідженнях базою поняття “інфраструктура” виступає уся сукупність елементів, галузей, видів діяльності та підприємств соціально-економічної системи, які мають підпорядковане значення, що відповідає тлумаченню самого терміну “infrastructure” [173]. Сьогодні до інфраструктури відносять різні сфери суспільно-економічного життя країни, що містять галузі обслуговування населення та виробництва. Варіюють і складові інфраструктури. Аналіз публікацій свідчить, що до неї включають транспорт, зв'язок, складські приміщення, житлово-комунальне господарство, банки, біржі тощо. У значній кількості досліджень, присвячених категорії “інфраструктура”, аналізують особливості її становлення та підкреслюють важливість для економічного розвитку та економічного зростання [165]. Зарубіжні дослідники у визначеннях обмежуються переліком тих інфраструктурних галузей чи об'єктів, що складають предмет окремого наукового аналізу. Однак, вони теж визнають проблему остаточної невизначеності поняття [173]. Одним з засобів вирішення проблеми визначення понять є класифікація. У даному випадку уточнюється об'єкт, по відношенню до якого категорія відображає окреме специфічне явище. Різні за своїм змістом уявлення про інфраструктуру викликають проблему неадекватного аналізу суспільно-економічних явищ. Поняття “інфраструктура” поширене у дослідженнях, присвячених економічному розвитку, політичних програмах тощо, що зумовлює широкий спектр розуміння інфраструктури.

Категорія інфраструктури у сучасному розумінні не має чітко визначених організаційних меж. Враховуючи новітні тенденції у розгляді явища інфраструктури та її класифікації, специфіки АР Крим, доцільно використовувати поняття “інфраструктура рекреаційного району”, що являє собою поєднання соціальної складової інфраструктури, яка забезпечує життєдіяльність та відтворення кадрового потенціалу, інституціональної, туристичної, науково-технічної, транспортної, інженерної складових інфраструктури, що забезпечує функціонування суб’єктів господарювання (рис. 2.8).

Рис. 2.8. Схема інфраструктури рекреаційного району
[систематизовано авторами]

Будь-яка економічна діяльність має власну інфраструктуру.

Оскільки інфраструктура, за визначенням, забезпечує функціонування цілісної системи, то різноманітність елементів такої системи дозволяє виділяти і інфраструктуру, що безпосередньо забезпечує діяльність споріднених груп таких елементів. Серед елементів інфраструктури для АР Крим особливе значення має транспортне забезпечення: розвиток рекреаційного комплексу та інших видів економічної діяльності вимагають наявності потужної транспортної мережі для здійснення перевезення пасажирів і вантажів. Транспортна інфраструктура – міжгалузевий комплекс декількох видів комунікацій, що забезпечують переміщення пасажирів та вантажів.

Транспортна інфраструктура поділяється на магістральну, регіональну, локальну [23]. Магістральна транспортна інфраструктура є системою галузей, що забезпечують функціонування господарського комплексу у цілому. До регіональної інфраструктури можна віднести розгалужену мережу автомобільних доріг, яка обслуговує той чи інший господарський регіон. Локальна інфраструктура забезпечує функціонування групи підприємств чи окремого крупного підприємства. Транспортна інфраструктура має низку особливостей. Перша особливість полягає у тому, що продукція транспортної інфраструктури не має матеріальної форми, а виступає у вигляді послуг, взаємопов'язаних з процесом надання рекреаційних послуг та їх споживання [23]. Хоча транспорт і відноситься до матеріального виробництва, але продукції, у матеріальній її формі, він не виробляє. Тому ми віднесемо транспортну інфраструктуру до окремої складової інфраструктури рекреаційного району. Друга особливість полягає у тому, що значний ефект від функціонування і розвитку транспортної інфраструктури виникає поза її галузями у межах національного господарства, що користуються послугами інфраструктури [23]. Слід зазначити, що розвиток транспортної мережі в АР Крим характеризується низькими темпами (табл. 2.4).

За період 2004-2010 рр. кількість зупинок автобусів зменшилася на 1 одиницю, майданчиків для стоянок і відпочинку учасників дорожнього руху – на 13 одиниць, джерел питної води – на 9 одиниць, разом з тим, кількість автопавільйонів збільшилася на 83 одиниці. За цей період кількість автозаправних станцій в АР Крим збільшилася на 160 одиниць. Максимальне збільшення кількості станцій спостерігається у м. Ялта (на 20 станції), м. Євпаторія (на 14 станцій) та м. Сімферополь (на 21 станцію). Найменший рівень за цим

Таблиця 2.4

Показники благоустрою автомобільних доріг загального користування АР Крим, 2004-2010 рр. [104; 151; 152]

(одиниць)

Показники	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	Відхилення 2010 р. від 2004 р.	Темп росту, %
Автопавільйони	1263	1275	1294	1318	1334	1342	1346	83	106,6
Майданчики для:									
– зупинок автобусів	2029	2021	2015	2022	2025	2028	2030	1	100,0
– стоянок і відпочинку учасників дорожнього руху	370	364	357	357	357	357	357	–13	96,5
Туалети	402	401	397	400	400	400	400	–2	99,5
Придорожні криниці та джерела питної води	28	22	19	19	19	19	19	–9	67,9

показником у Первомайському районі (кількість автозаправних станцій складає 2 одиниці), у Советському районі (кількість автозаправних станцій складає 4 одиниці), у м. Саки (кількість автозаправних станцій зменшилася на 7 одиниць), Додаток АР.

Кількість пасажирських автобусів у цілому по АР Крим зменшилася на 1283 одиниць (на 12,7 %). У Чорноморському та Сакському районах кількість пасажирських автобусів збільшилася на 150 та 142 одиниць відповідно, у м. Євпаторія – на 11 одиниць, у м. Керч – на 51 одиницю. Значне зменшення спостерігається у Ленінському районі (на 103 одиниці), у Кіровському районі – на 86 одиниці, у м. Ялта – на 111 одиниць, у м. Алушта – на 159 одиниць (Додаток АС). Загальна довжина автомобільних доріг АР Крим за період 2004-2010 рр. збільшилася на 19,2 км. Усі автомобільні дороги в АР Крим є дорогами з твердим покриттям. Експлуатаційна довжина залізничних колій загального користування за даний період зменшилася на 8,1 км. (табл. 2.5).

Використовуючи інтегральний показник, можна визначити райони з найбільш розвиненою транспортною інфраструктурою, для побудови якого скористаємося методом Беннета. За еталонне значення (100 балів) приймається максимальний показник довжини

Таблиця 2.5

**Показники довжини шляхів сполучення
в АР Крим, 2004-2010 рр. [104; 151; 152]**

Показники	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	Відхилення 2010 р. від 2004 р.	Темп росту, %
Експлуатаційна довжина залізничних колій	637,3	636,6	629,2	629,2	629,2	629,2	629,2	-8,1	98,7
Довжина автомобільних доріг	6245,3	6248,6	6248,6	6260,5	6262,9	6264,5	6264,5	19,2	100,3
— у тому числі з твердим покриттям	6245,3	6248,6	6248,6	6260,5	6262,9	6264,5	6264,5	19,2	100,3

автомобільних доріг, кількість автозаправних станцій і кількість автобусів за рекреаційними районами АР Крим у 2010 р. Бали інших районів визначаються як співвідношення з еталонним значенням. Для підсумкового показника бали складаються, після чого визначається ранг (Додаток АТ). Найбільш розвинена транспортна інфраструктура у м. Сімферополь, Красногвардійському, Сімферопольському, Джанкойському районах, а найменш – у м. Судак, м. Армянськ та у Красноперекопському районі.

Соціальна інфраструктура об'єднує соціально-побутову та соціально-культурну інфраструктуру. До соціально-побутової відносимо підприємства торгівлі, ресторанного господарства, а також житловий фонд. До соціально-культурної інфраструктури віднесемо заклади освіти, театри, музеї, кіноконцертні зали, лікарні, заклади розваг, установи освіти. Соціальна інфраструктура, детермінуючи якість середовища життєдіяльності людини, визначає значною мірою її спосіб життя, формує активність населення, є одним із вагомих чинників відтворення трудового потенціалу території. Належний розвиток соціальної інфраструктури значною мірою визначає рівень розвитку рекреаційного комплексу, створюючи відповідні умови для відпочинку та розваг. Соціально-побутову інфраструктуру рекреаційного району характеризують наявність підприємств ресторанного господарства і торгівлі (табл. 2.6).

За період 2004-2010 рр. кількість підприємств ресторанного

Таблиця 2.6

Показники кількості підприємств ресторанного господарства за районами АР Крим, 2004-2010 рр. [109; 151; 152]
(одиниць)

Райони	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	Відхилення 2010 р. від 2004 р.	Темп росту, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
м. Сімферополь	353	605	737	671	622	484	495	142	140,2
м. Алушта	91	87	88	89	99	103	104	13	114,3
м. Армянськ	5	5	7	7	7	6	6	1	120,0
м. Джанкой	28	28	24	20	20	19	20	-8	71,4
м. Євпаторія	86	88	166	161	187	159	163	77	189,5
м. Керч	83	74	67	71	65	59	61	-22	73,5
м. Красноперекоськ	26	25	25	10	16	14	17	-9	65,4
м. Саки	7	7	9	7	11	12	14	7	200,0
м. Судак	76	78	72	74	76	78	77	1	101,3
м. Феодосія	132	111	123	120	101	106	110	-22	83,3
м. Ялта	194	191	191	191	192	185	183	-11	94,3
Бахчисарайський район	32	34	32	28	31	28	27	-5	84,4
Білогірський район	24	14	10	10	10	11	12	-12	50,0
Джанкойський район	14	12	12	14	9	11	13	-1	92,9
Кіровський район	31	30	11	7	9	9	9	-22	29,0
Красногвардійський район	52	47	40	36	36	34	35	-17	67,3
Красноперекоський район	16	19	16	16	18	17	17	1	106,3
Ленінський район	35	33	30	24	13	10	12	-23	34,3
Нижньогірський район	53	44	35	34	34	30	31	-22	58,5
Первомайський район	21	18	18	15	15	16	15	-6	71,4
Роздольненський район	20	18	16	13	21	20	22	2	110,0
Сакський район	38	25	22	21	19	15	16	-22	42,1
Сімферопольський район	7	6	36	8	2	27	26	19	371,4
Советський район	4	13	12	4	2	2	3	-1	75,0
Чорноморський район	4	8	32	6	2	13	12	8	300,0
АР Крим	1522	1670	1831	1707	1677	1468	1500	-22	98,6

господарства у цілому по АР Крим зменшилася на 22 одиниці. Збільшення підприємств простежується за такими рекреаційними районами, як м. Сімферополь, м. Саки, м. Алушта, м. Армянськ, м. Євпаторія, Красноперекопський, Сімферопольський, Чорноморський та Роздольненський райони. Значне збільшення кількості підприємств спостерігається у м. Сімферополь (на 142 одиниці) і м. Євпаторія – на 77 одиниць. Суттєве зменшення відбулося у Сакському, Ленінському й Кіровському районах: на 22, 23 й 22 одиниці відповідно.

За період 2004-2010 рр. в АР Крим спостерігається тенденція до зменшення загальної кількості підприємств торгівлі на 780 одиниць (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

**Показники кількості підприємств торгівлі за районами АР
Крим, 2004-2010 рр. [109; 151; 152]**

(одиниць)

Райони	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	Відхилення 2010 р. від 2004 р.	Темп росту, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
м. Сімферополь	774	792	744	783	763	709	699	-75	90,3
м. Алушта	179	169	162	155	152	144	39	-140	21,8
м. Армянськ	28	27	31	27	24	32	30	2	107,1
м. Джанкой	142	131	123	124	145	147	144	2	101,4
м. Євпаторія	210	210	217	221	208	171	168	-42	80,0
м. Керч	218	206	195	212	204	194	191	-27	87,6
м. Красноперекопськ	89	87	81	73	79	72	70	-19	78,7
м. Саки	105	104	89	97	80	76	72	-33	68,6
м. Судак	84	83	84	82	91	98	101	17	120,2
м. Феодосія	254	229	229	213	218	218	218	-36	85,8
м. Ялта	386	367	371	379	374	337	332	-54	86,0
Бахчисарайський район	159	135	144	126	128	120	117	-42	73,6
Білогірський район	128	83	85	90	89	78	75	-53	58,6
Джанкойський район	77	82	82	73	68	61	59	-18	76,6
Кіровський район	67	62	40	36	40	34	32	-35	47,8
Красногвардійський район	150	153	148	138	138	123	119	-31	79,3
Красноперекопський район	45	39	33	32	27	23	21	-24	46,7
Ленінський район	131	106	84	71	48	45	42	-89	32,1
Нижньогірський район	81	80	87	77	68	56	53	-28	65,4
Первомайський район	61	57	52	51	49	43	39	-22	63,9

Продовження табл. 2.7

Роздольненський район	91	89	79	64	60	66	63	-28	69,2
Сакський район	90	80	86	80	82	87	85	-5	94,4
Сімферопольський район	189	156	159	141	138	141	139	-50	73,5
Советський район	40	37	35	34	34	29	31	-9	77,5
Чорноморський район	92	78	75	77	76	54	51	-41	55,4
АР Крим	3870	3642	3515	3456	3383	3158	2990	-880	77,3

Збільшення кількості підприємств торгівлі спостерігалось лише у м. Армянськ, м. Джанкой і у м. Судак: на 2, 2 й 7 одиниць відповідно. Серед районів зі значним зменшенням підприємств торгівлі виділяються Ленінський, Красноперекопський та Кіровський.

Одним з найважливіших показників розвитку соціальної інфраструктури є забезпечення населення житлом. У рекреаційних районах АР Крим цей показник важливий у зв'язку із великою кількістю неорганізованих відпочиваючих, які приїжджають до АР Крим і орендують житло у рекреаційних районах у приватних осіб. За даними Міністерства курортів і туризму кількість неорганізованих відпочиваючих в АР Крим за 2010 р. складала 3,9 млн. осіб, а організованих – 1,1 млн. осіб [163]. Стан та рівень розвитку житлової інфраструктури як однієї з важливих складових побуту належить до головних інтегральних характеристик умов життя та рівня добробуту населення [9]. Житловий фонд – сукупність житлових приміщень, включаючи житлові будинки, спеціалізовані будинки (гуртожитки, притулки, дитячі будинки, будинки-інтернати для громадян похилого віку та інвалідів – дорослих і дітей, школи-інтернати та інтернати при школах), квартири, службові житлові приміщення, інші житлові приміщення у будівлях, придатних для проживання [108].

Соціальну значимість житла визначає те, що житлові умови впливають на стан здоров'я населення й рівень його працездатності; рівень народжуваності, міцність родинних відносин; структуру неробочого часу, скорочення його нераціональних витрат і розвиток фонду дозвілля; підвищення кваліфікації, рівень спеціалізації й культурної активності населення [32]. Житловий фонд Автономної Республіки Крим порівняно з 2004 р. збільшився на 5,9 % та у 2010 р. становив 39308,1 тис. м² загальної площі (табл. 2.8).

Збільшення житлового фонду спостерігається за усіма районами АР Крим, крім м. Євпаторія, м. Саки, м. Ялта та

Первомайського району, де житловий фонд зменшився на 75,8 тис. м², 17,7 тис. м², 235,8 тис. м² та 0,6 тис. м² відповідно.

Таблиця 2.8

**Показники житлового фонду за районами АР Крим,
2004-2010 рр. [108; 144-150]**

(тис. м² загальної площі)

Райони	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	Відхилення 2010 р. від 2004 р.	Темп росту, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
АР Крим	38096,4	38466	38981,5	39726,4	39981,5	39301,8	39308,1	1211,7	103,2
м. Сімферополь	7411,7	7564,9	7810,6	8216,0	8352,3	7941,5	7929,2	517,5	107,0
м. Алушта	1047,8	1050,7	1036,6	1095,0	1126,1	1076,9	1074,6	26,8	102,6
м. Армянськ	630,8	632,8	636,0	640,1	628,5	633,3	635,0	4,2	100,7
м. Джанкой	788,0	792,3	796,3	799,6	801,0	801,7	802,3	14,3	101,8
м. Євпаторія	2376,8	2400,3	2428,5	2398,0	2394,4	2292,0	2301,0	-75,8	96,8
м. Керч	3061,9	3064,7	3069,9	3070,7	3080,1	3067,8	3066,2	4,3	100,1
м. Краснопереконський	593,6	595,8	596,3	598,9	599,9	613,2	615,3	21,7	103,7
м. Саки	521,8	524,8	528,0	528,1	534,7	502,2	504,1	-17,7	96,6
м. Судак	509,1	520,2	534,2	561,3	563,8	548,7	546,3	37,2	107,3
м. Феодосія	2366,9	2368,9	2364,6	2411,1	2444,5	2449,0	2450,3	83,4	103,5
м. Ялта	2924,4	2987,0	3009,5	2900,6	2838,9	2698,0	2689,0	-235,4	92,0
Бахчисарайський район	1775,8	1785,3	1797,3	1842,6	1854,8	1870,8	1875,3	99,5	105,6
Білогірський район	1055,9	1064,3	1069,4	1073,7	1084,4	1081,0	1080,5	24,6	102,3
Джанкойський район	1346,2	1345,2	1353,4	1356,3	1356,1	1371,2	1373,5	27,3	102,0
Кіровський район	937,1	941,0	943,9	949,1	958,6	960,3	961,8	24,7	102,6
Красногвардійський район	1637,0	1642,4	1646,8	1653,0	1656,8	1656,1	1657,0	20	101,2
Краснопереконський район	509,4	510,2	508,4	509,6	523,3	523,8	524,2	14,8	102,9
Ленінський район	1518,4	1514,7	1527,0	1530,4	1534,3	1537,7	1538,1	19,7	101,3
Нижньогірський район	931,6	935,9	942,6	945,0	956,9	964,2	966,1	34,5	103,7
Первомайський район	659,8	654,4	659,4	661,5	657,3	659,7	659,2	-0,6	99,9
Роздольненський район	602,0	606,2	609,8	619,6	624,9	629,0	630,2	28,2	104,7

Продовження табл. 2.8

Сакський район	1400,8	1411,8	1434,3	1455,5	1501,0	1503,0	1504,2	103,4	107,4
Сімферопольський район	2221,7	2276,2	2390,1	2612,3	2599,2	2600,4	2602,3	380,6	117,1
Советський район	592,6	596,5	599,2	595,9	598,3	605,2	607,2	14,6	102,5
Чорноморський район	675,3	679,5	689,4	702,5	711,4	714,4	715,2	39,9	105,9

Найбільший темп росту житлового фонду у Сімферопольському, Сакському районах, м. Сімферополь та у м. Судак.

Найпоширенішим показником житлової забезпеченості є середня забезпеченість житлом на одну особу населення. В АР Крим має місце відносно низький рівень забезпеченості населення житлом: на одного постійного мешканця у 2010 р. у середньому припадало 20,3 м² загальної площі (Додаток АУ). Зазначимо, що норма 28 м² загальної площі на одну особу вважається не лише “комфортною” нормою забезпеченості житлом, але й такою, за якої житловий простір не позначається негативно на здоров’ї [23]. Якщо порівняти забезпеченість житлом з 2004 р., коли вона становила 18,7 м² у середньому по республіці, то помітні позитивні зміни. За період 2004-2010 рр. забезпеченість житлом підвищилася на 8,6 % у середньому по АР Крим. Однак, показник середньої забезпеченості житлом не дає достовірної характеристики стану розв’язання житлової проблеми. Для порівняння житлових умов необхідно провести аналіз окремо по міській і сільській місцевостях. У сільській місцевості забезпеченість населення житлом значно гірше, ніж у міській місцевості (Додаток АУ).

Характеристика житлових умов не може обмежуватися лише квадратними метрами площі, тому що не розкриває якісну характеристику житла, яку можна простежити через стан і розвиток інженерної інфраструктури району. Житло, обладнане водопроводом, каналізацією, централізованим теплопостачанням, газом можна віднести до категорії житла з вищим ступенем благоустрою. Для побудови інтегрального показника розвитку соціальної інфраструктури АР Крим скористаємося методом Беннета. Найбільш розвинена соціальна інфраструктура у м. Ялта, м. Сімферополь, м. Феодосія, м. Алушта й м. Євпаторія, а найменш – у м.

Красноперекопськ, Советському, Первомайському і Роздольненському районах (Додаток АФ).

Розвиток інженерної інфраструктури можна простежити через рівень благоустрою населених пунктів, наявності централізованого водопостачання та каналізації у містах, селищах міського типу і сільських населених пунктах, в яких водопровідні мережі постачають воду населенню централізовано, а каналізація забезпечує централізоване відведення стічних вод з житлових будинків і комунально-побутових підприємств. Інженерна інфраструктура, до складу якої включають усі інженерні мережі та споруди (водопроводи, насосні станції, теплові станції, тепломережі і теплові об'єкти, енергомережі тощо), належного рівня розвитку в АР Крим не набула. Виявлено, що найбільш розвинутою є інженерна інфраструктура у столиці Автономної Республіки Крим м. Сімферополі, у промислових містах – м. Армянськ і м. Красноперекопськ, а також у містах, на території яких розташовані санаторно-курортні та лікувально-оздоровчі підприємства (м. Саки, м. Євпаторія, м. Алушта). Низький рівень розвитку інженерної інфраструктури спостерігається у Кіровському, Красноперекопському та Первомайському районах (Додаток АХ).

У цілому АР Крим має низький рівень розвитку інженерної інфраструктури. Республіка лише на 60,6 % забезпечена гарячим водопостачанням і на 67,4 % – централізованим опаленням. У таких районах АР Крим, як м. Алушта, м. Ялта та м. Саки за період 2004-2010 рр. знизився рівень обладнання житлового фонду водопроводом, газопостачанням, гарячим водопостачанням (Додаток АЦ). Про низький рівень розвитку інженерної інфраструктури свідчить те, що окремі населені пункти в АР Крим не мають каналізації, не забезпечені природним та зрідженим газом, не мають водопроводу.

Територія АР Крим поділена на 14 районів та 16 міст, 1022 населених пунктів, з них 72 – міських та 950 – сільських. Усі міста АР Крим забезпечені водопроводом, каналізацією й 13 міст із 16 забезпечені природним газом (таблиця 2.9).

Не мають водопроводу 16 селищ міського типу й 96 сільських населених пунктів, не забезпечені каналізацією 20 селищ міського типу й 806 сільських населених пунктів, не газифіковані 40 селищ міського типу й 771 сільських населених пунктів. За період з 2000-2010 рр. кількість сільських населених пунктів, що мають водопровід,

знизилися на 25 одиниць, що становить 3 % у порівнянні з 2000 р., а тих, які мають каналізацію – знизилися на 45 одиниць (23,8 % від рівня 2000 р.)

Таблиця 2.9

**Показники благоустрою населених пунктів АР Крим,
2000-2010 рр. [13; 144-150]**

Показники	2000 р.	2002 р.	2003 р.	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.
Кількість населених пунктів, які мають водопровід:										
– міст	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
– селищ міського типу	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56
– сільських населених пунктів	879	878	886	888	890	886	854	854	854	854
Кількість населених пунктів, які мають каналізацію										
– міст	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
– селищ міського типу	50	46	46	46	46	46	46	52	52	52
– сільських населених пунктів	189	194	183	184	162	162	145	141	142	144
Кількість газифікованих населених пунктів:										
– міст	11	11	11	12	12	12	12	13	13	13
– селищ міського типу	22	22	26	26	26	26	28	32	32	32
– сільських населених пунктів	159	159	158	158	158	158	178	179	179	179

Оскільки впродовж десятиріч розвиток інженерної інфраструктури фінансувався за “залишковим” принципом, сучасний рівень її розвитку є закономірним результатом [9].

Виділення інституційної інфраструктури в окрему підсистему пояснюється зміною соціально-економічного укладу життя. Об’єкти інституціональної інфраструктури створюють умови для розвитку суспільства. Вона підрозділяється на адміністративно-фінансову (органи керування й планування галузями й територіями, банки, біржі, органи статистики, судово-юридичні установи, міліція тощо) і суспільно-політичну підсистему (партії, профспілки, громадські організації). Для розвитку рекреаційної діяльності району найбільш важливими складовими інституціональної інфраструктури є відділення міліції й наявність відділень банків і банкоматів у рекреаційному районі. Найменшим розвитком інституціональної інфраструктури характеризуються Сакський, Білогірський і

Первомайський райони. Найбільш розвинена інституціональна інфраструктура у м. Сімферополь, м. Ялта, м. Керч й м. Євпаторія (Додаток АШ).

Особливості розвитку туристичної інфраструктури можна простежити на прикладі стану техніко-технологічної бази рекреаційних підприємств, з 2004 р. їх загальна кількість збільшилася на 27 одиниць (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

**Показники кількості рекреаційних підприємств за
рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр. [106]**

(одиниць)

Райони	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	Відхилення 2010 р. від 2004 р.	Темп росту, %
м. Алушта	83	84	86	87	88	87	87	4	104,8
м. Євпаторія	71	71	77	77	77	78	78	7	109,9
м. Керч	37	37	37	38	38	38	38	1	102,7
м. Саки	14	14	12	14	14	14	14	—	100,0
м. Судак	18	27	27	28	28	28	28	10	155,6
м. Феодосія	66	64	65	62	61	62	62	-4	93,9
м. Ялта	144	144	144	141	153	153	153	9	106,3
Бахчисарайський район	21	21	21	21	21	21	21	—	100,0
Ленінський район	47	49	51	51	51	51	51	4	108,5
Роздольненський район	16	16	16	16	16	16	16	—	100,0
Сакський район	24	25	25	25	25	25	25	1	104,2
Сімферопольський район	46	45	45	45	45	45	45	-1	97,8
Чорноморський район	42	40	39	39	38	38	38	-4	90,5
Всього за районами	629	637	645	644	655	656	656	27	104,3

Найбільше збільшення рекреаційних підприємств за рекреаційними районами АР Крим спостерігається у м. Судак і м. Євпаторія на 10 й 7 одиниць відповідно. Негативними тенденціями розвитку рекреаційних підприємств характеризується м. Феодосія, Чорноморський і Сімферопольський райони.

Об'єкти науково-технічної інфраструктури являють собою сукупність установ науки й наукового обслуговування, інформаційного забезпечення.

До суб'єктів туристичної інфраструктури належать гідиперекладачі, екскурсоводи – це фізичні особи, які проводять діяльність, пов'язану з туристичним супроводом і які в установленому порядку отримали дозвіл на право здійснення туристичного супроводу [127]. Згідно наказу Державної туристичної адміністрації України від 20 жовтня 2004 р. був затверджений порядок видачі дозволів на право здійснення туристичного супроводу, тому простежити динаміку зміни кількості екскурсоводів можна лише з 2005 р. [120].

Кількість екскурсоводів за період 2005-2010 рр. збільшилася на 850 осіб (табл. 2.11).

Таблиця 2.11

Показники кількості екскурсоводів за рекреаційними районами АР Крим, 2005-2010 рр. [58]

(осіб)

Райони	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	Відхилення 2010 р. від 2004 р.	Темп росту, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9
м. Алушта	18	55	61	64	80	104	86	577,8
м. Армянськ	–	1	2	2	2	5	5	–
м. Джанкой	2	3	3	2	2	2	–	100,0
м. Євпаторія	37	110	133	130	86	173	136	467,6
м. Керч	14	18	19	17	28	29	15	207,1
м. Саки	29	41	46	50	66	68	39	234,5
м. Сімферополь	49	66	88	93	148	167	118	340,8
м. Судак	6	23	29	29	35	42	36	700,0
м. Феодосія	70	106	115	106	75	188	118	268,6
м. Ялта	86	132	141	86	56	218	132	253,5
Бахчисарайський район	6	11	11	12	16	18	12	300,0
Білогірський район	–	3	4	4	4	4	4	–
Кіровський район	–	1	4	4	5	7	7	–
Красногвардійський район	–	1	1	1	5	6	6	–
Ленінський район	6	16	20	20	23	31	25	516,7
Первомайський район	–	–	–	1	–	–	–	–
Роздольненський район	2	4	4	4	3	3	1	150,0
Сакський район	8	18	20	21	27	42	34	525,0
Сімферопольський район	4	7	10	17	21	40	36	1000,0
Чорноморський район	9	30	31	38	48	49	40	544,4
Всього	346	646	742	701	730	1196	850	345,7

Лідуюче місце за кількістю осіб, які надають послуги туристичного супроводу, посідають м. Ялта, м. Феодосія й м. Євпаторія. Найбільшим темпом росту кількості екскурсиводів за період 2005-2010 рр. характеризується м. Судак, м. Алушта, м. Євпаторія, м. Сімферополь, м. Саки і Сімферопольський район (на 36, 86, 136, 118, 39 та 36 осіб відповідно).

Складовою частиною туристичної інфраструктури є туристичні оператори й туристичні агенти (Додаток АІ). Тенденції розвитку туристичних операторів й агентів характеризуються позитивною динамікою. За період 2004-2010 рр. кількість даних суб'єктів туристичної діяльності збільшилася на 250 одиниць. Кількість туроператорів збільшилася за усіма районами, крім м. Судак, у якому кількість туристичних операторів скоротилася на 1 одиницю. Значне збільшення кількості даної категорії суб'єктів спостерігається у м. Сімферополь, м. Ялта й м. Євпаторія – на 106, 40 й 37 осіб відповідно. Найбільша кількість туристичних операторів й туристичних агентів припадає на такі райони, як м. Сімферополь, м. Ялта й м. Євпаторія (41,9 %, 18,3 % й 13,7 % відповідно у 2010 р.), а найменша – на Білогірський, Красногвардійський, Первомайський райони та м. Джанкой. У Роздольненському районі туристичні оператори та туристичні агенти відсутні.

Інтегральний показник розвитку туристичної інфраструктури АР Крим свідчить, що найбільш розвиненою вона є у м. Ялта, м. Євпаторія, м. Сімферополь, м. Феодосія й м. Алушта, а найменш розвиненою – у Первомайському, Білогірському районах, м. Джанкой і м. Армянськ (табл. 2.12).

Таблиця 2.12

Інтегральний показник розвитку туристичної інфраструктури АР Крим станом на 01.01.2011 р. [58; 106; 107]

Райони	Рекреаційні заклади, од.	Туристичні оператори, од.	Екскурсиводи, осіб	Сумарний показник	Ранг
1	2	3	4	5	6
м. Алушта	87	23	104	113,6	5
м. Армянськ	–	2	5	3,1	16
м. Джанкой	–	1	2	1,3	19
м. Євпаторія	78	83	173	162,9	3

Продовження табл. 2.12

1	2	3	4	5	6
м. Керч	38	16	29	44,4	10
м. Сімферополь	—	255	167	176,6	2
м. Саки	14	12	68	45,0	9
м. Судак	28	7	42	40,3	12
м. Феодосія	62	49	188	146,0	4
м. Ялта	153	111	218	243,5	1
Бахчисарайський район	21	8	18	25,1	13
Білогірський район	—	1	4	2,2	18
Кіровський район	—	3	7	4,4	15
Красногвардійський район	—	1	6	3,1	17
Ленінський район	51	3	31	48,7	8
Первомайський район	—	1	—	0,4	20
Роздольненський район	16	—	3	11,8	14
Сакський район	25	13	42	40,7	11
Сімферопольський район	45	13	40	52,9	6
Чорноморський район	38	6	49	49,7	7

На сучасному етапі розвитку суспільства, коли частка сфери обслуговування у національному господарстві поступово збільшується, науковий інтерес до визначення поняття інфраструктури також зростає. Його значення переосмислюється, поглиблюється і диференціюється.

Інфраструктура є часткою національного багатства, що не відноситься до тієї чи іншої галузі економіки окремо, але відіграє вагомий роль для усього господарського комплексу. Зв'язки, що встановлює інфраструктура через такі відносини між суб'єктами рекреаційного району, зумовлюють функціонування усіх галузей економіки як єдиної економічної системи.

Інфраструктура становить базу для розвитку усіх галузей господарства. На мікрорівні вона сприяє процесу ефективного виробництва шляхом логістичного супроводу підприємств, формування умов надання рекреаційних послуг, пов'язаних з вчасним та якісним постачанням енергоресурсів, телекомунікаційних послуг, підвищенням кваліфікації кадрів. На макрорівні інфраструктура рекреаційного району встановлює зв'язки між окремими господарюючими одиницями, що позитивно відбивається на ефективності усього суспільного виробництва.

Проведене дослідження дає змогу зробити висновок, що інфраструктура рекреаційного району являє собою окрему підсистему господарського комплексу, що забезпечує ефективність надання

лікувальних, оздоровчих та туристичних послуг та регулює відносини між суб'єктами господарювання.

Можливості інфраструктури у досягненні економічного зростання розкриваються через її потенціал. Під інфраструктурним потенціалом розуміють потужності усіх інфраструктурних систем та рівень забезпечення ними його населення і території. Інфраструктурний потенціал розглядають як сукупні, придатні для перспективного використання запаси потужностей окремих видів інфраструктури [8]. Інфраструктурний потенціал накопичується та зміцнюється у результаті розвитку рекреаційного району.

Інфраструктура потребує постійної модернізації, оновлення, впровадження нових технологій з метою забезпечення відповідності зростаючим потребам споживачів рекреаційних послуг.

2.3 Оцінка ефективності використання залучених інвестиційних ресурсів рекреаційними підприємствами АР Крим

Визначення рівня ефективного використання залучення коштів й реалізації інвестиційних проектів на рекреаційних підприємствах потребує використання обґрунтованих методів та показників.

В економічній літературі пропонується низка методів оцінки ефективності інвестицій, а саме [1; 6; 36; 61; 77; 90; 139; 171; 175]:

- традиційні методи – співвідношення грошових надходжень та витрат;
- методи оцінки ефективності інвестицій, що ґрунтуються на теорії вартості грошей у часі.

Завдяки цим методам здійснюється інвестиційний аналіз проектів, завданнями якого є: розрахунок показників, що характеризують ефективність інвестицій, її рівень та динаміку, характеристика основних тенденцій і закономірностей формування механізмів ефективного використання інвестицій, виявлення напрямків підвищення ефективності використання інвестицій, опрацювання заходів щодо підвищення економічної ефективності використання інвестицій [86]. Від рівня ефективності використання інвестицій рекреаційними підприємствами залежать терміни їх повернення інвесторам. Вкладання коштів в інвестиційний проект рекреаційного підприємства охоплює, як правило, тривалий період. Найбільше часу потребують проекти, пов'язані з новим будівництвом

чи реконструкцією об'єктів санаторно-курортного, оздоровчого й туристичного характеру. Отже, при визначенні ефективності використання інвестицій необхідно враховувати чинник часу, що зумовлено зміною вартості грошей під впливом інфляційних процесів і наявності ризику. Ризик пов'язаний з невизначеністю щодо гарантії отримання доходу чи його зменшення. Ризик інвестора збільшується при збільшенні терміну фінансування проекту й терміну його окупності. Інфляція призводить до зменшення очікуваної вартості “майбутніх” вигод від проекту, тому при оцінці ефективності інвестиційного проекту порівняння різночасових показників здійснюється шляхом приведення (дисконтування) їх до вартості у початковому періоді. Для приведення різночасових інвестиційних витрат і доходів використовується норма дисконту r . При розрахунку показників, які засновані на теорії зміни вартості грошей у часі, використовується дисконтний множник q :

$$q = \frac{1}{(1+r)^k}, \quad (2.1)$$

де k – термін дії інвестиційного проекту;
 r – норма дисконту.

Методичні рекомендації щодо розрахунку показника “норма дисконту” в економічній літературі відсутні. Деякі науковці ототожнюють норму дисконту та норму доходу на капітал, яка є прийнятною для інвестора [139]. Цей показник характеризує дохід інвестора, який він міг би отримати, якби вклав кошти в інший проект або в іншу сферу [1]. Деякі вчені за ставку дисконту приймають середню вартість капіталу, середню кредитну ставку, середню депозитну ставку, індивідуальну норму прибутковості інвестицій, норму прибутковості за іншими видами інвестицій [1; 7; 36; 90; 139].

Однак, ототожнення понять “вартість капіталу” й “дисконтна ставка” є помилковим. Якщо під вартістю капіталу розуміти альтернативний дохід інвестора, при вкладенні коштів в інші проекти, тоді вартість капіталу дійсно збігається зі ставкою дисконту. Але, для інвесторів і кредиторів рівень вартості капіталу характеризує необхідну норму прибутковості на наданий у користування капітал, а

для суб'єктів господарювання, що залучають інвестиції, рівень його вартості характеризує питомі витрати щодо залучення й обслуговування використовуваних коштів [1]. Якщо норму дисконту розглядати як депозитну ставку, то якщо прийняти дисконт нижче депозитного відсотку за вкладами, то інвестори прагнутимуть вкладати вільні кошти у банк. Якщо норма дисконту буде вище депозитного відсотка на рівень інфляції й ризику, пов'язаного з інвестиціями, то відбувається перетікання коштів в інвестиції, підвищується попит на них й, як наслідок, зростає їхня вартість [139]. Однак, при розгляді структури відсоткових ставок рівень інфляції й ризик вже закладені у таку ставку. Структура відсоткових ставок (R) має наступний вигляд [167]:

$$R = R_0 + R_i + R_p, \quad (2.2)$$

де R_0 – реальна відсоткова ставка (дохід);

R_i – коефіцієнт інфляції;

R_p – премія за ризик.

$$R_p = R_{\text{л}} + R_{\text{н}} + R_{\text{ч}}, \quad (2.3)$$

де $R_{\text{л}}$ – премія за ризик ліквідності;

$R_{\text{н}}$ – премія за ризик неплатежу;

$R_{\text{ч}}$ – премія за ризик, пов'язаний з періодом обігу інвестицій.

Усі складові премії за ризик визначають невпевненість інвестора в отриманні доходу. Премія за ризик ліквідності відображає ризик неотримання доходу від швидкої та безвтратної продажі фінансового активу. Чим більш ліквідним є актив, тим менша премія за ризик ліквідності.

Ризик неплатежу відображає ризики несвоєчасної сплати доходу (відсотків чи основної суми боргу), сплати доходу не у повному обсязі або повної його несплати. Більший період часу пов'язаний з більшою невизначеністю, а отже, більшим ризиком [29; 167].

Рівність норми дисконту й депозитної ставки відсотку слід вважати доцільним для власного капіталу. Якщо капітал є позиковим, то норма дисконту буде відповідати відсотку за кредит. У загальному випадку, коли капітал змішаний, норма дисконту може бути знайдена як середньо виважена вартість капіталу [1; 139].

Якщо визначати норму дисконту як депозитну ставку, яка враховує рівень інфляції, тоді коригувати норму дисконту на рівень інфляції недоцільно. Але, якщо за норму дисконту приймати лише норму доходу на капітал, то враховувати рівень інфляції необхідно. Тоді дисконтний множник буде мати наступний вигляд:

$$\left(\frac{1+r}{1+i} \right)^k. \quad (2.4)$$

У науковому світі існує низка думок з приводу того, який саме показник – грошовий потік чи прибуток – використовувати при розрахунку ефективності інвестиційної діяльності [1; 5; 36; 77; 139]. Щоб мати змогу відповісти на це питання, необхідно розглянути поняття грошового потоку. Грошовий потік за реального інвестування (Γ) визначається за наступним алгоритмом [77]:

$$\Gamma = D - (CB) - BZ - AB - PP - K, \quad (2.5)$$

де D – дохід (виручка) від надання рекреаційних послуг;

CB – собівартість надання послуг;

BZ – витрати на збут;

AB – адміністративні витрати;

K – сума інвестицій;

PP – податок на прибуток.

При здійсненні інвестиційної діяльності експлуатаційний дохід від інвестицій (E) обчислюється за формулою [77]:

$$E = D - (CB - A) - BZ - AB - PP, \quad (2.6)$$

де A – сума амортизаційних відрахувань.

На нашу думку, за даного методу визначення грошового потоку доцільно застосовувати поняття чистого грошового потоку, тому що за запропонованою методикою інвестиції віднімаються з доходу від реалізації. А з поняттям “експлуатаційного доходу” більш доцільно

пов'язувати поняття “експлуатаційний прибуток”. Однак, при визначенні приведеного чистого ефекту (NPV) деякі науковці роблять методологічну помилку. Згідно Г.В. Митрофанова [77]:

$$NPV = \sum \Gamma_t \times V_q^t, \quad (2.7)$$

де V_q^t – дисконтний множник.

Як ідентична формула пропонується наступна:

$$NPV = \sum_{j=1}^{n2} E_j \times V^{j+n1} - \sum_{t=1}^{n1} K_t \times V_q^t, \quad (2.8)$$

де E_j – експлуатаційний дохід у періоді j ;

K_t – інвестиційні витрати у періоді t ;

$n1$ – тривалість процесу інвестування;

$n2$ – тривалість процесу віддачі від інвестицій.

Однак, згідно Г.В. Митрофанова, формула грошового потоку враховує амортизацію, а експлуатаційного доходу – не враховує. Отже, експлуатаційний дохід менше грошового потоку на суму амортизаційних відрахувань і більше на суму інвестиційних витрат. А у формулі 2.8 використовується показник експлуатаційного доходу, що не враховує амортизацію.

Під грошовими надходженнями розуміють і суму чистого прибутку та амортизаційних відрахувань [36; 90]. Деякі вчені під грошовим потоком розуміють суму грошових коштів, які отримує підприємство за визначений період, у складі яких є прибуток, амортизація, дивіденди за акціями інших підприємств, якими володіє дане підприємство, продаж емітованих цінних паперів, майна, прибуток від невиробничої діяльності тощо. Отже, грошові потоки включають елементи, які не мають ніякого відношення до інвестицій [4]. Використовувати грошовий потік від усіх видів діяльності рекреаційного підприємства для розрахунку ефективності інвестицій вважаємо недоцільним, оскільки у його складі є елементи, які не пов'язані з реалізацією даного інвестиційного проекту. Оскільки проект у рекреаційній

сфері спрямований на задоволення потреб населення у лікувальних, оздоровчих та туристичних послугах, то саме прибуток від основної (рекреаційної) діяльності варто враховувати при розрахунку ефективності інвестицій на рекреаційних підприємствах рекреаційного комплексу. Чистий грошовий потік – це різниця між доходами і витратами від реалізації інвестиційного проекту [30].

$$P = \Pi + A - IC, \quad (2.9)$$

де Π – прибуток від діяльності;

A – амортизаційні відрахування;

IC – сума інвестицій.

Повна вартість початкових інвестицій враховується у початкових витратах, отже, врахування амортизації в експлуатаційних витратах призведе до подвійного обліку [164]. Використання амортизації як віддачі від інвестицій також є дискусійним. Амортизація відображає вартість спрацювання основних засобів (інвестицій), яка відноситься на собівартість рекреаційних послуг як елемент витрат. Інвестиційний проект передбачає прогресивні конструкторські, технологічні й проектні рішення, у результаті чого створюється нова, додаткова вартість [4]. Віддачею інвестицій можна вважати лише новостворену вартість, тобто прибуток (чистий дохід). А при розрахунку прибутку відповідно до вимог бухгалтерського обліку у витрати виробництва включаються амортизаційні відрахування [1]. Облік амортизації у складі грошового потоку для визначення ефективності інвестицій завищує ефективність інвестиційних проектів у порівнянні з їхньою фактичною ефективністю. Тому використання грошових потоків з урахуванням амортизації для оцінки ефективності інвестицій є методологічною помилкою [5]. Таким чином, з огляду на те, що ефективність інвестицій можна визначати лише новоствореною вартістю, а не витратами виробництва (амортизацією), показники ефективності необхідно розраховувати не на основі так званого грошового потоку, а виходячи зі створюваного прибутку. Оцінка ефективності інвестиційних проектів базується на розрахунку наступних показників: чистого приведеного ефекту (NPV), індексу прибутковості (PI), періоду окупності (PP) та внутрішньої норми прибутковості інвестицій (IRR). Чистий приведений ефект визначається дисконтуванням за кожний часовий період різності усіх доходів та витрат за період використання об'єкту

інвестування за фіксованої ставки відсотку [6]. Чистий приведений ефект визначається за наступною формулою [7; 34; 36; 86]:

$$NPV = \sum_{k=1}^n \frac{P_k}{(1+r)^k} - IC, \quad (2.10)$$

де P – грошовий потік;

IC – сума інвестицій.

Однак, використовувати таку формулу, на нашу думку, доцільно, якщо інвестиції здійснюються одноразово. Оскільки інвестиції у будівництво або реконструкцію рекреаційних підприємств здійснюються протягом періоду, що перевищує рік, то необхідно приводити до початкового періоду часу не лише грошовий потік від рекреаційної діяльності, але і суму інвестицій. Для визначення чистого приведеного ефекту пропонується наступна формула [90]:

$$NPV = \sum_{k=1}^n \frac{P_k}{(1+r)^k} - \sum_{j=1}^m \frac{IC_j}{(1+r)^j}, \quad (2.11)$$

де j – середній рівень інфляції.

Однак, на нашу думку, дисконтувати суму інвестицій на норму дисконту не доцільно тому, що у нормі дисконту вже закладений рівень інфляції. Отже, за тривалого періоду інвестування найбільш доцільною є наступна формула [36]:

$$NPV = \sum_{k=1}^n \frac{P_k}{(1+r)^k} - \sum_{j=1}^m \frac{IC_k}{(1+i)^k}, \quad (2.12)$$

де i – середній рівень інфляції;

k – термін дії інвестиційного проекту.

Одним з найбільш істотних недоліків показника чистого приведеного ефекту є необхідність прогнозування періоду дії інвестиційного проекту. Науково обґрунтованих методів та рекомендацій з визначення його тривалості немає. У практиці проектування нових, розширення чи реконструкції діючих

рекреаційних підприємств не вирішується питання про те, скільки років буде діяти підприємство за здійснюваним проектом [25].

На рекреаційних підприємствах може виникнути ситуація, коли інвестиційний проект тривалістю 8 років – неефективний, а 9 років – виявляється ефективним. Тривалість життєвого циклу об'єкту інвестування впливає на рівень чистого призведеного ефекту. За рахунок збільшення тривалості життєвого циклу завжди можна забезпечити позитивне значення чистого призведеного ефекту [25]. Життєвий цикл – це найбільш ймовірний період, протягом якого інвестиції, які оцінюються, будуть приносити дохід [90]. При розрахунку періоду окупності і індексу рентабельності інвестиційного проекту, період інвестування якого перевищує рік, необхідно дисконтувати суму інвестицій на рівень інфляції, тоді період окупності (PP) і індекс рентабельності (PI) визначаються наступним чином:

$$PP = \frac{\frac{IC}{(1+i)^k}}{\left(\sum_{k=1}^n \frac{P_k}{(1+r)^k} \right) : n}, \quad (2.13)$$

$$PI = \frac{\sum_{k=1}^n \frac{P_k}{(1+i)^k}}{\frac{IC}{(1+r)^k}}, \quad (2.14)$$

де n – тривалість інвестиційної фази.

Внутрішня норма прибутковості інвестицій IRR визначається за наступною формулою [34; 36; 77; 86]:

$$IRR = q_1 + \frac{NPV_1}{NPV_1 - NPV_2} \times (q_2 - q_1), \quad (2.15)$$

де q_1, q_2 – значення коефіцієнта дисконтування, вибрані таким чином, що $q_1 < q_2$ і в інтервалі (q_1, q_2) NPV змінює своє значення з “+” на “-”.

Внутрішня норма прибутковості показує максимально можливий відносний рівень витрат, які можуть бути вкладені у проект. Якщо фінансування здійснюється за рахунок кредиту, то внутрішня норма прибутковості показує верхню межу припустимого рівня банківської відсоткової ставки, перевищення якої зумовлює збитковість проекту.

Найбільш крупними інвестиційними проектами, які реалізуються рекреаційними підприємствами, є проекти, пов’язані з реальним інвестуванням. Реальні капітальні інвестиції – це процес прийняття і втілення рішень щодо довгострокового, ризикового вкладення значних коштів у необоротні активи рекреаційного підприємства [54]. Реальне інвестування є головною формою реалізації стратегії економічного розвитку підприємств рекреаційного комплексу. Основна мета цього розвитку – збільшення обсягу надання рекреаційних послуг, розширення додаткових послуг туристичного, лікувального, оздоровчого характеру та підвищення їхньої якості. Реальні інвестиції забезпечують рекреаційному підприємству постійний чистий грошовий потік від рекреаційної діяльності. Однак, реальні інвестиції піддаються значному ризику морального старіння і є найменш ліквідними.

Основними напрямками, за якими здійснюється реальне інвестування на рекреаційних підприємствах, є наступні [134]:

1. Придбання цілісних майнових комплексів – це інвестиційна операція підприємств, яка забезпечує галузеву чи регіональну диверсифікованість їхньої діяльності.

2. Нове будівництво – це інвестиційна операція, пов’язана з будівництвом нового рекреаційного об’єкту із закінченим технологічним циклом за індивідуальним чи типовим проектом на територіях, які спеціально для цього відводяться. Підприємство реалізує його за кардинального збільшення обсягів надання рекреаційних послуг у майбутньому періоді.

3. Реконструкція – це інвестиційна операція, пов’язана з

істотним перетворенням усього процесу надання рекреаційних послуг на основі сучасних науково-технічних досягнень. Її здійснюють відповідно до комплексного плану реконструкції підприємства з метою підвищення якості надання рекреаційних послуг та їх обсягів. У процесі реконструкції може здійснюватися будівництво нових або розширення будівель і споруджень того ж призначення замість ліквідованих на території діючого підприємства, подальша експлуатація яких недоцільна.

4. Модернізація – це інвестиційна операція, яка пов’язана з удосконаленням і приведенням активної частини основних засобів у стан, який відповідає сучасному рівню рекреаційної діяльності.

Відповідно до інвестиційних проектів, спрямованих на будівництво й реконструкцію на рекреаційних підприємствах, мінімальний період окупності проектів становить від 9,3 р. (для інвестиційного проекту “Реконструкція готельного комплексу “Ореанда” (м. Ялта), а максимальний – 24,5 р. (для проекту “Будівництво й експлуатація пансіонату ім. Терлецького” (м. Ялта). Тому для визначення ефективності інвестицій у розвиток рекреаційних підприємств необхідно прогнозувати суму прибутку від рекреаційної діяльності. У загальному вигляді прибуток являє собою різницю між доходом від рекреаційної діяльності й витратами на надання рекреаційних послуг. Щоб не завищувати суму прибутку при розрахунку ефективності інвестицій, ми у дохід від рекреаційної діяльності не включаємо податок на додану вартість. Для визначення ефективності інвестицій розглянемо реалізацію наступних інвестиційних проектів:

1. Інвестиційний проект “Реконструкція готельного комплексу “Ореанда” (м. Ялта). Проект спрямований на повну реконструкцію готелю до рівня 4-х зірок, будівництво розважального комплексу, басейнів. Кошторисна вартість проекту – 164190,14 тис. грн. Об’єкти інвестування уведені в експлуатацію у 2004 р.

2. Інвестиційний проект “Створення на базі готелю “Чорноморська” пансіонату “Кримські зорі” (м. Алушта). Проект спрямований на будівництво й експлуатацію пансіонату з наданням медичних послуг. Кошторисна вартість проекту – 9071,03 тис. грн. Об’єкт уведений в експлуатацію у 2001 р.

3. Інвестиційний проект “Будівництво й експлуатація пансіонату ім. Терлецького” (м. Ялта). Проект спрямований на

будівництво триповерхового спального корпусу на 30 місць та 14 котеджів. Кошторисна вартість проекту – 111288,42 тис. грн. Об’єкт уведений в експлуатацію у 2005 р.

4. Інвестиційний проект “Будівництво й експлуатація курортно-рекреаційного комплексу “Мигдальний гай” (м. Алушта) загальною кошторисною вартістю 72577,15 тис. грн. Проект спрямований на будівництво елітного курортно-рекреаційного комплексу з аквапарком. Об’єкт уведений в експлуатацію у 2004 р.

5. Інвестиційний проект “Будівництво й експлуатація пансіонату “Пальміра Палас” (м. Ялта) кошторисною вартістю 164314,0 тис. грн. Проект спрямований на будівництво, оздоблення двох приміщень, оснащення розважального корпусу. Об’єкт уведений в експлуатацію у 2005 р.

6. Інвестиційний проект “Реконструкція пансіонату “Сонячний” (Сімферопольський район) кошторисною вартістю 79006,025 тис. грн. Проект спрямований на реконструкцію спального корпусу. Об’єкт уведений в експлуатацію у 2009 р.

З метою прогнозування показників доходу й витрат підприємств був використаний метод регресійного аналізу. Регресійний аналіз дозволяє встановити й оцінити залежність досліджуваної випадкової величини Y від однієї або декількох інших величин X , і прогнозувати значення Y . Параметр Y є залежною змінною. Параметр X , значення якого відомі заздалегідь й який впливає на значення Y , називається незалежною змінною. У нашому випадку X – це кількість наданих днів рекреантам, Y – це сума витрат (доходів) на надання рекреаційних послуг. Кореляційна залежність Y від X – це функціональна залежність:

$$\overline{y}_x = f(X), \quad (2.16)$$

де \overline{y}_x – середнє арифметичне значення параметру Y , які відповідають значенню $X = x$.

Рівняння (2.16) називається рівнянням регресії Y на X . Основне завдання регресійного аналізу – визначення форми кореляційного зв’язку, тобто виду функції регресії. Метод найменших квадратів

дозволяє визначити коефіцієнти рівняння регресії таким чином, щоб точки, побудовані за вихідним даними, якнайближче прилягали до точок лінії регресії (2.17). Формально, це розглядається як мінімізація суми квадратів відхилень (похибка) функції регресії й вихідних точок:

$$S = \sum_{i=1}^n \left(y_i^p - y_i \right)^2 \rightarrow \min, \quad (2.17)$$

де y_i^p – значення, визначене за рівнянням регресії;

$\left(y_i^p - y_i \right)$ – відхилення (похибка);

n – кількість пар вихідних даних.

Коефіцієнт детермінації r^2 показує, на скільки відсотків $(r^2 \times 100)$ знайдена функція регресії описує зв'язок між вихідними значеннями параметрів X й Y :

$$r^2 = \frac{\sum_{i=1}^n \left(y_i^p - \bar{y} \right)^2}{\sum_{i=1}^n \left(y_i - \bar{y} \right)^2}, \quad (2.18)$$

де $\left(y_i^p - \bar{y} \right)^2$ пояснена варіація;

$\left(y_i - \bar{y} \right)^2$ – загальна варіація.

При $r^2 \geq 50\%$ значенні коефіцієнту детермінації можна складати прогноз для конкретного значення X . Коефіцієнти лінійної регресії $y = a_0 + a_1 x$ визначаються за наступними формулами:

$$a_1 = \frac{n \left(\sum y_i x_i \right) - \sum y_i \sum x_i}{n \left(\sum x_i^2 \right) - \left(\sum x_i \right)^2}, \quad (2.19)$$

$$a_0 = \frac{1}{n} \left(\sum y_i - a_1 \sum x_i \right). \quad (2.20)$$

Для визначення залежності між кількістю наданих днів рекреантам і сумою витрат на надання послуг та доходів від їх надання необхідно надати вихідні дані за рекреаційними підприємствами, які здійснюють інвестиційну діяльність (Додатки АЩ, АЮ). Визначення регресійних залежностей між кількістю наданих днів і сумою витрат наведено у Додатках АЯ, БА, ББ, БВ, БД, БЕ. Визначення регресійних залежностей між кількістю наданих днів і сумою доходу від рекреаційної діяльності наведено у додатках БЖ, БЗ, БИ, БК, БЛ, БМ. Визначені регресійні залежності і коефіцієнти детермінації за рекреаційними підприємствами, які здійснюють інвестиційну діяльність, надані у таблиці 2.13.

Таблиця 2.13

**Регресійні залежності і коефіцієнти детермінації
[розраховано авторами]**

Назва підприємства	Регресійна залежність між кількістю наданих днів і сумою витрат	Коефіцієнт детермінації залежності між кількістю днів і сумою витрат	Регресійна залежність між кількістю наданих днів і сумою доходів	Коефіцієнт детермінації залежності між кількістю днів і сумою доходів
Пансіонат “Пальміра Палас”	$y = 2938,77 + 0,60 \cdot X$	0,75	$y = -2237,17 + 1,3 \cdot X$	0,96
Готель “Мигдальний гай”	$y = 3249,23 + 0,27 \cdot X$	0,83	$y = -212,69 + 0,99 \cdot X$	0,96
Пансіонат “Кримські зорі”	$y = 607,57 + 0,08 \cdot X$	0,72	$y = 437,95 + 0,15 \cdot X$	0,80
Пансіонат ім. Терлецького	$y = 1357,95 + 4,58 \cdot X$	0,75	$y = -147,93 + 4,997 \cdot X$	0,96
Готель “Ореанда”	$y = 3894,56 + 0,59 \cdot X$	0,71	$y = -2651,13 + 1,26 \cdot X$	0,91
Пансіонат “Сонячний”	$y = 975,81 + 0,26 \cdot X$	0,75	$y = 3819,06 + 0,36 \cdot X$	0,89

Лінійна модель для пансіонату “Пальміра Палас” пояснює залежність суми витрат на надання рекреаційних послуг від кількості наданих днів рекреантам на 75 %, не пояснює 25 % залежності, що

може бути обумовлено іншими чинниками, що впливають на витрати, але не включені у лінійну модель регресії. До таких чинників можна віднести інфляцію, збільшення суми витрат на збут рекреаційних послуг, а також зміну суми адміністративних витрат. Лінійна модель пояснює залежність суми доходів від надання послуг від кількості наданих днів рекреантам на 96 %, не пояснює 4 % залежності, що може бути обумовлено іншими чинниками, що впливають на доходи, до яких можна віднести додаткові послуги рекреантам.

Лінійна модель для готелю “Мигдальний гай” пояснює залежність суми витрат на надання рекреаційних послуг від кількості наданих днів рекреантам на 83 %, не пояснює 17 % залежності. Лінійна модель пояснює залежність суми доходів від надання рекреаційних послуг від кількості наданих днів рекреантам на 96 %, не пояснює 4 % залежності.

Лінійна модель для пансіонату “Кримські зорі” пояснює залежність суми витрат на надання рекреаційних послуг від кількості наданих днів рекреантам на 72 %, не пояснюється 28 % залежності. Лінійна модель пояснює залежність суми доходів від надання рекреаційних послуг від кількості наданих днів рекреантам на 80 %, не пояснює 20 % залежності.

Лінійна модель для пансіонату ім. Терлецького пояснює залежність суми витрат на надання рекреаційних послуг від кількості наданих днів рекреантам на 75 %, не пояснює 25 % залежності. Лінійна модель пояснює залежність суми доходів від надання рекреаційних послуг від кількості наданих днів рекреантам на 96 %, не пояснює 4 % залежності.

Лінійна модель для готелю “Ореанда” пояснює залежність суми витрат на надання рекреаційних послуг від кількості наданих днів рекреантам на 71 %, не пояснює 29 % залежності. Лінійна модель пояснює залежність суми доходів від надання рекреаційних послуг від кількості наданих днів рекреантам на 91 %, не пояснює 9 % залежності.

Лінійна модель для пансіонату “Сонячний” пояснює залежність суми витрат на надання рекреаційних послуг від кількості наданих днів рекреантам на 75 %, не пояснюється 25 % залежності. Лінійна модель пояснює залежність суми доходів від надання рекреаційних послуг від кількості наданих днів рекреантам на 89 %, не пояснює 11 % залежності.

Оскільки коефіцієнти детермінації мають досить високе значення, то ми можемо використати отримані рівняння лінійної регресії для прогнозування витрат і доходів, а, отже, й прибутків від рекреаційної діяльності. На нашу думку, найбільш на суму отриманих доходів і суму витрат від рекреаційної діяльності, а, отже, й на розмір прибутку, впливає коефіцієнт заповнюваності рекреаційних підприємств. Даний показник носить сезонний характер, тому його необхідно розраховувати для кожного кварталу року. Коефіцієнт заповнюваності на рекреаційних підприємствах розраховується за наступною формулою:

$$K_3 = \frac{D_{\phi}}{D_{\text{пл}}} \times 100 \%, \quad (2.21)$$

де $D_{\text{пл}}$ – кількість планових днів;

D_{ϕ} – кількість фактично наданих днів рекреантам.

У зв'язку з тим, що рекреаційні підприємства можуть функціонувати протягом різних кварталів різну кількість днів, то формула коефіцієнту заповнюваності може мати наступний вид:

$$K_3 = \frac{D_{\phi}}{D_{\text{кв}} \times M} \cdot 100 \%, \quad (2.22)$$

де $D_{\text{кв}}$ – кількість днів функціонування підприємства у кварталі;

M – кількість місць на підприємстві.

Розмір прибутку з урахуванням сезонного характеру діяльності підприємства для кварталу може визначатися за наступною формулою:

$$\Pi = (D_{\text{кв}} \times M) \times K_3 \times (D_{\text{дн}} - B_{\text{дн}}), \quad (2.23)$$

де $D_{\text{дн}}$ – сума доходу від надання одного дня рекреантам;

$D_{\text{кв}}$ – сума витрат від надання одного дня рекреантам.

Згідно регресійної залежності найбільш на розмір доходів і витрат від рекреаційної діяльності впливає кількість фактично наданих днів рекреантам на підприємствах рекреаційної сфери. Іншими словами, сума доходів і витрат залежить від коефіцієнту заповнюваності підприємства. Тому, на нашу думку, спланувавши коефіцієнт заповнюваності за кожним кварталом кожного року функціонування інвестиційного проекту, можливо прогнозувати суму отриманого прибутку від рекреаційної діяльності. Планові показники коефіцієнту заповнюваності приймаємо на середньому рівні за окремими підприємствами за період 2006-2010 рр. (Додаток БН). Розрахунки планових показників доходів, витрат і прибутків від рекреаційної діяльності наведені у Додатках БП, БР, БС, БТ. На підставі фактичних сум прибутків від рекреаційної діяльності й планових показників можна розрахувати чистий призведений ефект за інвестиційними проектами рекреаційних підприємств. Розрахунок чистого призведеного ефекту наведений у Додатках БУ, БФ, БХ, БЦ. Сума інвестицій дисконтувалася на середній рівень інфляції, прийнятий на рівні 11 % [144]. Сума прибутку від рекреаційної діяльності дисконтувалася на рівень прибутковості від інвестицій і рівень ризику відповідно до інвестиційних проектів. При розрахунку чистого призведеного ефекту можна розрахувати період окупності інвестиційного проекту, рівень рентабельності й внутрішню норму прибутковості.

Розрахуємо показники ефективності інвестиційного проекту “Будівництво й експлуатація курортно-рекреаційного комплексу “Мигдальний гай”:

$$PP = \frac{52547,016}{52580,125 : 38} = 37,98 \text{ р.}$$

За коефіцієнта заповнюваності від 0 % до 55 % фінансовий результат рекреаційної діяльності готелю “Мигдальний гай” є збитковим (Додаток БС). У I та IV кварталах підприємство несе збитки від рекреаційної діяльності. Це, у першу чергу, пов’язано з низьким коефіцієнтом заповнюваності. Якщо підприємство буде функціонувати з коефіцієнтом заповнюваності, який у I кварталі складає від 14 % до 45 %, у II кварталі – від 60 % до 90 %, у III кварталі – від 170 % до 180 %, у IV кварталі – від 21 % до 54 %, тоді

період окупності інвестицій складатиме 37,98 року.

$$PI = \frac{52580,125}{52547,016} = 1,0006.$$

За періоду окупності 37,98 р. рівень рентабельності інвестицій складатиме 0,06 %.

$$IRR = 4,5 + \frac{33,108}{33,108 - (-101,323)} \delta (4,51 - 4,5) = 4,502.$$

Точність розрахунків IRR обернено пропорційна довжині інтервалу $[q_1, q_2]$ і досягається, коли довжина інтервалу мінімальна (дорівнює 1 %), а у нашому випадку інтервал складає 0,01 %. 4,502 % – це верхня межа відсоткової ставки, за якою підприємство “Мигдальний гай” може окупити вкладені кошти у проект. Інвестиції є прибутковими, тому що $IRR > 4,5$ %.

Розрахуємо показники ефективності інвестиційного проекту “Будівництво й експлуатація пансіонату “Пальміра Палас”. При коефіцієнті заповнюваності від 0 % до 24 % фінансовий результат рекреаційної діяльності пансіонату “Пальміра Палас” є збитковим (Додаток БР). У I та IV кварталах підприємство несе збитки від рекреаційної діяльності. Це, у першу чергу, пов’язано з низьким коефіцієнтом заповнюваності. Якщо підприємство буде функціонувати з коефіцієнтом заповнюваності, який у I кварталі складає від 19 % до 32 %, у II кварталі – від 35 % до 74 %, у III кварталі – від 81 % до 89 %, у IV кварталі – від 22 % до 43 %, тоді період окупності інвестицій складатиме 20,3 р.

$$PP = \frac{101360,223}{104701,821 : 21} = 20,3 \text{ р.}$$

За періоду окупності 20,3 р. рівень рентабельності інвестицій складатиме 3,0 %.

$$PI = \frac{104701,821}{101360,223} = 1,03.$$

Внутрішня норма прибутковості 7,25 % – це верхня межа відсоткової ставки, за якою рекреаційне підприємство “Пальміра

Палас” може окупити вкладені кошти у проект. Інвестиції є прибутковими, тому що $IRR > 7 \%$.

$$IRR = 7,0 + \frac{3341,598}{3341,598 - (-628,546)} \delta (7,3 - 7,0) = 7,25.$$

Розрахуємо показники ефективності інвестиційного проекту “Створення на базі готелю “Чорноморська” пансіонату “Кримські зорі”. За коефіцієнта заповнюваності від 0 % до 16 % фінансовий результат діяльності пансіонату “Кримські зорі” є збитковим (Додаток БП).

Діяльність закладу є прибутковою, тому що коефіцієнт заповнюваності пансіонату “Кримські зорі” перевищує поріг у 16,0 %. Коефіцієнт заповнюваності у I кварталі складає від 24 % до 40 %, у II кварталі – від 42 % до 67 %, у III кварталі – від 65 % до 187 %, у IV кварталі – від 32 % до 71 %. Якщо рівень коефіцієнту заповнюваності буде коливатися на такому рівні, тоді період окупності інвестицій складатиме 12,3 р.

$$PP = \frac{7523,993}{7932,382:13} = 12,3 \text{ р.}$$

За періоду окупності 12,3 р. рівень рентабельності інвестицій складатиме 5,4 %.

$$PI = \frac{7932,382}{7523,992} = 1,054.$$

Внутрішня норма прибутковості 6,69 % – це верхня межа відсоткової ставки, за якою пансіонат “Кримські зорі” може окупити вкладені кошти у проект. Інвестиції є прибутковими, тому що $IRR > 6 \%$.

$$IRR = 6,0 + \frac{408,39}{408,39 - (-39,1)} \times (6,8 - 6,0) = 6,69.$$

Розрахуємо показники ефективності інвестиційного проекту “Реконструкція пансіонату “Сонячний” (Додаток БЦ):

$$PP = \frac{66198,51}{66718,034:14} = 13,9 \text{ р.}$$

За періоду окупності 13,9 р. рівень рентабельності інвестицій складатиме 0,8 %.

$$PI = \frac{66718,034}{66198,51} = 1,008.$$

Внутрішня норма прибутковості 5,09 % – це верхня межа відсоткової ставки, за якою пансіонат “Сонячний” може окупити вкладені кошти у проект. Інвестиції є прибутковими, тому що $IRR > 5\%$.

$$IRR = 5,0 + \frac{519,524}{519,524 - (-70,043)} \cdot (5,1 - 5,0) = 5,09.$$

Ми вважаємо, що розраховувати ефективність інвестицій на підприємствах “Ореанда” й пансіонат ім. Терлецького не доцільно. За середнього коефіцієнту заповнюваності за рік 17,7 % збиток пансіонату ім. Терлецького складав 18634,0 тис. грн. у 2010 р. (табл. 2.14).

Таблиця 2.14

**Показники суми інвестицій і фінансового результату
від рекреаційної діяльності за підприємствами АР Крим,
2000-2010 рр. [103]**

Періоди	Готель “Ореанда”		Пансіонат ім. Терлецького	
	Сума інвестицій, тис. грн	Фінансовий результат рекреаційної діяльності, тис. грн	Сума інвестицій, тис. грн	Фінансовий результат рекреаційної діяльності, тис. грн
2000 р.	-32303,9	—	—	—
2001 р.	-56464,6	—	-4951,79	—
2002 р.	-13962,9	—	-7778,81	—
2003 р.	-61458,8	—	—	—
2004 р.	—	-13929,1	-15139,9	—
2005 р.	—	-11732,7	-56055	-6125,8
2006 р.	—	1658,5	-21640,26	-3108,5
2007 р.	—	754,4	-1087,27	-271,7
2008 р.	—	1060,0	-4635,4	771,0
2009 р.	—	2877,0	—	-264,0
2010 р.	—	-423,0	—	-18634,0
Сума	-164190,2	-19734,9	-111288,43	-27633,0
Всього	-183925,1		-138921,43	

За низького рівня коефіцієнту заповнюваності закладу інвестиційний проект “Будівництво й експлуатація пансіонату ім. Терлецького” не окупиться через те, що рекреаційна діяльність пансіонату ім. Терлецького збиткова.

При середньому коефіцієнті заповнюваності 54 % за 2009 р. сума прибутку готелю “Ореанда” складала 2877 тис. грн. За середньої суми прибутку 2877 тис. грн період окупності проекту “Реконструкція готельного комплексу “Ореанда” буде складати 63,9 р. без дисконтування, тому розраховувати рентабельність проекту й чистий приведений ефект не доцільно.

$$PP = \frac{183925,1}{2877,0} = 63,9 \text{ р.}$$

Відповідно до інвестиційних проектів період окупності інвестицій і період окупності, визначений нами за розглянутими інвестиційними проектами, не збігаються (табл. 2.15).

Таблиця 2.15

Період окупності інвестицій за інвестиційними проектами, що реалізуються рекреаційними підприємствами АР Крим і реальний період їх окупності

Період окупності інвестиційного проекту	Готель “Мигдальний гай”	Пансіонат ім. Терлецького	Пансіонат “Кримські зорі”	Готель “Ореанда”	Пансіонат “Пальміра Палас”
Період окупності згідно інвестиційного проекту, років	13,9	24,5	4,5	9,3	9,2
Реальний період окупності, років	43,4	–	13,56	–	29,95

Періоди окупності інвестицій за усіма інвестиційними проектами завищені. Основним чинником збільшення періоду окупності інвестицій є низький коефіцієнт заповнюваності рекреаційних підприємств, особливо у I і IV кварталах кожного року. Низький коефіцієнт заповнюваності пов’язаний з низьким попитом на рекреаційні послуги, які надають дані підприємства. Низький попит пов’язаний з тим, що дані підприємства нові на ринку туристичних

послуг і ще не відомі широким колам споживачів, тому необхідно просувати рекреаційні послуги даних підприємств на туристичний ринок і розробляти ефективну політику виходу на ринок.

Висновки до розділу 2

Проведено аналіз регулювання інвестиційних потоків на підприємстві. Доведено, що обсяги залучення іноземних інвестицій мають тенденцію до скорочення, що обумовлено збитковістю господарської діяльності підприємств. Разом з тим, обсяги залучення іноземних інвестицій у діяльність туристичних структур (туристичні оператори та агенти) мають тенденцію до збільшення.

Зменшення інвестиційних потоків у розвиток підприємств, що надають послуги лікувального, оздоровчого та туристичного характеру обумовлює необхідність регулювання інвестиційних потоків як з боку підприємства, так і з боку держави, що дозволить збільшити обсяги залучення інвестицій у розвиток кожного конкретного підприємства галузі та підвищити їх ефективність.

У роботі проведений аналіз джерел фінансування інвестиційних проектів у рекреаційному комплексі АР Крим, основна частина яких фінансується за рахунок боргових та залучених інвестиційних ресурсів, що пов'язано з нестачею власних ресурсів для реалізації проектів у вигляді прибутку від здійснення господарської діяльності.

Аналіз надання послуг лікувального, оздоровчого та туристичного характеру виявив сезонність діяльності підприємств рекреаційного комплексу АР Крим. Щорічно у I, II та IV кварталах сума збитку підприємств рекреаційної галузі перевищує суму прибутку від надання рекреаційних послуг. Прибутковою є рекреаційна діяльність підприємств лікувального, оздоровчого та туристичного характеру у III кварталі. Отже, фінансовий результат діяльності підприємств обумовлений сезонним характером туристичних потоків.

Запропоновано внести зміни до Закону України “Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку й спеціальну економічну зону “Порт Крим” в Автономній Республіці Крим” щодо запровадження спеціального режиму інвестиційної діяльності у слаборозвинених рекреаційних

районах АР Крим таких, як Бахчисарайський, Роздольненський, Чорноморський та Ленінський районах.

Необхідно надати можливість представникам Міністерства курортів та туризму АР Крим бути присутніми на засіданні Ради с питань територій пріоритетного розвитку та спеціальної економічної зони “Порт Крим” й отримувати інформацію щодо затвердження Радою проектів, що стосуються рекреаційної сфери.

Визначено тенденції розвитку інфраструктури рекреаційної зони АР Крим. Розглянуті підходи до визначення складових частин інфраструктури та удосконалена класифікація інфраструктури рекреаційного району, яка враховує її складові частини та функції, які вони виконують, а саме: запропоновано поділяти інфраструктуру рекреаційного району на соціальну, інституціональну, науково–технологічну, транспортну, туристичну та інженерну. За результатами аналізу виявлено, що найбільш розвинена інфраструктура у м. Ялта, м. Євпаторія та м. Алушта, а найменш – у м. Красноперекоськ, м. Джанкой, Джанкойському та Первомайському районах.

Проведено комплексну оцінку ефективності використання залучених інвестиційних ресурсів у розвиток окремих підприємств рекреаційного комплексу АР Крим, яка базується на використанні показників, заснованих на теорії зміни вартості грошей у часі. Проведений аналіз підходів до визначення показників призведеного чистого доходу, періоду окупності інвестиційного проекту, індексу рентабельності, внутрішній нормі прибутковості та наведений розрахунок зазначених показників для окремих інвестиційних проектів. Визначено, що фактичний коефіцієнт заповнюваності підприємств рекреаційного комплексу, які здійснюють інвестиційну діяльність нижче за планові показники, які передбачені інвестиційним проектом. На підставі цього факту за інвестиційними проектами занижені показники періоду окупності інвестицій.

РОЗДІЛ 3

СТРАТЕГІЯ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У РЕКРЕАЦІЙНІ ПІДПРИЄМСТВА АР КРИМ

3.1 Методичні підходи до оптимізації використання інвестицій рекреаційними підприємствами АР Крим

Важливим напрямом підвищення ефективності інвестицій у рекреаційну діяльність підприємств є збільшення коефіцієнту заповнюваності пансіонатів, санаторіїв, готелів, що надають лікувальні, оздоровчі й туристичні послуги, а також скорочення витрат на надання рекреаційних послуг. Важливим аспектом у плануванні доходу від реалізації рекреаційних послуг є складання плану за кварталами, тому що попит на рекреаційні послуги має яскраво виражений сезонний характер. Весняно-літний період характеризується найбільшим прибуттям рекреантів, тому коефіцієнти заповнюваності рекреаційних підприємств у даний період часу будуть характеризуватися найбільшим рівнем.

Після планування коефіцієнту заповнюваності на тривалий період на підприємствах, що здійснюють інвестиційну діяльність і надають рекреаційні послуги, можна спрогнозувати термін окупності та ефективність інвестицій, які були залучені в їх діяльність.

В економічній літературі пропонується визначати показник терміну окупності інвестицій за наступною формулою [77]:

$$m_{ок} = m + \frac{\sum_{t=1}^{n_1} E_t \times N_q^t - \sum_{j=1}^m E_j \times V_q^j}{E_{(m+1)} \times V_q^{(m+1)}}, \quad (3.1)$$

де m – кількість повних років у терміні окупності інвестицій;

E_t – інвестиційні витрати у періоді t ;

E_j – експлуатаційний дохід у періоді j ;

V_q^j – дисконтний множник;

N_q^t – множник нарощення;

$E_{(m+1)}$ – дохід від інвестицій у році $(m+1)$, який є останнім роком терміну окупності і додається до нього лише у тій частині, яка потрібна для повного відшкодування інвестицій.

Ми пропонуємо використовувати наступну формулу для визначення терміну окупності інвестицій:

$$PP = k + \frac{\sum \frac{IC}{(1+i)^k} - \sum \frac{P_k}{(1+r)^k}}{\frac{P_{k+1}}{(1+r)^{k+1}}}, \quad (3.2)$$

де k – кількість повних років у терміні окупності інвестицій;

P_{k+1} – дохід від інвестицій у році $(k+1)$, який є останнім роком терміну окупності і додається до нього лише у тій частині, яка потрібна для повного відшкодування інвестицій.

Розрахуємо ефективність інвестицій у рекреаційну діяльність підприємств за умови підвищення коефіцієнту заповнюваності для наступних інвестиційних проектів:

1. Інвестиційний проект “Створення на базі готелю “Чорноморська” пансіонату “Кримські зорі”. Середній показник коефіцієнту заповнюваності пансіонату “Кримські зорі” за 2006-2012 рр. складає у I кварталі – 25,7 %, II кварталі – 44 %, III кварталі – 97 %, IV кварталі – 37,1 %, тоді термін окупності інвестиційного проекту “Створення на базі готелю “Чорноморська” пансіонату “Кримські зорі” – 12,3 р. З метою зменшення терміну окупності проекту необхідно збільшити коефіцієнт заповнюваності пансіонату. За коефіцієнтом заповнюваності 73 % у I кварталі, 90 % у II кварталі, 92 % у III кварталі, 89 % у IV кварталі термін окупності інвестиційного проекту буде складати 11,4 р. Якщо рівень коефіцієнту заповнюваності буде знаходитися у зазначених межах, то рекреаційна

діяльність пансіонату “Кримські зорі” буде прибутковою протягом усього періоду (Додаток БШ). Розрахунок призведеного чистого ефекту наданий у Додатку ВВ.

$$PP = 11 + \frac{7523,99 - 6954,624}{1383,675} = 11,4 \text{ р.}$$

Наступним показником визначення ефективності інвестицій є рівень їх рентабельності, який дорівнює 10,8 % за період окупності 11,4 р.

$$PI = \frac{8338,299}{7523,99} = 1,108,$$

$$IRR = 6 + \frac{814,306}{814,306 - (-1,9)} \times (7,4 - 6,0) = 7,4.$$

Внутрішня норма прибутковості 7,4 % – це верхня межа відсоткової ставки, за якою пансіонат “Кримські зорі” може окупити вкладені кошти у проект. Інвестиційний проект є прибутковим, тому що внутрішня норма прибутковості вища за норму дисконту 6 %.

2. Інвестиційний проект “Будівництво й експлуатація пансіонату “Пальміра Палас”. Період окупності інвестицій у будівництво пансіонату складатиме 20,3 р., якщо середній коефіцієнт заповнюваності за період 2006-2022 рр. у I кварталі – 22 %, у II кварталі – 44 %, у III кварталі – 81 %, у IV кварталі – 28 %. Заходом щодо скорочення терміну окупності інвестицій до 14,08 р. є підвищення коефіцієнту заповнюваності за період у середньому до 39,4 % у I кварталі, 54,4 % у II кварталі, 81,5 % у III кварталі, 41,7 % у IV кварталі. Якщо рівень коефіцієнту заповнюваності буде знаходитися у зазначеному інтервалі, то рекреаційна діяльність пансіонату “Пальміра Палас” буде прибутковою протягом усього періоду (Додаток БЦ). Розрахунок призведеного чистого ефекту наданий у Додатку ВВ.

$$PP = 14 + \frac{101360,22 - 100032,93}{15996,929} = 14,08 \text{ р.}$$

Рівень рентабельності інвестицій за періодом окупності інвестиційного проекту 14,08 р. складатиме 15,8 %.

$$PI = \frac{117357,152}{101360,22} = 1,158,$$

$$IRR = 7,0 + \frac{15996,93}{15996,93 - (-307,45)} \times (8,4 - 7,0) = 8,4.$$

Інвестиційний проект “Будівництво й експлуатація пансіонату “Пальміра Палас” є прибутковим, тому що внутрішня норма прибутковості перевищує норму дисконту 7 %.

3. Інвестиційний проект “Будівництво й експлуатація курортно–рекреаційного комплексу “Мигдальний гай”. За середнім рівнем коефіцієнту заповнюваності за період 2006 – 2039 рр. у I кварталі – 30,5 %, у II кварталі – 73 %, у III кварталі – 171,1 %, у IV кварталі – 32,2 % період окупності інвестиційного проекту складатиме 37,98 р. За інвестиційним проектом цей показник складає 13,9 р.

Основною причиною збиткової рекреаційної діяльності у I, II та IV кварталах, яка негативно впливає на суму чистого призведеного ефекту, є низький рівень коефіцієнту заповнюваності готелю “Мигдальний гай” у зазначений період.

З метою зменшення періоду окупності необхідно збільшити коефіцієнт заповнюваності та максимізувати прибуток від рекреаційної діяльності. За коефіцієнтом заповнюваності, який знаходиться в інтервалі 51 % – 58 % у I кварталі, 78 % – 95 % у II кварталі, 155 % – 176 % у III кварталі, 51 % – 63,5 % у IV кварталі фінансовий результат рекреаційної діяльності готелю “Мигдальний гай” є прибутковим (Додаток БЮ). Розрахунок призведеного чистого ефекту наданий у Додатку ВД. Якщо рівень коефіцієнту заповнюваності буде знаходитися у заданих межах, тоді період окупності інвестицій складатиме 21,98 р.

$$PP = \frac{52547,016}{52590,418 : 22} = 21,98 \text{ р.}$$

Тривалий період окупності інвестицій пов’язаний з необхідністю відшкодування негативного грошового потоку від рекреаційної діяльності за 2004 р., 2005 р., 2006 р., 2009 р. (Додаток ВД).

За періодом окупності 21,98 р. рівень рентабельності інвестицій складатиме 0,08.

$$PI = \frac{52590,418}{52547,016} = 1,0008,$$

$$IRR = 4,5 + \frac{43,402}{43,402 - (-43,062)} \cdot (4,51 - 4,5) = 4,51.$$

4. Інвестиційний проект “Реконструкція готельного комплексу “Ореанда”. Середній коефіцієнт заповнюваності готелю “Ореанда” за період 2006 – 2010 рр. у I кварталі – 36 %, у II кварталі – 61 %, у III кварталі – 78,4 %, IV кварталі – 38,6 %. У зв’язку з низьким коефіцієнтом заповнюваності підприємство отримує збиток від рекреаційної діяльності у I та IV кварталах, що негативно впливає на річний фінансовий результат рекреаційної діяльності підприємства, на чистий призведений ефект та на період окупності інвестицій. Під впливом низького коефіцієнту заповнюваності інвестиційний проект “Реконструкція готельного комплексу “Ореанда” не окупиться. З метою підвищення ефективності інвестицій необхідно збільшити коефіцієнт заповнюваності готелю “Ореанда”.

Якщо прийняти коефіцієнт заповнюваності готелю “Ореанда” у I кварталі в інтервалі 73 % – 75 %, у II кварталі – 87,4 % – 90 %, у III кварталі – 91 % – 96 %, у IV кварталі – 72 % – 76 %, тоді фінансовий результат рекреаційної діяльності закладу являтиме собою прибуток (Додаток БЯ).

Розрахунок призведеного чистого ефекту наданий у Додатку ВЕ. Якщо рівень коефіцієнту заповнюваності буде знаходитися у даному інтервалі протягом кварталів, тоді період окупності інвестицій у рекреаційну діяльність готелю “Ореанда” складатиме 31,14 р.

$$PP = \frac{125624,87}{129083,411:32} = 31,14 \text{ р.}$$

Згідно інвестиційного проекту “Реконструкція готельного комплексу “Ореанда” період окупності інвестицій – 9,3 р. У зв’язку з збитковою діяльністю готелю за період 2004–2005 рр. та у 2010 р. необхідно відшкодувати не лише суму інвестицій, але і суму збитку за цей період (Додаток ВЕ). За періодом окупності інвестицій 31,14 р.

рівень рентабельності інвестиційного проекту “Реконструкція готельного комплексу “Ореанда” складатиме 2,8 %.

$$PI = \frac{129083,411}{125624,87} = 1,028,$$

$$IRR = 3,0 + \frac{3458,542}{3458,542 - (-2207,807)} \delta (3,2 - 3,0) = 3,12.$$

Внутрішня норма прибутковості проекту складає 3,121 % – це верхня межа відсоткової ставки, за якою готель “Ореанда” може окупити вкладені кошти у проект. Інвестиційний проект за даний період окупності є прибутковим тому, що внутрішня норма прибутковості перевищує норму дисконту (3,0 %).

5. Інвестиційний проект “Будівництво й експлуатація пансіонату ім. Терлецького”. За середнім рівнем коефіцієнту заповнюваності підприємства за період 2006 – 2010 рр. у I кварталі – 3 %, у II кварталі – 17,6 %, у III кварталі – 38,6 %, у IV кварталі – 2 % інвестиційний проект не окупиться, тому що рекреаційна діяльність пансіонату є збитковою у I, II та IV кварталах. За інвестиційним проектом цей показник складає 24,5 р. З метою підвищення ефективності інвестиційного проекту необхідно збільшити коефіцієнт заповнюваності та максимізувати прибуток від рекреаційної діяльності. За коефіцієнтом заповнюваності пансіонату ім. Терлецького, який знаходиться в інтервалі 92 % – 99 % у I кварталі, 95 % – 102 % у II кварталі, 142 % – 160 % у III кварталі, 93 % – 99 % у IV кварталі фінансовий результат рекреаційної діяльності пансіонату ім. Терлецького є прибутковим (Додаток ВА). Розрахунок призведеного чистого ефекту наданий у Додатку ВЖ. Якщо рівень коефіцієнту заповнюваності буде знаходитися у заданому інтервалі, тоді період окупності інвестицій інвестиційного проекту “Будівництво й експлуатація пансіонату ім. Терлецького” складатиме 36,8 р.

$$PP = \frac{68118,444}{68522,672 : 37} = 36,8 \text{ р.}$$

За періодом окупності інвестиційного проекту 36,8 р. рівень рентабельності інвестицій складатиме 0,6 %.

$$PI = \frac{68522,672}{68118,444} = 1,006,$$

$$IRR = 1,8 + \frac{404,228}{404,228 - (-155,713)} \times (1,83 - 1,8) = 1,82.$$

Внутрішня норма прибутковості проекту складає 1,82 % – це верхня межа відсоткової ставки, за якою інвестиційний проект може окупити вкладені у нього кошти. Інвестиційний проект є прибутковим тому, що внутрішня норма прибутковості (1,82 %) перевищує норму дисконту, яка дорівнює 1,8 %.

За результатами проведеного нами дослідження можна зробити висновок, що низький рівень рентабельності та високий показник періоду окупності інвестицій у рекреаційні підприємства АР Крим негативно впливають на привабливість інвестиційної діяльності у цьому секторі економіки АР Крим.

Також одним з напрямів підвищення ефективності інвестицій у рекреаційну діяльність підприємства є зниження витрат на надання лікувальних, оздоровчих і туристичних послуг, але скорочення витрат не має позначитися на якості наданої рекреаційної послуги.

Залежно від обсягів надання туристичних, оздоровчих і лікувальних послуг рекреаційними підприємствами АР Крим, витрати від основної (рекреаційної) діяльності складаються з постійних і змінних витрат. До постійних витрат рекреаційних підприємств належать витрати, які не залежать від зміни величини наданої рекреаційної послуги, тобто від кількості наданих днів рекреантам. Постійні витрати знижуються на одиницю наданої послуги (наприклад, на один наданий день) при збільшенні кількості наданих послуг. До постійних витрат підприємств можна віднести наступні: відрахування на амортизацію, оренду, оплату праці, відрахування й витрати на ремонт основних засобів тощо.

Сума змінних витрат перебуває у прямо пропорційній залежності від обсягу наданих рекреаційних послуг. До змінних витрат рекреаційних підприємств відносять наступні витрати:

- витрати на воду, електроенергію;
- витрати на прання білизни;
- витрати на харчування, медикаменти;

- витрати на надання лікувальних послуг;
- транспортні послуги;
- витрати на видачу рекреантам необхідних предметів гостинності.

Формула для визначення суми витрат на надання рекреаційних послуг має наступний вигляд [81]:

$$V_{\text{заг}} = V_{\text{пост}} + V_{\text{змін}}, \quad (3.3)$$

де $V_{\text{заг}}$ – загальні витрати рекреаційного підприємства;

$V_{\text{змін}}$ – змінні витрати рекреаційного підприємства;

$V_{\text{пост}}$ – постійні витрати рекреаційного підприємства.

Формулу 3.3 можна перетворити у наступну формулу:

$$V_{\text{заг}} = V_{\text{пост}} + D_{\text{н рекр}} \times V_{\text{змін}1 \text{ дн}}, \quad (3.4)$$

де $D_{\text{н рекр}}$ – кількість проведених днів на підприємстві;

$V_{\text{змін}1 \text{ дн}}$ – сума змінних витрат у розрахунку на 1 день.

На нашу думку формулу 3.4 можна ототожнити з лінійною функцією регресії:

$$y = a_0 + X \times a_1, \quad (3.5)$$

де a_0 – значення Y при $X = 0$;

a_1 – коефіцієнт регресії.

Коефіцієнт a_1 показує, на скільки одиниць змінюється значення Y при збільшенні ознаки X на одиницю. Припустимо, що значення a_0 – це сума постійних витрат рекреаційного підприємства у відповідному кварталі, a_1 – це сума змінних витрат у розрахунку на один день, X – це кількість проведених днів на рекреаційному підприємстві, Y – це загальна сума витрат від надання рекреаційних послуг.

Як ми вже відзначали, на ефективність інвестицій у діяльність рекреаційного підприємства впливає сезонний характер їх функціонування, який пов'язаний зі зміною попиту на рекреаційні послуги протягом року. У процесі прогнозування попиту на лікувальні, оздоровчі та туристичні послуги, необхідно враховувати закономірність відхилень показників окремих місяців від середньорічних показників. Графічно сезонний характер діяльності пансіонату “Кримські зорі” наданий на рис. 3.1.

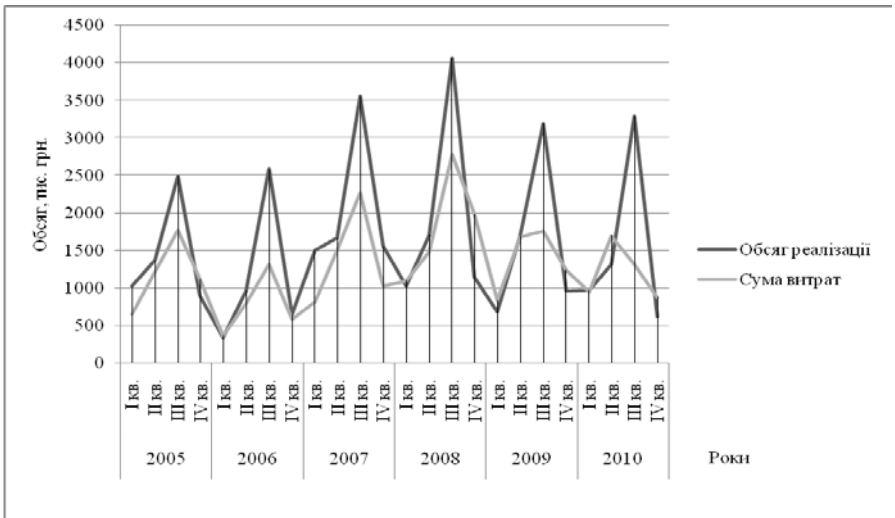

Рис. 3.1. Динаміка зміни обсягу реалізації рекреаційних послуг та суми витрат пансіонату “Кримські зорі”, 2005-2010 рр. [102]

На рис. 3.1 обсяг реалізації рекреаційних послуг наданий без урахування податку на додану вартість. Криві обсягу реалізації послуг й суми витрат перетинаються у точці беззбиткової рекреаційної діяльності пансіонату “Кримські Зорі”, у якій обсяг реалізації послуг дорівнює витратам на надання рекреаційних послуг. Рис. 3.1 показує, що І і ІV квартали для пансіонату є збитковими, тому що крива суми витрат проходить вище кривої обсягу реалізації рекреаційних послуг. Виключенням є ІV квартал 2007 р., у період якого рекреаційна діяльність пансіонату “Кримські зорі” була прибутковою. Період

беззбиткової рекреаційної діяльності пансіонату “Кримські Зорі” триває від початку II кварталу по III квартал включно.

У зв’язку з тим, що I і IV квартали є збитковими, можна припустити, що надання рекреаційних послуг у цей період є нерентабельним, тому з метою скорочення річних витрат у I і IV кварталах не варто надавати рекреаційні послуги.

Для перевірки даного твердження пропонуємо скористатися формулою лінійної регресії, у якій будуть враховуватися змінні й постійні витрати рекреаційної діяльності.

Для пансіонату “Кримські зорі” рівняння регресії має наступний вигляд:

$$y^P = 607,57 + 0,08 \times X.$$

Постійні витрати пансіонату “Кримські зорі” за квартал складають $a_0 = 607,57$ тис. грн, а змінні витрати у розрахунку на один наданий день – $a_1 = 0,08$ тис. грн. У цьому випадку, якщо не буде надавати рекреаційні послуги у I й IV кварталах, тоді щоквартальні витрати пансіонату будуть складати 607,57 тис. грн за відсутністю доходів від реалізації рекреаційних послуг.

Аналізувати доцільність надання послуг лікувального, оздоровчого та туристичного характеру рекреаційним підприємством ми будемо у періоди збиткової рекреаційної діяльності, тобто протягом I та IV кварталів.

Рекреаційні підприємства надають послуги протягом усього року. У зв’язку зі змінами попиту на послуги лікувального, оздоровчого й туристичного характеру у рекреантів, діяльність підприємств у I та IV кварталах зведена до мінімуму. Тому ми вважаємо, що утримувати увесь номерний фонд протягом усього I та IV кварталів не рентабельно. Якщо у підприємства немає можливості впливати на попит рекреантів у ці періоди, ми пропонуємо надавати рекреаційні послуги не протягом усього кварталу, а протягом певних днів, а весь інший період часу рекреаційну діяльність не здійснювати. Ці заходи дозволять зменшити витрати на утримання номерів, у зв’язку зі зменшенням обсягів роботи перевести працівників на неповний робочий день (тиждень), що дозволить заощадити на фонді заробітної плати.

Ми пропонуємо наступну методику для визначення загальної суми прибутку рекреаційного підприємства й кількості рентабельних календарних днів щодо надання послуг лікувального, оздоровчого та туристичного характеру. При зміні календарної кількості днів надання послуг при заданій кількості наданих днів рекреантам можна розрахувати кількість календарних днів, протягом яких надання послуг призводить до одержання прибутку:

$$V_{\text{рекр}} = \frac{V_{\text{посткв}} \times D_{\text{к}}}{90} + V_{\text{змін1дд}} \times D_{\text{нрекр}}, \quad (3.6)$$

де $V_{\text{рекр}}$ – сума витрат підприємства за період надання рекреаційних послуг;

$V_{\text{посткв}}$ – сума постійних витрат за квартал;

$D_{\text{к}}$ – кількість календарних днів надання рекреаційних послуг;

$V_{\text{змін1дд}}$ – сума змінних витрат у розрахунку на 1 наданий день;

$D_{\text{нрекр}}$ – кількість наданих днів за період.

$$D_{\text{к}} = \frac{(V_{\text{рекр}} - V_{\text{змін1дд}} \times D_{\text{нрекр}})90}{V_{\text{посткв}}}, \quad (3.7)$$

$$P_{\text{рекр}} = D_{\text{рекр}} - V_{\text{рекр}} \quad (3.8)$$

де $P_{\text{рекр}}$ – прибуток від надання рекреаційних послуг за $D_{\text{к}}$ днів;

$D_{\text{рекр}}$ – дохід від надання рекреаційних послуг за $\Delta_{\text{е}}$ днів.

$$V_{\text{пост}} = \frac{V_{\text{посткв}} \times (90 - D_{\text{к}})}{90}, \quad (3.9)$$

де $V_{\text{пост}}$ – сума витрат у період коли рекреаційні послуги підприємством не надаються.

$$P_{\text{заг}} = P_{\text{рекр}} - B_{\text{пост}}, \quad (3.10)$$

де $P_{\text{заг}}$ – загальна сума прибутку підприємства за квартал.

Розрахунок загальної суми збитку пансіонату “Кримські зорі” за період 2005-2010 рр. наведений у Додатку ВЗ. Якщо пансіонат “Кримські зорі” не буде здійснювати рекреаційну діяльність у I й IV кварталах, тоді збиток буде складати суму постійних витрат, тобто 607,57 тис. грн.

Як видно з Додатку ВЗ, діяльність з надання рекреаційних послуг за період I й IV квартали зменшує суму збитку, тому відмовитися від здійснення рекреаційної діяльності за даний період недоцільно. За I квартал доцільно надавати рекреаційні послуги протягом 15-62 календарних днів у середньому, які є прибутковими, за відповідної кількості наданих днів рекреантам. Понад цю кількість календарних днів надання рекреаційних послуг пансіонатом є збитковим, якщо кількість наданих днів не змінюється. За IV квартал доцільно надавати рекреаційні послуги у середньому протягом 15-71 календарних днів. Понад цю кількість календарних днів надання рекреаційних послуг пансіонатом є збитковим за незмінної кількості наданих днів рекреантам.

У I кварталі кількість рентабельних календарних днів з надання послуг складає 15-62 днів. Ці дні можуть припадати на наступні свята:

- січневі свята (Новий рік, Різдво, Старий Новий рік);
- день закоханих;
- Міжнародний жіночий день.

Саме у зазначені періоди спостерігається збільшення попиту на рекреаційні послуги, у даному випадку – туристичні.

У IV кварталі кількість рентабельних днів складає 15-71 днів, які можуть припадати на жовтень та листопад, у період яких кліматичні умови сприяють наданню рекреаційних послуг.

Відмова від надання рекреаційних послуг пансіонатом збільшить розмір збитку за I й IV квартали. Тому єдиним заходом підвищення ефективності функціонування рекреаційного підприємства й підвищення ефективності інвестицій є збільшення кількості наданих рекреаційних днів рекреантам, тобто збільшення коефіцієнту заповнюваності пансіонату.

Графічно сезонний характер рекреаційної діяльності готелю “Мигдальний гай” наданий на рис. 3.2.

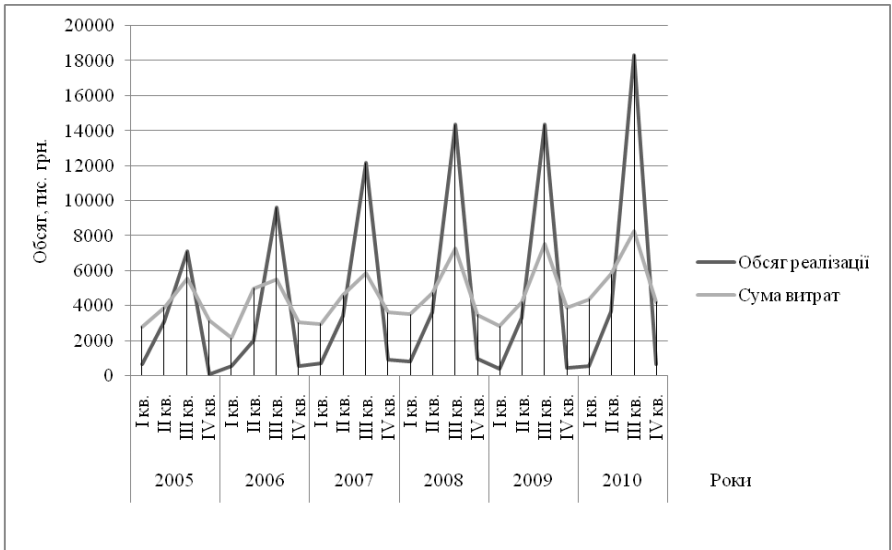

Рис. 3.2. Динаміка зміни обсягу реалізації рекреаційних послуг та суми витрат готелю “Мигдальний гай”, 2005-2010 рр. [102]

З рис. 3.2 видно, що I, II й IV квартали для підприємства є збитковими. Беззбитковий період рекреаційної діяльності готелю “Мигдальний гай” складає період з кінця II кварталу та III квартал. У зв’язку з тим, що I, II та IV квартали є збитковими, то підприємство може відмовитися від здійснення рекреаційної діяльності у цей період з метою скорочення витрат.

Для перевірки припущення про те, що надавати рекреаційні послуги у I, II й IV кварталах не вигідно, скористаємося запропонованим нами методом.

Для готелю “Мигдальний гай” рівняння регресії має наступний вигляд:

$$y^p = 3249,23 + 0,27 \times X.$$

Постійні витрати готелю “Мигдальний гай” за квартал складають $a_0 = 3249,23$ тис. грн, а змінні витрати у розрахунку на один наданий день – $a_1 = 0,27$ тис. грн. У цьому випадку, якщо

підприємство не буде надавати рекреаційні послуги у I, II й IV кварталах, тоді щоквартальні витрати готелю будуть складати 3429,23 тис. грн. за умови відсутності доходів від реалізації послуг. У зв'язку з тим, що діяльність готелю “Мигдальний гай” є збитковою у I, II й IV кварталах, тоді аналізувати доцільність здійснення рекреаційної діяльності необхідно саме у ці періоди.

За методом, який ми запропонували, розрахуємо загальну суму прибутку за квартал і кількість рентабельних днів надання послуг за умови, що готель “Мигдальний гай” здійснює рекреаційну діяльність протягом I, II та IV кварталів (Додаток ВИ). За I квартал доцільно надавати рекреаційні послуги протягом 7-14 календарних днів у залежності від року функціонування закладу, які є прибутковими, за відповідної кількості наданих днів рекреантам, за II квартал – 37-67 календарних днів. Понад цю кількість календарних днів надання рекреаційних послуг пансіонатом є збитковим, якщо кількість наданих днів не змінюється. За IV квартал доцільно надавати рекреаційні послуги протягом 1-12 календарних днів. Що стосується II кварталу, то здійснення рекреаційної діяльності протягом 67 календарних днів знижує суму отриманого збитку підприємства за цей період. Отже, лише за 67 днів II кварталу готель “Мигдальний гай” отримує прибуток, а 23 дня – є збитковими, у які підприємству не варто надавати послуги.

Графічно сезонний характер рекреаційної діяльності пансіонату “Пальміра Палас” наданий на рис. 3.3. Пансіонат “Пальміра Палас” надає послуги з III кварталу 2005 р., тому ми пропонуємо аналізувати цілорічну діяльність закладу з 2006 р.

Із рис. 3.3 видно, що рекреаційна діяльність пансіонату “Пальміра Палас” є прибутковою із середини II кварталу, у III кварталі і на початку IV кварталу. Рекреаційна діяльність пансіонату стає збитковою у I кварталі та з середини IV кварталу. У зв'язку з тим, що діяльність у I й IV кварталах є збитковою, то надання рекреаційних послуг у ці періоди є нерентабельним. Тому припустимо, що одним зі заходів скорочення витрат – це у дані періоди року не надавати рекреаційні послуги.

Для перевірки припущення у тім, що надання рекреаційних послуг у I й IV кварталах недоцільно, скористаємося запропонованим нами методом.

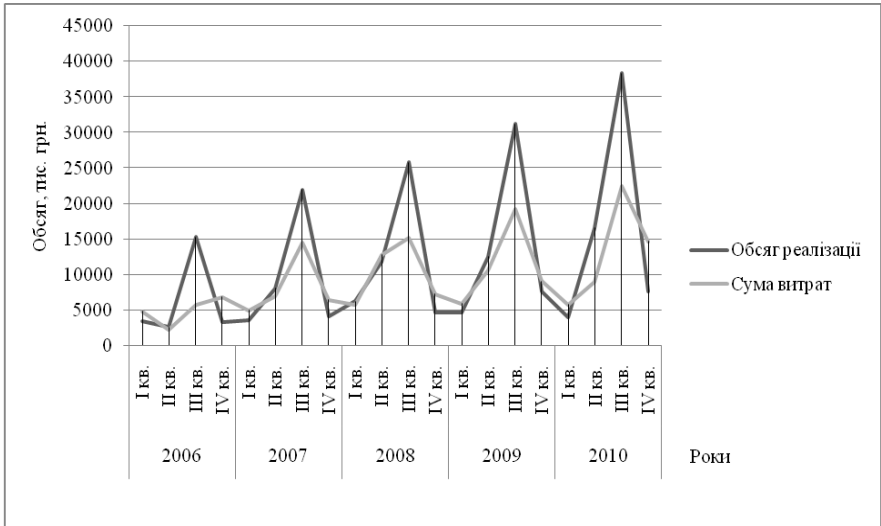

Рис. 3.3. Динаміка зміни обсягу реалізації рекреаційних послуг та суми витрат пансіонату "Пальміра Палас", 2006-2010 рр. [102]

Для пансіонату "Пальміра Палас" рівняння регресії має наступний вигляд:

$$y^P = 2938,77 + 0,60 \times X.$$

Постійні витрати пансіонату "Пальміра Палас" за квартал складають 2938,77 тис. грн., а змінні витрати у розрахунку на один наданий день – 0,60 тис. грн. У цьому випадку, якщо підприємство не буде надавати рекреаційні послуги у I й IV кварталах, тоді щоквартальні витрати готелю будуть складати 2938,77 тис. грн. за відсутністю доходів від реалізації послуг. Пансіонат "Пальміра Палас" є підприємством, яке здійснює рекреаційну діяльність цілорічно. Аналізувати доцільність надання рекреаційних послуг пропонуємо у квартали, які характеризуються збитковою діяльністю (у I та IV кварталах). За запропонованою нами методикою розрахуємо загальний збиток та кількість рентабельних календарних днів надання послуг за I та IV квартали (Додаток ВК).

Якщо пансіонат "Пальміра Палас" не буде здійснювати рекреаційну діяльність, тоді збиток у I й IV кварталах буде дорівнювати сумі постійних витрат, тобто 2938,77 тис. грн. Сума

збитку, отриманого підприємством за I та IV квартали менше суми постійних витрат підприємства, тому здійснення рекреаційної діяльності у ці періоди є доцільним. Якщо рекреаційну діяльність не здійснювати, то збитки пансіонату будуть вище. За I й IV квартали кількість рентабельних календарних днів надання послуг складає у середньому 60 днів.

Графічно сезонний характер рекреаційної діяльності готелю “Ореанда” наведений на рис. 3.4.

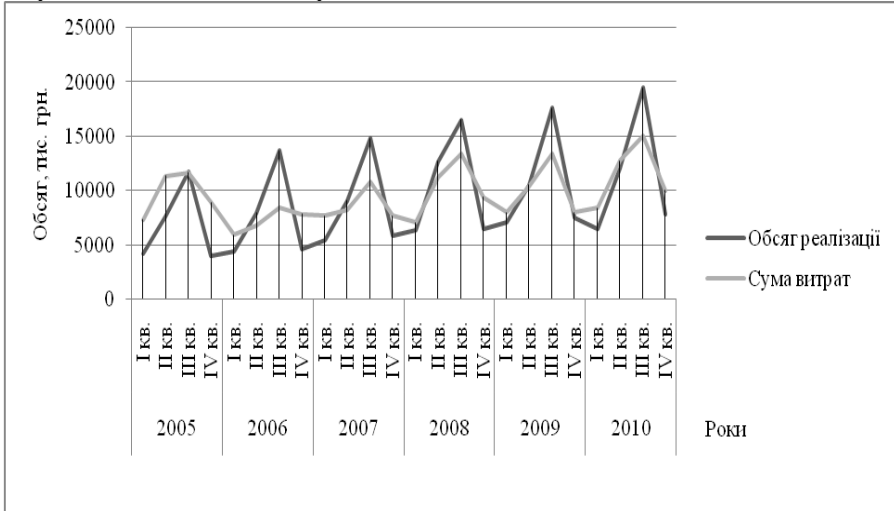

Рис. 3.4. Динаміка зміни обсягу реалізації рекреаційних послуг та суми витрат готелю “Ореанда”, 2005-2010 рр. [102]

З рис. 3.4 видно, що I і IV квартали для готелю “Ореанда” характеризуються збитковою рекреаційною діяльністю. Припустимо, що керівництво готелю ухвалює управлінське рішення не надавати рекреаційні послуги протягом цього періоду.

Для визначення доцільності такого рішення скористаємося запропонованим нами методом.

Для готелю “Ореанда” рівняння регресії має наступний вигляд:

$$y^P = 3894,56 + 0,59 \times X.$$

Постійні витрати рекреаційної діяльності готелю “Ореанда” за квартал складають 3894,56 тис. грн., а змінні витрати у розрахунку на один наданий день – 0,59 тис. грн. У цьому випадку, якщо

підприємство не буде надавати рекреаційні послуги у I та IV кварталах, то щоквартальні витрати готелю будуть складати 3894,56 тис. грн. за відсутністю доходів від реалізації послуг. Готель “Ореанда” є рекреаційним підприємством, яке надає послуги цілорічно. Аналізувати доцільність надання рекреаційних послуг ми будемо за період збиткової рекреаційної діяльності (у I та IV кварталах).

За запропонованою нами методикою розрахуємо суму загального збитку за квартал і кількість рентабельних календарних днів надання послуг за умови здійснення рекреаційної діяльності у I й IV кварталах (Додаток ВЛ).

Якщо готель “Ореанда” не буде здійснювати рекреаційну діяльність у I й IV кварталах, тоді збиток буде складати суму постійних витрат – 3894,56 тис. грн.

Сума збитку, отриманого підприємством за період I й IV кварталів, менше суми постійних витрат, отже, відмовлятися від надання рекреаційних послуг протягом даного періоду недоцільно. На нашу думку, здійснювати рекреаційну діяльність протягом усього збиткового кварталу недоцільно.

У I кварталі кількість рентабельних календарних днів надання послуг рекреаційними підприємствами АР Крим складає 20-37 днів у залежності від року функціонування закладу. У IV кварталі кількість рентабельних днів надання рекреаційних послуг складає 16-62 днів, які припадають на жовтень та листопад, у період яких кліматичні умови сприяють наданню рекреаційних послуг.

За результатами дослідження можна зробити висновок, що за низького попиту на рекреаційні послуги у період I й IV кварталів доцільно надавати послуги протягом певної частини кварталу, у якій підприємство отримує прибуток.

Для I та IV кварталів ця кількість календарних днів складає 15-60 днів залежно від рекреаційного підприємства та року його функціонування. Ці дні можуть припадати на зимові свята, в які попит на туристичні послуги збільшується та на жовтень і листопад, коли кліматичні умови сприяють наданню послуг лікувального, оздоровчого та туристичного характеру.

Протягом 30-75 днів I та IV кварталів рекреаційному підприємству доцільно відмовитися від здійснення рекреаційної діяльності, що дозволить зменшити витрати.

До заходів зменшення витрат від рекреаційної діяльності можна віднести наступні:

- економію на фонді заробітної плати шляхом переводу працівників на неповний робочий день (тиждень), у зв'язку зі зменшенням обсягу робіт;
- наймати працівників з урахуванням сезонного характеру діяльності підприємства;
- зменшити витрати на утримання номерного фонду рекреаційного підприємства, який не користується попитом у I й IV кварталах.

3.2 Методичні підходи до формування політики інвестування розвитку рекреаційних підприємств

З метою формування політики інвестування розвитку рекреаційних підприємств необхідно визначити ті підприємства та рекреаційні райони, які потребують державної підтримки у стимулюванні інвестиційної активності. Таку політику мають формувати та реалізовувати Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі АР Крим та Міністерство курортів і туризму АР Крим.

Спираючись на результати проведених нами досліджень у розділі 2, найбільш слаборозвиненими рекреаційними районами АР Крим є Бахчисарайський, Ленінський, Чорноморський та Роздольненський. Для забезпечення їхнього рекреаційного розвитку ми пропонуємо введення спеціального режиму інвестиційної діяльності, який обумовлює надання пільг в оподатковуванні податком на додану вартість, податком на прибуток, плати за землю, ввізного мита. Для цього необхідно внести зміни до Закону України “Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку та спеціальну економічну зону “Порт Крим” в Автономній Республіці Крим” у статті 3, а саме: до переліку територій пріоритетного розвитку включити не розвинені рекреаційні райони автономії (“Велика Ялта”, “Алушта”, “Судак”), а депресивні

рекреаційні райони АР Крим, такі, як Бахчисарайський, Ленінський, Чорноморський та Роздольненський райони; додати статтю щодо надання податкових пільг рекреаційним підприємствам, які реалізують інвестиційні проекти на територіях пріоритетного розвитку, а саме:

– звільнити на три роки від оподаткування прибутку від освоєння інвестиції діючого, новоствореного, реструктуризованого підприємства. Прибуток таких підприємств, одержаний від реалізації інвестиційного проекту з четвертого по шостий рік включно, оподатковується за ставкою у розмірі 50 % діючої ставки оподаткування;

– звільнити від плати за землю на період освоєння земельної ділянки (планування території, будівництва об'єктів інфраструктури тощо), але не більш як на п'ять років.

Для аналізу й планування ефективної рекреаційної діяльності підприємств, що надають лікувальні, оздоровчі та туристичні послуги, варто розраховувати безбитковий обсяг надання рекреаційних послуг, визначення якого має місце при здійсненні лише одного окремого виду діяльності. Головним принципом визначення безбиткового обсягу надання рекреаційних послуг є збалансованість обсягу реалізації послуг та витрат:

$$O_{pp} = B, \quad (3.11)$$

де B – витрати рекреаційної діяльності, тис. грн;

O_{pp} – обсяг наданих рекреаційних послуг, тис. грн.

$$B = B_{\text{пост}} + B_{\text{зм}}, \quad (3.12)$$

де $B_{\text{пост}}$ – постійні витрати рекреаційної діяльності, тис. грн;

$B_{\text{зм}}$ – змінні витрати рекреаційної діяльності, тис. грн.

$$B_{\text{зм}} = \frac{PB_{\text{зм}} \times O_{pp}}{100}, \quad (3.13)$$

де $PB_{\text{зм}}$ – рівень змінних витрат у відсотках до обсягу наданих рекреаційних послуг, %.

$$B = \frac{PB_{\text{зм}} \times O_{pp}}{100} + B_{\text{пост}}.$$

(3.14)

На нашу думку, обсяг наданих послуг має покривати не лише суму постійних і змінних витрат на надання рекреаційних послуг, але й ураховувати податкове навантаження. Загальну суму податків, яку має сплачувати рекреаційне підприємство, можна визначити за наступною формулою:

$$\Pi = \Pi_{\text{пост}} + \Pi_{\text{зм}}, \quad (3.15)$$

де Π – загальна сума податків, яку має сплатити рекреаційне підприємство, тис. грн;

$\Pi_{\text{пост}}$ – сума податків, які не залежать від обсягу наданих рекреаційних послуг, тис. грн;

$\Pi_{\text{зм}}$ – сума податків, які залежать від обсягу наданих рекреаційних послуг, тис. грн.

$$\Pi_{\text{зм}} = \frac{РП_{\text{зм}} \times O_{\text{рп}}}{100}, \quad (3.16)$$

де $РП_{\text{зм}}$ – рівень змінного податку, %.

До постійних податків, які сплачує рекреаційне підприємство, ми віднесемо податок на нерухоме майно, плату за землю. На нашу думку, до змінних податків можна віднести податок на додану вартість, тому що його сума змінюється зі збільшенням чи скороченням обсягу наданих послуг. Також податком, що залежить від обсягу наданих послуг, є податок на прибуток.

При визначенні беззбиткового обсягу надання рекреаційних послуг однією з головних умов є збалансованість обсягу реалізації послуг та витрат на надання таких послуг, тому враховувати у формулі беззбиткового обсягу надання рекреаційних послуг ставку податку на прибуток недоцільно. Розрахунок рівня податку на додану вартість в обсягу надання рекреаційних послуг за окремими підприємствами АР Крим наданий у Додатку ВМ. Підставимо отримані рівняння у рівність $O_{\text{рп}} = V$. У цьому випадку одержимо:

$$O_{\text{рп}} = \frac{РВ_{\text{зм}} \times O_{\text{рп}}}{100} + V_{\text{пост}} + \Pi_{\text{пост}} + \frac{РП_{\text{зм}} \times O_{\text{рп}}}{100}, \quad (3.17)$$

$$O_{pp} - \frac{PB_{3M} \times O_{pp}}{100} - \frac{PP_{3M} \times O_{pp}}{100} = B_{пост} + П_{пост}, \quad (3.18)$$

$$\frac{O_{pp} \times (100 - PB_{3M} - PP_{3M})}{100} = B_{пост} + П_{пост}. \quad (3.19)$$

Безбитковий обсяг надання рекреаційних послуг з урахуванням податкового навантаження розраховується за наступною формулою:

$$O_{ppбез} = \frac{B_{пост} + П_{пост}}{1 - PP_{3M} - PB_{3M}}. \quad (3.20)$$

Велике значення має прибутковий обсяг реалізації послуг з запланованим рівнем прибутку. Такий обсяг реалізації послуг має забезпечити покриття витрат на надання послуг, суму сплачених постійних податків підприємства, а у розпорядженні підприємства має залишитися запланована сума валового прибутку від рекреаційної діяльності.

Формула визначення прибуткового обсягу надання рекреаційних послуг буде мати наступний вид [60]:

$$O_{ppпр} = \frac{B_{пост} + П_{пост} + ЧП}{1 - PP_{3M(пдв)} - PB_{3M} - П \times P_{ВП}}, \quad (3.21)$$

де $O_{ppпр}$ – прибутковий обсяг надання рекреаційних послуг, тис. грн;

грн;

$P_{ВП}$ – рівень валового прибутку від рекреаційної діяльності, %;

ЧП – сума чистого прибутку від рекреаційної діяльності, тис. грн;

$PP_{3M(пдв)}$ – рівень змінних витрат, що враховують частку

податку на додану вартість в обсязі реалізації послуг, %;

П – рівень ставки податку на прибуток, %.

$$P_{ВП} = \frac{ВП}{ОРП} \times 100. \quad (3.22)$$

Формули 3.20 та 3.21 можна використовувати для аналізу та формування політики інвестування розвитку рекреаційних підприємств.

Розглянемо можливість застосування такої методики для конкретних підприємств. Так, період окупності інвестиційного проекту “Реконструкція пансіонату “Сонячний” складає 16,9 р. Для забезпечення періоду окупності на зазначеному рівні пансіонат “Сонячний” має отримувати чистий прибуток від рекреаційної діяльності на наступному рівні (табл. 3.1).

Сума чистого прибутку розрахована з урахуванням податкового кодексу України [4].

З метою визначення необхідного обсягу надання рекреаційних послуг для отримання зазначеної суми чистого прибутку від діяльності скористаємося формулою 3.21. Показники для розрахунку прибуткового обсягу реалізації рекреаційних послуг надані у Додатку ВР. Рівень податку на додану вартість у сумі реалізації рекреаційних послуг складає 14,4 % (Додаток ВМ). При плануванні обсягу надання рекреаційних послуг припустимо, що цей показник залишиться на

Таблиця 3.1

**Планові показники суми прибутку та обсягу надання
рекреаційних послуг за пансіонатом “Сонячний” 2011-2019 рр.
[Додаток ВП]**

Показники	2011 р.	2012 р.	2013 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.
Сума чистого прибутку, млн. грн.	9,08	9,3	9,5	9,99	9,77	9,19	9,18	9,17	9,16	9,14	9,11	10,7
Сума обсягу надання послуг, млн. грн.	28,0	28,0	28,1	28,6	27,6	24,7	24,7	24,6	24,8	24,8	24,8	33,2

даному рівні. Сума постійних витрат для пансіонату “Сонячний” складає 3903,22 тис. грн. За період 2006-2010 рр. щорічний темп росту плати за землю складав 10 %. Тому при плануванні плати за землю на період 2011-2019 рр. припустимо, що цей показник залишиться на

даному рівні. Для отримання чистого прибутку від рекреаційної діяльності у сумі 9077,772 тис. грн. у 2011 р. пансіонату необхідно надати рекреаційних послуг на суму 27989,692 тис. грн.

$$O_{рппр\ 2011\ р.} = \frac{3903,22 + 128,26 + 9077,772}{1,0 - 0,144 - 0,29076 - 0,09688} = 27989692,0 \text{ грн.}$$

За сумою постійних витрат 3903,22 тис. грн, сумою постійних податків – 141,09 тис. грн та рівнем змінних витрат 29 % у 2012 р. пансіонату “Сонячний” необхідно надати послуг у сумі 28003,889 тис. грн, щоб отримати 9305,984 тис. грн чистого прибутку.

$$O_{рппр\ 2012\ р.} = \frac{3903,22 + 141,09 + 9305,984}{1,0 - 0,144 - 0,29093 - 0,08834} = 28003889,0 \text{ грн.}$$

За сумою постійних податків 155,19 тис. грн та рівнем змінних витрат 29 % у 2013 р. пансіонату необхідно надати рекреаційних послуг на суму 28060,478 тис. грн, щоб отримати 9540,82 тис. грн чистого прибутку.

$$O_{рппр\ 2013\ р.} = \frac{3903,22 + 155,19 + 9540,82}{1,0 - 0,144 - 0,2916 - 0,07976} = 28060478,0 \text{ грн.}$$

З метою отримання чистого прибутку у сумі 9986,201 тис. грн пансіонату “Сонячний” необхідно надати рекреаційних послуг на суму 28599,591 тис. грн у 2014 р.

$$O_{рппр\ 2014\ р.} = \frac{3903,22 + 170,71 + 9986,201}{1,0 - 0,144 - 0,29787 - 0,06651} = 28599591,0 \text{ грн.}$$

За сумою постійних витрат 3903,22 тис. грн, сумою постійних податків 187,79 тис. грн та рівнем змінних витрат 28,6 % у 2015 р. пансіонату “Сонячний” необхідно надати послуг на суму 27569,29 тис. грн, щоб отримати 9771,081 тис. грн чистого прибутку.

$$O_{рппр\ 2015\ р.} = \frac{3903,22 + 187,78 + 9771,081}{1,0 - 0,144 - 0,28568 - 0,06751} = 27569290,0 \text{ грн.}$$

Для отримання чистого прибутку від рекреаційної діяльності у сумі 9192,495 тис. грн у 2016 р. пансіонату “Сонячний” необхідно надати рекреаційних послуг на суму 24680,46 тис. грн.

$$O_{\text{рппр}} 2016 \text{ р.} = \frac{3903,22 + 206,56 + 9192,495}{1,0 - 0,144 - 0,24608 - 0,07094} = 24680460,0 \text{ грн.}$$

За обсягом реалізації рекреаційних послуг у сумі 24701,43 тис. грн у 2017 р. пансіонат “Сонячний” отримує чистий прибуток – 9179,188 тис. грн.

$$O_{\text{рппр}} 2017 \text{ р.} = \frac{3903,22 + 227,214 + 9179,188}{1,0 - 0,144 - 0,2464 - 0,07078} = 24701430,0 \text{ грн.}$$

За сумою постійних податків 249,94 тис. грн та рівнем змінних витрат 24,7 % у 2018 р. пансіонату “Сонячний” необхідно надати послуг на суму 24755,95 тис. грн, щоб отримати 9170,747 тис. грн чистого прибутку.

$$O_{\text{рппр}} 2018 \text{ р.} = \frac{3903,22 + 249,94 + 9170,747}{1,0 - 0,144 - 0,24723 - 0,07056} = 24755950 \text{ грн.}$$

Для отримання чистого прибутку у сумі 9160,646 тис. грн у 2019 р. пансіонату необхідно надати рекреаційних послуг на суму 24811,75 тис. грн.

$$O_{\text{рппр}} 2019 \text{ р.} = \frac{3903,22 + 274,93 + 9160,646}{1,0 - 0,144 - 0,24808 - 0,07032} = 24811750,0 \text{ грн.}$$

З метою отримання чистого прибутку у сумі 9135,489 тис. грн пансіонату необхідно надати рекреаційних послуг на суму 24797,64 тис. грн у 2020 р.

$$O_{\text{рппр}} 2020 \text{ р.} = \frac{3903,22 + 302,42 + 9135,489}{1,0 - 0,144 - 0,24792 - 0,07016} = 24797640,0 \text{ грн.}$$

За сумою постійних податків 332,664 тис. грн та рівнем змінних витрат 24,8 % у 2021 р. пансіонату необхідно надати рекреаційних послуг на суму 24822,61 тис. грн, щоб отримати чистий прибуток у сумі 9114,213 тис. грн.

$$O_{\text{рппр}} 2021 \text{ р.} = \frac{3903,22 + 332,664 + 9114,213}{1,0 - 0,144 - 0,24824 - 0,06994} = 24822610,0 \text{ грн.}$$

Для отримання чистого прибутку від рекреаційної діяльності у сумі 10721,31 тис. грн у 2022 р. пансіонату “Сонячний” необхідно надати рекреаційних послуг на суму 33213,968 тис. грн.

$$O_{\text{рппр}} 2022 \text{ р.} = \frac{3903,22 + 365,93 + 10721,31}{1,0 - 0,144 - 0,34319 - 0,06148} = 33213968 \text{ грн.}$$

Для розрахунку періоду окупності інвестицій скористаємося показниками чистого прибутку за період 2006–2010 рр. за фактичними даними, а за період 2011–2022 рр. – за плановими (Додаток ВС).

За формулою 2.14 розрахуємо період окупності інвестиційного проекту “Реконструкція пансіонату “Сонячний”.

$$PP = \frac{66198,5}{66673,01 : 17} = 16,9 \text{ р.}$$

Для підвищення інвестиційної привабливості та забезпечення ефективності використання інвестицій рекреаційних підприємств АР Крим, ми пропонуємо прийняти зміни до Закону України “Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку та спеціальну економічну зону “Порт Крим” в АР Крим”, а саме:

1. Внести статті, у яких передбачалися б пільги щодо сплати податку на прибуток та плати за землю.

2. До територій пріоритетного розвитку включити не лише розвинені рекреаційні райони, такі, як Велика Ялта, Алушта, Судак, але і малорозвинені рекреаційні райони, до яких ми відносимо Сімферопольський, Бахчисарайський, Чорноморський, Роздольненський райони.

Стаття 14 Закону України “Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку та спеціальну економічну зону “Порт Крим” в Автономній Республіці Крим” передбачає:

1. Звільнення на три роки від оподаткування прибутку від освоєння інвестиції діючого, новоствореного, реструктуризованого підприємства. Прибуток таких підприємств, одержаний від реалізації інвестиційного проекту з четвертого по шостий рік включно,

оподатковується за ставкою у розмірі 50 % діючої ставки оподаткування.

2. Звільнення від плати за землю на період освоєння земельної ділянки (планування території, будівництва об'єктів інфраструктури тощо), але не більш, як на п'ять років.

Для пансіонату “Сонячний”, який здійснює рекреаційну діяльність на території Сімферопольського району, запровадимо податкові пільги з 2006 р. У перший рік дії пільг підприємство не платить податок на прибуток і плату за землю. За обсягом реалізації 11126,636 тис. грн. у 2006 р. пансіонат “Сонячний” отримує прибуток у розмірі 1627,719 тис. грн.

$$11126,636 \text{ тис.грн.} = \frac{3903,22 + \text{ЧП}}{1,0 - 0,144 - 0,35891} = \frac{3903,22 + \text{ЧП}}{0,49709},$$

$$\times \ddot{\text{I}} + 3903,22 = 0,49709 \times 11126,636,$$

$$\text{ЧП} = 1627,719 \text{ тис. грн.}$$

Другий рік дії пільг. Пансіонат “Сонячний” не платить податок на прибуток та плату за землю. За обсягом реалізації послуг 11560,748 тис. грн у 2007 р. підприємство отримує прибуток у розмірі 106,857 тис. грн.

$$11560,748 \text{ тис.грн.} = \frac{3903,22 + \text{ЧП}}{1,0 - 0,144 - 0,50913} = \frac{3903,22 + \text{ЧП}}{0,34687},$$

$$\text{ЧП} = 106,857 \text{ тис. грн.}$$

Третій рік дії пільг. Пансіонат “Сонячний” не платить податок на прибуток і плату за землю. За обсягом реалізації послуг 15059,23 тис. грн у 2008 р. підприємство отримує прибуток у розмірі 931,696 тис. грн.

$$15059,23 \text{ тис.грн.} = \frac{3903,22 + \text{ЧП}}{1,0 - 0,144 - 0,53494} = \frac{3903,22 + \text{ЧП}}{0,32106},$$

$$\text{ЧП} = 931,696 \text{ тис. грн.}$$

Четвертий рік дії пільг. Підприємство не платить податок на прибуток і плату за землю. За обсягом реалізації послуг 12956,8 тис. грн у 2009 р. пансіонат “Сонячний” отримує збиток у розмірі 236,057

тис. грн тому, що змінні витрати складають велику частку у реалізації рекреаційних послуг, а саме 57,3 %.

$$12956,8 \text{ ттисгрн.} = \frac{3903,22 + \text{ЧП}}{1,0 - 0,144 - 0,57297} = \frac{3903,22 + \text{ЧП}}{0,28303},$$

$$\text{Збиток} = -236,057 \text{ тис. грн.}$$

П'ятий рік дії пільг. Підприємство платить податок на прибуток за ставкою 50 % від діючої ставки й не платить плату за землю. Рекреаційна діяльність пансіонату “Сонячний” у 2010 р. має збитковий характер, тому формула 3.21 має наступний вид:

$$O_{\text{рппр}} = \frac{V_{\text{пост}} + P_{\text{пост}} + \text{ЧП}}{1,0 - P_{\text{ЗМ(ПДВ)}} - P_{\text{ВЗМ}}}, \quad (3.23)$$

$$18241,822 \text{ ттисгрн.} = \frac{3903,22 + \text{ЧП}}{1,0 - 0,144 - 0,66385} = \frac{2101,98 + \text{ЧП}}{0,19215},$$

$$\text{Збиток} = -398,06 \text{ тис. грн.}$$

Шостий рік дії пільг. Підприємство платить податок на прибуток за ставкою 50 % від діючої ставки й платить плату за землю. За обсягом реалізації рекреаційних послуг у сумі 27989,745 тис. грн у 2011 р. пансіонат “Сонячний” отримує чистий прибуток у розмірі 10435,427 тис. грн.

$$24742,28 \text{ ттисгрн.} = \frac{3903,22 + 128,26 + \text{ЧП}}{1,0 - 0,144 - 0,29076 - (0,42065 \times \frac{0,23}{2})},$$

$$\text{ЧП} = 10435,427 \text{ тис. грн.}$$

З 2012 р. податкові пільги пансіонату “Сонячний” не надаються. Розрахунок чистого призведеного ефекту за інвестиційним проектом “Реконструкція пансіонату “Сонячний” наведена у Додатку ВТ. При застосуванні податкових пільг для пансіонату “Сонячний” період

окупності інвестиційного проекту “Реконструкція пансіонату “Сонячний” буде становити 16,4 р.

$$PP = \frac{66198,5}{68463,42 : 17} = 16,4 \text{ р.}$$

Ефект від застосування податкових пільг для пансіонату “Реконструкція пансіонату “Сонячний” наведений у Додатку ДЖ. Після впровадження податкових пільг сума чистого прибутку, який отримує пансіонат “Сонячний” у 2008 р. збільшилася на 51,3 %, у 2011 р. – на 15 %. З метою скорочення періоду окупності інвестиційного проекту “Реконструкція пансіонату “Сонячний” до 14,96 р. необхідно забезпечити отримання прибутку пансіонатом у сумі від 10,4 млн грн у 2011 р. до 10,9 млн грн у 2019 р. (Додаток ВУ).

$$PP = \frac{66198,5}{66375,438 : 15} = 14,96 \text{ р.}$$

У 2011 р. пансіонат платить податок на прибуток за ставкою 50 % від діючої ставки й платить плату за землю. Підприємство отримує прибуток у сумі 10435,43 тис. грн, якщо обсяг наданих рекреаційних послуг буде складати 27993,139 тис. грн.

$$O_{pppr \text{ 2011 р.}} = \frac{3903,22 + 128,26 + 10435,43}{1,0 - 0,144 - 0,29076 - \left(0,4212 \times \frac{0,23}{2} \right)} = 27993140,0 \text{ грн.}$$

За обсягом реалізації рекреаційних послуг у сумі 30403,604 тис. грн у 2012 р. пансіонат “Сонячний” отримує 10450,0 тис. грн чистого прибутку.

$$O_{pppr \text{ 2012 р.}} = \frac{3903,22 + 141,09 + 10450,0}{1,0 - 0,144 - 0,29093 - 0,08834} = 30403600,0 \text{ грн.}$$

За сумою постійних податків 155,19 тис. грн та рівнем змінних витрат 29,2 % у 2013 р. підприємству необхідно надати рекреаційних послуг на суму 30037,982 тис. грн, щоб отримати прибуток у сумі 10501,0 тис. грн.

$$O_{\text{рппр}} 2013 \text{ р.} = \frac{3903,22 + 155,19 + 10501,0}{1,0 - 0,144 - 0,2916 - 0,07976} = 3003790,0 \text{ грн.}$$

За обсягом реалізації рекреаційних послуг у сумі 29753,779 тис. грн у 2014 р. пансіонат “Сонячний” отримує 10556,0 тис. грн чистого прибутку.

$$O_{\text{рппр}} 2014 \text{ р.} = \frac{3903,22 + 170,71 + 10556,0}{1,0 - 0,144 - 0,29787 - 0,06651} = 297537730,0 \text{ грн.}$$

За сумою постійних податків 187,78 тис. грн та рівнем змінних витрат 28,6 % у 2015 р. пансіонату “Сонячний” необхідно надати рекреаційних послуг на суму 29212,567 тис. грн, щоб отримати прибуток у сумі 10600,0 тис. грн.

$$O_{\text{рппр}} 2015 \text{ р.} = \frac{3903,22 + 187,78 + 10600,0}{1,0 - 0,144 - 0,28568 - 0,06751} = 29212567,0 \text{ грн.}$$

Пансіонат “Сонячний” отримує прибуток від рекреаційної діяльності у сумі 10750,0 тис. грн у 2016 р., якщо обсяг наданих услуг буде складати 27569,165 тис. грн.

$$O_{\text{рппр}} 2016 \text{ р.} = \frac{3903,22 + 206,56 + 10750,0}{1,0 - 0,144 - 0,24608 - 0,07094} = 27569165,0 \text{ грн.}$$

За сумою постійних податків 227,22 тис. грн та рівнем змінних витрат 24,6 % у 2017 р. пансіонату “Сонячний” необхідно надати рекреаційних послуг на суму 27705,4 тис. грн, щоб отримати прибуток від діяльності у сумі 10800,0 тис. грн.

$$O_{\text{рппр 2017 р.}} = \frac{3903,22 + 227,22 + 10800,0}{1,0 - 0,144 - 0,2464 - 0,07078} = 27705400,0 \text{ грн.}$$

Пансіонат отримує прибуток у сумі 10850,0 тис. грн у 2018 р., якщо обсяг наданих рекреаційних послуг буде складати 27871,364 тис. грн.

$$O_{\text{рппр 2018 р.}} = \frac{3903,22 + 249,935 + 10850,0}{1,0 - 0,144 - 0,24723 - 0,07056} = 27871364,0 \text{ грн.}$$

За обсягом реалізації рекреаційних послуг у сумі 28028,551 тис. грн у 2019 р., сумою постійних податків 274,929 тис. грн пансіонат “Сонячний” отримує 10890,0 тис. грн чистого прибутку.

$$O_{\text{рппр 2019 р.}} = \frac{3903,22 + 274,929 + 10890,0}{1,0 - 0,144 - 0,24808 - 0,07032} = 28028551,0 \text{ грн.}$$

За обсягом реалізації рекреаційних послуг у сумі 28077,4 тис. грн у 2020 р., сумою постійних податків 302,421 тис. грн пансіонат “Сонячний” отримує чистий прибуток у сумі 10900,0 тис. грн.

$$O_{\text{рппр 2020 р.}} = \frac{3903,22 + 302,421 + 10900,0}{1,0 - 0,144 - 0,24792 - 0,07016} = 28077400,0 \text{ грн.}$$

Основними напрямками зростання обсягу реалізації рекреаційних послуг є збільшення кількості днів перебування у пансіонаті та збільшення вартості одного дня перебування. За методом кореляційно-регресійного аналізу ми встановили залежність між вартістю та кількістю днів перебування у пансіонаті “Сонячний” (Додаток ВФ).

Для розрахунку кількості днів перебування у пансіонаті “Сонячний” при зміні вартості одного дня перебування скористаємося наступною формулою:

$$Д = a_0 + a_1 \times Ц, \quad (3.24)$$

де a_0, a_1 – коефіцієнти лінійної регресії;

Д – кількість наданих днів за період;
Ц – вартість одного дня перебування.

Обсяг реалізації рекреаційних послуг за період визначається за наступною формулою:

$$O_{rp} = D \times C, \quad (3.25)$$

де O_{rp} – обсяг наданих рекреаційних послуг.

Планові показники, які забезпечать обсяг реалізації рекреаційних послуг у сумі, необхідній для скорочення періоду окупності інвестиційного проекту “Реконструкція пансіонату “Сонячний” до 14,96 р., наведені у Додатку ВХ.

У 2011 р. адміністрація пансіонату “Сонячний” забезпечила необхідний обсяг реалізації рекреаційних послуг, ухваливши управлінське рішення щодо зменшення вартості одного дня перебування на 39,0 %, що збільшило кількість днів перебування у пансіонаті на 64,3 %, у 2014 р. необхідно зменшити вартість одного дня перебування на 20,0 %, що збільшить кількість днів на 30,2 %, а у 2020 р. вартість рекреаційної послуги необхідно зменшити на 46,0 %, а кількість днів перебування у пансіонаті збільшити на 109,0 %. Зменшення вартості одного дня перебування спричиняє збільшення кількості наданих днів пансіонатом.

Період окупності інвестиційного проекту “Будівництво і експлуатація пансіонату “Пальміра Палас” складає 20,3 р. Для забезпечення періоду окупності на зазначеному рівні пансіонат “Пальміра Палас” має отримувати чистий прибуток від рекреаційної діяльності від 10,2 млн. грн. у 2011 р. до 24,7 млн. грн. у 2022 р. (Додатки ВІ, ВІІ, ВІІІ).

З метою визначення необхідного обсягу надання рекреаційних послуг для отримання зазначеної суми чистого прибутку від діяльності скористаємося формулою 3.21. Показники для розрахунку прибуткового обсягу реалізації рекреаційних послуг пансіонатом “Пальміра Палас” наведені у Додатку ВЮ. Рівень податку на додану вартість у сумі реалізації рекреаційних послуг складає 16,67 % (Додаток ВМ).

При плануванні обсягу надання рекреаційних послуг припустимо, що цей показник залишиться на даному рівні. Сума

постійних витрат для пансіонату “Пальміра Палас” складає 11755,076 тис. грн. За період 2006-2010 рр. щорічний темп росту плати за землю складав 5 %. Тому при плануванні плати за землю припустимо, що цей показник залишиться на даному рівні.

За сумою постійних витрат 11755,076 тис. грн., сумою постійних податків – 75,118 тис. грн. та рівнем змінних витрат 44,9 % у 2011 р. пансіонату “Пальміра Палас” необхідно надати послуг на суму 65187,736 тис. грн, щоб отримати 10156,62 тис. грн чистого прибутку.

$$O_{\text{рппр 2011 р.}} = \frac{11755,076 + 75,118 + 10156,62}{1,0 - 0,1667 - 0,44948 - 0,04654} = 65187736,0 \text{ грн.}$$

З метою отримання чистого прибутку у сумі 10586,24 тис. грн у 2012 р. пансіонат має надати послуг на суму 65665,269 тис. грн.

$$O_{\text{рппр 2012 р.}} = \frac{11755,076 + 78,874 + 10586,24}{1,0 - 0,1667 - 0,449 - 0,04285} = 65665269,0 \text{ грн.}$$

За обсягом реалізації рекреаційних послуг у сумі 67575,376 тис. грн у 2013 р. пансіонат отримує чистий прибуток у сумі 11543,257 тис. грн.

$$O_{\text{рппр 2013 р.}} = \frac{11755,076 + 82,818 + 11543,257}{1,0 - 0,1667 - 0,44723 - 0,04007} = 67575376,0 \text{ грн.}$$

Для отримання чистого прибутку від рекреаційної діяльності у сумі 12703,322 тис. грн у 2014 р. пансіонату “Пальміра Палас” необхідно надати рекреаційних послуг на суму 69533,83 тис. грн.

$$O_{\text{рппр 2014 р.}} = \frac{11755,076 + 86,96 + 12703,322}{1,0 - 0,1667 - 0,4455 - 0,0348} = 69533830,0 \text{ грн.}$$

За сумою постійних витрат 11755,076 тис. грн, сумою постійних податків 91,31 тис. грн та рівнем змінних витрат 44,5 % у 2015 р.

пансіонату “Пальміра Палас” необхідно надати послуг на суму 69962,99 тис. грн, щоб отримати 12860,95 тис. грн чистого прибутку.

$$O_{\text{рппр 2015 р.}} = \frac{11755,076 + 91,307 + 12860,95}{1,0 - 0,1667 - 0,44514 - 0,03501} = 69962990,0 \text{ грн.}$$

За сумою постійних витрат 11755,076 тис. грн, сумою постійних податків 95,87 тис. грн та рівнем змінних витрат 43,8 % у 2016 р. пансіонату “Пальміра Палас” необхідно надати послуг на суму 79513,508 тис. грн, щоб отримати 16446,328 тис. грн чистого прибутку.

$$O_{\text{рппр 2016 р.}} = \frac{11755,076 + 95,872 + 16446,328}{1,0 - 0,1667 - 0,43802 - 0,0394} = 79513508,0 \text{ грн.}$$

За сумою постійних витрат 11755,076 тис. грн, сумою постійних податків 100,67 тис. грн та рівнем змінних витрат 43,8 % у 2017 р. пансіонату “Пальміра Палас” необхідно надати послуг на суму 79035,983 тис. грн, щоб отримати 16262,838 тис. грн чистого прибутку.

$$O_{\text{рппр 2017 р.}} = \frac{11755,076 + 100,666 + 16262,838}{1,0 - 0,1667 - 0,43834 - 0,03919} = 79035983,0 \text{ грн.}$$

За сумою постійних податків 105,699 тис. грн та рівнем змінних витрат 43,5 % у 2018 р. пансіонату “Пальміра Палас” необхідно надати послуг на суму 83572,484 тис. грн, щоб отримати 17963,48 тис. грн чистого прибутку.

$$O_{\text{рппр 2018 р.}} = \frac{11755,076 + 105,699 + 17963,48}{1,0 - 0,1667 - 0,43549 - 0,04094} = 83572484,0 \text{ грн.}$$

З метою отримання чистого прибутку від рекреаційної діяльності у сумі 19484,456 тис. грн у 2019 р. пансіонат “Пальміра Палас” має надати послуг на суму 87631,446 тис. грн.

$$O_{\text{рппр 2019 р.}} = \frac{11755,076 + 110,984 + 19484,456}{1,0 - 0,1667 - 0,43319 - 0,04235} = 87631446,0 \text{ грн.}$$

За обсягом реалізації рекреаційних послуг у сумі 93744,064 тис. грн у 2020 р. пансіонат “Пальміра Палас” отримує чистий прибуток у сумі 21777,003 тис. грн.

$$O_{\text{рппр 2020 р.}} = \frac{11755,076 + 116,533 + 21777,003}{1,0 - 0,1667 - 0,43011 - 0,04425} = 93744064,0 \text{ грн.}$$

Для отримання чистого прибутку від рекреаційної діяльності у сумі 23404,849 тис. грн у 2021 р. пансіонату “Пальміра Палас” необхідно надати рекреаційних послуг на суму 98088,625 тис. грн.

$$O_{\text{рппр 2021 р.}} = \frac{11755,076 + 122,36 + 23404,849}{1,0 - 0,1667 - 0,42815 - 0,04545} = 98088625,0 \text{ грн.}$$

За сумою постійних податків 128,478 тис. грн та рівнем змінних витрат 42,7 % у 2022 р. пансіонату необхідно надати послуг на суму 101623,32 тис. грн, щоб отримати 24728,106 тис. грн чистого прибутку.

$$O_{\text{рппр 2022 р.}} = \frac{11755,076 + 128,478 + 24728,106}{1,0 - 0,1667 - 0,42668 - 0,04635} = 101623320,0 \text{ грн.}$$

Для розрахунку періоду окупності інвестицій скористаємося показниками чистого прибутку пансіонату “Пальміра Палас” за період 2006 – 2010 рр. за фактичними даними, а за період 2011 – 2022 рр. – за плановими (Додаток ВЯ). За формулою 2.14 розрахуємо період

окупності інвестиційного проекту “Будівництво і експлуатація пансіонату “Пальміра Палас”.

$$PP = \frac{101360,22}{104433,24 : 21} = 21,6 \text{ р.}$$

Для пансіонату “Пальміра Палас” ми пропонуємо запровадити податкові пільги з 2006 р. Пансіонат функціонує на території пріоритетного розвитку “Велика Ялта”. Підприємство “Пальміра Палас” на три роки звільняється від сплати податку на прибуток, з четвертого по шостий рік прибуток оподатковується за ставкою у розмірі 50 відсотків діючої ставки. Також пансіонат “Пальміра Палас” звільняється від плати за землю на 5 років.

Перший рік дії податкових пільг. Пансіонат “Пальміра Палас” не платить податок на прибуток і плату за землю. За обсягом реалізації послуг 29567,2 тис. грн у 2006 р. та запровадженням податкових пільг пансіонат “Пальміра Палас” отримує прибуток у сумі 4855,777 тис. грн.

$$\begin{aligned} 29567,2 \text{ ттисгрн.} &= \frac{11755,076 + \text{ЧП}}{1,0 - 0,1667 - 0,27155}, \\ \times \ddot{\text{I}} + 11755,076 &= 0,5618 \ddot{\text{o}} 29567,2, \\ \text{ЧП} &= 4855,777 \text{ тис. грн.} \end{aligned}$$

Другий рік дії пільг. Підприємство не платить податок на прибуток і плату за землю. За обсягом реалізації рекреаційних послуг у сумі 45337,2 тис. грн у 2007 р. пансіонат “Пальміра Палас” отримує прибуток у сумі 4851,94 тис. грн.

$$\begin{aligned} 45337,2 \text{ ттисгрн.} &= \frac{11755,076 + \text{ЧП}}{1,0 - 0,1667 - 0,46703}, \\ \text{ЧП} &= 4851,94 \text{ тис. грн.} \end{aligned}$$

Третій рік дії пільг. Підприємство не платить податок на прибуток і плату за землю. За обсягом реалізації рекреаційних послуг 58111,0 тис. грн у 2008 р. та запровадженням податкових пільг

пансіонат “Пальміра Палас” отримує прибуток у розмірі 7328,576 тис. грн.

$$58111,0 \text{ ттисгрн.} = \frac{11755,076 + \text{ЧП}}{1,0 - 0,1667 - 0,504894},$$

$$\text{ЧП} = 7328,576 \text{ тис. грн.}$$

Четвертий рік дії пільг. Пансіонат не платить податок на прибуток і плату за землю. За обсягом реалізації 67101,0 тис. грн у 2009 р. пансіонат “Пальміра Палас” отримує прибуток у сумі 11173,336 тис. грн.

$$67101,0 \text{ ттисгрн.} = \frac{11755,076 + \text{ЧП}}{1,0 - 0,1667 - 0,49166},$$

$$\text{ЧП} = 11173,336 \text{ тис. грн.}$$

П’ятий рік дії пільг. Підприємство платить податок на прибуток за ставкою 50 % від діючої ставки й не платить плату за землю. За обсягом реалізації послуг 79821,0 тис. грн у 2010 р. пансіонат “Пальміра Палас” отримує прибуток у сумі 12797,864 тис. грн.

$$79821,0 \text{ ттисгрн.} = \frac{11755,076 + \text{ЧП}}{1,0 - 0,1667 - 0,50284 - \left(0,1832 \times \frac{0,25}{2} \right)},$$

$$\text{ЧП} = 12797,864 \text{ тис. грн.}$$

Шостий рік дії пільг. Підприємство платить податок на прибуток за ставкою 50 % від ставки й платить плату за землю. За обсягом реалізації рекреаційних послуг на суму 65187,74 тис. грн у 2011 р. пансіонат отримує прибуток 12843,374 тис. грн.

$$65187740,0 \text{ грн.} = \frac{11755,076 + 75,11 + \text{ЧП}}{1,0 - 0,1667 - 0,44948 - \left(0,04654 \times \frac{0,23}{2} \right)},$$

$$\text{ЧП} = 12843,374 \text{ тис. грн.}$$

З 2012 р. податкові пільги пансіонату “Пальміра Палас” не надаються. Розрахунок чистого призведеного ефекту за інвестиційним проектом “Будівництво і експлуатація пансіонату “Пальміра Палас” надається у Додатку ДА. При застосуванні податкових пільг для пансіонату “Пальміра Палас” період окупності інвестиційного проекту буде складати 19,5 р.

$$\text{PP} = \frac{101360,22}{103957,98 : 20} = 19,5 \text{ р.}$$

Ефект від застосування податкових пільг для інвестиційного проекту “Будівництво і експлуатація пансіонату “Пальміра Палас” наведений у Додатку ДБ.

Після впровадження податкових пільг сума чистого прибутку, який отримує пансіонат “Пальміра Палас” у 2011 р. збільшилася на 26,5 %.

З метою скорочення періоду окупності інвестиційного проекту “Будівництво і експлуатація пансіонату “Пальміра Палас” до 17,75 р. необхідно забезпечити отримання прибутку пансіонатом у сумі від 17,2 млн грн у 2011 р. до 17,65 млн грн у 2019 р. (Додаток ДВ).

$$\text{PP} = \frac{101360,22}{102779,2 : 18} = 17,75 \text{ р.}$$

У 2011 р. пансіонат “Пальміра Палас” платить податок на прибуток за ставкою 50 % від діючої ставки й платить плату за землю. Пансіонат “Пальміра Палас” отримує прибуток у сумі 17200,0 тис. грн, якщо обсяг наданих рекреаційних услуг буде складати 76697,98 тис. грн.

$$\text{O}_{\text{pp пр 2011 р.}} = \frac{11755,076 + 75,11 + 17200,0}{1,0 - 0,1667 - 0,4495 - \left(0,04654 \times \frac{0,23}{2} \right)} = 76697980,0 \text{ грн.}$$

За обсягом реалізації рекреаційних послуг у сумі 84872,474 тис. грн у 2012 р. пансіонат отримує 17150,0 тис. грн чистого прибутку.

$$O_{\text{рппр 2012 р.}} = \frac{11755,076 + 78,874 + 17150,0}{1,0 - 0,1667 - 0,449 - 0,04285} = 84872474,0 \text{ грн.}$$

За сумою постійних витрат 11755,076 тис. грн та рівнем змінних витрат 44,7 % у 2013 р. пансіонату необхідно надати рекреаційних послуг на суму 84358,075 тис. грн, щоб отримати прибуток у сумі 17350,0 тис. грн.

$$O_{\text{рппр 2013 р.}} = \frac{11755,076 + 82,818 + 17350,0}{1,0 - 0,1667 - 0,44723 - 0,04007} = 84358075,0 \text{ грн.}$$

За обсягом реалізації рекреаційних послуг у сумі 82838,629 тис. грн у 2014 р. пансіонат отримує 17400,0 тис. грн чистого прибутку.

$$\hat{I} \text{ дї їд 2014 д.} = \frac{11755,076 + 86,96 + 17400,0}{1,0 - 0,1667 - 0,4455 - 0,0348} = 82838,629 \text{ дөһ. ãđї.}$$

За сумою постійних податків 91,307 тис. грн та рівнем змінних витрат 44,5 % у 2015 р. пансіонату необхідно надати рекреаційних послуг на суму 83086,39 тис. грн, щоб отримати прибуток у сумі 17500,0 тис. грн.

$$O_{\text{рппр 2015 р.}} = \frac{11755,076 + 91,307 + 17500,0}{1,0 - 0,1667 - 0,44514 - 0,03501} = 83086390,0 \text{ грн.}$$

З метою отримання чистого прибутку від рекреаційної діяльності у сумі 17550,0 тис. грн у 2016 р. пансіонат “Пальміра Палас” має надати послуг на суму 82610,138 тис. грн.

$$O_{\text{рппр 2016 р.}} = \frac{11755,076 + 95,872 + 17550,0}{1,0 - 0,1667 - 0,43802 - 0,0394} = 82610138,0 \text{ грн.}$$

Для отримання чистого прибутку від рекреаційної діяльності у сумі 17600,0 тис. грн у 2017 р. підприємству необхідно надати рекреаційних послуг на суму 82787,358 тис. грн.

$$O_{\text{рппр 2017 р.}} = \frac{11755,076 + 100,666 + 17600,0}{1,0 - 0,1667 - 0,43834 - 0,03919} = 82787358,0 \text{ грн.}$$

За сумою постійних податків 105,699 тис. грн та рівнем змінних витрат 43,5 % у 2018 р. пансіонату “Пальміра Палас” необхідно надати послуг на суму 82686,397 тис. грн, щоб отримати 17650,0 тис. грн чистого прибутку.

$$O_{pnp} 2018 \text{ р.} = \frac{11755,076 + 105,699 + 17650,0}{1,0 - 0,1667 - 0,43549 - 0,04094} = 82686397,0 \text{ грн.}$$

Основними напрямками зростання обсягу реалізації рекреаційних послуг є збільшення кількості днів перебування у пансіонаті та збільшення вартості одного дня перебування. За методом кореляційно-регресійного аналізу ми встановили залежність між вартістю та кількістю днів перебування у пансіонаті “Пальміра Палас” (Додаток ДД). Для розрахунку кількості днів перебування у пансіонаті “Пальміра Палас” скористаємося формулою 3.24. Планові показники, які забезпечать обсяг реалізації рекреаційних послуг у сумі, необхідній для скорочення періоду окупності інвестиційного проекту “Будівництво і експлуатація пансіонату “Пальміра Палас” до 14 р., наведені у Додатку ДЕ. У 2011 р. адміністрація пансіонату “Пальміра Палас” забезпечила необхідний обсяг реалізації рекреаційних послуг, ухвалила управлінське рішення щодо збільшення вартості одного дня перебування на 2,3 %, що збільшить кількість днів перебування у пансіонаті на 15,0 %, у 2015 р. необхідно збільшити вартість одного дня перебування на 2,8 %, а кількість днів – на 15,5 %.

Отже, для забезпечення ефективності використання інвестицій за інвестиційним проектом “Реконструкція пансіонату “Сонячний” та “Будівництво і експлуатація пансіонату “Пальміра Палас” варто запровадити спеціальний режим інвестиційної діяльності у малорозвинених рекреаційних районах АР Крим (у Сімферопольському, Бахчисарайському, Чорноморському та Роздольненському районах), запровадити податкові пільги для рекреаційних підприємств АР Крим, які залучають інвестиції.

Висновки до розділу 3

У монографії запропоновано методичні підходи до оптимізації ефективності використання інвестицій підприємствами рекреаційного

комплексу АР Крим. Для прийняття рішень що сприятимуть підвищенню ефективності використання залучених інвестиційних ресурсів, розроблена методика визначення рентабельної кількості днів функціонування рекреаційного підприємства за умови сезонного характеру туристичних потоків, яка базується на використанні регресійної моделі.

Проведений аналіз господарської діяльності рекреаційних підприємств дозволив виявити основний чинник (сезонний характер діяльності підприємств), який здійснює різний вплив на зміну рівня прибутку. Для аналізу сезонного компонента та з метою підвищення ефективності залучених інвестицій у розвиток підприємств у монографії розраховані відповідні коефіцієнти заповнюваності суб'єктів господарювання. Вихідні дані та прогнозні показники суми витрат та доходів від здійснення рекреаційної діяльності розраховані на основі кореляційно-регресійного аналізу з використанням коефіцієнту заповнюваності рекреаційних підприємств.

Шляхом застосування коефіцієнтів заповнюваності, авторами отримано низку поквартальних показників прибутку. Побудована модель має високий рівень коефіцієнту детермінації – 66 %-73,2 % у залежності від рекреаційного підприємства і дає можливість прогнозувати ефективну господарську діяльність підприємства у рекреаційній галузі протягом усього року, що дозволить підвищити ефективність використання залучених інвестицій у розвиток підприємств рекреаційного комплексу. Особливе значення така методика має для підприємств рекреаційного комплексу, які надають послуги сезонно або по кілька днів протягом кварталу (наприклад, на зимові свята). Визначено, що скорочення періоду окупності інвестиційних проектів можливе за умови підвищення коефіцієнту заповнюваності підприємств рекреаційного комплексу АР Крим на протяязі усього року.

Запропоновано методичні підходи до формування політики інвестування підприємств рекреаційної зони, які базуються на використанні моделі визначення прибуткового обсягу надання послуг лікувального, оздоровчого та туристичного характеру з врахуванням податкового навантаження. Особливе значення така модель має для функціонування підприємств у нестабільному економічному середовищі. Вихідні дані та прогнозні показники розраховані методом кореляційно-регресійного аналізу. Коефіцієнт кореляції розрахованої

моделі для визначення прогнозних даних витрат рекреаційної діяльності складає 80 %. Авторами пропонується внести зміни до Закону України “Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку та спеціальної економічної зони “Порт Крим” в Автономній Республіці Крим” стосовно надання податкових пільг рекреаційним підприємствам, які реалізують інвестиційні проекти на територіях пріоритетного розвитку, а саме:

- звільнити на три роки від оподаткування прибутку від освоєння інвестиції діючого, новоствореного, реструктуризованого підприємства. Прибуток таких підприємств, одержаний від реалізації інвестиційного проекту з четвертого по шостий рік включно, оподатковується за ставкою у розмірі 50 % діючої ставки оподаткування;

- звільнити від плати за землю на період освоєння земельної ділянки (планування території, будівництва об’єктів інфраструктури тощо), але не більш як на п’ять років.

За окремими рекреаційними підприємствами АР Крим розрахований економічний ефект від запровадження наведених податкових пільг з використанням моделі визначення прибуткового обсягу надання послуг. Ефект полягає у скороченні періоду окупності інвестиційного проекту на 1,5 р.

ПІСЛЯМОВА

У монографії здійснено теоретичне узагальнення і запропоновані підходи до вирішення актуального науково-практичного завдання – визначення шляхів і резервів забезпечення ефективності використання інвестицій для розвитку рекреаційних підприємств АР Крим. За результатами дослідження було сформульовано наступні висновки:

1. Досліджено сутність і механізм інвестиційного процесу на рекреаційних підприємствах на основі узагальнення теоретичних положень українських і зарубіжних вчених. Проведений аналіз свідчить, що серед українських і зарубіжних вчених не існує єдиного підходу до визначення економічних категорій за проблемою дослідження. Більшість дослідників не виокремлюють специфічний характер функціонування рекреаційних підприємств. На підставі цього авторами уточнено елементи понятійно-категоріального апарату через визначення дефініцій “інвестиції”, “інвестиційний клімат”, “рекреаційний комплекс”, “інвестиційна діяльність”, які, на відміну від існуючих, більш чітко формулюють мету здійснення інвестиційної діяльності у рекреаційному комплексі та визначають економічний і соціальний ефекти від залучення інвестиційних ресурсів у розвиток рекреаційних підприємств. На основі аналізу теоретичних положень проаналізовано і визначено механізм інвестиційного процесу, який складається із маркетингового, організаційно-правового, економічного та соціального блоків.

2. Визначено чинники, що впливають на обсяги й ефективність інвестицій у рекреаційні підприємства, зокрема, чинники інвестиційної привабливості рекреаційного підприємства та рекреаційного району у цілому. Запропоновано розглядати складові інвестиційного клімату рекреаційного району, поєднуючи інвестиційну привабливість та інвестиційну активність. Визначено, що інвестиційна привабливість характеризує загальні умови інвестування, а інвестиційна активність – залежний від цього результат. При цьому до складу інвестиційної привабливості рекреаційного району запропоновано відносити інвестиційний потенціал і низку інвестиційних ризиків, а інвестиційну активність розглядати, як обсяг залучення інвестицій у рекреаційні підприємства району, що характеризує їх динамку.

3. На основі комплексного аналізу розвитку санаторно-курортних, оздоровчих і туристичних підприємств АР Крим виявлено основні тенденції розвитку рекреаційних підприємств АР Крим і розширено класифікацію суб'єктів рекреаційної діяльності, до яких належать рекреаційні підприємства, залежно від наданих послуг. Запропоновано до санаторно-курортних підприємств відносити установи, які надають послуги лікувального, профілактичного та реабілітаційного характеру, до оздоровчих підприємств – заклади, що надають послуги оздоровчо-профілактичного характеру у регламентованому режимі, до туристичних – заклади, які надають послуги розміщення рекреантів і забезпечують умови для відпочинку. Встановлено, що діяльність підприємств рекреаційного комплексу має тенденцію до зростання кількості днів перебування на рекреаційних підприємствах, обсягів реалізації, обумовлену збільшенням попиту на рекреаційні послуги. Недоліки господарської діяльності підприємств обумовили її збитковість, що спричинено сезонним характером функціонування рекреаційних підприємств. У цілому за рекреаційними підприємствами АР Крим простежується тенденція до збільшення суми збитку, тому виникає необхідність у перегляді системи управління галуззю, формуванні ефективної інвестиційної політики з метою забезпечення сталого розвитку кожного окремого суб'єкта рекреаційного комплексу АР Крим.

4. Проведено аналіз регулювання інвестиційних потоків на рекреаційних підприємствах. Доведено, що обсяги залучення іноземних інвестицій мають тенденцію до скорочення, що обумовлено збитковістю господарської діяльності підприємств. Разом з тим, простежується тенденція до збільшення обсягів залучення іноземних інвестицій у діяльність туристичних структур (туристичні оператори та агенти). Зменшення інвестиційних потоків у розвиток підприємств, що надають послуги лікувального, оздоровчого та туристичного характеру, зумовлює необхідність регулювання інвестиційних потоків як з боку підприємства, так і з боку держави, що дозволить збільшити обсяги залучення інвестицій у розвиток кожного конкретного підприємства галузі та підвищити їх ефективність. На основі аналізу джерел фінансування інвестиційних проектів у рекреаційному комплексі АР Крим, визначено, що основна їх частина фінансується за рахунок боргових та залучених інвестиційних ресурсів, це пов'язано з

нестачею власних ресурсів для реалізації проектів за рахунок прибутку від здійснення господарської діяльності.

5. Визначено тенденції розвитку інфраструктури рекреаційного району АР Крим. За результатами аналізу виявлено, що найбільш розвинена інфраструктура у містах Ялті, Євпаторії, Алушті, а найменше – у Красноперекопську, Джанкої, Джанкойському та Первомайському районах. Розглянуто підходи до визначення складових інфраструктури та удосконалено класифікацію інфраструктури рекреаційного району, у якій враховано її складові та функції, що вони виконують, а саме: запропоновано поділяти інфраструктуру рекреаційного району на соціальну, інституціональну, науково-технологічну, транспортну, туристичну та інженерну.

6. Проведено комплексну оцінку ефективності використання залучених інвестиційних ресурсів у розвиток окремих рекреаційних підприємств АР Крим, яка базується на низці показників, заснованих на теорії зміни вартості грошей у часі. Проаналізовано підходи до визначення показників приведеного чистого доходу, періоду окупності інвестиційного проекту, індексу рентабельності, внутрішньої норми прибутковості та наведений розрахунок зазначених показників для окремих інвестиційних проектів. Визначено, що фактичний коефіцієнт заповнюваності рекреаційних підприємств, які здійснюють інвестиційну діяльність, нижчий за планові показники, які передбачені інвестиційним проектом, а це, відповідно, занижує показники періоду окупності інвестицій.

7. Запропоновано методичні підходи до оптимізації ефективності використання інвестицій рекреаційними підприємствами АР Крим. Для прийняття управлінських рішень, пов'язаних із ефективним використанням залучених інвестиційних ресурсів, запропоновано підходи до визначення рентабельної кількості днів функціонування рекреаційного підприємства за умови сезонного характеру туристичних потоків, які базуються на використанні регресійної моделі. Проведений аналіз господарської діяльності рекреаційних підприємств дозволив виявити основний чинник (сезонний характер діяльності підприємств), який впливає на зміну рівня прибутку. З метою аналізу сезонної компоненти та підвищення ефективності залучених інвестицій у розвиток підприємств у роботі розраховано відповідні коефіцієнти заповнюваності суб'єктів господарювання. Запропоновано визначати вихідні дані та прогнози

показники суми витрат та доходів від здійснення рекреаційної діяльності за допомогою кореляційно-регресійного аналізу з використанням коефіцієнта заповнюваності рекреаційних підприємств, який дозволив отримати низку поквартальних показників прибутку. Побудована модель має високий рівень коефіцієнту детермінації – 66 %-73,2 % (залежно від рекреаційного підприємства), і дозволяє спрогнозувати ефект від господарської діяльності у рекреаційній галузі протягом усього року, що, у свою чергу, впливає на підвищення ефективності використання залучених інвестицій у розвиток рекреаційних підприємств. Визначено, що скорочення періоду окупності інвестиційних проектів можливе за умови підвищення коефіцієнта заповнюваності підприємств рекреаційного комплексу АР Крим протягом усього року.

8. Запропоновано методичні підходи до розробки політики інвестування розвитку рекреаційних підприємств, які базуються на використанні моделі визначення прибуткового обсягу надання послуг лікувального, оздоровчого та туристичного характеру з урахуванням податкового навантаження. Запропоновано внести зміни до Закону України “Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку та спеціальної економічної зони “Порт Крим” в Автономній Республіці Крим” стосовно надання податкових пільг рекреаційним підприємствам, які реалізують інвестиційні проекти на територіях пріоритетного розвитку. За окремими рекреаційними підприємствами АР Крим розраховано економічний ефект від запровадження податкових пільг із використанням моделі визначення прибуткового обсягу надання послуг, який полягає у скороченні періоду окупності інвестиційного проекту на 1,5 року.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аптекарь С. Оценка эффективности инвестиционных проектов / С. Аптекарь // Экономика Украины. – 2007. – № 1. – С.42-49.
2. Асаул А. Систематизация факторов, характеризующих инвестиционную привлекательность регионов / А. Асаул // Регіональна економіка. – 2004. – № 2. – С. 53-62.
3. Афанасьєва Л. До визначення однорідності регіонів України за рівнем економічного розвитку та галузевою структурою економіки / Л. Афанасьєва, Н. Лисак // Економіст. – 2003. – № 2. – С. 30-32.
4. Бень Т. К определению экономической эффективности инвестиций / Т. Бень // Экономика Украины. – 2007. – № 4. – С. 12-19.
5. Бень Т. Методы определения экономической эффективности инвестиций: сравнительный анализ / Т. Бень // Экономика Украины. – 2006. – № 6. – С.41-46.
6. Бень Т. Сравнение методов определения экономической эффективности инвестиций / Т. Бень // Экономика Украины. – 2007. – № 6. – С. 82-86.
7. Бень Т. Сравнительный анализ определения экономической эффективности инвестиционных проектов по разным методикам / Т. Бень // Экономика Украины. – 2009. – № 11. – С.34-41.
8. Бережна І. В. Національні пріоритети та регіональні детермінанти соціально-економічного зростання (на матеріалах АР Крим) / І. В. Бережна. – К.: Національна Академія Наук України. Інститут регіональних досліджень, 2004. – 640 с.
9. Бережна І.В. Оцінка інфраструктурного потенціалу / І.В. Бережна. – К.: Наукова Думка, 2006. – 181 с.
10. Бережная И. Крым в параметрах устойчивого развития / И. Бережная. – Симферополь: Оригинал, 2008. – 192 с.
11. Бережная И.В. Структура экономики АР Крым в вопросах регионалистики: монография / И.В. Бережная. – Львов: ИРИ НАНУ, 2004. – 152 с.
12. Бесчастных Л. Тенденции на мировом рынке капиталов и их влияние на инвестиционную деятельность в Украине / Л. Бесчастных, С. Онышко // Экономика Украины. – 2001. – № 3. – 50 с.
13. Благоустрій населених пунктів АР Крим станом на

01.01.2011 р. Офіційний сайт Головного управління статистики в АР Крим. – www.sf.ukrstat.gov.ua.

14. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент: Учебный курс / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр, 2002. – 448 с.

15. Бланк И.А. Словарь – справочник финансового менеджера / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр, 1998. – 480 с.

16. Бланк И.А. Управление активами / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр, 2002. – 720 с.

17. Бланк И.А. Финансы предприятий / И.А. Бланк. – М.: Прогресс, 1996. – 397 с.

18. Бланк И.А. Энциклопедия финансового менеджера. Том 2. Управление активами и капиталом предприятия / И. А. Бланк. – К.: Эльга: Ника-Центр, 2003. – 448 с.

19. Бланк И.А. Управление формированием капитала / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр, Эльга, 2000. – 512 с.

20. Бланк И.О. Основы инвестиционного менеджменту: монографія / И.О. Бланк. – К.: Эльга-Н, Ника-Центр, 2001. – 553 с.

21. Бобырева Е.В. Менеджмент курортного хозяйства: учебное пособие / Е.В. Бобырева. – Симферополь: Таврия, 2008. – 120 с.

22. Боди З. Принципы инвестиций / З. Боди, А. Кейн. – М.: Вильямс, 2002. – 984 с.

23. Бордун О.Ю. Транспортна інфраструктура західноукраїнського прикордоння: економіко-географічне дослідження: дис. на здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук: 11.00.02 / О.Ю. Бордун. – Львів, 2002. – 264 с.

24. Бригхэм Ю. Ф. Энциклопедия финансового менеджмента / Ю. Ф. Бригхэм. – М.: РАГС – Экономика, 1998. – 823 с.

25. Бутко Н. Современная проблематика оценки инвестиционной привлекательности региона / Н. Бутко, С. Зеленский, Е. Акименко // Экономика Украины. – 2005. – № 11. – С. 30-37.

26. Валуев С.А. Системный анализ в экономике и организации производства: учебник для студентов, обучающихся по специальности “Экономическая информатика и АСУ” / С.А. Валуев, В.Н. Волкова, А.П. Градов; под общей ред. С.А. Валуева, В.Н. Волковой. – Л.: Политехника, 1991. – 398 с.

27. Ванеева Т.А. Метасистемный подход к оценке уровня развития региона / Т.А. Ванеева // Регион: экономика и социология. –

2005. – № 1. – С. 3-14.

28. Ванькович Д. Інвестиційний клімат в Україні та шляхи його поліпшення: економіко-правовий аспект / Д. Ванькович, Н. Демчишак // Економіст. – 2007. – № 4. – С. 80.

29. Васильчак С.В. Фінанси підприємств: навчальний посібник / С.В. Васильчак, А.К. Джалал, П.М. Майданевич. – Сімферополь: ПП “Підприємство Фенікс”, 2009. – 364 с.

30. Васильченко І.П. Фінансова математика: навчальний посібник / І.П. Васильченко, З. М. Васильченко. – К.: Кондор, 2007. – 184 с.

31. Вахненко Т. Моделювання макроекономічних чинників зовнішніх запозичень і їх вплив на розвиток економіки України / Т. Вахненко // Економіка України. – 2007. – № 6. – С. 17-25.

32. Витренко Н.М. Социальная инфраструктура Украины: оценка уровня и перспективы развития / Н.М. Витренко. – К.: Наукова Думка, 2003. – 142 с.

33. Відділення міліції в АР Крим. Офіційний сайт Головного управління МВС України в АР Крим. – www.crm-mia.gov.ua.

34. Воробьев Ю.Н. Инвестирование: учебное пособие / Ю.Н. Воробьев, Е.И. Воробьева. – Симферополь: Таврия, 2004. – 340 с.

35. Гитман Л. Д. Основы инвестування / Л. Д. Гитман, М.Д. Джонк. – М.: Дело, 1999. – 108 с.

36. Гриньова В.М. Інвестування / В.М. Гриньова, В.О. Коюда, Т.І. Лепейко, О.П. Коюда. – К.: Знання, 2008. – С. 201-206.

37. Гуляєва Н.М. Стратегічне моделювання інвестиційної діяльності підприємства / Н.М. Гуляєва // Фінанси України. – 1998. – № 8. – С. 55-61.

38. Гуртов В.К. Инвестиционные ресурсы / В.К. Гуртов. – М.: Экзамен, 2002. – 384 с.

39. Денисенко М. Можливості активізації інвестування у сучасних умовах / М. Денисенко // Економіка України. – 2003. – № 1. – С. 28-32.

40. Десять кроків назустріч інвестору та ініціатору інвестиційних проєктів (консультаційний збірник Міністерства економіки Автономної Республіки Крим). – Сімферополь: Сімферопольська міська типографія, 2008. – 143 с.

41. Динаміка залучення інвестицій в АР Крим у 2007 р. Офіційний сайт Міністерства економіки в АР Крим. – www.

crimea.gov.ua.

42. Динаміка прямих іноземних інвестицій у санаторно-курортну, туристичну сфери та готельне господарство, у туристичну сферу Автономної Республіки Крим. Офіційний сайт Міністерства курортів і туризму АР Крим. – www.tourism.crimea.ua.

43. Єлейко Я.І. Інвестиції, ризик, прогноз: навчальний посібник / Я.І. Єлейко, О.І. Єлейко, К.Є. Раєвський. – Львів: Львівський банківський інститут НБУ, 2000. – 176 с.

44. Єфремова О.В. Стійкий розвиток рекреаційно-економічного комплексу Криму / О.В. Єфремова. – Сімферополь: Таврія, 2002. – 300 с.

45. Иванов Г. Инвестиции. Сущность, виды, механизмы функционирования / Г. Иванов. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2002. – 352 с.

46. Іваноньків О.О. Політика держави щодо інвестиційної діяльності в Україні та перспективи прямого іноземного інвестування / О.О. Іваноньків // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 11. – С. 12-17.

47. Інвестиційні пропозиції у рекреаційному комплексі Автономної Республіки Крим. Офіційний сайт Міністерства курортів та туризму АР Крим. – www.tourism.crimea.ua.

48. Інформація щодо залучення прямих іноземних інвестицій у рекреаційну сферу. Офіційний сайт Міністерства економіки АР Крим. – www.minek.crimea-portal.gov.ua.

49. Казаков Ю.Н. Развитие социальной инфраструктуры экономических районов / Ю.Н. Казаков, Б.С. Мовчан. – М.: Наука, 1991. – С. 5.

50. Карновська В.Я. Залучення заощаджень в інвестиційний процес економіки України / В.Я. Карновська // Актуальні Проблеми Економіки. – 2009. – № 3. – С. 156-162.

51. Кашеева В.Ю. Анализ инвестиционной привлекательности Украины на этапе вступления в ВТО / В.Ю. Кашеева, Н.З. Карцева, Е.А. Шатравка // Економіка. Фінанси. Право. – 2007. – № 4. – С.16-19.

52. Кейнс Дж. Общая теория занятости, процента и денег / Дж. Кейнс. – М.: Гелиос, 2002. – 352 с.

53. Кири́н А. В. Регулирование иностранных инвестиций в экономически развитых странах / А.В. Кири́н, Д.В. Бакатин, А.В.

Хорошилова. – М.: МГУ, 2001. – 71 с.

54. Кириченко О.А. Антикризова інвестиційна політика України / О.А. Кириченко, О.І. Харченко // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 1. – С.65-74.

55. Кізіма Т.О. Іноземне інвестування в умовах інтеграції України у світову економіку / Т.О. Кізіма // Фінанси України. – 2001. – № 10. – С.118-125.

56. Кількість автозаправних станцій в АР Крим за регіонами станом на 01.01.2011 р. Офіційний сайт Головного управління статистики в АР Крим. – www.sf.ukrstat.gov.ua.

57. Кількість банкоматів в АР Крим за регіонами. Офіційний сайт Національного банку України. – www.bank.gov.ua.

58. Кількість екскурсиводів в АР Крим за регіонами станом на 01.01.2011 р. Офіційний сайт Міністерства курортів і туризму АР Крим. – www.crimea.gov.ua.

59. Клемпарская М.Н. Состояние и перспективы развития рекреационного комплекса Автономной Республики Крым / М.Н. Клемпарская // Культура народов Причерноморья. – 2010. – № 192. – С. 68-71.

60. Клемпарська М.М. Визначення прибуткового обсягу надання послуг підприємствами рекреаційного комплексу / М.М. Клемпарська // Збірник тез доповідей VIII Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених “Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації” (м. Тернопіль, 24-25 лютого 2011 р.). – Тернопіль: Тернопільський національний економічний університет, 2001. – С. 401-403.

61. Клемпарська М.М. Методичні підходи до визначення показників ефективності інвестицій на підприємствах рекреаційного комплексу / М.М. Клемпарська // Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу “Стан та перспективи інформаційно-інноваційного розвитку ринку туристичних послуг” (м. Святогірськ, 24-26 вересня 2010 р.). – Донецьк: Донецький інститут туристичного бізнесу, 2010. – С. 213-215.

62. Клемпарська М.М. Особливості сезонної діяльності підприємств санаторно-курортного комплексу Автономної Республіки Крим / М.М. Клемпарська // Матеріали III Міжнародної

науково–практичної конференції “Сучасна економічна теорія та пошук ефективних механізмів господарювання” (м. Сімферополь, 11-12 березня 2010 р.). – Сімферополь: Таврійський Національний університет ім. В.І. Вернадського, 2010. – С. 139-142.

63. Клемпарська М.М. Оцінка потоку іноземних інвестицій та інвестиційної привабливості підприємств рекреаційного комплексу АР Крим / М.М. Клемпарська // Экономика и управление. – 2010. – № 6. – С. 111-115.

64. Клемпарська М.М. Підходи до класифікації суб'єктів рекреаційної діяльності / М.М. Клемпарська // Матеріали III Всеукраїнської студентської науково–практичної конференції “Економіка і управління: погляд молоді” (м. Донецьк, 23-24 березня 2011 р.). – Донецьк: Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, 2011. – С. 45-47.

65. Клемпарська М.М. Проблеми залучення інвестицій у рекреаційний комплекс АР Крим / М.М. Клемпарська // Науковий Вісник Полтавського університету споживчої кооперації України. – 2008. – № 4. – С. 209-212.

66. Клемпарська М.М. Чинники інвестиційної привабливості підприємств рекреаційного регіону / М.М. Клемпарська // Матеріали Міжнародної науково – практичної конференції “Фінансово–кредитний механізм у соціально – економічного розвитку країни” (м. Макіївка, 16-17 лютого 2011 р.). – Макіївка: Макіївський економіко-гуманітарний інститут, 2011. – С. 169-171.

67. Коваленко В.В. В ожидании второй волны / В.В. Коваленко // Эксперт. – 2005. – № 12. – С. 80-82.

68. Коваленко О.О. Сучасні інформаційні системи – інвестиції у розвиток підприємства / О.О. Коваленко // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – № 2 – С. 10-13.

69. Крутик А.Б. Инвестиции и экономический рост предпринимательства / А.Б. Крутик, Е.Г. Никольская. – СПб.: Лань, 2000. – 544 с.

70. Крючкова І.В. Структурні чинники розвитку економіки України / І.В. Крючкова. – К.: Наукова думка, 2004. – 317 с.

71. Лагутін В. Недореформоване житлово–комунальне господарство: проблеми і перспективи / В. Лагутін, С. Мельник // Економіст. – 2004. – № 4. – С. 54-56.

72. Лебединська Л.Д. Страхування як чинник фінансової

стабілізації економіки / Л.Д. Лебединська, Л.М. Ремньова // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – № 9. – С. 65-74.

73. Львовчкін С. Фінансова інфраструктура ринкової економіки: концептуальні підходи / С. Львовчкін // Економіка України. – 2008. – № 11. – С. 57-71.

74. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: навчальний посібник / Т.В. Майорова. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 376 с.

75. Маслій В.В. Прямі іноземні інвестиції: ретроспективний аналіз / В.В. Маслій // Актуальні Проблеми Економіки. – 2008. – № 11. – С. 70-83.

76. Массе П. Критерии и методы оптимального определения капиталовложений / П. Массе. – М.: Статистика, 1971. – 504 с.

77. Митрофанов Г.В. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / Г.В. Митрофанов. – К.: Київ. нац. торг.- економ. ун-т, 2002. – 301 с.

78. Моїсєєв С. Поточні інвестиції США / С. Моїсєєв // Фінансовий ринок країни. – 2009. – № 6. – С. 38-39.

79. Наливайченко С.П. Инвестиционные проблемы предприятий: монография / С.П. Наливайченко. – Симферополь: Эль-Ніньо, 2007. – 276 с.

80. Національний класифікатор України “Класифікація видів економічної діяльності” ДК 009 : 2005. // Українська інвестиційна газета. – 2006. – № 30. – С. 16.

81. Нечаюк Л.І. Готельно-ресторанний бізнес: менеджмент: навчальний посібник / Л.І. Нечаюк, Н.О. Нечаюк. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 348 с.

82. Новоселов А.С. Теория региональных рынков: учебник / А.С. Новоселов. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2002. – 448 с.

83. Носова О.В. Оцінка інвестиційної привабливості України: основні підходи / О.В. Носова // Економіка та прогнозування. – 2003. – № 3. – С. 119-137.

84. О порядке предоставления показателей эффективности субъектами хозяйствования в санаторно - курортной и туристической сфере: Постановление Совета Министров АР Крым № 159 от 05.04.2006 г. // Сборник нормативно-правовых актов АР Крым. – 2006. – № 4. – С. 191.

85. Обсяги залучення іноземних інвестицій в АР Крим у 2008 р. Офіційний сайт Міністерства економіки в АР Крим. – www.invest-

crimea.gov.ua.

86. Однорог М.А. Методика визначення ефективності інвестиційного забезпечення на сучасному етапі / М.А. Однорог // Економіка. Фінанси. Право. – 2009. – № 11. – С. 7-11.

87. Омелянович Л.О. Інвестиційні можливості і перспективи підприємств промислового міста: монографія / Л.О.Омелянович, О.В. Веретенникова. – Донецьк: ДонДУЕТ, 2005. – 170 с.

88. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України № 2801–ХІІ від 19.11.1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 4. – С.19.

89. Основные показатели хозяйственной деятельности рекреационного предприятия (учреждения) за 2004-2010 гг. Офіційний сайт Міністерства курортів і туризму АР Крим. – www.crimea.gov.ua.

90. Павловська О.В. Фінансовий аналіз: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / О.В.Павловська, Н.М. Притуляк, Н.Ю. Невмержицька. – К.: КНЕУ, 2002. – 388 с.

91. Паливода К. Капітальні інвестиції: фінансово-економічна сутність та форми прояву / К. Паливода // Банківська справа. – 2009. – № 3. – С. 46-55.

92. Пашенко Ю.Є. Інфраструктура економіки України: транспорт та зв'язок / Ю.Є. Пашенко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. – № 10. – С. 105-114.

93. Перелік екскурсиводів в АР Крим. Офіційний сайт Міністерства курортів і туризму АР Крим. – www.tourism.crimea.ua.

94. Перелік інвестиційних проектів в АР Крим. Офіційний сайт Міністерства економіки АР Крим. – www.minek.crimea.ua.

95. Перелік інвестиційних проектів, що реалізуються в АР Крим. Офіційний сайт Міністерства і курортів АР Крим. – www.tourism.crimea.ua.

96. Пересада А.А. Інвестиційний процес в Україні / А.А. Пересада. – К.: Лібра, 1998. – 392 с.

97. Пересада А.А. Управління інвестиційним процесом / А.А. Пересада. – К.: Лібра, 2002. – 472 с.

98. Петранівський В. Л. Туристичне краєзнавство / В.Л. Петранівський; за ред. проф. Ф.Д. Заставного. – К.: Знання, 2006. – 575 с.

99. Пилипак О. Інвестиційна привабливість регіонів України:

соціально–економічний аспект / О. Пилипак // Економіка України. – 2004. – № 8. – С. 82-85.

100. Пирожник И.И. Основы географии туризма и экскурсионного обслуживания / И.И. Пирожник. – Минск: Университетское образование, 1985. – 250 с.

101. Податковий кодекс / Упоряд. В. Кузнецов. – Харків: Фактор, 2010. – 464 с.

102. Показатели деятельности санаторно-курортных предприятий. Офіційний сайт Міністерства курортів та туризму АР Крим. – www.tourism.crimea.ua.

103. Показатели инвестиционной деятельности в Автономной Республике Крым. Офіційний сайт Міністерства економіки АР Крим. – www.minek.crimea.ua.

104. Показники благоустрою автомобільний доріг в АР Крим станом на 01.01. 2010 р. Офіційний сайт Головного управління статистики в АР Крим. – www.sf.ukrstat.gov.ua.

105. Показники вартості та витрат у розрахунку на 1 день перебування у закладах рекреаційного комплексу АР Крим за період 2004 – 2010 рр. Офіційний сайт Міністерства курортів і туризму АР Крим. – www.tourism.crimea.ua.

106. Показники діяльності підприємств АР Крим. Офіційний сайт Головного управління статистики в АР Крим. – www.sf.ukrstat.gov.ua.

107. Показники діяльності туристичних операторів та агентів АР Крим. Офіційний сайт Міністерства курортів і туризму АР Крим. – www.crimea.gov.ua.

108. Показники житлового фонду АР Крим станом на 01.01.2011 р. Офіційний сайт Головного управління статистики в АР Крим. – www.sf.ukrstat.gov.ua.

109. Показники кількості підприємств торгівлі та ресторанного господарства за регіонами АР Крим станом на 01.01.2011 р. Офіційний сайт Головного управління статистики в АР Крим. – www.sf.ukrstat.gov.ua.

110. Показники сфери відпочинку та розваг станом на 01.01.2011 р. Офіційний сайт Головного управління статистики в АР Крим. – www.sf.ukrstat.gov.ua.

111. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України № 996 – XIV від 16.07.1999 р. // Відомості Верховної

Ради України. – 1999. – № 40. – С. 365.

112. Про внесення змін до деяких законів України щодо створення та функціонування спеціальних (вільних) економічних зон і запровадження спеціальних режимів інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку: Закон України № 3036 – III від 07.02.2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 29. – С. 189.

113. Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2005 рік” та деяких інших законодавчих актів України: Закон України № 2505 – IV від 25.03.2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 7-8. – С. 162.

114. Про засади державної регуляторної політики в сфері господарської діяльності: Закон України № 1160 – IV від 11 вересня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 9. – С. 79.

115. Про затвердження загального положення про санаторно – курортний заклад: Постанова Кабінету Міністрів України № 805 від 11 липня 2001 р. // Офіційний Вісник України. – 2001. – № 28. – С. 126.

116. Про затвердження Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств і організацій: Наказ Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств і організацій № 22 від 23.02.1998 р. // Офіційний Вісник України. – 1998. – № 13. – С. 513.

117. Про затвердження Методики розрахунку інтегральних регіональних індексів економічного розвитку: Наказ Держкомстату України № 114 від 15 квітня 2003 р. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. – www.ukrstat.gov.ua.

118. Про затвердження національного стандарту ДСТУ 4527:2006 “Послуги туристичні. Засоби розміщення”: Наказ Держспоживстандарту № 54 від 28.02.2006 р. – www.normativ.com.ua.

119. Про затвердження переліків закладів охорони здоров’я, лікарських, провізорських посад та посад молодших спеціалістів з фармацевтичною освітою у закладах охорони здоров’я: Наказ Міністерства охорони здоров’я України № 385 від 28.10.2002 р. // Офіційний вісник України. – 2002. – № 46. – С. 211.

120. Про затвердження Положення про порядок видачі дозволів на право здійснення туристичного супроводу фахівцями туристичного супроводу: Наказ Державної туристичної адміністрації

України № 83 від 24.09.2004 р. Офіційний сайт Державної туристичної адміністрації України. – www.tourism.gov.ua.

121. Про затвердження Порядку надання послуг з тимчасового розміщення (проживання): Постанова Кабінету Міністрів України № 297 від 15 березня 2006 р. // Офіційний Вісник України. – 2006. – № 11. – С. 731.

122. Про затвердження форми державного статистичного спостереження № 1-курорт “Звіт санаторно-курортного (оздоровчого) закладу”: Наказ Державного комітету статистики України № 321 від 20.08. 2009 р. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. – www.ukrstat.gov.ua.

123. Про інвестиційну діяльність: Закон України № 1560–ХІІ від 18 вересня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 47. – С. 646.

124. Про кредитні спілки: Закон України № 2908 від 20 грудня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 15. – С. 101.

125. Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку та спеціальну економічну зону “Порт Крим” в Автономній Республіці Крим: Закон України № 2189–ІІІ від 21.12.2000 р. // Відомості Верховної Ради. – 2001. – № 9. – С. 40.

126. Про статистику: Закон України № 2614–ХІІ від 17.09.1992 р. Офіційний сайт Верховної Ради України. – www.zakon.rada.gov.ua.

127. Про туризм: Закон України № 324 / 95 від 15 вересня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 31. – С. 241.

128. Програма розвитку АР Крим на 2009-2011 г. Офіційний сайт Комітету з питань туризму та відпочинку АР Крим. – www.tourism.crimea.ua.

129. Программы развития АРК. Программа развития инвестиционной деятельности в АРК до 2010 г. . Офіційний сайт Міністерства економіки АР Крим. – www.invest-crimea.gov.ua.

130. Радина О.И. Методы оценки эффективности объектов бытовой инфраструктуры региона /О.И. Радина; под ред. Н.П. Кетовой. – Ростов-на-Дону: Терра, 2003. – С. 163.

131. Райская Н.Н. Статистическое исследование инвестиционных рисков в регионах России / Н.Н. Райская // Вопросы статистики. – 2006. – № 12. – С. 65-74.

132. Рогатенюк Э. В. Особенности движения финансовых

потоков в рекреационном регионе / Э.В. Рогатенюк // Материалы научно-практической конференции “Финансы, денежное обращение и кредит в повышении благосостояния населения АР Крым” (г. Симферополь, 10 ноября 2006 г.). – Симферополь: Таврический Национальный Университет им. В. Вернадского, 2007. – С. 30-33.

133. Розміщення прямих іноземних інвестицій за регіонами Автономної Республіки Крим станом на 01 січня 2011 р. Офіційний сайт Міністерства курортів і туризму Автономної Республіки Крим. – www.crimea.gov.ua.

134. Ромашко О.М. Роль інвестиційної діяльності у формуванні прибутку підприємства / О.М. Ромашко, В.В. Сопко // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 12. – С.107-112.

135. Савельев Е. Инвестиционный аспект интеграции / Е. Савельев, Р. Березюк // Экономика Украины. – 2000. – № 1. – С. 90.

136. Савенюк В. Ваши деньги должны работать. Руководство по разумному инвестированию личного капитала / В. Савенюк. – М.: Манн, Иванов и Фербер, 2010. – 91 с.

137. Сакс Д. Экономика переходного периода: уроки для Украины / Д. Сакс, О. Пивоварский. – К.: Основы, 1996. – 298 с.

138. Слепокуров А.С. Геоэкологические и инновационные аспекты развития туризма в Крыму / А.С. Слепокуров. – Симферополь: Сонат, 2000. – 93 с.

139. Старик Д.Э. Как рассчитать эффективность инвестиций / Д.Э. Старик. – М.: Финстатинформ, 1996. – С.56.

140. Статистический бюллетень Министерства курортов и туризма Автономной Республики Крым за 2009 г. “Крым. Курорты. Туризм” / Упоряд. В. Лукашевич. – Симферополь: Вперед, 2010. – 25 с.

141. Статистический бюллетень Министерства курортов и туризма Автономной Республики Крым за 2008 г. “Крым. Курорты. Туризм” / Упоряд. В. Лукашевич. – Симферополь: Вперед, 2009. – 25 с.

142. Статистический бюллетень Министерства курортов и туризма АР Крым за 2007 г. “Крым. Курорты. Туризм” / Упоряд. В. Лукашевич. – Симферополь: Вперед, 2008. – 25 с.

143. Статистический бюллетень Министерства курортов и туризма АР Крым за 2002-2006 гг. “Крым. Курорты. Туризм” / Упоряд. В. Лукашевич. – Симферополь: Вперед, 2007. – 25 с.

144. Статистичний щорічник Автономної Республіки Крим за 2010 р. Офіційний сайт Головного управління статистики в АР Крим.

– www.sf.ukrstat.gov.ua.

145. Статистичний щорічник АР Крим за 2004 р. / Упоряд. О.І. Пітюренко. – Сімферополь: Аверта, 2005. – 138 с.

146. Статистичний щорічник АР Крим за 2005 р. / Упоряд. О.І. Пітюренко. – Сімферополь: Аверта, 2006. – 138 с.

147. Статистичний щорічник АР Крим за 2006 р. / Упоряд. О.І. Пітюренко. – Сімферополь: Аверта, 2007. – 138 с.

148. Статистичний щорічник АР Крим за 2007 р. / Упоряд. О.І. Пітюренко. – Сімферополь: Аверта, 2008. – 138 с.

149. Статистичний щорічник АР Крим за 2008 р. / Упоряд. О.І. Пітюренко. – Сімферополь: Аверта, 2009. – 138 с.

150. Статистичний щорічник АР Крим за 2009 р. / Упоряд. О.І. Пітюренко. – Сімферополь: Аверта, 2010. – 256 с.

151. Статистичний збірник головного управління статистики АР Крим “Санаторно-курортне лікування, організований відпочинок та туризм в АР Крим у 2007-2008 р.”/ Упоряд. О. П. Арінов. – Сімферополь: Аверта, 2008. – 138 с.

152. Статистичний збірник головного управління статистики АР Крим “Санаторно-курортне лікування, організований відпочинок та туризм в АР Крим у 2008 р.”/ Упоряд. О. П. Арінов. – Сімферополь: Аверта, 2009. – 138 с.

153. Статистичний збірник головного управління статистики АР Крим “Транспорт і зв’язок АР Крим за 2008 р.”/ Упоряд. О. П. Арінов. – Сімферополь: Аверта, 2009. – 128 с.

154. Татаренко Н.О. Теорії інвестицій: навчальний посібник / Н.О. Татаренко, А.М. Поручник. – К.: КНЕУ, 2000. – 160 с.

155. Топчієв О.Г. Суспільно – географічні дослідження: методологія, методи, методика: навчальний посібник / О. Г. Топчієв. – Одеса: Астропринт, 2005. – 632 с.

156. Фалк М. Прямі іноземні інвестиції країн ЕС / М. Фалк, І. Мотт // Журнал Європейської економіки. – 2008. – № 4. – С. 446- 472.

157. Федоренко В. Г. Інвестознавство: підручник / В.Г. Федоренко, А.Ф. Гойко. – К.: МАУП, 2000. – 408 с.

158. Федоренко В. Інвестиції і економіка України / В. Федоренко // Фінанси, податки і кредит. – 2005. – № 8. – С. 12-13.

159. Федоренко С. Економічне становище підприємств та інвестиційні процеси / С. Федоренко, Т. Гаврілова // Економіка України. – 2003. – № 5. – С. 28-33.

160. Федосов В.М. Інституційна фінансова інфраструктура України: сучасний стан та проблеми розвитку / В.М. Федосов, В.М. Опарін, С.В. Львовчкін // Фінанси України. – 2008. – № 12. – С. 3-21.

161. Фомин Г.М. Крым: настоящее и будущее / Г.М. Фомин. – Симферополь: Таврия, 1995. – 368 с.

162. Халевинская Е.Д. Мировая экономика: учебник / Е.Д. Халевинская, И. Крозе. – М.: Юристъ, 1999. – 304 с.

163. Характеристика діяльності рекреаційного комплексу АР Крим у 2010 р. Офіційний сайт Міністерства курортів і туризму АР Крим. – www.crimea.gov.ua.

164. Цигилик І.І. Аналіз і розробка інвестиційних проєктів: навчальний посібник / І.І. Цигилик, С.О. Кропельницька, М.М. Білий, О.І. Мозіль. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 160 с.

165. Ципліцька О.О. Соціально-економічна інфраструктура як фактор зростання трансформаційної економіки України: дис. на здобуття наукового ступеня канд. екон. наук: 08.01.01 / О.О. Ципліцька. – Миколаїв, 2005. – 250 с.

166. Шарп У.Ф. Инвестиции / У.Ф. Шарп, Д.А. Гордон, В.Б. Джеффри. – М.: Инфра-М, 2003. – 1028 с.

167. Шелудько В.М. Фінансовий ринок: підручник / В.М. Шелудько. – К.: Знання, 2008. – 535 с.

168. Школа І. Умови залучення інвестиційних ресурсів в економіку регіонів України / І. Школа, А. Вдовічен // Регіональна економіка. – 2002. – № 2. – С. 54-67.

169. Яценко Н.М. Інвестиційний клімат та формування інвестиційного потенціалу держави / Н.М. Яценко, С.О. Михайлюк, І.В. Ховрак // Регіональні перспективи. – 2003. – № 9-10. – С. 16-20.

170. Bernstein William J. The Four Pillars of Investing: Lessons for Building a Winning Portfolio / William J. Bernstein. – New York: McGraw-Hill, 2002. – 240 p.

171. Bogle John C. The Little Book of Common Sense Investing / John C. Bogle. – New York: John Wiley and Sons, 2007. – 242 p.

172. Buffett Warren E. The Essays of Warren Buffett: Lessons for Corporate America / Warren E. Buffett. – Edinburgh: The Cunningham Group, 2008. – 296 p.

173. Button Kenneth. Infrastructure Investment, Endogenous Growth and Economic Convergence / Kenneth Button // The Annals of Regional Science. – 1998. – P. 145-162.

174. Graham Benjamin. The intelligent investor / Benjamin Graham.
– New York: Harper Collins Publishers Ltd, 2005. – 623 p.

175. Howson Barbara. Ontario library investment project. Marketing Canadian books for Ontario children / Barbara Howson. – Toronto: Association of Canadian Publishers, 2009. – 50 p.

176. Kelly Jason. The Neatest Little Guide to Stock Market Investing / Jason Kelly. – New York: Plume, 2009. – 320 p.

177. Lowenstein Roger. The Making of an American Capitalist / Roger Lowenstein. – New York: Random House Trade Paperbacks, 2008. – 512 p.

178. Luenberger David G. Investment Science / David G. Luenberger. – Oxford: Oxford University Press, 1997. – 508 p.

179. Tobias Andrew. The Only Investment Guide You'll Ever Need / Andrew Tobias. – New York: Mariner Books, 2002. – 256 p.

Додаток А

Показники кількості місць в окремих санаторно-курортних підприємствах за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.

Назва підприємства	Кількість цілорічних місць:								Кількість сезонних місць:								темп росту, %	
	2004 p.	2005 p.	2006 p.	2007 p.	2008 p.	2009 p.	2010 p.	відхилення 2010 p. від 2004 p., місць	темп росту, %	2004 p.	2005 p.	2006 p.	2007 p.	2008 p.	2009 p.	2010 p.		відхилення 2010 p. від 2004 p., місць
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Санаторії "30 років жовтня" м. Алушта	238	238	238	238	238	238	238	-	100,0	238	238	238	238	238	238	238	-	100,0
Санаторій "Геліос" м. Євпаторія	364	364	364	364	490	490	490	126	134,6	514	514	514	514	550	550	511	-3	99,4
Санаторій "Затока" м. Керч	-	-	-	-	-	-	-	-	-	156	250	300	156	156	156	156	-	100,0
Санаторій "Північне сьйво" м. Саки	150	170	200	200	200	200	200	50	133,3	150	200	200	200	200	200	200	50	133,3
Медичний реабілітаційний комплекс "Сокіл" МВС України м. Судак	100	100	100	100	100	100	100	-	100,0	205	205	205	205	205	205	205	-	100,0
Дитячий оздоровчий центр "Планета" м. Феодосія	-	-	-	-	-	-	-	-	-	440	440	440	440	440	440	440	-	100,0
Санаторій "Південний" м. Ялта	72	72	72	72	72	72	72	-	100,0	72	120	72	72	72	124	124	52	172,2

Продовження Додатку А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Санаторій для батьків з дітьми "Чорноморець" Бахчисарайський район	-	-	-	-	-	-	-	-	-	450	450	480	430	450	450	450	-	100,0
Пансіонат з лікуванням "Кримське Приазов'я" Ленінський район	-	-	-	-	-	-	-	-	-	300	300	300	300	300	300	300	-	100,0
Санаторій-профілакторій "Роздольненське міжрайонне управління водного господарства" Роздольненський район	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48	42	42	42	42	42	42	-6	87,5
Санаторій "Південний" Сімферопольський район	-	-	-	-	-	-	-	-	-	286	286	286	286	286	286	286	-	100,0
Санаторій "Соляна долина" Чорноморський район	-	-	-	-	-	-	-	-	-	350	350	346	346	300	378	378	28	108,0

Додаток Б

Показники кількості рекреантів та днів перебування в окремих санаторно-курортних підприємствах за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.

Назва підприємства	Кількість рекреантів, осіб:									Кількість днів перебування, днів:								
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	відхилення 2010 р. від 2004 р., осіб	темпл росту, %	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	відхилення 2010 р. від 2004 р., днів	темпл росту, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Санаторії "30 років жовтня" м. Алушта	2300	3200	2600	2800	3000	1800	2200	-100	95,7	29297	29761	25587	30087	27352	17640	22640	-6657	77,3
Санаторії "Теліос" м. Євпаторія	3002	5365	5368	7390	5735	2790	3930	928	130,9	40037	64504	65304	88674	51302	31244	43080	3043	107,6
Санаторії "Затoka" м. Керч	1100	1600	1316	1094	608	600	624	-476	56,7	10198	10250	8795	6909	4658	4623	5123	-5075	50,2
Санаторії "Північне яйво" м. Саки	1700	2620	1870	2769	2906	2477	2700	1000	158,8	30383	48426	34030	50270	52936	45051	48360	17977	159,2
Медичний реабілітаційний комплекс "Сокил" МВС України м. Судак	2695	2917	3372	3750	3858	3720	3687	992	136,8	36085	38934	44270	48532	47879	47654	47292	11207	131,1

Продовження Додатку Б

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Дитячий оздоровчий центр "Планета" м. Феодосія	1807	895	1423	1006	888	600	203	-1604	11,2	28479	14900	25662	16816	16154	10216	5631	-22848	19,8
Санаторій "Південний" м. Ялта	2081	1493	1784	2200	2063	2004	1867	-214	89,7	18199	15670	18107	24999	22958	26703	23960	5761	131,7
Санаторій для батьків з дітьми "Чорноморець" Бахчисарайський район	1217	753	2692	3370	4630	2961	2853	1636	234,4	13724	8287	27765	35709	45788	31924	34492	20768	251,3
Пансіонат лікуванню "Кримське Приазов'я" Ленінський район	2160	1554	1631	1535	1320	1197	1080	-1080	50,0	21354	17904	13287	17723	13439	9104	11638	-9716	54,5
Санаторій-профілакторій "Роздольненське міжрайонне управління водного господарства" Роздольненський район	92	100	115	189	199	103	50	-42	54,3	921	749	813	1585	1515	759	392	-529	42,6
Санаторій "Південний" Сімферопольський район	1354	1379	2349	2260	2732	2615	2267	913	167,4	13277	13862	24488	24892	28127	24850	23566	10289	177,5
Санаторій "Сонячна долина" Чорноморський район	2800	2700	2600	2400	2800	3500	3100	300	110,7	28000	25048	25700	25850	25324	59075	45360	17360	162,0

Додаток В

Показники витрат на надання послуг окремими санаторно-курортними підприємствами за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.

Назва підприємства	Витрати на надання послуг, тис. грн.:								Відхилення 2010 р. від 2004 р., тис. грн	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.			
Санаторії "30 років жовтня" м. Алушта	1539,3	1746,6	1538,8	1761,7	2282,0	1302,3	2046,7	507,4	133,0	
Санаторій "Геліос" м. Євпаторія	2745,0	4508,4	6853,2	7800,2	6413,0	3925,7	6145,8	3400,8	224,0	
Санаторій "Затока" м. Керч	618,2	161,5	133,5	555,8	403,8	400,9	859,1	240,9	139,0	
Санаторій "Північне сьйво" м. Саки	3508,1	8970,4	3396,0	4994,2	6041,7	7074,0	11405,0	7896,9	325,1	
Медичний реабілітаційний комплекс "Сокіл" МВС України м. Судак	3187,7	3900,0	5340,8	6602,3	3807,4	3968,4	5440,6	2252,9	170,7	
Дитячий оздоровчий центр "Планета" м. Феодосія	1104,7	723,3	1622,4	1093,9	1294,3	838,5	765,3	-339,4	69,3	
Санаторій "Південний" м. Ялта	4354,2	6449,3	9186,1	14253,4	10430,0	12274,0	14653,0	10298,8	336,5	
Санаторій для батьків з дітьми "Чорноморець" Бахчисарайський район	1433,6	2862,8	4235,3	4632,7	5505,9	6942,2	5924,2	4490,6	413,2	
Пансіонат з лікуванням "Кримське Приазов'я" Ленінський район	1499,6	1345,0	1108,7	1064,5	1017,4	1236,5	1859,7	360,1	124,0	
Санаторій-профілакторій "Роздольненське міжрайонне управління водного господарства" Роздольненський район	6,9	12,3	13,6	26,3	37,9	31,6	18,8	11,9	272,5	
Санаторій "Південний" Сімферопольський район	884,4	1289,2	2655,0	1835,0	2972,5	4110,9	4222,5	3338,1	477,4	
Санаторій "Соляна долина" Чорноморський район	754,0	839,3	1010,0	1866,0	1707,6	3480,0	5396,0	4642,0	715,6	

Додаток Д

Показники кількості цілорічних та сезонних місць за окремими оздоровчими підприємствами за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.

Назва підприємства	Кількість цілорічних місць:								Кількість сезонних місць:									
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	відлікнення 2010 р. від 2004 р., місць	темп росту, %	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	відлікнення 2010 р. від 2004 р., місць	темп росту, %
Пансіонат "Кримські зорі" м. Алушта	197	167	167	167	167	167	167	-	100,0	167	167	167	167	167	167	167	-	100,0
Дитячий оздоровчий комплекс "Гроянда" м. Євпаторія	-	-	-	-	-	-	-	-	-	450	550	550	650	650	650	550	100,0	122,2
Пансіонат "Кораг" м. Керч	-	-	-	-	-	-	-	-	-	130	110	110	110	110	110	110	-20	84,6
Пансіонат "Ганжер" м. Саки	187	187	187	117	117	117	117	-70	62,6	187	187	187	117	117	117	117	-70	62,6
Дитячий оздоровчий табір "Лісовий" м. Судак	-	-	-	380	-	-	-	-	-	424	424	424	424	424	424	424	-	100,0
Пансіонат "Блакитна затока" м. Феодосія	722	722	722	722	722	722	722	-	100,0	738	738	738	722	738	738	738	-	100,0
Дитячий оздоровчий табір "Ровесник" м. Ялта	-	-	-	-	360	360	360	360	-	85	90	90	360	366	366	366	281	430,6
Пансіонат "Затишок" Бахчисарайський район	-	-	-	-	-	-	-	-	-	300	300	300	300	300	300	78	-222	26,0
Пансіонат "Азовський" Ленінський район	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	200	200	200	200	200	210	60	140,0
Пансіонат "Рубін" Роздольненський район	-	-	-	-	-	-	-	-	-	320	200	200	200	200	200	200	-120	62,5
Пансіонат "Блакитний" Сахський район	-	-	130	-	-	-	-	-	-	403	320	130	130	130	130	130	-273	32,3
Пансіонат "Сонячний" Сімферопольський район	-	-	-	-	-	-	-	-	-	350	362	328	328	328	372	372	22	106,3
Пансіонат "Чорноморський" Чорноморський район	-	-	-	-	-	-	-	-	-	320	280	280	280	280	13	197	-123	61,6

за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.

Назва підприємства	Кількість рекреантів, осіб:								
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	зміщення 2010 р. від 2004 р., осіб	темпи росту, %
Пансіонат "Кримські зорі" м. Алушта	4310	3280	4720	6200	5400	3900	3100	-1210	71,9
Дитячий оздоровчий комплекс "Троянда" м. Євпаторія	2600	2500	2400	2690	2582	2238	2136	-464	82,2
Пансіонат "Корал" м. Керч	800	200	209	449	455	376	513	-287	64,1
Пансіонат "Танжер" м. Саки	1216	552	399	805	1100	1100	1190	-26	97,9
Дитячий оздоровчий табір "Лісовий" м. Судак	1913	1268	1221	1323	1320	302	411	-1502	21,5
Пансіонат "Блакитна затока" м. Феодосія	8533	8381	6408	8802	8449	5775	5380	-3153	63,0
Дитячий оздоровчий табір "Ровесник" м. Ялта	335	366	366	230	222	176	96	-239	28,7
Пансіонат "Затишок" Бахчисарайський район	2669	2517	2730	2301	2187	1842	288	-2381	10,8
Пансіонат "Азовський" Ленінський район	183	345	334	391	389	328	739	556	403,8
Пансіонат "Рубін" Роздольненський район	1158	1381	1209	1429	834	481	688	-470	59,4
Пансіонат "Блакитний" Сакаський район	192	307	847	541	670	628	558	366	290,6
Пансіонат "Сонячний" Сімферопольський район	2152	2294	2376	2421	2767	1886	2379	227	110,5
Пансіонат "Чорноморський" Чорноморський район	1381	2003	1170	1001	678	26	901	-480	65,2
Пансіонат "Кримські зорі" м. Алушта	21875	24492	20084	49912	51000	24399	19222	-2653	87,9
Дитячий оздоровчий комплекс "Троянда" м. Євпаторія	38610	37926	35904	38850	38102	37275	30764	-7846	79,7
Пансіонат "Корал" м. Керч	7524	1734	1700	2075	2393	1784	3820	-3704	50,8
Пансіонат "Танжер" м. Саки	13387	6072	3774	12032	14882	12160	16660	3273	124,4
Дитячий оздоровчий табір "Лісовий" м. Судак	23711	21808	18007	22870	25742	6034	8831	-14880	37,2
Пансіонат "Блакитна затока" м. Феодосія	76589	78184	48931	78342	74416	44326	48206	-28383	62,9
Дитячий оздоровчий табір "Ровесник" м. Ялта	6030	6588	6588	4140	3836	3168	1736	-4294	28,8
Пансіонат "Затишок" Бахчисарайський район	32937	31108	32523	28733	26685	21370	3459	-29478	10,5
Пансіонат "Азовський" Ленінський район	1084	3988	3077	4046	3431	3216	6685	5601	616,7
Пансіонат "Рубін" Роздольненський район	9033	11722	9158	9955	5521	3567	4460	-4573	49,4
Пансіонат "Блакитний" Сакаський район	3536	4640	8180	5683	6135	6192	6601	3065	186,7
Пансіонат "Сонячний" Сімферопольський район	28837	31199	32300	33238	37322	25349	31980	3143	110,9
Пансіонат "Чорноморський" Чорноморський район	24998	21418	11700	8960	7580	312	3680	-21318	14,7

Назва підприємства	Кількість днів перебування, днів:								
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	відхилення 2010 р. від 2004 р., днів	темп росту, %
Пансіонат "Кримські зорі" м. Алушта	21875	24492	20084	49912	51000	24399	19222	-2653	87,9
Дитячий оздоровчий комплекс "Троянда" м. Євпаторія	38610	37926	35904	38850	38102	37275	30764	-7846	79,7
Пансіонат "Корал" м. Керч	7524	1734	1700	2075	2393	1784	3820	-3704	50,8
Пансіонат "Танжер" м. Саки	13387	6072	3774	12032	14882	12160	16660	3273	124,4
Дитячий оздоровчий табір "Лісовий" м. Судак	23711	21808	18007	22870	25742	6034	8831	-14880	37,2
Пансіонат "Блакитна затока" м. Феодосія	76589	78194	48831	78342	74416	44326	48206	-28383	62,9
Дитячий оздоровчий табір "Ровесник" м. Ялта	6030	6588	6588	4140	3836	3168	1736	-4294	28,8
Пансіонат "Затишок" Бахчисарайський район	32937	31108	32523	28733	26685	21370	3459	-29478	10,5
Пансіонат "Азовський" Ленінський район	1084	3988	3077	4046	3431	3216	6685	5601	616,7
Пансіонат "Рубін" Роздольненський район	9033	11722	9158	9955	5521	3567	4460	-4573	49,4
Пансіонат "Блакитний" Сакський район	3536	4640	8180	5683	6135	6192	6601	3065	186,7
Пансіонат "Сонячний" Сімферопольський район	28837	31199	32300	33238	37322	25349	31980	3143	110,9
Пансіонат "Чорноморський" Чорноморський район	24998	21418	11700	8960	7580	312	3680	-21318	14,7

Додаток Ж

Показники витрат на надання рекреаційних послуг у окремих оздоровчих підприємствах за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр. [89]

Назва підприємства	Витрати на надання послуг, тис. грн.								
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	Відхилення 2010 р. від 2004 р., тис. грн.	темп росту, %
Пансіонат "Кримські зорі" м. Алушта	3102,0	3759,5	2276,9	3654,4	5967,5	5088,0	5840,0	2738,0	188,3
Дитячий оздоровчий комплекс "Троянда" м. Євпаторія	1726,0	2150,0	2227,5	2314,7	3128,2	4241,8	4433,9	2707,9	256,9
Пансіонат "Корал" м. Керч	70,4	70,2	227,1	337,2	229,2	204,1	229,9	159,5	326,6
Пансіонат "Ганжер" м. Саки	456,6	224,1	193,4	310,1	547,2	846,6	945,2	488,6	207,0
Дитячий оздоровчий табір "Лісовий" м. Судак	823,4	955,7	894,4	1247,6	1978,4	931,3	1018,1	194,7	123,6
Пансіонат "Блакитна затока" м. Феодосія	6699,5	8594,4	4809,8	6216,2	8275,6	5138,7	5747,1	-952,4	85,8
Дитячий оздоровчий табір "Ровесник" м. Ялта	218,2	294,5	344,0	261,0	315,3	351,1	265,0	46,8	121,4
Пансіонат "Затишок" Бахчисарайський район	2256,6	4330,0	2747,0	2842,6	3714,9	3222,0	992,0	-1264,6	44,0
Пансіонат "Азовський" Ленінський район	44,2	217,6	126,6	197,8	197,0	248,9	424,4	380,2	960,2
Пансіонат "Рубін" Роздольненський район	465,7	568,5	157,5	544,6	322,4	212,3	613,5	147,8	131,7
Пансіонат "Блакитний" Сакський район	119,8	221,1	551,0	367,2	541,6	724,4	951,2	831,4	794,0
Пансіонат "Сонячний" Сімферопольський район	5475,0	7711,3	6942,3	8327,7	10425,0	10954,0	18013,0	12538,0	329,0
Пансіонат "Чорноморський" Чорноморський район	245,6	368,7	369,4	488,7	474,4	21,8	420,7	175,1	171,3

Додаток 3

Показники кількості цілорічних і сезонних місць на туристичних підприємствах за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.

Назва підприємства	Кількість цілорічних місць:								Кількість сезонних місць:									
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	вдхлічення 2010 р.	темн росту, %	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	вдхлічення 2010 р.	темн росту, %	
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	вдхлічення 2010 р.	темн росту, %	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	вдхлічення 2010 р.	темн росту, %	
Назва підприємства	Туристичний готель “Мигдальний гай” м. Алушта	-	-	98	98	98	98	98	-	98	98	98	98	98	98	98	-	100,0
	Туристсько-оздоровчий комплекс “Святогорія” м. Євпаторія	779	779	779	779	779	779	779	-	100,0	1000	1000	779	779	779	779	-221	77,9
	База відпочинку “Чорноморська” м. Керч	-	-	-	125	-	-	-	-	125	125	125	125	125	125	125	-	100,0
	Туристсько-оздоровчий комплекс “Судак” м. Судак	400	400	400	400	400	400	400	-	100,0	1062	1073	1062	1062	1062	1094	32	103,0
	Туристсько-оздоровчий комплекс “Примор’я” м. Феодосія	425	425	425	425	425	425	425	-	100,0	922	922	922	922	922	922	-	100,0
	Готель “Геліопарк “Сосновий гай” м. Ялта	217	217	217	220	221	221	221	4	101,8	217	217	217	260	260	232	15	106,9
	Туристичний готель “Привал”-”Олена” Бахчисарайський район	60	-	89	89	89	127	127	67	211,7	169	169	254	254	257	254	85	150,3
	База відпочинку “Дзеркало” Ленінський район	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	40	40	40	40	-	100,0
	База відпочинку “Веселка” Роздольненський район	-	-	-	-	-	-	-	-	-	130	130	130	130	130	130	-	100,0
	База відпочинку “Хвиля” Сакський район	-	-	-	-	-	-	-	-	-	200	200	200	200	200	200	-	100,0
Готель “Миколаївка” Сімферопольський район	-	-	141	141	-	120	121	121	-	135	141	141	141	120	120	121	-14	89,6
Туристичний готель “Тавань” Чорноморський район	44	-	-	44	-	-	-	-44	-	44	44	44	44	44	44	44	-	100,0

Додаток И

**Показники кількості рекреантів та днів перебування в окремих туристичних підприємствах
за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр. [89]**

Назва підприємства	Кількість рекреантів, осіб:							Відхилення 2010 р. від 2004 р., осіб	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.		
Туристичний готель "Мигдальний гай" м. Алушта	1005	3287	3626	4960	5090	3753	4005	3000	398,5
Туристсько-оздоровчий комплекс "Святогорія" м. Святогорія	10900	9400	9000	10300	7500	5400	6500	-4400	59,6
База відпочинку "Чорноморська" м. Керч	850	627	676	459	269	251	376	-474	44,2
Туристсько-оздоровчий комплекс "Сулак" м. Сулак	14837	16901	19800	18000	18500	15700	16700	1863	112,6
Туристсько-оздоровчий комплекс "Примор'я" м. Феодосія	9177	10375	9694	12358	9957	7662	8694	-483	94,7
Готель "Геліопарк "Сосновий гай" м. Ялта	2217	2223	2584	6170	4700	4000	5826	3609	262,8
Туристичний готель "Привал" "Олена" Бахчисарайський район	3729	3863	4012	4474	3416	2426	2443	-1286	65,5
База відпочинку "Дзеркало" Ленінський район	360	170	198	218	130	181	197	-163	54,7
База відпочинку "Веселка" Роздольненський район	535	679	468	1079	851	925	829	294	155,0
База відпочинку "Хвиля" Сакський район	1200	1300	878	1500	1730	600	1300	100	108,3
Готель "Миколаївка" Сімферопольський район	742	467	389	289	542	298	734	-8	98,9
Туристичний готель "Гавань" Чорноморський район	585	368	673	589	719	300	315	-270	53,8

Назва підприємства	Кількість днів перебування, днів:							
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	від 2004 р., днів
Туристичний готель "Мигдальний гай" м. Алушта	4833	13353	13688	20388	24354	18606	21156	16323
Туристсько-оздоровчий комплекс "Святогоря" м. Євпаторія	107045	87313	748758	83988	65620	46453	52258	-54787
База відпочинку "Чорноморська" м. Керч	6416	4674	4518	3574	1625	1975	1840	-4576
Туристсько-оздоровчий комплекс "Судак" м. Судак	144375	150597	170299	167258	183991	178513	147393	3018
Туристсько-оздоровчий комплекс "Примор'я" м. Феодосія	89815	93720	83380	99288	80476	61462	69029	-20786
Готель "Геліопарк "Сосновий гай" м. Ялта	28843	27547	28937	45934	39002	34094	37563	8720
Готель "Геліопарк "Привал"-Олена" Бахчисарайський район	9144	8833	9014	9641	8903	1578	5833	-3311
База відпочинку "Дзеркало" Ленінський район	3600	3304	3260	2531	2322	2704	2280	-1320
База відпочинку "Веселка" Роздольненський район	5350	6790	4680	6040	5657	6006	4367	-983
База відпочинку "Хвиля" Сакський район	13212	12506	9461	12209	13140	8745	16213	3001
Готель "Миколаївка" Сімферопольський район	5117	3102	1881	1988	4517	2237	6730	1613
Туристичний готель "Гавань" Чорноморський район	1454	3127	5917	4872	4710	1618	1665	211
								114,5

темп росту, %

Додаток К

Показники суми обсягу реалізації послуг за окремими туристичними підприємствами за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.

Назва підприємства	Обсяг реалізації, тис. грн.:								Відхилення від 2010 р. від 2004 р., тис. грн.	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2010 р.		
Туристичний готель "Мигдальний гай" м. Алушта	8349,2	13061,1	15174,9	20555,8	23718,2	22167,2	27850,9	19501,7	333,6	
Туристсько-оздоровчий комплекс "Євпаторія" м. Євпаторія	6579,4	7518,9	7398,1	10673,9	12389,6	9843,9	12340,8	5764,4	187,7	
База відпочинку "Чорноморська" м. Керч	175,0	133,3	175,7	228,1	147,8	155,3	195,5	20,5	111,7	
Туристсько-оздоровчий комплекс "Судак" м. Судак	21644,3	24790,9	30669,7	33234,6	45633,0	56128,0	57641,0	35996,7	266,3	
Туристсько-оздоровчий комплекс "Примор'я" м. Феодосія	6192,7	8120,2	9281,1	12068,2	13873,7	12115,4	14050,9	7858,2	226,9	
Готель "Геліопарк "Сосновий гай" м. Ялта	14422,4	14833,5	18078,1	29532,0	35679,6	34576,0	33349,0	18926,6	231,2	
Туристичний готель "Привал"-Олена" Бахчисарайський район	576,0	691,6	720,6	917,3	835,9	882,9	950,0	374,0	164,9	
База відпочинку "Дзеркало" Ленінський район	110,6	118,0	62,4	118,1	149,1	294,2	143,9	33,3	130,1	
База відпочинку "Веселка" Роздольненський район	160,5	237,7	140,4	162,0	278,8	308,5	157,8	-2,7	98,3	
База відпочинку "Хвиля" Сакський район	707,0	934,0	861,0	1156,2	1510,0	1387,0	2954,0	2247,0	417,8	
Готель "Миколаївка" Сімферопольський район	352,1	173,5	137,3	181,4	387,0	202,7	568,1	216,0	161,3	
Туристичний готель "Тавань" Чорноморський район	117,1	374,1	363,3	408,4	448,4	266,3	216,6	99,5	185,0	

Додаток ЛІ

Показники суми витрат на надання рекреаційних послуг за окремими туристичними підприємствами за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.

Назва підприємства	Витрати туристичних підприємств, тис. грн.:								темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	вдхилення 2010 р. від 2004 р., тис. грн.	
Туристичний готель "Мигдальний гай" м. Алушта	8082,8	15442,0	12846,7	14527,1	16746,2	16211,3	22681,0	14598,2	280,6
Туристсько-оздоровчий комплекс "Святогорія" м. Святогорія	8028,6	8782,8	6949,2	8770,0	9899,7	8445,0	10391,7	2363,1	129,4
База відпочинку "Чорноморська" м. Керч	55,1	48,2	50,0	57,0	37,0	38,8	70,9	15,8	128,7
Туристсько-оздоровчий комплекс "Судак" м. Судак	17501,9	16514,1	18909,8	24626,0	33293,0	35010,0	41473,0	23971,4	237,0
Туристсько-оздоровчий комплекс "Примор'я" м. Феодосія	5557,5	6699,8	7522,6	9580,1	11029,8	9986,1	11599,8	6042,3	208,7
Готель "Геліопарк "Сосновий гай" м. Ялта	12610,4	13117,9	13836,5	23711	20225,5	18596,0	26719,0	14108,6	211,9
Туристичний готель "Привал" "Олена" Бахчисарайський район	466,7	779,6	659,3	690,2	753,5	1064,0	858,7	392,0	184,0
База відпочинку "Дзеркало" Ленінський район	110,6	100,2	52,2	98,9	128,9	176,7	152,8	42,2	138,2
База відпочинку "Веселка" Роздольненський район	127,5	145,0	53,0	149,2	252,9	170,0	206,6	79,1	162,0
База відпочинку "Хвиля" Сакський район	531,0	660,0	764,0	876,2	1168	1054,4	2410,8	1879,8	454,0
Готель "Миколаївка" Сімферопольський район	293,4	144,6	114,4	151,2	691,4	633,9	649,3	355,9	221,3
Туристичний готель "Гавань" Чорноморський район	105,6	223,2	179,9	286	197,2	221,9	206,6	101,0	195,6

Додаток М

**Показники кількості цілорічних і сезонних місць у санаторно-курортних підприємствах за
рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.**

Рекреаційні райони	Кількість цілорічних місць:							темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	
м. Алушта	4234	5714	8191	10713	5292	3956	7712	182,1
м. Євпаторія	8895	8375	8715	10390	9637	10407	8430	94,8
м. Керч	125	75	75	129	104	50	50	40,0
м. Сакі	3110	3030	3060	3490	3519	3841	4469	143,7
м. Судак	500	550	550	500	400	400	700	140,0
м. Феодосія	600	600	600	600	600	600	600	100,0
м. Ялта	14999	13924	13253	13647	13367	13908	13066	87,1
Бахчисарайський район	-	-	-	-	-	-	-	-
Ленінський район	-	-	-	-	-	-	-	-
Роздольненський район	-	-	-	-	-	-	-	-
Сімферопольський район	100	100	100	100	100	100	100	100,0
Чорноморський район	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього	32563	32368	34544	39569	33019	33262	35127	107,9

Продовження Додатку М

Рекреаційні райони	Кількість сезонних місць:							відхилення 2010 р. від 2004 р., місць	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.		
м. Алушта	6616	7834	9613	8429	6877	6101	9190	2574	138,9
м. Євпаторія	19187	19014	18349	19879	19429	19199	17266	-1921	90,0
м. Керч	626	720	770	626	526	670	526	-100	84,0
м. Саки	3820	3920	3889	3939	4107	4129	4707	887	123,2
м. Судак	705	705	705	705	605	605	805	100	114,2
м. Феодосія	1992	1992	1992	1937	1570	1992	2192	200	110,0
м. Ялта	20102	19185	18153	17145	16499	16841	16326	-3776	81,2
Бахчисарайський район	450	450	480	430	450	450	450	-	100,0
Ленінський район	400	400	400	400	400	400	400	-	100,0
Роздольненський район	48	42	42	42	42	42	42	-6	87,5
Сімферопольський район	386	386	386	386	386	386	386	-	100,0
Чорноморський район	350	350	346	346	300	378	378	28	108,0
Всього	54682	54998	55125	54264	51191	51193	52668	-2014	96,3

Додаток Н

**Показники кількості рекреантів та днів перебування у санаторно-курортних підприємствах
за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.**

	Кількість рекреантів, осіб:							Відхилення 2010 р. від 2004 р., осіб	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.		
Рекреаційні райони									
м. Алушта	72505	97221	117188	118751	95231	58121	112144	39639	154,7
м. Євпаторія	161267	164551	161998	177179	194903	149999	147675	-13592	91,6
м. Керч	3373	4792	6282	2945	1793	2273	1687	-1793	50,0
м. Сакі	35774	37576	35644	40984	43062	44785	44378	8604	124,1
м. Судак	8479	9245	9261	9550	8160	7939	7734	-745	91,2
м. Феодосія	11075	11116	10969	13002	8879	7781	9066	-2009	81,9
м. Ялта	242377	237682	229463	245557	245305	206354	206145	-36232	85,1
Бахчисарайський район	1217	753	2692	3370	4630	2961	2853	1636	234,4
Ленінський район	2410	1683	1802	1735	1557	1446	1266	-1144	52,5
Роздольненський район	92	100	115	189	199	103	50	-42	54,3
Сімферопольський район	2601	2295	3101	3026	3614	3434	3080	479	118,4
Чорноморський район	2800	2700	2600	2400	2800	3500	3100	300	110,7
Всього	543970	569714	581115	618688	610133	488896	539178	-4792	99,1

Рекреаційні райони	Кількість днів перебування, днів:							відхилення 2010 р. від 2004 р., днів	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.		
м. Алушта	952664	1230595	1386249	1407430	1130598	663692	1288513	335849	135,3
м. Євпаторія	3061940	3058258	2997191	3245850	3467885	2846035	2619908	-442032	85,6
м. Керч	61825	46942	64137	38537	26597	25809	26932	-34893	43,6
м. Саки	726172	763789	723940	826105	837146	849700	851168	124996	117,2
м. Судак	89590	100344	123997	137465	114091	109205	107515	17925	120,0
м. Феодосія	186217	185701	174842	215089	156827	136165	146283	-39934	78,6
м. Ялта	3469595	3332533	3134974	3306398	3168385	2880368	2838300	-631295	81,8
Бахчисарайський район	13724	8287	27765	35709	45788	31924	34492	20768	251,3
Ленінський район	24098	20562	16358	20472	17348	12877	13880	-10218	57,6
Роздольненський район	921	749	813	1585	1515	759	392	-529	42,6
Сімферопольський район	43125	43426	55936	56600	58044	56249	54065	10940	125,4
Чорноморський район	28000	25048	25700	25850	25324	59075	45360	17360	162,0
Всього	8657871	8816234	8731902	9317090	9049548	7671858	8026808	-631063	92,7

Додаток П

**Показники кількості обсягу реалізації послуг у санаторно-курортних підприємствах за
рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.**

Рекреаційні райони	Обсяг реалізації, тис. грн.							2010 р.	2004 р., тис. грн	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р	2010 р.			
м. Алушта	69392,8	103365,4	160784,3	175156,1	168535,4	131312,0	308139,9	238747,1	238747,1	444,1
м. Євпаторія	186744,3	227595,3	256410,0	339769,3	429055,3	447188,0	472666,2	285921,9	285921,9	253,1
м. Керч	2105,2	1449,5	1836,7	2458,4	3080,5	1834,5	4989,0	2883,8	2883,8	237,0
м. Саки	73126,7	83832,3	94158,3	128972,7	173036,1	231726,0	277174,7	204048,0	204048,0	379,0
м. Судак	6978,2	13112,5	8800,5	11046,8	10706,4	11674,5	13481,2	6503,0	6503,0	193,2
м. Феодосія	10606,4	11882,8	10837,2	16973,8	16537,8	15048,0	16304,8	5698,4	5698,4	153,7
м. Ялта	354150,3	399906,8	437222,0	534927,5	654521,7	686939,0	753733,6	399583,3	399583,3	212,8
Бахчисарайський район	1331,6	1590,4	4124,7	6686,9	11627,8	13130,1	14769,5	13437,9	13437,9	1109,2
Ленінський район	1612,4	1875,6	1705,8	1999,7	2273,4	2318,6	3021,6	1409,2	1409,2	187,4
Роздольненський район	8,3	14,8	16,5	31,6	45,5	38,0	22,6	14,3	14,3	272,3
Сімферопольський район	2120,0	3474,3	5890,6	5823,6	8135,3	9264,4	10002,7	7882,7	7882,7	471,8
Чорноморський район	359,0	1178,8	1727,1	4092,0	2506,0	6762,0	9424,0	9065,0	9065,0	2625,1
Всього	708535,2	849278,5	983513,7	1227938,3	1480061,2	1557235,1	1883729,8	1175194,6	1175194,6	265,9

Додаток Р

Показники суми витрат на надання послуг санаторно-курортними підприємствами за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.

Рекреаційні райони	Витрати на надання послуг, тис. грн.:						від 2004 р., тис. грн.	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	
м. Алушта	56721,0	102774,5	135088,6	142627,7	137478,4	104699,7	261571,1	461,2
м. Євпаторія	181698,7	228389,8	249881,4	317558,3	411871,4	425464,3	472448,3	260,0
м. Керч	1752,2	1618,9	1681,0	2112,3	3002,4	7822,0	5089,0	290,4
м. Саки	68595,6	88951,1	71998,0	91175,9	115504,2	160136,7	204322,7	297,9
м. Судак	7603,2	14704,9	17904,7	12743,2	10501,7	10823,6	13477,6	177,3
м. Феодосія	10388,0	10627,1	12088,5	14352,6	14707,8	12810,2	15928,7	153,3
м. Ялта	375697,3	407910,8	381750,4	438561,2	524023,6	559814,5	676152,3	180,0
Бахчисарайський район	1433,6	2862,8	4 235,3	4632,7	5505,9	6942,2	5924,2	413,2
Ленінський район	1616,2	1585,4	1240,8	1207,1	1304,9	1539,3	2105,1	130,2
Роздольненський район	6,9	12,3	13,6	26,3	37,9	31,6	18,8	272,5
Сімферопольський район	2079,1	3492,3	5386,6	4718,6	6799,0	8283,9	9115,1	438,4
Чорноморський район	754,0	839,3	1010,0	1866,0	1707,6	3480,0	5396,0	715,6
Всього	708345,8	863769,2	882278,9	1031581,9	1232444,7	1301848,1	1671548,9	236,0

Додаток С

**Показники суми прибутку санаторно-курортних підприємств
за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.**

Рекреаційні райони	Сума прибутку, тис. грн.:							відхилення 2010 р. від 2004 р., тис. грн.	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.		
м. Алушта	4923,8	7029,7	3563,2	3289,6	5479,1	5514,0	11485,7	6561,9	233,3
м. Євпаторія	7545,7	5456,5	4041,0	4284,5	11173,3	15648,7	13142,7	5597,0	174,2
м. Керч	10,9	3,0	5,0	0,6	0,1	65,3	168,6	157,7	1546,8
м. Сакі	2595,6	1901,0	1382,9	8152,0	13644,1	14575,2	21250,5	18654,9	818,7
м. Судак	-	-	-	-	-	-	-	-	-
м. Феодосія	63,0	65,8	12,9	121,0	101,1	105,1	86,7	23,7	137,6
м. Ялта	28792,0	24595,4	15991,1	17973,1	29017,3	29475,9	22842,3	-5949,7	79,3
Бахчисарайський район	-	730,9	-	-	2311,8	-	-	-	-
Ленінський район	2,5	12,3	14,9	20,7	28,5	133,9	26,7	24,2	1068,0
Роздольненський район	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сімферопольський район	-	-	563,6	50,4	66,0	-	-	-	-
Чорноморський район	514,0	143,1	65,5	62,0	-	-	1,0	-513,0	0,2
Всього	44447,5	39937,7	25640,1	33953,9	61821,3	65518,1	69004,2	24556,7	155,2

Додаток Т

Показники суми збитку санаторно-курортних підприємств за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.

Рекреаційні райони	Сума збитку, тис. грн.:							Відхилення 2010 р. від 2004 р., тис. грн.	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.		
м. Алушта	1315,1	2131,8	10715,2	5095,6	30415,2	16294,7	19355,4	18040,3	1471,8
м. Євпаторія	3685,3	6201,8	7420,2	9282,6	8136,6	13014,0	12179,0	8493,7	330,5
м. Керч	-	403,1	535,4	172,4	3668,5	5987,1	5570,8	5570,8	-
м. Саки	1698,4	1990,7	2424,5	612,7	5414,8	410,7	1414,8	-253,6	84,8
м. Судак	217,8	556,6	389,3	201,4	-	-	-	-217,8	-
м. Феодосія	-	-	33,6	414,9	-	-	1069,2	1069,2	-
м. Ялта	21145,3	30194,7	41287,1	43318,2	55216,4	48081,1	41025,4	19880,1	194,0
Бахчисарайський район	207,5	-	11,4	2659,4	-	6080,7	432,9	225,4	208,6
Ленінський район	2,1	-	79,6	65,7	-	-	-	-2,1	-
Роздольненський район	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сімферопольський район	107,7	217,6	-	-	-	322,0	192,0	84,3	178,3
Чорноморський район	-	-	-	-	-	1714,0	-	-	-
Всього	28349,2	41696,3	62896,3	61822,9	102852,0	91914,5	81239,5	52890,3	286,6

Додаток У

**Показники кількості цілорічних і сезонних місць розміщення на оздоровчих підприємствах
за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.**

Рекреаційні райони	Кількість цілорічних місць:							відхилення 2010 р. від 2004 р., місць	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.		
м. Алушта	832	781	3135	3133	3308	3296	3880	3048	466,3
м. Євпаторія	2345	2525	4149	4898	4824	5004	5608	3263	239,1
м. Керч	-	-	-	64	-	-	-	-	-
м. Сакі	901	751	751	751	825	825	825	-76	91,6
м. Судак	226	700	543	2279	543	543	660	434	292,0
м. Феодосія	1216	1274	1201	1349	1206	1206	1226	10	100,8
м. Ялта	2838	4090	3956	4945	5531	5335	5896	3058	207,8
Бахчисарайський район	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ленінський район	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Роздольненський район	-	-	-	150	420	-	-	-	-
Сакський район	-	-	-	750	-	-	-	-	-
Сімферопольський район	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Чорноморський район	-	-	-	700	-	100	-	-	-
Всього	8358	10121	13735	19019	16657	16309	18095	9737	216,5

Продовження Додатку У

	Кількість сезонних місць:								темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	відхилення 2010 р. від 2004 р., місць	
Рекреаційні райони									
м. Алушта	6971	7888	7714	7018	8013	8077	8398	1427	120,5
м. Євпаторія	9958	11015	9979	9372	9506	10327	10294	336	103,4
м. Керч	654	435	558	512	205	205	205	-449	31,3
м. Саки	1001	851	851	851	925	925	925	-76	92,4
м. Судак	3001	2279	3624	3529	2455	2350	2022	-979	67,4
м. Феодосія	5543	5343	5202	5410	4799	5541	4619	-924	83,3
м. Ялта	10354	10450	8063	8931	9010	8287	9097	-1257	87,9
Бахчисарайський район	4310	4394	3970	3670	4410	4604	3988	-322	92,5
Ленінський район	364	604	1080	680	1773	1873	2007	1643	551,4
Роздольненський район	520	400	600	550	980	980	980	460	188,5
Сакський район	1190	620	1100	1100	750	1100	1100	-90	92,4
Сімферопольський район	2151	1525	1428	1480	2404	2444	2364	213	109,9
Чорноморський район	740	880	980	744	790	941	710	-30	95,9
Всього	46757	46684	45149	43847	46020	47654	46709	-48	99,9

Додаток Ф

**Показники кількості рекреантів та днів перебування на оздоровчих підприємствах за
рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.**

	Кількість рекреантів, осіб:							відхилення 2010 р. від 2004 р., осіб	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.		
Рекреаційні райони									
м. Алушта	57151	58683	58385	60613	70987	57895	52594	-4557	92,0
м. Євпаторія	62132	67369	64765	73953	72721	53943	54131	-8001	87,1
м. Керч	3265	1960	2443	2075	1096	1005	1145	-2120	35,1
м. Саки	6169	5237	5533	7711	9013	8639	10078	3909	163,4
м. Судак	19771	14270	28010	17043	14292	9614	9470	-10301	47,9
м. Феодосія	29849	31755	28305	37197	31874	25819	23445	-6404	78,5
м. Ялта	73541	73287	55954	57500	62136	53506	76475	2934	104,0
Бахчисарайський район	26273	24609	20882	20308	23765	19003	16903	-9370	64,3
Ленінський район	1558	1612	2331	2213	4151	3870	4515	2957	289,8
Роздольненський район	1434	1441	1718	2146	6846	6345	6375	4941	444,6
Сацький район	3245	1307	4206	5071	3131	4714	3501	256	107,9
Сімферопольський район	13630	8951	8511	9380	17047	13757	14454	824	106,0
Чорноморський район	3801	3977	3552	5729	4000	4845	3734	-67	98,2
Всього	301819	294458	284595	300939	320759	262955	276820	-24999	91,7

Продовження Додатку Ф

Рекреаційні райони	Кількість днів перебування, днів:							2010 р. від відхилення днів	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.		
м. Алушта	557009	612833	566973	615411	691316	579900	544955	-12054	97,8
м. Євпаторія	9277729	1013250	974855	1166046	1089047	858317	829169	-98560	89,4
м. Керч	32085	17757	23236	18095	6519	6288	8444	-23641	26,3
м. Саки	75161	68753	73233	98153	106842	93071	107572	32411	143,1
м. Судак	239008	198464	235276	242299	190612	129178	125460	-113548	52,5
м. Феодосія	380259	401051	323580	447466	363959	290483	262251	-118008	69,0
м. Ялта	940439	1030934	832965	790663	741095	801439	1105119	164680	117,5
Бахчисарайський район	389611	376735	296169	302816	326324	253295	241788	-147823	62,1
Ленінський район	24581	25745	34864	31668	54957	51750	55816	31235	227,1
Роздольненський район	12951	12322	17998	20875	54602	50391	53890	40939	416,1
Сакський район	72188	22894	55780	74568	46396	61360	48277	-23911	66,9
Сімферопольський район	151802	106657	95853	111376	194436	158951	169532	17730	111,7
Чорноморський район	54378	61358	56364	82861	46421	72192	37025	-17353	68,1
Всього	3857201	3948753	3587146	4002297	3912526	3406615	3589298	-267903	93,1

Додаток Х
Показники суми обсягу реалізації послуг оздоровчих підприємств
за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.

Рекреаційні райони	Обсяг реалізації, тис. грн.:							вдхилення 2010 р. від 2004 р. тис. грн.	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.		
м. Алушта	55272,6	68795,1	84711,0	104124,0	146520,8	155969,3	159551,8	104279,2	288,7
м. Євпаторія	57557,6	74879,0	80691,0	111235,3	135482,6	128599,2	148981,2	91423,6	258,8
м. Керч	406,3	344,9	833,1	865,3	514,7	602,8	871,0	464,7	214,4
м. Саки	3370,7	4123,9	5326,5	7746,4	10839,0	10481,6	13784,6	10413,9	409,0
м. Судак	23821,2	19948,1	21109,4	28726,0	28403,6	3359,7	37912,0	14090,8	159,2
м. Феодосія	23518,0	30059,2	29783,3	42845,8	47295,1	47221,6	47032,7	23514,7	200,0
м. Ялта	111690,8	131557,2	137668,7	178978,1	170437,0	188992,1	302277,4	190586,6	270,6
Бахчисарайський район	21653,7	25429,1	24664,5	29823,8	44860,6	44343,2	43508,1	21854,4	200,9
Ленінський район	1128,4	1633,3	2169,2	2127,2	5388,1	5769,5	8780,2	7651,8	778,1
Роздольненський район	634,2	654,7	1279,0	1604,5	8735,8	9431,6	10891,2	10257,0	1717,3
Сакський район	2813,4	1244,1	3965,8	5259,5	3800,3	8657,5	8900,7	6087,3	316,4
Сімферопольський район	15978,7	13835,3	17110,4	18699,2	39215,5	40433,8	50110,9	34132,2	313,6
Чорноморський район	3023,8	2524,7	8844,2	7749,5	3848,6	12482,3	3775,0	751,2	124,8
Всього	320869,4	375028,3	418156,1	559784,6	645341,7	656344,1	836376,7	515507,3	260,7

Додаток Ц

**Показники суми витрат на надання послуг оздоровчими підприємствами
за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.**

Рекреаційний район	Витрати на надання послуг, тис. грн.:							Відхилення 2010 р. від 2004 р., тис. грн.	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.		
м. Алушта	49320,6	60984,6	61935,4	71817,4	111136,7	113163,6	140468,2	91147,6	284,8
м. Євпаторія	49578,8	68818,0	66670,8	90136,9	107558,7	105012,3	135406,0	85827,2	273,1
м. Керч	359,0	369,0	780,6	918,5	438,4	485,8	617,9	258,9	172,1
м. Саки	3747,9	4793,9	5780,2	6875,6	9810,1	9711,2	12277,9	8530,0	327,6
м. Судак	28372,7	23522,5	26909,9	28423,9	35484,6	32379,8	41350,1	12977,4	145,7
м. Феодосія	22501,4	27870,9	22877,8	28262,6	33145,6	32683,4	37768,9	15267,5	167,9
м. Ялта	178390,9	189357,7	110006,0	118852,7	138265,7	143083,7	286378,0	107987,1	160,5
Бахчисарайський район	19643,9	25734,9	20812,8	25101,5	37294,3	40585,9	41866,0	22222,1	213,1
Ленінський район	1014,4	1475,3	1557,4	1359,1	4941,4	5281,3	8102,6	7088,2	798,8
Роздольненський район	711,2	587,7	572,8	1077,5	5911,4	6099,2	8114,3	7403,1	1140,9
Сакський район	2385,7	1033,9	3414,4	4275,2	3422,9	7102,0	7714,9	5329,2	323,4
Сімферопольський район	14136,4	12325,6	11197,1	13417,1	30186,8	32912,2	44534,7	30398,3	315,0
Чорноморський район	2357,5	2109,9	4360,5	5974,7	2772,1	9766,6	3482,1	1124,6	147,7
Всього	372520,4	418680,9	336875,7	396492,7	520368,7	538267,0	768081,6	395561,2	206,2

Додаток III
Показники суми прибутку оздоровчих підприємств за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.

Рекреаційні райони	Сума прибутку, тис. грн.:							відхилення 2010 р. від 2004 р., тис. грн.	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.		
м. Алушта	262,9	2584,0	3136,1	6246,5	5236,0	5071,4	3108,2	445,3	116,7
м. Євпаторія	1776,0	1392,2	1674,4	1844,3	2078,1	4536,9	4574,4	2798,4	257,6
м. Керч	43,7	16,3	15,7	9,4	90,1	186,7	333,4	289,7	762,9
м. Саки	91,2	265,3	494,2	2301,3	2508,4	1377,6	2299,6	2208,4	2521,5
м. Судак	53,4	230,2	66,3	184,8	356,1	176,4	223,9	170,5	419,3
м. Феодосія	1432,6	1215,1	704,6	5051,3	5396,1	6116,8	5889,3	4456,7	411,1
м. Ялта	3803,1	2246,9	1461,0	10802,3	3391,1	21782,1	23895,0	20091,9	628,3
Бахчисарайський район	297,8	574,6	482,0	979,5	1641,9	518,8	324,3	26,5	108,9
Ленінський район	81,7	79,8	192,2	238,1	107,3	45,2	156,1	74,4	191,1
Роздольненський район	0,5	32,2	59,0	14,0	1470,6	1983,5	1098,3	1097,8	219660,0
Сакський район	217,5	140,3	30,3	103,2	69,0	80,2	192,8	-24,7	88,6
Сімферопольський район	590,6	579,4	1030,5	150,8	79,0	31,2	9,8	-580,8	1,7
Чорноморський район	666,3	414,8	3105,9	966,6	711,9	2138,5	343,8	-322,5	51,6
Всього	11171,3	9771,1	12452,2	28892,1	23135,6	44045,3	42448,9	30731,6	362,3

Додаток Щ
Показники суми збитку оздоровчих підприємств за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.

Рекреаційні райони	Сума збитку, тис. грн.:							відхилення 2010 р. від 2004 р. тис. грн.	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.		
м. Алушта	2718,7	2075,6	5989,5	263,0	6066,6	6541,0	7840,1	5121,4	288,4
м. Євпаторія	773,4	772,8	1602,2	218,6	1243,3	359,6	3500,1	2726,7	452,6
м. Керч	-	-	90,1	171,6	120,7	170,2	226,0	226,0	-
м. Саки	-	-	-	-	-	23,2	-	-	-
м. Судак	978,6	393,4	3785,4	694,4	1310,0	160,1	95,9	-882,7	9,8
м. Феодосія	21,7	-	166,9	-	352,5	357,7	2109,1	2087,4	9719,4
м. Ялта	26850,0	15459,6	13668,9	9323,2	40845,4	27640,0	33864,1	7014,1	126,1
Бахчисарайський район	119,5	1062,4	648,2	-	505,9	1083,7	1578,9	1459,4	1321,3
Ленінський район	-	-	-	-	341,9	382,4	275,8	275,8	-
Роздольненський район	87,5	-	-	25,0	273,5	198,0	-	-87,5	-
Сакський район	-	-	196,4	-	-	-	-	-	-
Сімферопольський район	130,7	33,0	227,3	664,4	2623,6	1446,4	2840,7	2710,0	2173,5
Чорноморський район	-	-	319,7	38,1	-	-	54,6	54,6	-
Всього	31636,7	19796,8	26694,6	11398,3	53683,4	38362,3	52385,3	20705,2	165,4

Додаток Ю

**Показники кількості цілорічних і сезонних місць розміщення на туристичних підприємствах
за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.**

Рекреаційні райони	Кількість цілорічних місць:								темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	відхилення 2010 р. від 2004 р. місць	
м. Алушта	2119	2078	3043	4349	1749	3561	2915	796	137,6
м. Судак	1162	804	804	855	1106	504	804	-358	69,2
м. Феодосія	749	749	759	705	745	745	702	-47	93,7
м. Ялта	4269	5298	5245	5709	6377	6365	6191	1922	145,0
Бахчисарайський район	60	-	-	89	89	127	253	193	421,7
Ленінський район	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Роздольненський район	-	-	-	520	-	-	-	-	-
Сакський район	-	-	80	565	-	-	-	-	-
Сімферопольський район	-	-	597	597	-	120	121	121	-
Чорноморський район	52	108	108	216	108	108	108	56	207,7
Всього	9190	10316	11545	14549	11190	12478	12061	2871	131,2

Продовження Додатку Ю

Рекреаційні райони	Кількість сезонних місць:							Відхилення 2010 р. від 2004 р. місць	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.		
м. Алушта	4656	3456	3990	2918	2758	4978	3698	-958	79,4
м. Євпаторія	1140	1500	1130	1415	1965	1979	1829	689	160,4
м. Керч	3209	3730	3499	2915	2383	2311	2441	-768	76,1
м. Саки	-	40	-	-	-	-	-	-	-
м. Судак	2988	1952	1941	2325	2453	2062	2009	-979	67,2
м. Феодосія	5066	4723	4859	4316	4430	4494	4088	-978	80,7
м. Ялта	6655	7335	7690	7104	7141	7173	6819	164	102,5
Бахчисарайський район	885	894	610	448	777	392	1273	388	143,8
Ленінський район	3535	3530	3395	3271	1898	1798	2176	-1359	61,6
Роздольненський район	1895	1974	2084	2052	1412	1340	1340	-555	70,7
Сакський район	921	135	1585	1196	885	1071	901	-20	97,8
Сімферопольський район	2694	3485	3652	2421	2639	2752	2559	-135	95,0
Чорноморський район	3421	2443	2974	2374	1986	2326	2524	-897	73,8
Всього	37065	35197	37409	32755	30727	32676	31657	-5408	85,4

Додаток Я

Показники кількості рекреантів та днів перебування на туристичних підприємствах за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.

Рекреаційні райони	Кількість рекреантів, осіб:							відхилення 2010 р. від 2004 р., осіб	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.		
м. Алушта	35126	38757	36747	44989	53818	69732	56869	21743	161,9
м. Євпаторія	11681	12485	9524	15177	14660	14100	13370	1689	114,5
м. Керч	14802	16373	13333	13535	8524	9256	10909	-3893	73,7
м. Саки	-	12	-	-	-	-	-	-	-
м. Судак	28312	25392	26317	28802	34195	20746	23185	-5127	81,9
м. Феодосія	37485	37277	34631	37432	33979	27406	30107	-7378	80,3
м. Ялта	134351	129257	140459	161023	159863	136375	151908	17557	113,1
Бахчисарайський район	8054	7333	2683	5358	6070	2926	10185	2131	126,5
Ленінський район	10374	11084	9092	12276	6659	5806	6002	-4372	57,9
Роздольненський район	9738	11461	9689	12108	5992	4856	4885	-4853	50,2
Сакський район	4231	900	6644	7446	6091	4703	4263	32	100,8
Сімферопольський район	16559	21575	22918	15546	17101	16325	16490	-69	99,6
Чорноморський район	15600	13748	12051	11397	8842	8343	10955	-4645	70,2
Всього	326313	325654	324088	365089	355794	320574	339128	12815	103,9

Продовження Додатку Я

Рекреаційні райони	Кількість днів перебування, днів:							2010 р. відхилення 2010 р. від 2004 р., днів	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.		
м. Алушта	359106	332989	357682	285335	307055	568571	320136	-38970	89,1
м. Євпаторія	118746	139901	756300	145055	172774	158104	145482	26736	122,5
м. Керч	167343	142484	115860	115529	75029	60187	76951	-90392	46,0
м. Саки	-	168	-	-	-	-	-	-	-
м. Судак	252078	206838	222401	241955	305915	215134	205606	-46472	81,6
м. Феодосія	385534	377353	331883	343455	290512	243359	266931	-118603	69,2
м. Ялта	668401	652521	769510	832518	759427	625127	707734	39333	105,9
Бахчисарайський район	63594	55959	35402	18235	30815	6647	50389	-13205	79,2
Ленінський район	146312	131394	109883	151006	73825	56622	63708	-82604	43,5
Роздольненський район	78870	88504	79729	88273	41798	34219	31683	-47187	40,2
Сакський район	47179	7722	67879	65895	52942	49988	43929	-3250	93,1
Сімферопольський район	152491	237357	254671	173533	172243	152464	156894	4403	102,9
Чорноморський район	158903	154030	127924	121620	88773	91290	132847	-26056	83,6
Всього	2598557	2527220	3229124	2582409	2371108	2261712	2202290	-396267	84,8

Додаток АА

**Показники обсягу реалізації послуг на туристичних підприємствах
за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.**

Рекреаційні райони	Обсяг реалізації послуг, тис. грн.:							вдхилення 2010 р. від 2004 р., тис. грн.	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.		
м. Алушта	37060,5	42581,9	54225,2	69393,3	89162,0	161573,6	129883,4	92822,9	350,5
м. Євпаторія	9916,4	13345,2	12756,3	16160,4	33569,4	35569,2	36652,8	26736,4	369,6
м. Керч	2999,0	5170,4	4729,4	7035,1	3994,6	4819,7	5988,3	2989,3	199,7
м. Саки	-	6,0	-	-	-	-	-	-	-
м. Судак	30014,7	30244,8	36107,3	45319,0	62031,0	61311,7	65453,4	35438,7	218,1
м. Феодосія	22117,6	25861,3	29417,2	51359,2	38221,6	39382,2	45422,3	23304,7	205,4
м. Ялта	209322,2	177046,3	215718,0	271808,2	334696,9	377854,4	374009,3	164687,1	178,7
Бахчисарайський район	3545,0	4122,4	2104,2	1726,5	3788,4	1629,9	9250,6	5705,6	260,9
Ленінський район	5132,9	5625,3	5973,7	10698,7	7070,4	5942,7	6915,4	1782,5	134,7
Роздольненський район	3607,1	5444,0	6481,2	7808,9	2327,8	1896,1	1630,2	-1976,9	45,2
Сакський район	2525,9	490,0	5535,4	4795,5	6170,4	8954,4	8851,2	6325,3	350,4
Сімферопольський район	4765,2	17823,6	27912,9	17140,1	19080,3	19251,3	23410,4	18645,2	491,3
Чорноморський район	5819,6	6062,1	6177,5	7051,8	7535,2	8880,5	18725,0	12905,4	321,8
Всього	336826,2	333823,3	407138,3	510293,7	607648,0	727065,6	726192,3	389366,2	215,6

Додаток АБ

**Показники суми витрат на надання послуг туристичними підприємствами
за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.**

	Витрати на надання послуг, тис. грн.:							Відхилення 2010 р. від 2004 р., тис. грн.	Темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.		
Рекреаційні райони									
м. Алушта	33785,3	40672,1	38246,3	53523,9	69231,5	132185,3	109427,4	75642,1	323,9
м. Євпаторія	11285,3	13728,8	10187,9	13495,4	24564,2	27123,6	29337,7	18052,4	260,0
м. Керч	3001,8	4812,2	4518,8	5456,7	3088,3	3759,8	5280,4	2278,6	175,9
м. Саки	-	09	-	-	-	-	-	-	-
м. Судак	25297,3	21529,9	22297,2	31903,6	44746,1	38315,8	47924,5	22657,2	189,7
м. Феодосія	19221,1	20885,2	21848,2	23748,2	29205,1	30239,8	37057,2	17836,1	192,8
м. Ялта	180774,0	188709,6	142668,5	167675,0	208503,3	220921,4	339832,2	156062,2	186,3
Бахчисарайський район	2735,6	3797,5	1789,0	1366,2	2975,8	1648,0	8106,5	5370,9	296,3
Ленінський район	4858,1	5293,3	4175,7	9157,0	6017,0	5082,0	6552,7	1694,6	134,9
Роздольненський район	3192,6	4762,3	5597,9	6079,4	2059,7	1307,7	1680,1	-1512,5	52,6
Сакський район	2296,2	441,7	4863,7	4296,7	4795,3	6503,9	6802,5	4506,3	296,3
Сімферопольський район	4184,7	15721,1	24697,0	16074,0	16919,4	18121,2	22147,2	17962,5	529,2
Чорноморський район	5937,3	6091,1	5837,7	6259,7	6870,3	8237,5	18286,2	12348,9	308,0
Всього	296539,3	326387,5	286727,9	339035,8	418956,0	493446,0	629438,6	332899,3	212,3

Додаток АВ
Показники суми прибутку туристичних підприємств за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.

	Сума прибутку, тис. грн.:							відхилення 2010 р. від 2004 р., тис. грн.	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.		
Рекреаційний район									
м. Алушта	1353,0	21878,4	1444,7	5757,6	5695,5	3053,3	6099,5	4746,5	450,8
м. Євпаторія	264,3	382,7	1338,8	606,6	1609,4	2179,8	2483,0	2218,7	939,5
м. Керч	342,6	579,7	478,6	692,1	265,8	629,8	546,1	203,5	159,4
м. Саки	-	-	-	-	-	-	-	-	-
м. Судак	1454,4	1395,0	4566,2	611,0	2490,4	11473,8	5263,4	3807,0	361,4
м. Феодосія	1317,2	2608,1	1983,3	2877,1	2754,3	2076,5	3905,1	2587,9	296,5
м. Ялта	6573,2	6577,4	7329,2	6004,0	14240,2	19401,7	37392,6	30819,4	568,9
Бахчисарайський район	522,0	350,4	92,3	27,9	348,6	39,0	256,1	-265,9	49,1
Ленінський район	75,6	316,2	474,9	987,3	1475,6	1165,7	841,1	765,5	1112,6
Роздольненський район	194,4	355,0	323,0	617,5	7,8	24,8	13,9	-180,5	7,2
Сакський район	399,2	16,1	428,8	302,6	387,8	476,7	643,0	243,8	161,1
Сімферопольський район	349,2	227,5	308,5	172,8	1070,0	561,0	665,1	315,9	190,5
Чорноморський район	155,7	290,2	433,0	374,3	589,7	759,0	1296,2	1140,5	832,5
Всього	13002,8	34973,7	19201,3	19030,8	30935,1	41841,1	59405,1	46402,3	456,9

Додаток АД
Показники суми збитку туристичних підприємств за рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.

Рекреаційні райони	Сума збитку, тис. грн.:							Відхилення 2010 р. від 2004 р., тис. грн.	темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.		
м. Алушта	726,9	20075,9	7708,3	9774,8	9224,6	17777,4	4573,4	3846,5	629,2
м. Євпаторія	-	-	702,6	-	-	-	175,0	175,0	-
м. Керч	2,9	77,7	950,4	169,5	351,9	324,3	347,1	344,2	11969,0
м. Саки	-	-	-	-	-	-	-	-	-
м. Судак	728,9	188,3	521,9	149,7	99,2	175,8	108,3	-620,6	14,9
м. Феодосія	-	-	144,0	-	776,8	1299,8	1137,2	1137,2	-
м. Ялта	204,5	13118,0	15813,5	16165,7	200392,0	46297,3	26042,2	25837,7	12734,6
Бахчисарайський район	-	256,6	41,6	62,8	-	91,2	497,0	497,0	-
Ленінський район	98,8	251,5	230,5	135,8	628,3	977,5	845,6	746,8	855,9
Роздольненський район	69,8	208,4	1276,1	207,6	250,5	17,4	87,4	17,6	125,2
Сакський район	-	-	420,6	590,7	6,1	-	1,0	1,0	-
Сімферопольський район	2,1	100,3	90,1	68,2	2,0	632,6	363,3	361,2	17300,0
Чорноморський район	866,0	803,2	1450,3	1117,5	1407,0	1700,3	1903,3	1037,3	219,8
Всього	2699,9	35079,9	29349,9	28442,3	213138,4	69293,6	36080,8	33380,9	1336,4

Додаток АЕ
Показники діяльності туристичних операторів та агентів АР Крим,
2004-2010 рр.

Показники	Од. виміру	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	Відхилення 2010 р. від 2004 р.	Темп росту, %
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Кількість суб'єктів діяльності	од.	358	402	448	423	497	584	608	250	169,8
ут. ч. діючих	од.	296	319	327	346	388	386	392	96	132,4
Обсяг реалізації послуг	тис. грн	350866,2	471829,1	437796,4	632751,2	763233,7	694646,0	896073,9	5452,1	255,4
Частка наданих туристичних послуг за видами туризму										
- в'їзний	%	32,0	28,9	26,9	32,9	33,1	34,7	34,9	2,9	109,1
- виїзний	%	0,7	0,9	2,2	2,7	3,8	5,0	5,5	4,8	785,7
- внутрішній	%	67,3	70,2	70,9	64,4	63,1	60,3	59,6	-7,7	88,6
Кількість туристів	осіб	334856	355186	335322	392623	351235	254203	284367	-50489	84,9
Частка в іїзному туризмі за країнами										
- Росія	%	81,2	80,7	76,0	80,0	79,5	75,2	74,9	-6,3	92,2
- Німеччина	%	2,9	3,0	5,2	2,3	1,5	0,7	0,6	-2,3	20,7
- Білорусія	%	3,3	4,0	3,9	3,6	4,2	2,7	2,9	-0,4	87,9
- Казахстан	%	1,5	2,0	1,8	1,5	1,4	0,9	0,8	-0,7	53,3
- Великобританія	%	-	0,4	3,0	3,4	4,5	6,6	7,2	7,2	-
- США	%	-	0,3	2,9	1,6	2,0	7,3	7,4	7,4	-
- Польща	%	-	1,5	2,7	2,2	3,0	2,8	3,0	3,0	-
- Інші	%	11,1	8,1	4,5	5,4	3,9	3,8	3,2	-7,9	28,8

Продовження Додатку АЕ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Частка візного туризму за країнами										
- Туреччина	%	24,1	29,6	25,0	30,9	26,9	31,7	33,8	9,7	140,2
- Єгипет	%	19,6	17,4	22,4	25,8	27,5	23,0	22,3	2,7	113,8
- ОАЕ	%	24,1	15,4	3,6	2,9	2,5	1,9	2,0	-22,1	8,3
- Чеська Республіка	%	-	-	13,8	11,9	14,5	13,7	14,1	14,1	-
- Інші	%	32,2	37,6	35,2	28,5	28,6	29,7	27,8	-4,4	86,3
Середня вартість путівки	грн.	1047,8	1328,4	1305,6	1611,6	2173,0	2733,0	3151,8	2104,2	300,9
- в їзний туризм	грн.	1017,0	1163,0	1240,0	1577,0	2215,0	2845,0	3317,8	2300,8	326,2
- внутрішній туризм	грн.	1067,0	1365,0	1328,0	1620,0	2114,0	2582,0	2848,2	1781,2	266,9
- візний туризм	грн.	955,0	1018,0	1493,0	1884,0	3029,0	4817,0	5376,0	4421,0	562,9
Середня тривалість путівки	дн.	10,8	10,8	10,2	10,2	10,6	10,3	10,2	-0,6	94,4
- в їзний туризм	дн.	12,1	12,0	12,0	11,2	12,0	10,4	10,6	-1,5	87,6
- внутрішній туризм	дн.	10,2	10,0	10,0	9,8	10,0	10,4	10,1	-0,1	99,0
- візний туризм	дн.	6,8	6,0	7,0	7,4	7,8	8,1	8,4	1,6	123,5
Середня вартість 1 дня	грн.	97,0	123,0	128,0	158,0	206,34	265,0	309,0	212,0	318,6
- в їзний туризм	грн.	84,5	97,0	104,0	141,0	185,0	275,0	313,0	229,0	372,6
- внутрішній туризм	грн.	104,0	136,0	139,0	165,0	212,0	248,0	282,0	178,0	271,2
- візний туризм	грн.	141,0	170,0	222,0	255,0	387,0	595,0	640,0	499,0	453,9

Додаток АЖ

Розрахунок впливу середньої вартості І туристичного дня, середньої тривалості подорожі та кількості туристів на обсяги реалізації від в'їзного, виїзного та внутрішнього туризму

Обсяг реалізації послуг за в'їзним туризмом у 2004 р. = 84,5 грн. · 12,1 дн. x 107154 осіб = 109559,61 тис. грн.

Обсяг реалізації послуг за в'їзним туризмом у 2010 р. = 313,0 грн. · 10,6 дн. x 99244 осіб = 329271,74 тис. грн.

1. Вплив на обсяг реалізації послуг зміни чинника "середня вартість 1 дня" становить:
(313,0 грн. · 84,5 грн.) · 12,1 дн. · 107154 осіб = + 296264,74 тис. грн.

2. Вплив на обсяг реалізації послуг зміни чинника "середня тривалість путівки" становить:

313,0 грн. · (10,6 дн. - 12,1 дн.) · 107154 осіб = - 50308,8 тис. грн.

3. Вплив на обсяг реалізації послуг зміни чинника "кількість туристів" становить:

313,0 грн. · 10,6 дн. · (99244 осіб - 107154 осіб) = - 26243,8 тис. грн.

Загальний вплив чинників на обсяг реалізації послуг складо + 219712,14 тис. грн.

1. Обсяг реалізації послуг за виїзним туризмом у 2004 р. = 141,0 грн. · 6,8 дн. · 2344 осіб = 2247,43 тис. грн.

Обсяг реалізації послуг за виїзним туризмом у 2010 р. = 640,0 грн. · 8,4 дн. x 15640 осіб = 84080,64 тис. грн.

1. Вплив на обсяг реалізації послуг зміни чинника "середня вартість 1 дня" становить:

(640,0 грн. - 141,0 грн.) · 6,8 дн. · 2344 осіб = + 7953,66 тис. грн.

2. Вплив на обсяг реалізації послуг зміни чинника "середня тривалість путівки" становить:

640,0 грн. · (8,4 дн. - 6,8 дн.) · 2344 осіб = + 2400,26 тис. грн.

3. Вплив на обсяг реалізації послуг зміни чинника "кількість туристів" становить:

640,0 грн. · 8,4 дн. · (15640 осіб - 2344 осіб) = +71479,3 тис. грн.

Загальний вплив чинників на обсяг реалізації складо + 81833,22 тис. грн.

2. Обсяг реалізації послуг за внутрішнім туризмом у 2004 р. = 104 грн. x 10,2 дн. · 225358 осіб = 239059,77 тис. грн.

Обсяг реалізації послуг за внутрішнім туризмом у 2010 р. = 282,0 грн. · 10,1 дн. · 169483 осіб = 482721,48 тис. грн.

1. Вплив на обсяг реалізації послуг зміни чинника "середня вартість 1 дня" становить:

(282,0 грн. - 104,0 грн.) · 10,2 дн. · 225358 осіб = - 6355,1 тис. грн.

2. Вплив на обсяг реалізації послуг зміни чинника "середня тривалість путівки" становить:

282,0 грн. x (10,1 дн. - 10,2 дн.) · 225358 осіб = - 9555,18 тис. грн.

3. Вплив на обсяг реалізації послуг зміни чинника "кількість туристів" становить:

282,0 грн. · 10,1 дн. · (169483 осіб - 225358 осіб) = - 159143,18 тис. грн.

Загальний вплив чинників на обсяг реалізації послуг складо + 243661,7 тис. грн.

Додаток АЗ

Показники результатів діяльності туристичних структур АР Крим за рекреаційними районами, 2004-2010 р.

Райони	Показники прибутку (збитку), тис. грн.:								Відхилення 2010 р. від 2004 р., тис. грн.	Темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2010 р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
м. Алушта	- 1842,3	2558,9	2473,6	9302,0	5723,64	764,7	10342,8	12185,1	-	-
м. Армянськ	-	-	-	22,0	81,3	-	292,4	292,4	-	-
м. Євпаторія	1606,5	1705,8	658,0	2617,3	4715,5	542,0	3807,0	2200,5	237,0	
м. Керч	129,2	171,1	133,8	187,3	291,9	188,9	246,2	117,0	190,6	
м. Саки	838,9	1059,3	621,8	772,4	409,5	412,8	472,1	-366,8	56,3	
м. Сімферополь	3896,2	6240,7	5740,1	10824,3	14406,4	133,3	14341,1	10444,9	368,1	
м. Судак	22,5	38,6	427,6	977,0	1367,6	1342,1	1518,1	1495,6	6747,1	
м. Феодосія	590,8	973,3	1149,0	1858,5	2589,0	400,9	2751,1	2160,3	465,7	
м. Ялта	134,6	-9446,6	959,2	-4817,5	-3731,5	1213,5	-14189,5	-14054,9	-	
Бахчисарайський район	162,5	31,5	41,7	311,7	426,9	15,9	240,8	78,3	148,2	
Білогірський район	100,0	96,0	18,0	-	-	-	35,3	-64,7	35,3	
Кіровський район	-	13,0	32,4	62,9	32,6	-	26,7	26,7	-	
Красногвардійський район	-	-	-	-	0,4	-	25,0	25,0	-	
Ленінський район	-	8,8	31,4	65,1	77,4	63,1	76,1	76,1	-	
Первомайський район	-	-	-	-	-	-	35,6	35,6	-	
Роздольненський район	-	2,1	-	-	-	-	-	-	-	
Сакський район	84,4	50,3	107,1	91,6	107,8	-	187,0	102,6	221,6	
Сімферопольський район	1391,6	1322,9	1073,5	1851,2	1607,8	35,4	1262,7	-128,9	90,7	
Чорноморський район	242,2	416,1	424,7	252,5	513,4	139,1	210,1	-32,1	86,7	
АР Крим	7357,1	5241,7	13892,0	24378,3	28619,4	5251,6	21680,9	14323,8	294,7	

Додаток АИ

Показники кількості туристичних операторів та агентів за районами АР Крим, 2004-2010 рр.

Рекреаційні райони	Кількість суб'єктів туристичної галузі, одиниць:						Відхилення 2010 р. від 2004 р., од.	Темп росту, %
	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	
м. Алушта	14	17	15	16	21	24	23	164,3
м. Армянськ	-	-	-	1	2	2	2	-
м. Джанкой	-	-	-	-	-	-	1	-
м. Євпаторія	46	52	62	62	64	78	83	180,4
м. Керч	12	13	12	13	13	15	16	133,3
м. Саки	6	9	10	8	11	11	12	200,0
м. Сімферополь	149	163	183	173	206	251	255	171,1
м. Судак	3	3	3	2	2	6	7	233,3
м. Феодосія	38	41	49	39	45	51	49	128,9
м. Ялта	71	79	84	80	92	100	111	156,3
Бахчисарайський район	5	6	8	8	9	8	8	160,0
Білогірський район	1	1	1	-	-	1	1	100,0
Кіровський район	-	1	1	1	3	3	3	-
Красногвардійський район	-	-	-	-	1	-	1	-
Ленінський район	-	1	1	1	2	3	3	-
Первомайський район	-	-	-	-	-	-	1	-
Роздольненський район	-	1	-	-	-	-	-	-
Сакський район	5	6	8	9	10	12	13	260,0
Сімферопольський район	3	4	4	5	11	13	13	433,3
Чорноморський район	5	5	7	5	5	6	6	120,0
АР Крим	358	402	448	423	497	584	608	169,8

Додаток АК

Показники результатів діяльності санаторно-курортних, оздоровчих та туристичних підприємств АР Крим, 2004-2010 рр. , тис. грн..

Показники	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.
Прибуток санаторно-курортних підприємств	44447,5	39937,7	25640,1	33953,9	61821,3	65518,1	69004,2
Збиток санаторно-курортних підприємств	-28349,2	-41696,3	-62896,3	-61822,9	-102852,0	-91914,5	-81239,5
Фінансовий результат діяльності санаторно-курортних підприємств	16098,3	-1758,6	-37256,2	-27869,0	-41030,7	-26396,4	-12235,3
Прибуток оздоровчих підприємств	11717,3	9771,1	12452,2	28892,1	23135,6	44045,3	42448,9
Збиток оздоровчих підприємств	-31636,7	-19796,8	-26694,6	-11398,3	-53683,4	-38362,3	-52385,3
Фінансовий результат діяльності оздоровчих підприємств	-19919,4	-10025,7	-14242,4	17493,8	-30547,8	5683,0	-9936,4
Прибуток туристичних підприємств	13002,8	34973,7	19201,3	19030,8	30935,1	41841,1	59405,1
Збиток туристичних підприємств	-2290,9	-5071,9	-29349,9	-28442,3	-213138,0	-69293,6	-36080,8
Фінансовий результат діяльності туристичних підприємств	10711,9	29901,8	-10148,6	-9411,5	-182202,9	-27452,5	23324,3

Додаток АЛ

Показники діяльності підприємств, які здійснюють інвестиційну діяльність в АР Крим, 2004-2010 рр.

Проекти	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Кількість цілорічних місць:							
Будівництво, реконструкція та експлуатація пансіонату "Море"	258	404	506	506	506	506	506
Будівництво та експлуатація курортно-рекреаційного комплексу "Мигдальний гай"	-	-	98	98	98	98	98
Реконструкція санаторія "Північне сьйво"	100	150	170	200	200	200	200
Реконструкція пансіонату "Сонячний"	-	-	-	-	-	-	-
Будівництво та експлуатація пансіонату ім. Терлецького	68	68	68	68	68	92	92
Реконструкція Міжнародного дитячого центру "Артек"	1700	1700	1700	1834	1800	1800	2083
Будівництво та експлуатація пансіонату "Пальміра Палас"	146	146	340	340	340	340	340
Реконструкція дочірнього підприємства "Спеціалізований спинальний санаторій ім. академіка М.Н. Бурденка"	190	190	190	190	371	371	371
Кількість сезонних місць:							
Будівництво, реконструкція та експлуатація пансіонату "Море"	300	454	658	658	658	658	658
Будівництво та експлуатація курортно-рекреаційного комплексу "Мигдальний гай"	98	98	98	98	98	98	98
Реконструкція санаторія "Північне сьйво"	100	150	200	200	200	200	200
Реконструкція пансіонату "Сонячний"	350	362	328	328	328	372	372
Будівництво та експлуатація пансіонату ім. Терлецького	68	68	68	68	68	92	92
Реконструкція Міжнародного дитячого центру "Артек"	4000	4591	3690	3690	4000	3632	3955
Будівництво та експлуатація пансіонату "Пальміра Палас"	146	146	340	340	340	340	340
Реконструкція дочірнього підприємства "Спеціалізований спинальний санаторій ім. академіка М.Н. Бурденка"	371	371	371	371	371	371	371

1	2	3	4	5	6	7	8
Кількість днів перебування, днів:							
Будівництво, реконструкція та експлуатація пансіонату "Море"	25418	81000	51627	68674	62902	60163	51420
Будівництво та експлуатація курортно-рекреаційного комплексу "Мигдальний гай"	4833	13353	13688	20388	24354	18606	21156
Реконструкція санаторія "Північне саяво"	18418	30383	48426	50270	52936	45051	48360
Реконструкція пансіонату "Солянний"	28837	31199	32300	33238	37322	25348	31980
Будівництво та експлуатація пансіонату ім. Терлецького	2914	2347	2617	3137	3530	4187	4605
Реконструкція Міжнародного дитячого центру "Артек"	332881	433836	448947	368253	315197	472791	722598
Будівництво та експлуатація пансіонату "Пальмира Палас"	6989	7057	29569	40148	46980	43278	45523
Реконструкція дочірнього підприємства "Спеціалізований спинальний санаторій ім. академіка М.Н. Бурденка"	131701	127493	138712	147409	939147	116873	119917

Додаток АМ

Розміщення іноземних інвестицій у санаторно-курортні та оздоровчі підприємства за
рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.

(млн. грн.)

Райони	2004 р.		2005 р.		2006 р.		2007 р.		2008 р.		2009 р.		2010 р.		Відхилення 2010 р. від 2004 р.	
	сума	пит. вага, %	сума	пит. вага, %	сума	пит. вага, %	сума	пит. вага, %	сума	пит. вага, %	сума	пит. вага, %	сума	пит. вага, %	сума	пит. вага, %
м. Алушта	19,8	3,3	20,9	3,3	21,2	3,3	54,4	8,3	68,5	16,3	69,1	15,8	76,0	16,2	56,2	12,9
м. Євпаторія	53,9	9,0	57,0	9,0	57,9	9,0	47,2	7,2	73,5	17,5	74,4	17,0	84,4	18,0	30,5	9
м. Саки	0,6	0,1	0,6	0,1	0,6	0,1	2,6	0,4	-	-	-	-	-	-	-0,6	-0,1
м. Феодосія	-	-	-	-	1,9	0,3	3,9	0,6	-	-	-	-	-	-	-	-
м. Ялта	524,8	87,6	555,0	87,6	561,4	87,3	546,9	83,5	270,1	64,3	285,7	65,3	302,4	64,5	-222,4	-23,1
Інші	-	-	-	-	-	-	-	-	5,0	1,9	8,3	1,9	6,1	1,3	6,1	1,3
Всього	599,1	100	633,6	100	643,1	100	655,0	100	420,1	100	437,5	100,0	468,9	100	-130,2	-

Додаток АН

**Показники розміщення іноземних інвестицій у туристичній підприємства за
рекреаційними районами АР Крим, 2004-2010 рр.**

(млн. грн.)

Райони	2004 р.		2005 р.		2006 р.		2007 р.		2008 р.		2009 р.		2010 р.		Відхилення 2010 р. від 2004 р.	
	сума	пит. вага, %	сума	пит. вага, %	сума	пит. вага, %	сума	пит. вага, %	сума	пит. вага, %	сума	пит. вага, %	сума	пит. вага, %	сума	пит. вага, %
м. Алушта	23,4	7,8	21,5	7,8	52,5	12,9	31,7	20,1	-	-	8,6	3,5	10,8	4,2	-12,6	-3,6
м. Євпаторія	17,4	5,8	16,0	5,8	33,4	8,2	12,5	7,9	-	-	-	-	13,1	5,1	-4,3	-0,7
м. Саки	0,9	0,3	0,8	0,3	0,8	0,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,9	-0,3
м. Сімферополь	-	-	-	-	6,9	1,7	-	-	39,5	19,8	53,6	21,9	49,0	19,1	49	19,1
м. Судак	-	-	-	-	40,3	9,9	13,6	8,6	-	-	-	-	0,8	0,3	0,8	0,3
м. Феодосія	4,2	1,4	3,9	1,4	18,3	4,5	7,3	4,6	24,4	12,2	22,3	9,1	21,6	8,4	17,4	7
м. Ялта	235,1	78,5	215,9	78,5	157,6	38,7	54,4	34,5	123,2	61,7	147,6	60,3	159,0	61,9	-76,1	-16,6
Сімферопольський район	18,6	6,2	17,1	6,2	97,3	23,9	34,8	22,1	-	-	-	-	-	-	-18,6	-6,2
Ленінський район	-	-	-	-	-	-	-	-	4,8	2,4	-	-	-	-	-	-
Інші	-	-	-	-	-	-	3,5	2,2	7,8	3,9	12,6	5,2	2,5	1,0	2,5	1
Всього	299,5	100,0	275,0	100,0	407,1	100,0	157,7	100,0	199,6	100,0	244,7	100,0	256,8	100,0	-42,7	-

Додаток АП

**Розміщення іноземних інвестицій у туристичні структури за рекреаційними районами
АР Крим, 2004-2010 рр.**

(млн. грн.)

Райони	2004 р.		2005 р.		2006 р.		2007 р.		2008 р.		2009 р.		2010 р.		Відхилення 2010 р. від 2004 р.	
	сума	пит. вага, %	сума	пит. вага, %	сума	пит. вага, %	сума	пит. вага, %	сума	пит. вага, %	сума	пит. вага, %	сума	пит. вага, %	сума	пит. вага, %
м. Алушта	8,3	33,2	63,6	33,2	74,2	28,3	74,0	27,5	78,1	18,4	78,8	15,2	99,1	17,4	90,8	-15,8
м. Сімферополь	5,5	21,9	42,0	21,9	8,9	3,4	9,4	3,5	14,0	3,3	14,5	2,8	17,1	3,0	11,6	-18,9
м. Судак	5,1	20,3	38,9	20,3	19,1	7,3	19,4	7,2	29,3	6,9	30,1	5,8	41,0	7,2	35,9	-13,1
м. Ялта	5,6	22,5	43,1	22,5	159,1	60,7	161,7	60,1	294,8	69,5	386,7	74,6	409,0	71,8	403,4	49,3
Білогірський район	0,5	2,1	4,0	2,1	0,8	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,5	-2,1
Інші	-	-	-	-	-	-	4,6	1,7	8,1	1,9	8,3	1,6	3,4	0,6	3,4	0,6
Всього	25,1	100,0	191,7	100,0	262,1	100,0	269,1	100,0	424,2	100,0	518,4	100,0	569,6	100,0	544,5	-

Додаток АР

Показники кількості автозаправних станцій підприємств-юридичних осіб в АР Крим, 2004-2010 рр.

(ОДИНИЦЬ)

Райони	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	Відхилення 2010 р. від 2004 р., од.	Темп росту, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
м. Сімферополь	53	63	70	66	69	72	74	21	139,6
м. Алушта	10	12	14	11	11	12	13	3	130,0
м. Армянськ	-	3	5	3	3	4	4	4	-
м. Джанкой	14	11	9	10	11	13	14	-	100,0
м. Євпаторія	6	12	19	20	20	20	20	14	333,3
м. Керч	11	13	13	14	14	15	15	4	136,4
м. Красноперекопськ	6	6	6	7	9	8	9	3	150,0
м. Саки	10	6	3	3	3	3	3	-7	30,0
м. Судак	-	2	3	3	4	4	4	4	-
м. Феодосія	10	12	15	19	23	22	22	12	220,0
м. Ялта	6	14	22	24	26	25	26	20	433,3
Бахчисарайський район	6	12	17	17	16	16	16	10	266,7
Білогірський район	5	9	13	17	18	13	14	9	280,0
Джанкойський район	-	9	14	16	18	19	20	20	-
Кіровський район	4	6	7	7	7	7	7	3	175,0
Красногвардійський район	9	12	16	14	14	13	13	4	144,4
Красноперекопський район	-	4	6	6	6	6	6	6	-
Ленінський район	8	9	11	12	6	10	11	3	137,5
Нижньогірський район	9	11	12	15	15	9	10	1	111,1
Первомайський район	2	2	2	2	2	2	2	-	100,0
Роздольненський район	4	5	6	5	5	6	6	2	150,0

Продовження Додатку АР

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сакський район	-	4	7	8	7	10	12	12	-
Сімферопольський район	28	30	32	28	31	35	36	8	128,6
Советський район	4	2	2	2	2	3	4	-	100,0
Чорноморський район	5	6	7	7	8	8	9	4	180,0
Автономна Республіка Крим	210	275	331	336	348	355	370	160	176,2

Додаток АС
Показники кількості пасажирських автобусів за районами АР Крим,
2004-2010 рр.

(одиниць)

Райони	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	Відхилення 2010 р. від 2004 рр., од.	Темп росту, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Автономна Республіка Крим	10115	9990	9538	10506	10431	8714	8832	-1283	87,3
м. Сімферополь	3140	3077	3082	3683	3617	2777	2890	-250	92,0
м. Алушта	451	451	451	431	383	289	292	-159	64,7
м. Армянськ	116	87	79	95	83	85	86	-30	74,1
м. Джанкой	-	-	-	-	-	-	-	-	-
м. Євпаторія	583	574	659	637	747	592	594	11	101,9
м. Керч	550	566	532	596	519	595	601	51	109,3
м. Красноперекопськ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
м. Саки	-	-	-	-	-	-	-	-	-
м. Сулак	283	216	192	193	226	252	263	-20	92,9
м. Феодосія	497	471	492	468	506	388	386	-111	77,7

Продовження Додатку АС

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
м. Ялта	1280	1272	989	1174	1236	930	927	-353	72,4
Бахчисарайський район	518	521	523	510	457	445	443	-75	85,5
Білогірський район	240	174	297	342	334	215	210	-30	87,5
Джанкойський район	326	357	244	246	246	214	213	-113	65,3
Кіровський район	181	184	88	75	78	96	95	-86	52,5
Красногвардійський район	287	282	195	274	274	238	235	-52	81,9
Красноперекіпський район	164	162	116	134	110	106	104	-60	63,4
Ленінський район	262	286	189	182	108	163	159	-103	60,7
Нижньогірський район	85	102	99	164	71	79	76	-9	89,4
Первомайський район	72	81	53	46	71	77	74	2	102,8
Роздольненський район	75	85	84	86	87	65	64	-11	85,3
Сакський район	324	394	439	493	481	463	466	142	143,8
Сімферопольський район	532	533	558	555	592	488	476	-56	89,5
Советський район	76	61	80	69	63	57	55	-21	72,4
Чорноморський район	73	84	97	53	142	100	123	50	168,5

Додаток АТ

**Інтегральний показник розвитку транспортної інфраструктури АР Крим
станом на 01.01.2011 р.**

Райони	Довжина автомобільних доріг з твердим покриттям, км	Кількість автозаправних станцій од.	Кількість автобусів, од.	Сумарний показник	Ранг
м. Сімферополь	70,5	74	2890	224,1	1
м. Алушта	21,6	13	292	35,0	17
м. Армянськ	2,4	4	86	9,2	25
м. Джанкой	5,8	14	-	20,9	21
м. Євпаторія	7,7	20	594	50,2	11
м. Керч	26,9	15	601	50,3	10
м. Красноперекіпськ	42,7	9	-	26,7	19
м. Саки	137,8	3	-	51,1	9
м. Судак	8,8	4	263	17,5	23
м. Феодосія	58,8	22	386	63,2	6
м. Ялта	25,3	26	927	75,8	4
Бахчисарайський район	56,1	16	443	56,1	8
Білогірський район	52,1	14	210	44,0	13
Джанкойський район	116,4	20	213	74,1	5
Кіровський район	25,4	7	95	21,4	20
Красногвардійський район	295,9	13	235	126,7	2
Ленінський район	31,1	11	159	31,0	18
Нижньогірський район	75,9	10	76	42,1	14
Первомайський район	95,9	2	74	38,0	15
Роздольненський район	134,6	6	64	56,3	7
Сакський район	34,7	12	466	44,2	12
Сімферопольський район	177,8	36	476	125,8	3
Советський район	35,4	4	55	19,4	22
Чорноморський район	55	9	123	35,2	16

Додаток АУ

Забезпеченість населення житлом за районами АР Крим, 2004-2010 рр.

(у середньому на одну особу м² загальної площі)

Райони	2004 р.			2005 р.			2006 р.			2007 р.			2008 р.			2009 р.			2010 р.			Відхилення 2010 р. від 2004 р.			Темп росту, %		
	усього			у міських поселеннях			усього			у міських поселеннях			усього			у міських поселеннях			усього			у міських поселеннях			усього		
	у міських поселеннях	у сільських місцевості	у сільській місцевості	у міських поселеннях	у сільських місцевості	у сільській місцевості	у міських поселеннях	у сільських місцевості	у сільській місцевості	у міських поселеннях	у сільських місцевості	у сільській місцевості	у міських поселеннях	у сільських місцевості	у сільській місцевості	у міських поселеннях	у сільських місцевості	у сільській місцевості	у міських поселеннях	у сільських місцевості	у сільській місцевості	у міських поселеннях	у сільських місцевості	у сільській місцевості	у міських поселеннях	у сільських місцевості	у сільській місцевості
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
АР Крим	18,7	20,2	16,3	19,0	20,5	16,5	19,4	21,0	16,7	19,8	21,4	17,1	20,0	21,6	17,3	19,7	21,1	17,4	20,3	21,3	17,5	1,6	1,1	1,2	108,6	105,4	107,4
Міста																											
Сімферополь	20,3	20,3	-	20,7	20,7	-	21,5	21,5	-	22,7	22,7	-	23,1	23,1	-	22,0	22,0	-	21,0	21,0	-	0,7	0,7	-	103,4	103,4	-
Алушта	20,0	22,9	13,7	20,1	23,2	17,7	19,9	22,9	13,6	21,1	24,5	14,0	21,6	25,1	14,8	20,8	23,8	14,8	21,2	23,1	14,8	1,2	0,2	1,1	106,0	100,9	108,0
Армянськ	23,7	24,5	16,7	23,8	24,4	18,3	23,9	24,5	17,7	24,1	24,8	17,7	23,7	24,3	17,9	24,0	24,6	17,7	23,8	24,5	17,7	0,1	-	1	100,4	100,0	106,0
Джанкой	19,3	19,3	-	19,9	19,9	-	20,3	20,3	-	20,8	20,8	-	21,1	21,1	-	21,4	21,4	-	21,5	21,5	-	2,2	2,2	-	111,4	111,4	-
Святогорія	19,7	19,7	-	19,8	19,8	-	19,9	19,9	-	19,6	19,6	-	19,5	19,5	-	18,8	18,8	-	18,1	18,1	-	-1,6	-1,6	-	91,9	91,9	-
Керч	19,5	19,5	-	19,7	19,7	-	19,9	19,9	-	20,1	20,1	-	20,2	20,2	-	20,3	20,3	-	20,4	20,4	-	0,9	0,9	-	104,6	104,6	-
Красноперекопськ	18,9	18,9	-	19,1	19,1	-	19,2	19,2	-	19,4	19,4	-	19,5	19,5	-	20,0	20,0	-	19,9	19,9	-	1	1	-	105,3	105,3	-
Саки	19,6	19,6	-	20,3	20,3	-	20,9	20,9	-	21,3	21,3	-	22,0	22,0	-	20,8	20,8	-	21,3	21,3	-	1,7	1,7	-	108,7	108,7	-
Судак	16,9	18,0	15,7	17,1	18,4	15,6	17,5	19,2	15,7	18,1	20,5	15,3	18,0	20,6	14,9	17,4	19,7	14,7	17,1	19,3	14,5	0,2	1,3	-1,2	101,2	107,2	92,4
Феодосія	21,6	21,9	18,6	21,8	22,1	18,6	21,7	22,0	18,7	22,2	22,5	19,1	22,6	23,0	19,3	22,7	23,0	19,5	22,3	23,0	19,3	0,7	1,1	0,7	103,2	105,0	103,8
Ялта	20,2	20,3	8,3	20,7	20,8	14,3	20,9	21,0	14,5	20,3	20,4	14,1	19,8	19,9	16,8	19,0	19,0	19,2	19,3	19,0	19,3	-0,9	-1,3	11	95,5	93,6	232,5
Райони																											
Бахчисарайський	19,1	21,9	17,5	19,2	22,1	17,7	19,5	22,0	18,1	20,1	22,9	18,6	20,2	22,9	18,8	20,4	23,0	18,9	20,6	23,2	20,0	1,5	1,3	2,5	107,9	103,9	114,3
Білогірський	15,7	14,6	16,3	15,8	14,7	16,5	15,9	14,7	16,7	16,1	14,9	16,8	16,2	15,2	16,9	16,2	14,9	17,0	16,2	14,7	17,0	0,5	0,1	0,7	103,2	100,7	104,3
Джанкойський	16,9	19,1	16,7	17,1	19,4	16,9	17,4	19,6	17,3	17,7	19,6	17,5	17,8	19,7	17,6	18,1	19,7	17,9	18,3	19,7	18,1	1,4	0,6	1,4	108,3	103,1	108,4

Білогірський	15,7	14,6	16,3	15,8	14,7	16,5	15,9	14,7	16,7	16,1	14,9	16,8	16,2	15,2	16,9	16,2	14,9	17,0	16,2	14,7	17,0	0,5	0,1	0,7	103,2	100,7	104,3	
Кіровоградський	16,4	19,8	14,9	16,6	20,1	15,1	16,8	20,5	15,2	17,1	20,8	15,5	17,3	20,9	15,8	17,4	20,9	15,9	17,5	20,9	16,0	1,1	1,1	1,1	106,7	105,6	107,4	
Красногвардійський	17,6	18,6	17,3	17,7	18,7	17,4	17,8	18,6	17,6	17,9	18,7	17,7	18,0	18,6	17,8		18,0	18,7	17,8	18,0	18,7	17,8	0,4	0,1	0,5	102,3	100,5	102,9
Краснопереконський	16,3	-	16,3	16,5	-	16,5	16,6	-	16,6	16,8	-	16,8	17,3	-	17,3	17,4	-	17,4	17,5	-	17,5	1,2	-	1,2	107,4	-	107,4	
Ленінський	22,6	34,8	15,9	22,8	35,0	16,0	23,3	35,9	16,2	23,5	36,2	16,4	23,7	36,3	16,6	23,8	36,4	16,8	23,9	36,5	16,7	1,3	1,7	0,8	105,8	104,9	105,0	
Нижньогірський	16,8	20,4	16,1	17,2	20,7	16,4	17,6	21,1	16,8	17,7	21,3	16,9	18,1	21,3	17,3	18,3	21,7	17,5	18,4	21,5	17,6	1,6	1,1	1,5	109,5	105,4	109,3	
Первомайський	15,2	13,9	15,6	15,3	14,1	15,7	15,7	14,6	16,0	15,9	15,0	16,2	15,9	14,8	16,3	16,1	15,0	16,5	16,0	14,9	16,4	0,8	1	0,8	105,3	107,2	105,1	
Роздольненський	15,8	19,4	14,2	16,2	19,8	14,7	16,5	19,7	15,0	16,8	19,7	15,6	17,1	20,0	15,9	17,3	20,0	16,1	17,2	20,0	16,8	1,4	0,6	2,6	108,9	103,1	118,3	
Сакський	17,6	8,4	18,4	17,9	7,6	18,8	18,2	9,0	19,0	18,6	9,7	19,3	19,1	8,9	20,0	19,1	9,7	19,9	19,1	9,8	20,0	1,5	1,4	1,6	108,5	116,7	108,7	
Сімферопольський	14,6	13,1	14,9	14,9	14,0	15,0	15,5	18,6	14,9	16,7	17,6	16,6	16,6	18,3	16,3	16,5	18,2	16,2	16,4	18,1	16,1	1,8	5	1,2	112,3	138,2	108,1	
Совєтський	15,4	14,9	15,6	15,8	15,5	16,0	15,8	15,9	16,1	15,9	16,1	16,1	16,1	16,2	16,5	16,2	16,3	16,6	16,3	16,6	16,3	0,9	1,7	0,7	105,8	111,4	104,5	
Чорноморський	20,5	25,6	17,9	20,9	26,2	18,2	21,3	26,9	18,5	21,8	27,7	18,8	22,2	28,0	19,1	22,2	27,8	19,3	22,3	27,9	19,4	1,8	2,3	1,5	108,8	109,0	108,4	

Продолжения табл. АУ. 1

Додаток АФ
Інтегральний показник розвитку соціальної інфраструктури в АР Крим станом на 01.01.
2011 р.

Райони	Житловий фонд, тис. м ²	Забезпеченість у житловому секторі, м ² на одну особу	Кількість лікарняних ліжок	Кількість підприємств ресторанного господарства, од.	Кількість підприємств торгівлі, од.	Кількість демонстраторів	Кількість акапарків, од.	Кількість акваріумів, од.	Кількість в. од. дельфінаріумів	Кількість театрів, од.	Кількість музеїв, од.	Сумарний показник	Ранг
м. Сімферополь	7941,5	21,0	1640	495	699	5	-	-	-	5	3	654,0	2
м. Алушта	1076,9	21,2	330	104	39	7	1	2	1	-	1	438,2	4
м. Армянськ	633,3	23,8	200	6	30	1	-	-	-	-	-	128,5	14
м. Джанкой	801,7	21,5	-	20	144	-	-	-	-	-	-	124,7	16
м. Євпаторія	2292,0	18,1	860	163	168	5	-	-	1	1	1	316,8	5
м. Керч	3067,8	20,4	925	61	191	1	-	-	-	-	1	239,9	8
м. Красноперекіпський	613,2	19,9	-	17	70	1	-	-	-	-	-	107,7	22
м. Саки	502,2	21,3	-	14	72	-	-	-	-	-	1	125,2	15
м. Судак	548,7	17,1	150	77	101	6	1	-	-	-	1	253,6	6
м. Феодосія	2449,0	22,3	715	110	218	3	1	1	1	-	4	497,5	3
м. Ялта	2698,7	19,3	1085	183	332	31	1	1	2	-	6	715,4	1
Бахчисарайський район	1870,8	20,6	490	27	117	19	-	-	-	-	1	239,8	9
Білогірський район	1081,0	16,2	295	12	75	1	-	-	-	-	-	115,8	20
Джанкойський район	1371,2	18,3	525	13	59	1	-	-	-	-	-	140,	13

[illegible]

Додаток АХ

Інтегральний показний інженерної інфраструктури в АР Крим станом на 01.01. 2011 р.
(у відсотках)

Райони	Забезпеченість житлового фонду:						Сумарний показник	Ранг
	водопроводу м	каналізацією	опаленням	ваннами	газом	гарячим водопостачанням		
м. Сімферополь	93,5	93,4	85,5	82,3	94,5	82,0	553,1	5
м. Алушта	90,9	81,8	73,0	74,5	94,2	75,0	509,1	7
м. Армянськ	97,5	96,0	92,6	95,5	95,4	88,6	589,5	2
м. Джанкой	69,8	69,9	67,5	65,6	96,7	65,6	452,8	10
м. Євпаторія	99,9	99,7	90,2	94,3	97,5	88,1	593,3	1
м. Керч	85,6	85,1	80,6	77,8	95,4	71,6	516,1	6
м. Красноперекопськ	86,7	86,7	96,0	85,7	98,5	85,6	562,5	4
м. Сакі	99,1	99,1	93,6	89,4	96,0	85,6	586,1	3
м. Судак	73,1	58,0	52,8	54,3	91,9	47,5	391,3	15
м. Феодосія	84,6	82,5	69,7	73,6	92,1	66,9	487,8	8
м. Ялта	93,0	92,5	76,3	75,0	59,2	72,5	487,7	9
Бахчисарайський район	79,0	74,5	71,0	56,1	94,3	46,1	436,0	11
Білогірський район	46,4	46,1	28,5	38,8	96,9	34,5	300,9	21
Джанкойський район	42,0	37,9	30,2	31,1	94,1	28,8	272,7	23
Кіровський район	39,7	33,8	34,3	29,5	87,9	15,6	247,8	24
Красногвардійський район	69,0	43,8	44,1	41,0	98,2	34,5	341,5	17
Красноперекопський район	66,7	36,3	48,1	28,6	93,1	17,9	299,0	22
Ленінський район	56,7	55,2	50,1	52,1	66,3	38,7	331,1	18
Нижньогірський район	62,9	43,4	28,4	36,2	98,2	31,8	310,1	20
Первомайський район	38,2	31,7	20,2	28,8	98,7	23,0	247,7	25
Роздолинський район	54,3	50,5	56,9	43,7	97,0	36,6	351,1	16
Сакський район	73,4	73,1	65,0	55,2	96,3	49,9	427,9	12
Сімферопольський район	74,5	70,2	59,2	58,5	97,9	51,5	426,8	13

Советский район	46,9	47,0	38,9	40,8	94,9	41,2	321,0	19
Черноморский район	61,4	61,2	62,6	53,9	98,5	51,4	404,0	14

Додаток АЦ
Показники рівня обладнання житлового фонду за районами
АР Крим, 2004-2010 рр.

Райони	2004 р.						2005 р.					
	Питома вага обладнаної площі у житловому фонді, %:						Питома вага обладнаної площі у житловому фонді, %:					
	водопроводом	каналізацією	опаленням	ваннами	газом	гарячим водопостачанням	водопроводом	каналізацією	опаленням	ваннами	газом	гарячим водопостачанням
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
АР Крим	76,9	73,0	64,3	62,9	91,7	59,3	77,3	73,5	65,9	63,8	91,5	60,1
м. Сімферополь	94,0	93,8	85,8	81,6	94,6	81,3	94,2	94,2	86,5	83,9	93,3	81,8
м. Алушта	94,3	84,9	76,6	74,2	96,5	74,1	94,3	84,9	78,5	74,0	96,9	74,0
м. Армянськ	90,6	90,6	90,9	90,2	92,9	87,6	87,7	87,7	89,1	87,2	93,1	84,1
м. Джанкой	69,3	69,2	66,3	65,2	95,1	64,7	69,8	69,7	66,5	65,0	96,5	64,9
м. Євпаторія	97,4	97,2	88,3	89,2	96,7	86,2	99,2	97,4	88,4	89,7	96,6	86,3
м. Керч	84,9	84,4	80,2	78,3	94,8	73,2	85,0	84,5	80,3	78,3	94,9	73,4
м. Красноперекопськ	86,5	86,5	96,7	85,0	98,6	85,4	86,6	86,6	96,7	85,0	97,6	85,5
м. Саки	99,6	99,6	94,3	90,6	97,6	86,7	99,3	99,2	94,4	89,5	97,3	85,5
м. Судак	75,6	53,2	48,7	48,7	86,0	44,5	72,3	54,6	48,9	49,8	86,3	44,6
м. Феодосія	83,6	81,6	71,8	69,7	91,2	66,6	83,5	81,6	72,0	69,5	91,6	67,6
м. Ялта	94,9	94,7	77,7	73,0	66,8	70,2	94,9	84,7	78,8	74,9	66,4	70,9
Бахчисарайський район	75,5	67,5	48,6	52,2	91,9	48,2	75,6	69,3	59,5	51,8	92,3	45,2
Білогірський район	45,8	45,8	27,3	37,5	93,3	37,0	45,9	45,9	28,0	37,6	95,2	33,8
Джанкойський район	38,5	35,6	19,9	27,6	96,4	27,6	39,6	36,0	25,9	28,0	93,9	27,9
Кіровський район	35,0	29,5	19,8	24,0	88,3	15,1	36,3	33,6	29,4	28,9	87,7	14,8
Красногвардійський район	67,4	41,9	41,5	19,3	98,4	33,3	67,9	42,5	44,2	39,8	97,9	33,4
Красноперекопський район	31,6	31,5	44,2	28,0	98,5	27,9	38,3	31,1	42,1	27,6	98,1	27,5
Ленінський район	53,1	52,9	49,7	49,5	65,5	17,7	55,2	54,3	50,0	51,0	65,4	38,6
Нижньогірський район	59,4	35,1	23,3	33,6	97,4	32,7	58,3	34,7	23,1	33,2	97,4	29,1
Первомайський район	37,0	26,2	18,1	23,7	99,0	19,9	37,6	26,5	18,1	24,1	99,2	20,2
Роздольненський район	62,2	49,4	39,5	39,7	96,8	32,7	58,5	50,2	43,4	41,2	97,8	34,8
Сакський район	71,1	70,8	60,6	46,2	96,0	44,1	70,9	70,9	60,5	46,4	96,8	43,8
Сімферопольський район	69,4	63,5	53,1	50,0	96,8	48,3	70,3	64,4	53,8	50,9	96,8	48,5
Совєтський район	44,4	42,3	23,4	40,1	95,7	40,2	44,0	42,1	25,8	40,0	95,5	40,2
Чорноморський район	58,1	57,7	55,6	50,5	96,7	48,8	59,2	58,8	57,7	52,4	98,1	50,7

Продовження Додатку АЦ

Райони	2006 р.						2007 р.					
	Питома вага обладнаної площі у житловому фонді, %:						Питома вага обладнаної площі у житловому фонді, %:					
	водопроводом	каналізацією	опаленням	ваннами	газом	гарячим водопостачанням	водопроводом	каналізацією	опаленням	ваннами	газом	гарячим водопостачанням
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
АР Крим	78,0	74,2	66,3	64,5	92,2	60,5	78,2	74,5	66,6	65,3	91,9	60,8
м. Сімферополь	94,5	94,5	87,2	83,0	96,2	83,8	94,4	94,2	87,1	83,3	95,5	82,1
м. Алушта	94,3	84,7	77,2	77,0	96,8	77,4	90,7	81,6	73,9	74,3	93,6	74,3
м. Армянськ	89,7	87,3	88,7	86,8	92,7	83,7	89,8	87,4	88,2	86,9	92,6	83,2
м. Джанкой	69,8	69,7	66,4	65,1	96,6	64,7	69,8	69,7	67,0	65,8	96,8	65,4
м. Євпаторія	99,7	98,2	89,6	91,6	96,9	86,0	99,8	98,9	89,4	92,5	96,6	87,9
м. Керч	85,2	84,4	80,3	77,8	95,0	73,2	84,7	84,1	80,5	78,3	94,5	74,1
м. Красноперекоськ	86,6	86,6	96,5	85,2	97,7	85,6	86,6	86,6	96,5	85,6	97,6	85,6
м. Саки	98,5	98,5	92,9	90,1	97,7	85,3	98,6	98,5	91,9	90,2	97,6	85,9
м. Судак	80,7	55,6	50,0	51,3	90,4	44,0	81,5	57,7	52,0	53,9	91,3	46,8
м. Феодосія	83,9	81,9	69,6	69,9	91,9	65,8	84,0	81,5	69,5	69,7	91,7	66,2
м. Ялта	94,8	94,6	79,2	75,7	66,6	71,5	94,3	94,1	77,2	77,2	64,0	72,4
Бахчисарайський район	76,3	71,3	59,9	54,6	93,9	43,7	77,7	72,5	61,6	55,6	94,8	45,6
Білогірський район	46,4	46,2	27,6	37,7	95,9	33,8	45,5	45,3	27,9	38,1	94,9	34,2
Джанкойський район	42,1	38,7	27,4	29,1	92,8	28,2	40,5	37,5	28,4	30,1	91,9	26,9
Кіровський район	36,5	33,8	34,0	29,1	87,7	15,2	36,9	34,0	33,6	28,9	87,7	15,5
Красногвардійський район	69,5	41,9	43,0	39,4	98,3	31,7	69,4	43,3	43,6	40,8	98,1	33,6
Красноперекоський район	39,0	31,8	43,3	27,8	98,2	25,2	44,4	32,9	44,6	28,0	98,2	25,1
Ленінський район	55,5	54,5	49,1	51,1	65,6	38,0	55,7	54,1	49,1	50,9	65,7	37,8
Нижньогірський район	61,0	42,2	22,9	35,5	96,9	31,2	60,9	42,6	22,9	35,8	97,6	31,7
Первомайський район	38,2	27,6	18,5	24,8	99,0	20,7	37,1	29,9	19,5	26,8	98,7	21,4
Роздольненський район	56,0	49,7	46,3	42,3	97,5	34,7	55,6	49,7	47,0	42,9	97,0	36,4
Сакський район	71,8	71,6	61,3	49,5	95,4	45,6	73,2	73,0	62,5	51,7	96,2	46,4
Сімферопольський район	71,5	65,8	53,8	52,7	97,4	48,3	73,7	68,4	56,5	57,2	97,6	49,1
Совєтський район	43,7	42,0	25,6	40,3	96,0	40,5	45,9	40,7	29,6	38,2	95,0	38,4
Чорноморський район	61,2	60,9	61,4	53,1	98,3	50,7	61,7	61,6	62,1	54,2	98,7	51,5

Продовження Додатку АЦ

Райони	2008 р.						2009 р.					
	Питома вага обладнаної площі у житловому фонді, %:						Питома вага обладнаної площі у житловому фонді, %:					
	водопроводом	каналізацією	опаленням	ваннами	газом	гарячим водопостачанням	водопроводом	каналізацією	опаленням	ваннами	газом	гарячим водопостачанням
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
АР Крим	78,9	75,3	67,9	66,0	92,1	61,5	78,2	74,6	67,2	65,4	91,5	60,4
м. Сімферополь	94,5	94,4	87,1	83,5	95,5	82,6	93,0	92,8	84,5	81,9	94,2	81,9
м. Алушта	91,0	82,1	73,3	75,0	93,2	75,0	90,7	81,4	72,4	74,4	94,3	74,3
м. Армянськ	97,1	93,5	92,6	92,5	95,9	88,7	97,4	96,1	92,6	95,1	95,3	88,5
м. Джанкой	69,8	69,7	67,0	65,7	96,5	65,0	69,9	69,8	67,4	66,2	96,7	65,5
м. Євпаторія	99,9	99,3	89,5	93,0	97,6	88,3	99,8	99,6	90,1	94,2	97,4	87,8
м. Керч	86,1	85,3	80,3	77,9	95,3	72,8	85,3	84,9	80,5	77,6	94,7	67,9
м. Красноперекіпський	86,1	86,1	96,0	85,1	98,0	85,1	86,6	86,6	96,0	85,6	98,4	85,5
м. Саки	98,6	98,6	93,3	90,1	97,3	85,8	99,0	99,0	93,4	89,2	95,6	85,4
м. Судак	73,4	58,3	52,6	54,4	91,9	47,4	73,0	57,9	52,7	54,0	91,8	47,3
м. Феодосія	84,4	82,3	69,6	70,9	92,1	67,0	84,5	82,6	69,7	73,1	92,1	66,7
м. Ялта	94,0	93,8	77,9	76,9	62,5	73,8	92,5	92,2	75,4	74,0	58,3	72,0
Бахчисарайський район	78,7	74,1	69,0	55,9	94,9	46,0	79,2	74,6	71,0	56,0	94,2	46,2
Білогірський район	46,3	46,1	28,8	38,9	96,9	34,9	46,2	46,0	28,4	38,7	96,9	34,2
Джанкойський район	41,1	37,1	29,1	31,3	94,2	28,8	41,9	38,2	30,9	31,0	93,4	28,7
Кіровський район	36,8	33,9	33,9	29,2	87,8	15,5	36,9	34,0	34,2	29,4	88,0	15,7
Красногвардійський район	68,8	43,7	43,8	41,0	98,1	34,3	69,1	43,9	44,2	41,2	98,0	34,4
Красноперекіпський район	66,3	36,0	50,9	28,5	93,2	18,0	66,8	36,4	47,9	28,8	92,7	17,7
Ленінський район	56,6	55,1	49,8	51,7	65,7	38,4	56,6	55,3	50,2	52,2	66,2	38,6
Нижньогірський район	61,9	43,3	27,3	36,0	98,1	31,7	63,2	43,5	28,6	36,1	98,3	31,6
Первомайський район	38,2	31,7	20,2	28,6	98,8	23,0	38,1	31,8	20,3	28,7	98,7	23,0
Роздольненський район	54,7	50,5	55,9	43,6	96,5	36,3	54,1	50,5	57,1	43,8	97,1	36,5
Сакський район	73,5	73,2	64,3	54,9	96,2	49,2	73,3	73,0	64,9	55,1	96,4	50,1
Сімферопольський район	74,5	70,5	58,9	58,9	97,9	51,9	74,5	70,0	59,3	58,4	97,8	50,9
Совєтський район	46,7	46,4	38,3	40,7	95,0	41,0	47,1	46,9	38,7	40,9	94,6	41,1
Чорноморський район	61,2	61,2	62,6	54,0	98,6	51,6	61,3	61,2	62,6	53,8	98,4	51,2

Продовження Додатку АЦ

Райони	2010 р.						Відхилення 2010 р. від 2004 р.					
	Питома вага обладнаної площі у житловому фонді, %:						Питома вага обладнаної площі у житловому фонді, %:					
	водопроводом	каналізацією	опаленням	ваннами	газом	гарячим водопостачанням	водопроводом	каналізацією	опаленням	ваннами	газом	гарячим водопостачанням
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
АР Крим	78,3	75,1	67,4	65,9	91,3	60,6	1,4	2,1	3,1	3,0	-0,4	1,3
м. Сімферополь	93,5	93,4	85,5	82,3	94,5	82,0	-0,5	-0,4	-0,3	0,7	-0,1	0,7
м. Алушта	90,9	81,8	73,0	74,5	94,2	75,0	-3,4	-3,1	-3,6	0,3	-2,3	0,9
м. Армянськ	97,5	96,0	92,6	95,5	95,4	88,6	6,9	5,4	1,7	5,3	2,5	1,0
м. Джанкой	69,8	69,9	67,5	65,6	96,7	65,6	0,5	0,7	1,2	0,4	1,6	0,9
м. Євпаторія	99,9	99,7	90,2	94,3	97,5	88,1	2,5	2,5	1,9	5,1	0,8	1,9
м. Керч	85,6	85,1	80,6	77,8	95,4	71,6	0,7	0,7	0,4	-0,5	0,6	-1,6
м. Красноперекопськ	86,7	86,7	96,0	85,7	98,5	85,6	0,2	0,2	-0,7	0,7	-0,1	0,2
м. Саки	99,1	99,1	93,6	89,4	96,0	85,6	-0,5	-0,5	-0,7	-1,2	-1,6	-1,1
м. Судак	73,1	58,0	52,8	54,3	91,9	47,5	-2,5	4,8	4,1	5,6	5,9	3,0
м. Феодосія	84,6	82,5	69,7	73,6	92,1	66,9	1,0	0,9	-2,1	3,9	0,9	0,3
м. Ялта	93,0	92,5	76,3	75,0	59,2	72,5	-1,9	-2,2	-1,4	2,0	-7,6	2,3
Бахчисарайський район	79,0	74,5	71,0	56,1	94,3	46,1	3,5	7	22,4	3,9	2,4	-2,1
Білогірський район	46,4	46,1	28,5	38,8	96,9	34,5	0,6	0,3	1,2	1,3	3,6	-2,5
Джанкойський район	42,0	37,9	30,2	31,1	94,1	28,8	3,5	2,3	10,3	3,5	-2,3	1,2
Кіровський район	39,7	33,8	34,3	29,5	87,9	15,6	4,7	4,3	14,5	5,5	-0,4	0,5
Красногвардійський район	69,0	43,8	44,1	41,0	98,2	34,5	1,6	1,9	2,6	21,7	-0,2	1,2
Красноперекопський район	66,7	36,3	48,1	28,6	93,1	17,9	35,1	4,8	3,9	0,6	-5,4	-10
Ленінський район	56,7	55,2	50,1	52,1	66,3	38,7	3,6	2,3	0,4	2,6	0,8	21,0
Нижньогірський район	62,9	43,4	28,4	36,2	98,2	31,8	3,5	8,3	5,1	2,6	0,8	-0,9
Первомайський район	38,2	31,7	20,2	28,8	98,7	23,0	1,2	5,5	2,1	5,1	-0,3	3,1
Роздольненський район	54,3	50,5	56,9	43,7	97,0	36,6	-7,9	1,1	17,4	4,0	0,2	3,9
Сакський район	73,4	73,1	65,0	55,2	96,3	49,9	2,3	2,3	4,4	9,0	0,3	5,8
Сімферопольський район	74,5	70,2	59,2	58,5	97,9	51,5	5,1	6,7	6,1	8,5	1,1	3,2
Советський район	46,9	47,0	38,9	40,8	94,9	41,2	2,5	4,7	15,5	0,7	-0,8	1,0
Чорноморський район	61,4	61,2	62,6	53,9	98,5	51,4	3,3	3,5	7,0	3,4	1,8	2,6

Додаток АШ

Інтегральний показник розвитку інституціональної інфраструктури в АР Крим станом на 01.01.2011 р.

Райони	Відділення міліції	Кількість банкоматів	Сумарний показник	Ранг
м. Сімферополь	6	361	200,0	1
м. Алушта	1	50	30,52	7
м. Джанкой	1	2	17,22	12
м. Євпаторія	1	118	49,35	4
м. Керч	4	83	89,66	3
м. Саки	1	28	24,42	8
м. Судак	1	24	23,31	9
м. Феодосія	1	77	38,0	5
м. Ялта	5	159	127,38	2
Бахчисарайський район	1	24	23,31	9
Білогірський район	1	-	16,67	13
Джанкойський район	-	1	0,28	15
Кіровський район	1	-	16,67	13
Красногвардійський район	1	2	17,22	12
Ленінський район	1	-	16,67	13
Нижньогірський район	1	-	16,67	13
Первомайський район	1	-	16,67	13
Роздольненський район	1	6	18,33	11
Сакський район	-	2	0,55	14
Сімферопольський район	2	7	35,27	6
Совєтський район	1	6	18,33	11
Чорноморський район	1	8	18,88	10

Додаток АЩ

Вихідні показники кількості наданих днів рекреантам та суми витрат на надання рекреаційних послуг за рекреаційними підприємствами

Періоди	Пансіонат “Пальміра Палас”		Готель “Ореанда”		Готель “Мигдальний гай”		Пансіонат “Кримські зорі”		Пансіонат ім. Терлецького		Пансіонат “Сонячний”	
	Кількість днів, тис.	сума витрат, тис. грн.	Кількість днів, тис.	сума витрат, тис. грн.	Кількість днів, тис.	сума витрат, тис. грн.	Кількість днів, тис.	сума витрат, тис. грн.	Кількість днів, тис.	сума витрат, тис. грн.	Кількість днів, тис.	сума витрат, тис. грн.
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
III кв. 2003 р.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV кв. 2003 р.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I кв. 2004 р.	-	-	-	-	-	-	1273	310,2	-	-	-	-
II кв. 2004 р.	-	-	-	-	197	1247,6	4195	658,9	-	-	-	-
III кв. 2004 р.	-	-	-	-	4357	2282,1	14544	1941,3	-	-	-	-
IV кв. 2004 р.	-	-	-	-	279	4553,1	1863	491,6	-	-	-	-
I кв. 2005 р.	-	-	5545	7304,4	435	2807,7	3322	647,2	98	314,5	-	-
II кв. 2005 р.	-	-	10614	11332,8	3311	3899,4	7143	1221,5	700	3559,5	-	-
III кв. 2005 р.	5673	4486,2	13198	11616,7	9536	5592,6	9826	1772,4	1360	10224,2	-	-
IV кв. 2005 р.	1384	2844,3	5561	8942,3	71	3142,3	4201	1118,4	189	1663,7	-	-
I кв. 2006 р.	3200	4830,0	4960	5910,0	390	2160,6	1023	364,8	65	520,0	-	-
II кв. 2006 р.	4456	2292,3	8750	6788,6	2347	4993,0	4269	796,3	562	3798,8	9408	1658,9
III кв. 2006 р.	15635	5795,1	12572	8376,1	10304	5497,3	12693	1313,4	1852	8621,1	18753	5368,4
IV кв. 2006 р.	4278	6866,6	4974	7820,1	647	3034,6	2099	588,2	138	1214,3	4139	869,4
I кв. 2007 р.	5325	5032,8	5643	7698,9	515	2965,1	7009	819,6	76	612,3	-	-
II кв. 2007 р.	10418	6921,9	10307	8194,4	4197	4613,8	10029	1506,4	960	4949,6	5379	2001,0
III кв. 2007 р.	20563	14542,7	14492	10829,8	13922	5876,1	22556	2465,0	1987	10441,2	23861	5847,8
IV кв. 2007 р.	4842	6431,4	6670	7674,7	1754	3615,8	10618	1023,3	114	916,9	3998	1940,3

Продовження Додатку АЩ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I кв. 2008 р.	6467	5812,2	7602	7027,5	1224	3527,7	5623	1100,0	48	450,7	-	-
II кв. 2008 р.	11805	12823,6	12962	11202,9	5168	4731,6	8933	1484,9	1138	5487,4	11080	3377,9
III кв. 2008 р.	23539	15145,2	14818	13431,6	16042	7324,0	28154	2775,4	2299	12199,1	24826	6185,0
IV кв. 2008 р.	5169	7314,0	7624	9405,0	1920	3477,4	8290	1990,6	45	438,8	1416	2396,1
I кв. 2009 р.	4708	5960,0	7670	8001,0	301	2840,4	2640	836,3	15	149,0	-	-
II кв. 2009 р.	10535	10544,0	10653	10388,0	4076	4228,3	6810	1679,7	1325	5391,0	4775	2626,0
III кв. 2009 р.	21530	19139,0	13764	13455,0	13638	7566,3	10080	1758,0	2670	10185,0	20573	8679,0
IV кв. 2009 р.	6505	9103,0	7126	7973,0	591	3889,4	4869	1241,0	177	1459,0	36	22,0
I кв. 2010 р.	3682	5810,0	6920	8427,0	562	4363,6	3297	955,0	33	3769,0	-	-
II кв. 2010 р.	12937	9005,0	12462	12760,0	4612	5810,0	3333	1697,0	1329	11038,0	8940	4760,0
III кв. 2010 р.	29806	22416,0	15293	15096,0	15091	8294,7	9663	1311,0	3029	17429,0	20721	8549,0
IV кв. 2010 р.	8598	14661,0	8715	9992,0	891	4212,7	2929	877,0	214	11296,0	2319	2704,0

Додаток АЮ

Вихідні показники кількості наданих днів рекреантам та суми доходів від надання рекреаційних послуг за рекреаційними підприємствами

Періоди	Пансіонат “Пальміра Палас”		Готель “Ореанда”		Готель “Мигдальний гай”		Пансіонат “Кримські зорі”		Пансіонат ім. Терлецького		Пансіонат “Сонячний”	
	Кількість днів, дн.	сума доходів, тис. грн.	кількість днів, дн.	сума доходів, тис. грн.	Кількість днів, дн.	сума доходів, тис. грн.	Кількість днів, дн.	сума доходів, тис. грн.	Кількість днів, дн.	сума доходів, тис. грн.	Кількість днів, дн.	сума доходів, тис. грн.
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
III кв. 2003 р.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV кв. 2003 р.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I кв. 2004 р.	-	-	-	-	-	-	1273	336,0	-	-	-	-
II кв. 2004 р.	-	-	-	-	197	843,1	4195	1062,0	-	-	-	-
III кв. 2004 р.	-	-	-	-	4357	5852,8	14544	3060,0	-	-	-	-
IV кв. 2004 р.	-	-	-	-	279	261,8	1863	415,1	-	-	-	-
I кв. 2005 р.	-	-	5545	4154,2	435	623,5	3322	1024,9	98	256,5	-	-
II кв. 2005 р.	-	-	10614	7616,2	3311	3078,8	7143	1369,0	700	2606,0	-	-
III кв. 2005 р.	5673	3934,7	13198	11712,8	9536	7108,8	9826	2492,4	1360	5945,4	-	-
IV кв. 2005 р.	1384	1026,0	5561	3980,3	71	73,1	4201	894,8	189	828,2	-	-
I кв. 2006 р.	3200	3440,0	4960	4350,0	390	521,6	1023	337,6	65	215,5	-	-
II кв. 2006 р.	4456	2614,8	8750	7914,3	2347	1979,6	4269	959,8	562	1557,2	9408	1648,9
III кв. 2006 р.	15635	15310,7	12572	13650,2	10304	9623,0	12693	2587,6	1852	8745,2	18753	6773,8
IV кв. 2006 р.	4278	3273,8	4974	4638,8	647	521,5	2099	642,7	138	527,8	4139	1101,7
I кв. 2007 р.	5325	3615,5	5643	5421,5	515	675,3	7009	1501,7	76	251,2	-	-
II кв. 2007 р.	10418	8046,1	10307	9052,2	4197	3386,4	10029	1669,0	960	4467,5	5379	1621,9
III кв. 2007 р.	20563	21974,1	14492	14838,2	13922	12166,7	22256	3550,2	1987	11022,7	23861	7141,4
IV кв. 2007 р.	4842	4145,3	6670	5840,3	1754	901,4	10618	1555,7	114	906,9	3998	1132,7

Продовження Додатку АЮ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I кв. 2008 р.	6467	6245,3	7602	6390,3	1224	820,4	5623	1029,0	48	371,8	-	-
II кв. 2008 р.	11805	11805,0	12962	12703,7	5168	3609,3	8933	1705,2	1138	5359,2	11080	3752,3
III кв. 2008 р.	23539	25795,7	14818	16525,0	16042	14352,6	28154	4063,5	2299	13371,5	24826	7703,4
IV кв. 2008 р.	5169	4580,0	7624	6508,0	1920	982,9	8290	1144,8	45	244,5	1416	1435,0
I кв. 2009 р.	4708	4630,0	7670	7034,0	301	364,5	2640	684,2	15	115,9	-	-
II кв. 2009 р.	10535	12508,2	10653	10514,0	4076	3301,3	6810	1702,8	1325	5108,1	4775	2045,0
III кв. 2009 р.	21530	31161,8	13764	17619,0	13638	14352,6	10080	3189,0	2670	10733,6	20573	9038,0
IV кв. 2009 р.	6505	7617,0	7126	7527,0	591	454,3	4869	959,0	177	962,4	36	8,0
I кв. 2010 р.	3682	3990,0	6920	6439,0	562	518,0	3297	967,4	33	307,0	-	-
II кв. 2010 р.	12937	16564,0	12462	12070,0	4612	3696,6	3333	1310,6	1329	7009,0	8940	4041,0
III кв. 2010 р.	29806	38376,0	15293	19491,0	15091	18331,5	9663	3292,8	3029	16124,0	20721	10386,0
IV кв. 2010 р.	8598	7588,0	8715	7852,0	891	663,0	2929	618,5	214	1458,0	2319	1188,0

Додаток АЯ

Показники регресійної залежності між кількістю наданих днів і сумою витрат від рекреаційної діяльності готелю “Ореанда”

Показник	x_i	y_i	x_i^2	$x_i y_i$	y_i^2	\bar{y}	$(y_i - \bar{y})^2$	$(y_i - \bar{y})^2$
Проміжні значення	5545	7304,4	30747025,0	40502898,0	7193,361	9568,658	5642038,0	5126865,8
Проміжні значення	10614	11332,8	112656996,0	120286539,2	10208,99	9568,658	410018,5	3112195,82
Проміжні значення	13198	11616,7	174187204,0	153317206,6	11746,25	9568,658	4741887,0	4194474,668
Проміжні значення	5561	8942,3	30924721,0	49728130,3	7202,879	9568,658	5596910,0	392324,762
Проміжні значення	4960	5910,0	24601600,0	29313600,0	6845,336	9568,658	7416487,0	13385780,8
Проміжні значення	8750	6788,6	76562500,0	59400250,0	9100,064	9568,658	219581,0	7728724,337
Проміжні значення	12572	8376,1	158055184,0	105304329,2	11373,83	9568,658	3258641,0	1422195,378
Проміжні значення	4974	7820,1	24740676,0	38897177,4	6853,664	9568,658	7371192,0	3057456,245
Проміжні значення	5643	7698,9	31843449,0	43444892,7	7251,662	9568,658	5368470,0	3495996,225
Проміжні значення	10307	8194,4	106234249,0	84459680,8	10026,35	9568,658	209478,3	1888585,967
Проміжні значення	14492	10829,8	210018064,0	156945461,6	12516,07	9568,658	8687211,0	1590478,303
Проміжні значення	6670	7674,7	44488900,0	51190249,0	7862,64	9568,658	2910498,0	3587078,168
Проміжні значення	7602	7027,5	57790404,0	53423055,0	8417,101	9568,658	1326084,0	6457485,675
Проміжні значення	12962	11202,9	168013444,0	145211989,8	11605,85	9568,658	4150133,0	2670745,825
Проміжні значення	14818	13431,6	219573124,0	199029448,8	12710,01	9568,658	9868079,0	14922318,32
Проміжні значення	7624	9405,0	58125376,0	71703720,0	8430,189	9568,658	1296112,0	26784,05
Проміжні значення	7670	8001,0	58828900,0	61367670,0	8457,555	9568,658	1234550,0	2457552,65
Проміжні значення	10653	10388,0	113486409,0	110663364,0	10232,97	9568,658	440270,2,0	671320,767
Проміжні значення	13764	13455,0	189447696,0	185194620,0	12082,97	9568,658	6321751,0	15103651,55
Проміжні значення	7126	7973,0	50779876,0	56815598,0	8133,922	9568,658	2058470,0	2546125,517
Проміжні значення	6920	8427,0	47886400,0	58314840,0	8011,369	9568,658	2425150,0	1303383,75
Проміжні значення	12462	12760,0	155301444,0	159015120,0	11308,39	9568,658	3026660,0	10184661,63
Проміжні значення	15293	15096,0	233875849,0	230863128,0	12992,59	9568,658	1172327,0	30551505,9
Проміжні значення	8715	9992,0	75951225,0	87080280,0	9079,242	9568,658	239528,8	179218,167

$\sum_{i=1}^n$	228904	229647,8	2454120796,0	2351473048,0	-	-	95942526,0	136056910,3
----------------	--------	----------	--------------	--------------	---	---	------------	-------------

Коефіцієнти лінійної регресії: $a_1 = 0,5949151$, $a_0 = 3894,556833$, Коефіцієнт детермінації $r^2 = 0,705165$

Додаток БА

**Показники регресійної залежності між кількістю наданих днів і сумою витрат від
рекреаційної діяльності пансіонату “Кримські зорі”**

Показник	x_i	y_i	x_i^2	$x_i y_i$	\bar{y}_i	\bar{y}	$\bar{y}_i - \bar{y}$	$(y_i - \bar{y})^2$
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Проміжні значення	1273	310,2	1620529,0	394884,6	714,559	1240,871	277004,599	866149,308
Проміжні значення	4195	658,9	17598025,0	2764085,5	960,144	1240,871	78808,148	338690,744
Проміжні значення	14544	1941,3	211527936,0	28234267,2	1829,943	1240,871	347004,777	490600,184
Проміжні значення	1863	491,6	3470769,0	915850,8	764,147	1240,871	227266,465	561407,674
Проміжні значення	3322	647,2	11035684,0	2149998,4	886,771	1240,871	125387,259	352445,765
Проміжні значення	7143	1221,5	51022449,0	8725174,5	1207,913	1240,871	1086,25	375,252
Проміжні значення	9826	1772,4	96550276,0	17415602,4	1433,41	1240,871	37071,235	282522,622
Проміжні значення	4201	1118,4	17648401,0	4698398,4	960,648	1240,871	78525,271	14999,251
Проміжні значення	1023	364,8	1046529,0	373190,4	693,547	1240,871	299563,486	767501,148
Проміжні значення	4269	796,3	18224361,0	3399404,7	966,363	1240,871	75354,881	197643,755
Проміжні значення	12693	1313,4	161112249,0	16670986,2	1674,372	1240,871	187922,878	5260,394
Проміжні значення	2099	588,2	4405801,0	1234631,8	783,982	1240,871	208748,21	425979,994
Проміжні значення	7009	819,6	49126081,0	5744576,4	1196,651	1240,871	1955,458	177469,617
Проміжні значення	10029	1506,4	100580841,0	15107685,6	1450,472	1240,871	43932,324	70505,422
Проміжні значення	22256	2465	495329536,0	54861040,0	2478,11	1240,871	1530760,451	1498490,759
Проміжні значення	10618	1023,3	112741924,0	10865399,4	1499,975	1240,871	67134,821	47337,327
Проміжні значення	5623	1100,0	31618129,0	6183300,0	1080,162	1240,871	25827,461	19844,759
Проміжні значення	8933	1484,9	79798489,0	13264611,7	1358,357	1240,871	13802,782	59549,944
Проміжні значення	28154	2775,4	792647716,0	78138611,6	2973,818	1240,871	3003102,92	2354777,937
Проміжні значення	8290	1990,6	68724100,0	16502074,0	1304,315	1240,871	4025,043	562092,931
Проміжні значення	2640	836,3	6969600,0	2207832,0	829,451	1240,871	169266,798	163678,041
Проміжні значення	6810	1679,7	46376100,0	11438757,0	1179,926	1240,871	3714,396	192570,515

Продовження Додатку БА

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Проміжні значення	10080	1758,0	101606400,0	17720640,0	1454,758	1240,871	45747,551	267421,959
Проміжні значення	4869	1241,0	23707161,0	6042429,0	1016,791	1240,871	50212,04	0,017
Проміжні значення	3297	955,0	10870209,0	3148635,0	884,67	1240,871	126879,723	81722,474
Проміжні значення	3333	1697,0	11108889,0	5656101,0	887,695	1240,871	124733,372	208053,274
Проміжні значення	9663	1311,0	93373569,0	12668193,0	1419,711	1240,871	31983,499	4918,017
Проміжні значення	2929	877,0	8579041,0	2568733,0	853,74	1240,871	149870,392	132402,417
Сума ($\sum_{i=1}^n$) по стовбцю	210984	34744,4	2628420794,0	349097093,6	-	-	7336692,488	10144411,5

Коефіцієнти лінійної регресії:

$$a_1 = 0,084046671, a_0 = 607,5677526$$

$$\text{Коефіцієнт детермінації } r^2 = 0,723225$$

Додаток ББ

Показники регресійної залежності між кількістю наданих днів і сумою витрат від рекреаційної діяльності пансіонату “Пальміра Палас”

Показник	x_i	y_i	x_i^2	$x_i y_i$	y_i^2	\bar{y}	$(y_i - \bar{y})^2$	$(y_i - \bar{y})^2$
Проміжні значення	5673	4486,2	32182929,0	25450212,6	6355,154	8989,832	6941527,32	20282699,55
Проміжні значення	1384	2844,3	1915456,0	3936511,2	3772,24	8989,832	27223269,18	37767561,33
Проміжні значення	3200	4830,0	10240000,0	15456000,0	4865,868	8989,832	17007077,28	17304200,76
Проміжні значення	4456	2292,3	19855936,0	10214488,8	5622,254	8989,832	11340578,58	44865932,46
Проміжні значення	15635	5795,1	244453225,0	90606388,5	12354,453	8989,832	11320675,88	10206311,39
Проміжні значення	4278	6866,6	18301284,0	29375514,8	5515,059	8989,832	12074043,35	4508113,354
Проміжні значення	5325	5032,8	28355625,0	26799660,0	6145,582	8989,832	8089757,04	15658100,81
Проміжні значення	10418	6921,9	108534724,0	72112354,2	9212,68	8989,832	49661,30	4276342,005
Проміжні значення	20563	14542,7	422836969,0	299041540,1	15322,185	8989,832	40098696,57	30834345,04
Проміжні значення	4842	6431,4	23444964,0	31140838,8	5854,711	8989,832	9828985,42	6545573,368
Проміжні значення	6467	5812,2	41822089,0	37587497,4	6833,315	8989,832	4650563,34	10097343,97
Проміжні значення	11805	12823,6	139358025,0	151382598,0	10047,957	8989,832	1119628,49	14697778,47
Проміжні значення	23539	15145,2	554084521,0	356502862,8	17114,387	8989,832	66008392,75	37888557,45
Проміжні значення	5169	7314,0	26718561,0	37806066,0	6051,636	8989,832	8632995,04	2808412,283
Проміжні значення	4708	5960,0	22165264,0	28059680,0	5774,013	8989,832	10341488,84	9179880,846
Проміжні значення	10535	10544,0	110986725,0	111081040,0	9283,14	8989,832	86029,41	2415438,737
Проміжні значення	21530	19139,0	465540900,0	412062670,0	15904,53	8989,832	47813052,47	103005614,8
Проміжні значення	6505	9103,0	42315025,0	59215015,0	6856,2	8989,832	4552386,31	1280703738
Проміжні значення	3682	5810,0	1357124,0	21392420,0	5156,137	8989,832	14697213,86	10111330,39
Проміжні значення	12937	9005,0	167365969,0	116497685,0	10729,668	8989,832	3027029,80	230,074
Проміжні значення	29806	22416,0	888397636,0	668131296,0	20888,489	8989,832	141578043,87	180261992,0
Проміжні значення	8598	14661,0	73925604,0	126055278,0	8116,643	8989,832	762459,40	32162148,55
Сума ($\sum_{i=1}^n$)	221055	197776,3	3454358055,0	2729907417,0	-	-	447243555,52	594881714,7

Коефіцієнти лінійної регресії: $a_1 = 0,602218335$, $a_0 = 2938,769365$, Коефіцієнт детермінації $r^2 = 0,75$

Додаток БВ

Показники регресійної залежності між кількістю наданих днів і сумою витрат від рекреаційної діяльності готелю “Мигдальний гай”

Показник	x_i	y_i	x_i^2	$x_i y_i$	y_i^2	\bar{y}	$\delta(y_i - \bar{y})^2$	$(y_i - \bar{y})^2$
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Проміжні значення	435	2807.7	189225.0	1221349.5	3368.109	4519.35	1325356.273	2929745.723
Проміжні значення	3311	3899.4	10962721.0	12910913.4	4154.057	4519.35	133439.119	384338.003
Проміжні значення	9536	5592.6	90935296.0	53331033.6	5855.213	4519.35	1784530.915	1151865.563
Проміжні значення	71	3142.3	5041.0	223103.3	3268.636	4519.35	1564286.608	1896266.703
Проміжні значення	390	2160.6	152100.0	842634.0	3355.811	4519.35	1353822.319	5563701.563
Проміжні значення	2347	4993.0	5508409.0	11718571.0	3890.617	4519.35	395305.617	224344.323
Проміжні значення	10304	5497.3	106172416.0	56644179.2	6065.091	4519.35	2389315.2	956386.203
Проміжні значення	647	3034.6	418609.0	1963386.2	3426.044	4519.35	1195318.486	2204482.563
Проміжні значення	515	2965.1	265225.0	1527026.5	3389.971	4519.35	1275496.78	2415693.063
Проміжні значення	4197	4613.8	17614809.0	19364118.6	4396.181	4519.35	15170.54	8920.803
Проміжні значення	13922	5876.1	193822084.0	81807064.2	7053.811	4519.35	6423494.465	1840770.563
Проміжні значення	1754	3615.8	3076516.0	6342113.2	3728.563	4519.35	625344.543	816402.603
Проміжні значення	1224	3527.7	1498176.0	4317904.8	3583.725	4519.35	875393.614	983369.723
Проміжні значення	5168	4731.6	26708224.0	244522908.8	4661.534	4519.35	20216.389	45050.063
Проміжні значення	16042	7324.0	257345764.0	117491608.0	7633.161	4519.35	9695819.43	7860661.623
Проміжні значення	1920	3477.4	3686400.0	6676608.0	3773.927	4519.35	555655.626	1085659.803
Проміжні значення	301	2840.4	90601.0	854960.4	3331.49	4519.35	1411012.477	2818873.103
Проміжні значення	4076	4228.3	16613776.0	17234550.8	4363.115	4519.35	24409.50	84710.103
Проміжні значення	13638	7566.3	185995044.0	103189199.4	6976.2	4519.35	6036113.779	9283904.303
Проміжні значення	591	3889.4	349281.0	2298635.4	3410.74	4519.35	1229015.678	396837.003

Продовження Додатку БВ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Проміжні значення	562	4363,6	315844,0	2452343,2	3402,815	4519,35	1246650,097	24258,063
Проміжні значення	4612	5810,0	21270544,0	26795720,0	4509,592	4519,35	95,225	1665777,423
Проміжні значення	15091	8294,7	227738281,0	125175317,7	7373,274	4519,35	8144879,61	14253267,62
Проміжні значення	891	4212,7	793881,0	3753515,7	3492,724	4519,35	1053961,655	94034,223
Сума $(\sum_{i=1}^n)$ по стовбцю	111545	108464,4	1171528267,0	682588764,9	-	-	48774103,95	58994720,72

Коефіцієнти лінійної регресії: $a_1 = 0,273278161$, $a_0 = 3249,232812$

Коефіцієнт детермінації $r^2 = 0,826753705$

Додаток БД

Показники регресійної залежності між кількістю наданих днів і сумою витрат від рекреаційної діяльності пансіонату ім. Герлицького

Показник	x_i	y_i	x_i^2	$x_i y_i$	y_i^2	\bar{y}	$y_i - \bar{y}$	$(y_i - \bar{y})^2$	$(y_i - \bar{y})^2$
Проміжні значення	98	314,5	9604,0	30821,0	1806,791	5255,338	11892473,95	24411875,2	
Проміжні значення	700	3559,5	490000,0	2491650,0	4563,949	5255,338	478018,28	2875864,826	
Проміжні значення	1360	10224,2	1849600,0	13904912,0	7586,747	5255,338	5435468,517	24689594,54	
Проміжні значення	189	1663,7	35721,0	314439,3	2223,571	5255,338	9191610,825	12899859,93	
Проміжні значення	65	520,0	4225,0	33800,0	1655,651	5255,338	12957743,13	22423421,24	
Проміжні значення	562	3798,8	315844,0	2134925,6	3931,909	5255,338	1751462,195	2121501,489	
Проміжні значення	1852	8621,1	3429904,0	15966277,2	9840,105	5255,338	2102092,83	11328357,21	
Проміжні значення	138	1214,3	19044,0	167573,4	1989,991	5255,338	10662489,57	16329984,08	
Проміжні значення	76	612,3	5776,0	46534,8	1706,031	5255,338	12597577,12	21557797,23	
Проміжні значення	960	4949,6	921600,0	4751616,0	5754,748	5255,338	249410,815	93475,419	
Проміжні значення	1987	10441,2	3948169,0	20746664,4	10458,405	5255,338	27071906,47	26893169,87	
Проміжні значення	114	916,9	12996,0	104526,6	1880,071	5255,338	11392425,27	18822039,94	
Проміжні значення	48	450,7	2304,0	21633,6	1577,791	5255,338	13524348,08	23084541,51	
Проміжні значення	1138	5487,4	1295044,0	6244661,2	6569,987	5255,338	1728304,284	53853,004	
Проміжні значення	2299	12199,1	5285401,0	28045730,9	11887,363	5255,338	43983768,59	48215837,66	
Проміжні значення	45	438,8	2025,0	19746,0	1564,051	5255,338	13625595,77	23199033,49	
Проміжні значення	15	149,0	225,0	2235,0	1426,651	5255,338	14658839,28	26074682,66	
Проміжні значення	1325	5391,0	1755625,0	7143075,0	7426,447	5255,338	4713715,351	18404,314	
Проміжні значення	2670	10185,0	7128900,0	27193950,0	13586,542	5255,338	69408972,35	24301572,36	
Проміжні значення	177	1459,0	31329,0	258243,0	2168,611	5255,338	9527883,002	14412178,41	
Проміжні значення	33	3769,0	1089,0	124377,0	1509,091	5255,338	14034362,28	2209199,164	
Проміжні значення	1329	11038,0	1766241,0	14669502,0	7444,767	5255,338	4793600,357	33439185,59	
Проміжні значення	3029	17429,0	9174841,0	52792441,0	15230,761	5255,338	99509074,65	148198058,7	
Проміжні значення	214	11296,0	45796,0	2417344,0	2338,07	5255,338	8510446,933	36489603,44	
Сума	20423	126128,1	37531303,0	199626679,0	-	-	422719589,9	564143091,2	

Коефіцієнти лінійної регресії: $a_1 = 4,579996648$, $a_0 = 1357,9512$. Коефіцієнт детермінації $r^2 = 0,749313$

Додаток БЕ

Показники регресійної залежності між кількістю наданих днів і сумою витрат від рекреаційної діяльності пансіонату “Сонячний”

Показник	x_i	y_i	x_i^2	$x_i y_i$	y_i^2	\bar{y}	$(y_i - \bar{y})^2$	$(y_i - \bar{y})^2$
Проміжні значення	9408	1658,9	88510464,0	15606931,2	3462,37	3798,987	113310,7	4579971,0
Проміжні значення	18753	5568,4	351675009,0	100673605,2	5932,284	3798,987	4550957,0	2463058,0
Проміжні значення	4139	869,4	17131321,0	3598446,6	2069,756	3798,987	2990238,0	8582478,0
Проміжні значення	5379	2001,0	28933641,0	10763379,0	2397,492	3798,987	1964186,0	3232756,0
Проміжні значення	23861	5847,8	569347321,0	139534355,8	7282,345	3798,987	12133783,0	4197636,0
Проміжні значення	3998	1940,3	15984004,0	7757319,4	2032,49	3798,987	3120512,0	3454716,0
Проміжні значення	11080	3377,9	122766400,0	37427132,0	3904,285	3798,987	11087,75	177314,0
Проміжні значення	24826	6185,0	616330276,0	153548810,0	7537,397	3798,987	13975714,0	5693060,0
Проміжні значення	1416	2396,1	2005056,0	3392877,6	1350,059	3798,987	5997249,0	1968091,0
Проміжні значення	4775	2626,0	22800625,0	12539150,0	2237,853	3798,987	2437138,0	1375898,0
Проміжні значення	20573	8679,0	4323248329,0	178553067,0	6413,316	3798,987	6834716,0	23814530,0
Проміжні значення	36	22,0	1296,0	792,0	985,3202	3798,987	7916719,0	14265628,0
Проміжні значення	8940	4760,0	79923600,0	42554400,0	3338,676	3798,987	211885,8	923546,6
Проміжні значення	20721	8549,0	429359841,0	177143829,0	6452,433	3798,987	7040775,0	22562627,0
Проміжні значення	2319	2704,0	5377761,0	6270576,0	1588,724	3798,987	4885259,0	1198996,0
Сума	160224	56984,8	2773394944,0	889364670,8	-	-	74183530,0	98490305,0

Коефіцієнти лінійної регресії: $a_1 = 0,264303233$, $a_0 = 975,8052546$

Коефіцієнт детермінації $r^2 = 0,753206$

Додаток БЖ

Показники регресійної залежності між кількістю наданих днів і сумою доходу від рекреаційної діяльності готелю “Ореанда”

Показник	x_i	y_i	x_i^2	$x_i y_i$	y_i^2	\bar{y}	$(y_i - \bar{y})^2$	$(y_i - \bar{y})^2$
Проміжні значення	5545	4154,2	30747025,0	23035039,0	4312,833	9326,75	25139363,91	26755273,5
Проміжні значення	10614	7616,2	112656996,0	80838346,8	10678,987	9326,75	1828546,079	2925981,303
Проміжні значення	13198	11712,8	174187204,0	154585534,4	13924,232	9326,75	21136837,86	56932324,603
Проміжні значення	5561	3980,3	30924721,0	22134448,3	4332,927	9326,75	24938264,47	28584527,6
Проміжні значення	4960	4350,0	24601600,0	21576000,0	3578,132	9326,75	33046611,41	24768040,56
Проміжні значення	8750	7914,3	76562500,0	69250125,0	8337,991	9326,75	977644,743	1995015,003
Проміжні значення	12572	13650,2	158055184,0	171610314,4	13138,039	9326,75	14525920,9	18692219,9
Проміжні значення	4974	4638,8	24740676,0	23073391,2	3595,714	9326,75	32844769,33	21976875,2
Проміжні значення	5643	5421,5	31843449,0	30593524,5	4435,911	9326,75	23920304,89	15250977,56
Проміжні значення	10307	9052,2	106234249,0	93301025,4	10293,426	9326,75	934463,058	75377,703
Проміжні значення	14492	14838,2	210018064,0	215035194,4	15549,366	9326,75	38720945,06	30376081,1
Проміжні значення	6670	5840,3	44488900,0	38954801,0	5725,72	9326,75	12967417,85	12155333,6
Проміжні значення	7602	6390,3	57790404,0	48579060,6	6896,218	9326,75	5907484,807	8622738,603
Проміжні значення	12962	12703,7	168013444,0	164665359,4	13627,839	9326,75	18499370,11	11403791,3
Проміжні значення	14818	16525,0	219573124,0	244867450,0	15958,789	9326,75	43983939,21	51814803,06
Проміжні значення	7624	6508,0	58125376,0	49616992,0	6923,848	9326,75	5773938,053	7945351,563
Проміжні значення	7670	7034,0	58828900,0	53950780,0	6981,619	9326,75	5499637,674	5256702,563
Проміжні значення	10653	10514,0	113486409,0	112003564,0	10727,968	9326,75	1963410,522	1409562,563
Проміжні значення	13764	17619,0	189447696,0	242507916,0	14635,071	9326,75	28178269,63	68761410,06
Проміжні значення	7126	7527,0	50779876,0	53637402,0	6298,41	9326,75	9170842,834	3239100,063
Проміжні значення	6920	6439,0	47886400,0	44557880,0	6039,695	9326,75	10804732,15	8339100,063
Сума	228895	223842,0	2454120715,0	2475298609,0	-	-	427573700,5	469053783,7

Коефіцієнти лінійної регресії: $a_1 = 1,2558995$, $a_0 = -2651,1296$. Коефіцієнт детермінації $r^2 = 0,9115665$

Додаток БЗ

Показники регресійної залежності між кількістю наданих днів і сумою доходу від рекреаційної діяльності пансіонату “Кримські зорі”

Показник	x_i	y_i	x_i^2	$x_i y_i$	y_i^2	\bar{y}	$\delta_{y_i}^2$	$(y_i - \bar{y})^2$	$(y_i - \bar{y})^2$
1	2	3	4	5	6	7	8	9	9
Проміжні значення	1273	336,0	1620529,0	427728,0	630,202	1575,904	894352,09	1537360,866	1537360,866
Проміжні значення	4195	1062,0	17598025,0	4455090,0	1071,479	1575,904	254444,266	264096,881	264096,881
Проміжні значення	14544	3060,0	211527936,0	44504640,0	2634,373	1575,904	1120358,467	2202542,209	2202542,209
Проміжні значення	1863	415,1	3470769,0	773331,3	719,303	1575,904	733764,852	1347464,931	1347464,931
Проміжні значення	3322	1024,9	11035684,0	3404717,8	939,639	1575,904	404832,113	303604,936	303604,936
Проміжні значення	7143	1369,0	51022449,0	9778767,0	1516,683	1575,904	3507,125	42809,088	42809,088
Проміжні значення	9826	2492,4	96550276,0	24490322,4	1921,866	1575,904	119690,202	839965,704	839965,704
Проміжні значення	4201	894,8	17648401,0	3759054,8	1072,385	1575,904	253530,955	463902,075	463902,075
Проміжні значення	1023	337,6	1046529,0	345364,8	592,447	1575,904	967186,938	1533395,735	1533395,735
Проміжні значення	4269	959,8	18224361,0	4097386,2	1082,654	1575,904	243294,862	379583,611	379583,611
Проміжні значення	12693	2587,6	161112249,0	32844406,8	2354,837	1575,904	606738,01	1023529,664	1023529,664
Проміжні значення	2099	642,7	4405801,0	1349027,3	754,943	1575,904	673975,806	870868,906	870868,906
Проміжні значення	7009	1501,7	49126081,0	10525415,3	1496,446	1575,904	6313,496	5506,17	5506,17
Проміжні значення	10029	1669,0	100580841,0	16738401,0	1952,523	1575,904	141842,288	8666,945	8666,945
Проміжні значення	22256	3550,2	495329536,0	79013251,2	3799,031	1575,904	4942296,322	3897846,388	3897846,388
Проміжні значення	10618	1555,7	112741924,0	16518422,6	2041,473	1575,904	216755,13	408,184	408,184
Проміжні значення	5623	1029,0	31618129,0	5786067,0	1287,134	1575,904	83387,942	299103,516	299103,516
Проміжні значення	8933	1705,2	79798489,0	15232551,6	1787,006	1575,904	44564,41	16717,566	16717,566
Проміжні значення	28154	4063,5	792647716,0	114403779,0	4689,741	1575,904	9695981,174	6188135,991	6188135,991
Проміжні значення	8290	1144,8	68724100,0	9490392,0	1689,901	1575,904	12995,474	185850,289	185850,289

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Проміжні значення	2640	684,2	6969600,0	1806288,0	836,644	1575,904	546503,975	795135,259
Проміжні значення	6810	1702,8	46376100,0	11596068,0	1466,393	1575,904	11992,5	16102,704
Проміжні значення	10080	3189,0	101606400,0	32145120,0	1960,225	1575,904	147703,029	2602080,088
Проміжні значення	4869	959,0	23707161,0	4669371,0	1173,266	1575,904	162117,32	380570,016
Проміжні значення	3297	967,4	10870209,0	3189517,8	935,864	1575,904	409650,762	370276,596
Проміжні значення	3333	1310,6	11108889,0	4368229,8	941,301	1575,904	402720,938	70385,985
Проміжні значення	9663	3292,8	93373569,0	31818326,4	1897,25	1575,904	103263,661	2947733,346
Проміжні значення	2929	618,5	8579041,0	1811586,5	880,289	1575,904	483879,687	916621,599
Сума	210984	44125,3	2628420794,0	489342623,6	-	-	23687643,79	29510265,25

Коефіцієнти лінійної регресії:

$$a_1 = 0,151018896, \quad a_0 = 437,9546132$$

$$\text{Коефіцієнт детермінації } r^2 = 0,80269166$$

Додаток БИ

Показники регресійної залежності між кількістю наданих днів і сумою доходу від рекреаційної діяльності пансіонату “Пальміра Палас”

Показник	x_i	y_i	x_i^2	$x_i y_i$	y_i^2	\bar{y}	$(y_i - \bar{y})^2$	$(y_i - \bar{y})^2$
Проміжні значення	5673	3934,7	32182929,0	22321553,1	5139,995	10829,18	32366851,41	47533879,54
Проміжні значення	1384	1026,0	1915456,0	1419984,0	-437,417	10829,18	126936258,73	96102373,76
Проміжні значення	3200	3440,0	10240000,0	11080000,0	1924,107	10829,18	79300349,54	54600007,94
Проміжні значення	4456	2614,8	19855936,0	11651548,8	3357,409	10829,18	52878682,84	67476068,65
Проміжні значення	15635	15310,7	244453225,0	239382794,5	18094,571	10829,18	52785880,83	20084005,21
Проміжні значення	4278	3273,8	18301284,0	14005316,4	3325,938	10829,18	56298671,58	57083794,42
Проміжні значення	5325	3615,5	28355625,0	19252537,5	4687,456	10829,18	37720800,04	52037205,37
Проміжні значення	10418	8046,1	108534724,0	83824269,8	11310,389	10829,18	231559,98	7745544,407
Проміжні значення	20563	21974,1	422836969,0	451853418,3	24502,938	10829,18	186971612,03	124209201,3
Проміжні значення	4842	4145,3	23444964,0	20071542,6	4059,363	10829,18	45830448,50	44674276,16
Проміжні значення	6467	6245,3	41822089,0	40388355,1	6172,512	10829,18	21684578,28	21011972,52
Проміжні значення	11805	11805,0	139358025,0	139358025,0	13114,042	10829,18	5220587,24	952221,124
Проміжні значення	23539	25795,7	554084521,0	607204982,3	28372,926	10829,18	307782961,90	223996666,5
Проміжні значення	5169	4580,0	26718561,0	23674020,0	4484,593	10829,18	40253802,15	39052273,4
Проміжні значення	4708	4630,0	22165264,0	21798040,0	3885,109	10829,18	48220141,91	38429855,21
Проміжні значення	10535	12508,2	110986225,0	131773887,0	11462,535	10829,18	401136,66	2819102,055
Проміжні значення	21530	31161,8	463540900,0	670913554,0	25760,424	10829,18	222941997,12	413415302,1
Проміжні значення	6505	7617,0	42315025,0	49548585,0	6221,927	10829,18	2126799,84	10318112,03
Проміжні значення	3682	3990,0	13571724,0	14691180,0	2550,9	10829,18	68529952,42	46774407,94
Проміжні значення	12937	16564,0	167365969,0	214288468,0	14586,094	10829,18	14114390,00	32888139,58
Проміжні значення	29806	38376,0	888397636,0	1143835056,0	36522,528	10829,18	660148018,55	758827191,9
Проміжні значення	8598	7588,0	73925604,0	65241624,0	8943,662	10829,18	3555184,46	10505259,58
Сума	221055	238242,0	3454358055,0	3997506741,0	-	-	2085400666,01	2170536921

Коефіцієнти лінійної регресії: $a_1 = 1,300399165$, $a_0 = -2237,169878$. Коефіцієнт детермінації $r^2 = 0,96$

Додаток БК

Показники регресійної залежності між кількістю наданих днів і сумою доходу від рекреаційної діяльності готелю “Мигдальний гай”

Показник	x_1	y_1	x_1^2	$x_1 y_1$	y_1^2	\bar{y}	$(y_1 - \bar{y})^2$	$(y_1 - \bar{y})^2$
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Проміжні значення	197	843,1	38809,0	166090,7	-18,346	4039,422	16465481,43	10216475,75
Проміжні значення	4357	5852,8	18983449,0	25500649,6	4085,495	4039,422	2122,741	3288338,965
Проміжні значення	279	261,8	77841,0	73042,2	62,547	4039,422	15815534,85	14270429,65
Проміжні значення	435	623,5	189225,0	271222,5	216,441	4039,422	14615183,45	11668524,63
Проміжні значення	3311	3078,8	10962721,0	10193906,8	3053,616	4039,422	971813,661	922795,054
Проміжні значення	9536	7108,8	90935296,0	67789516,8	9194,58	4039,422	26575656,87	9421079,943
Проміжні значення	71	73,1	5041,0	5190,1	-142,645	4039,422	17489685,0	15731711,97
Проміжні значення	390	521,6	152100,0	203424,0	172,049	4039,422	14956577,61	12375073,19
Проміжні значення	2347	1979,6	5508409,0	4646121,2	2102,63	4039,422	3751164,752	4242867,587
Проміжні значення	10304	9623,0	106172416,0	99155392,0	9952,213	4039,422	34961091,6	31176340,8
Проміжні значення	647	521,5	418609,0	337410,5	425,579	4039,422	13059860,5	12375776,76
Проміжні значення	515	675,3	265225,0	347779,5	295,361	4039,422	14017992,32	11317318,33
Проміжні значення	4197	3386,4	17614809,0	14212720,8	3927,655	4039,422	12491,824	426438,023
Проміжні значення	13922	12166,7	193822084,0	169384797,4	13521,37	4039,422	89907349,22	66052644,08
Проміжні значення	1754	901,4	3076516,0	1581055,6	1517,635	4039,422	6359410,007	9847183,467
Проміжні значення	1224	820,4	1498176,0	1004169,6	994,79	4039,422	9269785,39	10362104,07
Проміжні значення	5168	3609,3	26708224,0	18652862,4	4885,547	4039,422	715927,451	185005,126
Проміжні значення	16042	14352,6	257345764,0	230244409,2	15612,75	4039,422	133941949,6	106361635,9
Проміжні значення	1920	982,9	3686400,0	1887168,0	1681,394	4039,422	5560296,125	9342328,095

Продовження Додатку БК

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Проміжні значення	301	364,5	90601,0	109714,5	84,25	4039,422	15643385,58	13505033,34
Проміжні значення	4076	3301,3	16613776,0	13456098,8	3808,289	4039,422	53422,633	544824,415
Проміжні значення	13638	14352,6	185995044,0	195740758,8	13241,2	4039,422	84672801,41	106361635,9
Проміжні значення	591	454,3	349281,0	268491,3	370,335	4039,422	13462198,8	12853101,35
Проміжні значення	562	518,0	315844,0	291116,0	341,727	4039,422	13672951,46	12400414,47
Проміжні значення	4612	3696,6	21270544,0	17048719,2	4337,053	4039,422	88584,09	117527,076
Проміжні значення	15091	18331,5	227738281,0	276640666,5	14674,59	4039,422	113106786,7	204263487,2
Проміжні значення	891	663,0	793881,0	590733,0	666,285	4039,422	11378052,05	11400227,02
Сума	116378	109064,4	1190628366,0	1149803227,0	-	-	670527557,1	701030342,1

Коефіцієнти лінійної регресії: $a_1 = 0,986500301$, $a_0 = -212,6863721$

Коефіцієнт детермінації: $r^2 = 0,956489$

Додаток БЛ

Показники регресійної залежності між кількістю наданих днів і сумою доходу від рекреаційної діяльності пансіонату ім. Терлецького

Показник	x_i	y_i	x_i^2	$x_i y_i$	δy_i	\bar{y}	$\delta(y_i - \bar{y})^2$	$(y_i - \bar{y})^2$
Проміжні значення	98	256,5	9604,0	25137,0	341,734	4103,963	14154360,1	14802967,69
Проміжні значення	700	2606,0	490000,0	1824200,0	3349,685	4103,963	568934,849	2243891,651
Проміжні значення	1360	5945,4	1849600,0	8085744,0	6647,438	4103,963	6469266,115	3390892,066
Проміжні значення	189	828,2	35721,0	156529,8	796,425	4103,963	10939806,98	10730619,96
Проміжні значення	65	215,5	4225,0	14007,5	176,847	4103,963	15422237,9	15120140,61
Проміжні значення	562	1557,2	315844,0	875146,4	2660,155	4103,963	2084581,117	6485999,231
Проміжні значення	1852	8745,2	3429904,0	16196110,4	9105,763	4103,963	25018004,21	21541085,53
Проміжні значення	138	527,8	19044,0	72836,4	541,598	4103,963	12690439,15	12788938,23
Проміжні значення	76	251,2	5776,0	19091,2	231,809	4103,963	14993570,2	14843778,88
Проміжні значення	960	4467,5	921600,0	4288800,0	4648,8	4103,963	296847,444	132159,514
Проміжні значення	1987	11022,7	3948169,0	21902104,9	9780,303	4103,963	32220841,06	47868928,59
Проміжні значення	114	906,9	12996,0	103386,6	421,68	4103,963	13559204,79	10221208,63
Проміжні значення	48	371,8	2304,0	17846,4	91,905	4103,963	16096608,13	13929036,93
Проміжні значення	1138	5359,2	1295044,0	6098769,6	5538,194	4103,963	2057018,692	1575621,181
Проміжні значення	2299	13371,5	5285401,0	30741078,5	11339,241	4103,963	52349250,64	85887251,31
Проміжні значення	45	244,5	2025,0	11002,5	76,915	4103,963	16217112,6	14895450,79
Проміжні значення	15	115,9	225,0	1738,5	-72,983	4103,963	17446873,61	15904642,5
Проміжні значення	1325	5108,1	1755625,0	6768232,5	6472,557	4103,963	5610239,282	1008292,119
Проміжні значення	2670	10733,6	7128900,0	28658712,0	13192,978	4103,963	82610194,77	43952093,38
Проміжні значення	177	962,4	31329,0	170344,8	736,465	4103,963	11340036,36	9869414,941
Проміжні значення	33	307,0	1089,0	10131,0	16,956	4103,963	16703624,36	14416924,23
Проміжні значення	214	1458,0	45796,0	312012,0	921,339	4103,963	10129089,29	7001117,551
Сума	20423	98495,1	37531303,0	184507519,0	-	-	503118638,3	521530999,9

Коефіцієнти лінійної регресії: $a_1 = 4,99659531$, $a_0 = -147,9319173$. Коефіцієнт детермінації $r^2 = 0,964696$

Додаток БМ

Показники регресійної залежності між кількістю наданих днів і сумою доходу від рекреаційної діяльності пансіонату “Сонячний”

Показник	x_i	y_i	x_i^2	$x_i y_i$	y_i^2	\bar{y}	$(y_i^0 - \bar{y})^2$	$(y_i - \bar{y})^2$
Проміжні значення	9408	1648,9	88510464,0	15512851,2	7229,895	3934,473	10859803,58	5223845,462
Проміжні значення	18753	6773,8	351675009,0	127029071,4	10617,887	3934,473	44668013,03	45884366,44
Проміжні значення	4139	1101,7	17131321,0	4559936,3	5319,64	3934,473	1918687,979	1213742,89
Проміжні значення	5379	1621,9	28933641,0	8724200,1	5769,197	3934,473	3366212,439	2630559,61
Проміжні значення	23861	7141,4	569347321,0	170400945,4	12469,771	3934,473	72851309,57	50999593,96
Проміжні значення	3998	1132,7	15984004,0	4528534,6	5268,521	3934,473	1779684,48	1283009,29
Проміжні значення	11080	3752,3	122766400,0	41575484,0	7836,072	3934,473	15222470,04	14079755,29
Проміжні значення	24826	7703,4	616330276,0	191244608,4	12819,628	3934,473	78945973,66	59342371,56
Проміжні значення	1416	1435,0	2005056,0	2031960,0	4332,428	3934,473	158367,845	2059225,0
Проміжні значення	4775	2045,0	22800625,0	9764875,0	5550,22	3934,473	2610636,231	4182025,0
Проміжні значення	20573	9038,0	423248329,0	185938774,0	11277,72	3934,473	53923274,45	81685444,0
Проміжні значення	36	8,0	1296,0	288,0	3832,115	3934,473	10477,324	64,0
Проміжні значення	8940	4041,0	79923600,0	36126540,0	7060,223	3934,473	9770313,786	16329681,0
Проміжні значення	20721	10386,0	429359841,0	215208306,0	11331,377	3934,473	54714183,71	107868996,0
Проміжні значення	2319	1188,0	5377761,0	2754972,0	4659,807	3934,473	526108,755	1411344,0
Сума	160224	59017,1	2773394944,0	1015401346,0	-	-	351325516,9	394194023,5

Коефіцієнти лінійної регресії: $a_1 = 0,362545925$, $a_0 = 3819,062881$

Коефіцієнт детермінації: $r^2 = 0,891250237$

Додаток БП

Планові фінансові показники рекреаційної діяльності пансіонату “Кримські зорі”

Періоди	Планові дні, дн.	Коефіцієнт заповнюваності	Дні фактичні, дн.	Доходи від рекреаційної діяльності, тис. грн.	Витрати від рекреаційної діяльності, тис. грн.	Прибуток від рекреаційної діяльності, тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7
I кв. 2011 р.	15030	0,25	3758	1005,484	923,415	82,069
II кв. 2011 р.	15030	0,42	6313	1391,337	1138,154	253,183
III кв. 2011 р.	15030	0,65	9770	1913,409	1428,704	484,705
IV кв. 2011 р.	15030	0,35	5261	1232,465	1049,737	182,728
I кв. 2012 р.	15030	0,24	3607	982,680	910,724	71,956
II кв. 2012 р.	15030	0,44	6613	1436,643	1163,368	273,275
III кв. 2012 р.	15030	0,67	10070	1958,715	1453,918	504,797
IV кв. 2012 р.	15030	0,34	5110	1209,661	1037,046	172,615

Додаток БР

Планові фінансові показники рекреаційної діяльності пансіонату “Пальміра Палас”

Періоди	Планові дні, дн.	Коефіцієнт заповнюваності	Дні фактичні, дн.	Доходи від рекреаційної діяльності, тис. грн	Витрати від рекреаційної діяльності, тис. грн.	Прибуток від рекреаційної діяльності, тис. грн.
I	2	3	4	5	6	7
I кв. 2011 р.	30600	0,21	6426	6119,195	6808,624	- 689,429
II кв. 2011 р.	30600	0,35	10710	11690,105	9388,528	2301,577
III кв. 2011 р.	30600	0,81	24786	29994,524	17865,353	12129,171
IV кв. 2011 р.	30600	0,22	6732	6517,117	6992,903	- 475,786
I кв. 2012 р.	30600	0,19	5814	5323,351	6440,067	- 1116,716
II кв. 2012 р.	30600	0,36	11016	12088,027	9572,807	2515,22
III кв. 2012 р.	30600	0,82	25092	30392,446	18049,632	12342,814
IV кв. 2012 р.	30600	0,23	7038	6915,039	7177,182	- 262,143
I кв. 2013 р.	30600	0,19	5814	5323,351	6440,067	- 1116,716
II кв. 2013 р.	30600	0,37	11322	12485,950	9757,085	2728,865
III кв. 2013 р.	30600	0,83	25398	30790,368	18233,911	12556,457
IV кв. 2013 р.	30600	0,25	7650	7710,884	7545,740	165,144
I кв. 2014 р.	30600	0,221	6763	6557,430	7011,572	- 454,142
II кв. 2014 р.	30600	0,39	11934	13281,794	10125,643	3156,151
III кв. 2014 р.	30600	0,81	24786	29994,524	17865,353	12129,171
IV кв. 2014 р.	30600	0,26	7956	8108,806	7730,018	378,788
I кв. 2015 р.	30600	0,24	7344	7312,962	7361,461	- 48,499
II кв. 2015 р.	30600	0,37	11322	12485,950	9757,085	2728,865
III кв. 2015 р.	30600	0,82	25092	30392,446	18049,632	12342,814
IV кв. 2015 р.	30600	0,26	7956	8108,806	7730,018	378,788
I кв. 2016 р.	30600	0,24	7344	7312,962	7361,461	- 48,499
II кв. 2016 р.	30600	0,51	15606	18056,860	12336,989	5719,871
III кв. 2016 р.	30600	0,86	26316	31984,135	18786,747	13197,388
IV кв. 2016 р.	30600	0,28	8568	8904,650	8098,576	806,074

I кв. 2017 г.	30600	0,84	25704	31188,290	18418,189	12770,101
II кв. 2017 г.	30600	0,43	13158	14873,482	10862,758	4010,724
III кв. 2017 г.	30600	0,84	25704	31188,290	18418,189	12770,101
IV кв. 2017 г.	30600	0,35	10710	11690,105	9388,528	2301,577
I кв. 2018 г.	30600	0,275	8415	8705,689	8006,437	699,252
II кв. 2018 г.	30600	0,53	16218	18852,704	12705,546	6147,158
III кв. 2018 г.	30600	0,84	25704	31188,290	18418,189	12770,101
IV кв. 2018 г.	30600	0,33	10098	10894,261	9019,970	1874,291
I кв. 2019 г.	30600	0,28	8568	8904,650	8098,576	806,074
II кв. 2019 г.	30600	0,55	16830	19648,548	13074,104	6574,444
III кв. 2019 г.	30600	0,85	26010	31586,212	18602,468	12983,744
IV кв. 2019 г.	30600	0,38	11628	12883,872	9941,364	2942,508
I кв. 2020 г.	30600	0,3	9180	9700,494	8467,134	1233,36
II кв. 2020 г.	30600	0,634	19400	22990,574	14621,805	8368,769
III кв. 2020 г.	30600	0,856	26194	31825,486	18713,276	13112,21
IV кв. 2020 г.	30600	0,398	12179	13600,392	10273,187	3327,205
I кв. 2021 г.	30600	0,312	9547	10177,741	8688,148	1489,593
II кв. 2021 г.	30600	0,64	19584	23229,847	14732,613	8497,234
III кв. 2021 г.	30600	0,897	27448	33456,186	19468,458	13987,728
IV кв. 2021 г.	30600	0,43	13158	14873,482	10862,758	4010,724
I кв. 2022 г.	30600	0,323	9884	10615,976	8891,095	1724,881
II кв. 2022 г.	30600	0,74	22644	27209,069	16575,401	10633,668
III кв. 2022 г.	30600	0,86	26316	31984,135	18786,747	13197,3 ^{***}
IV кв. 2022 г.	30600	0,43	13158	14873,482	10862,758	4010,72

Додаток БС

Планові фінансові показники рекреаційної діяльності готелю “Мигдальний гай”

Періоди	Планові дні, дн.	Коефіцієнт заповнюванос ті	Дні фактичні, дн.	Доходи від рекреаційної діяльності, тис. грн.	Витрати від рекреаційної діяльності, тис. грн.	Прибуток від рекреаційної діяльності, тис. грн.
I	2	3	4	5	6	7
I кв. 2011 р.	8820	0,21	1852	1614,312	3755,344	-2141,032
II кв. 2011 р.	8820	0,619	5460	5173,605	4741,332	432,273
III кв. 2011 р.	8820	1,3	11466	11098,526	6382,64	4715,886
IV кв. 2011 р.	8820	0,23	2029	1788,923	3803,714	-2014,791
I кв. 2012 р.	8820	0,15	1323	1092,454	3610,780	-2518,326
II кв. 2012 р.	8820	0,63	5557	5269,296	4767,840	501,456
III кв. 2012 р.	8820	1,62	14288	13882,430	7153,831	6728,599
IV кв. 2012 р.	8820	0,23	2029	1788,923	3803,714	-2014,791
I кв. 2013 р.	8820	0,19	1676	1440,688	3707,247	-2266,559
II кв. 2013 р.	8820	0,63	5557	5269,296	4767,840	501,456
III кв. 2013 р.	8820	1,75	15435	15013,946	7467,281	7546,665
IV кв. 2013 р.	8820	0,21	1852	1614,312	3755,344	-2141,032
I кв. 2014 р.	8820	0,2	1764	1527,50	3731,296	-2203,796
II кв. 2014 р.	8820	0,65	5733	5442,920	4815,937	626,983
III кв. 2014 р.	8820	1,7	14994	14578,899	7346,766	7232,133
IV кв. 2014 р.	8820	0,26	2293	2049,359	3875,860	-1826,501
I кв. 2015 р.	8820	0,196	1729	1492,973	3721,731	-2228,758
II кв. 2015 р.	8820	0,655	5777	5486,326	4827,961	658,365
III кв. 2015 р.	8820	1,678	14800	14387,518	7293,750	7093,768
IV кв. 2015 р.	8820	0,263	2320	2075,994	3883,238	-1807,244
I кв. 2016 р.	8820	0,24	2117	1875,735	3827,763	-1952,028
II кв. 2016 р.	8820	0,69	6086	5791,154	4912,404	878,75
III кв. 2016 р.	8820	1,68	14818	14405,275	7298,669	7106,606
IV кв. 2016 р.	8820	0,25	2205	1962,547	3851,811	-1889,264

Продовження Додатку БС

1	2	3	4	5	6	7
I кв. 2017 p.	8820	0,21	1852	1614,312	3755,344	-2141,032
II кв. 2017 p.	8820	0,69	6086	5791,154	4912,404	878,75
III кв. 2017 p.	8820	1,69	14906	14492,087	7322,717	7169,37
IV кв. 2017 p.	8820	0,26	2293	2049,359	3875,860	-1826,501
I кв. 2018 p.	8820	0,22	1940	1701,124	3779,392	-2078,268
II кв. 2018 p.	8820	0,7	6174	5877,966	4936,452	941,514
III кв. 2018 p.	8820	1,7	14994	14578,899	7346,766	7232,133
IV кв. 2018 p.	8820	0,27	2381	2136,171	3899,908	-1763,737
I кв. 2019 p.	8820	0,23	2029	1788,923	3803,714	-2014,791
II кв. 2019 p.	8820	0,715	6306	6008,185	4972,525	1035,66
III кв. 2019 p.	8820	1,72	15170	14752,523	7394,863	7357,66
IV кв. 2019 p.	8820	0,28	2470	2223,969	3924,230	-1700,261
I кв. 2020 p.	8820	0,24	2117	1875,735	3827,763	-1952,028
II кв. 2020 p.	8820	0,72	6350	6051,591	4984,549	1067,042
III кв. 2020 p.	8820	1,73	15259	14840,322	7419,184	7421,138
IV кв. 2020 p.	8820	0,29	2558	2310,781	3948,278	-1637,497
I кв. 2021 p.	8820	0,25	2205	1962,547	3851,811	-1889,264
II кв. 2021 p.	8820	0,74	6527	6226,201	5032,919	1193,282
III кв. 2021 p.	8820	1,74	15347	14927,134	7443,233	7483,901
IV кв. 2021 p.	8820	0,3	2646	2397,593	3972,327	-1574,734
I кв. 2022 p.	8820	0,26	2293	2049,359	3875,860	-1826,501
II кв. 2022 p.	8820	0,75	6615	6313,013	5056,968	1256,045
III кв. 2022 p.	8820	1,76	15523	15100,758	7491,330	7609,428
IV кв. 2022 p.	8820	0,31	2734	2484,405	3996,375	-1511,97
I кв. 2023 p.	8820	0,27	2381	2136,171	3899,908	-1763,737
II кв. 2023 p.	8820	0,76	6703	6399,825	5081,016	1318,809
III кв. 2023 p.	8820	1,78	15700	15275,368	7539,70	7735,668
IV кв. 2023 p.	8820	0,32	2822	2571,217	4020,424	-1449,207
I кв. 2024 p.	8820	0,28	2470	2223,969	3924,230	-1700,261
II кв. 2024 p.	8820	0,78	6880	6574,436	5129,387	1445,049
III кв. 2024 p.	8820	1,79	15788	15362,180	7563,748	7798,432
IV кв. 2024 p.	8820	0,33	2911	2659,016	4044,746	-1385,73

Продовження Додатку БС

1	2	3	4	5	6	7
I кв. 2025 p.	8820	0,29	2558	2310,781	3948,278	- 1637,497
II кв. 2025 p.	8820	0,79	6968	6661,248	5153,435	1507,813
III кв. 2025 p.	8820	1,798	15858	15431,235	7582,878	7848,357
IV кв. 2025 p.	8820	0,34	2999	2745,828	4068,794	- 1322,966
I кв. 2026 p.	8820	0,326	2875	2623,502	4034,908	- 1411,406
II кв. 2026 p.	8820	0,8	7056	6748,060	5177,484	1570,576
III кв. 2026 p.	8820	1,81	15964	15535,804	7611,845	7923,959
IV кв. 2026 p.	8820	0,34	2999	2745,828	4068,794	- 1322,966
I кв. 2027 p.	8820	0,33	2911	2659,016	4044,746	- 1385,73
II кв. 2027 p.	8820	0,81	7144	6834,872	5201,532	1633,34
III кв. 2027 p.	8820	1,8	15876	15448,992	7587,797	7861,195
IV кв. 2027 p.	8820	0,34	2999	2745,828	4068,794	- 1322,966
I кв. 2028 p.	8820	0,35	3087	2832,640	4092,843	- 1260,203
II кв. 2028 p.	8820	0,82	7232	6921,684	5225,581	1696,103
III кв. 2028 p.	8820	1,69	14906	14492,087	7322,717	7169,37
IV кв. 2028 p.	8820	0,36	3175	2919,452	4116,891	- 1197,439
I кв. 2029 p.	8820	0,4	3528	3267,687	4213,358	- 945,671
II кв. 2029 p.	8820	0,86	7585	7269,918	5322,048	1947,87
III кв. 2029 p.	8820	1,78	15700	15275,368	7539,7	7735,668
4 кв. 2029 p.	8820	0,45	3969	3702,733	4333,874	- 631,141
I кв. 2030 p.	8820	0,41	3616	3354,499	4237,407	- 882,908
II кв. 2030 p.	8820	0,87	7673	7356,730	5346,096	2010,634
III кв. 2030 p.	8820	1,8	15876	15448,992	7587,797	7861,195
IV кв. 2030 p.	8820	0,36	3175	2919,452	4116,891	- 1197,439
I кв. 2031 p.	8820	0,413	3643	3381,134	4244,785	- 863,651
II кв. 2031 p.	8820	0,818	7215	6904,913	5220,935	1683,978
III кв. 2031 p.	8820	1,79	15788	15362,180	7563,748	7798,432
IV кв. 2031 p.	8820	0,42	3704	3441,311	4261,455	- 820,144
I кв. 2032 p.	8820	0,45	3969	3702,733	4333,874	- 631,141
II кв. 2032 p.	8820	0,79	6968	6661,248	5153,435	1507,813

Продовження Додатку БС

1	2	3	4	5	6	7
III кв. 2032 p.	8820	1,78	15701	15276,355	7539,973	7736,382
IV кв. 2032 p.	8820	0,41	3616	3354,499	4237,407	- 882,908
I кв. 2033 p.	8820	0,46	4057	3789,545	4357,922	- 568,377
II кв. 2033 p.	8820	0,86	7585	7269,918	5322,048	1947,87
III кв. 2033 p.	8820	1,76	15523	15100,758	7491,33	7609,428
IV кв. 2033 p.	8820	0,47	4145	3876,357	4381,971	- 505,614
I кв. 2034 p.	8820	0,48	4234	3964,156	4406,293	- 442,137
II кв. 2034 p.	8820	0,87	7673	7356,730	5346,096	2010,634
III кв. 2034 p.	8820	1,79	15788	15362,180	7563,748	7798,432
IV кв. 2034 p.	8820	0,5	4410	4137,780	4454,390	- 316,61
I кв. 2035 p.	8820	0,49	4322	4050,968	4430,341	- 379,373
II кв. 2035 p.	8820	0,91	8026	7704,965	5442,563	2262,402
III кв. 2035 p.	8820	1,756	15488	15066,230	7481,765	7584,465
IV кв. 2035 p.	8820	0,49	4322	4050,968	4430,341	- 379,373
I кв. 2036 p.	8820	0,5	4410	4137,780	4454,390	- 316,61
II кв. 2036 p.	8820	0,92	8114	7791,777	5466,612	2325,165
III кв. 2036 p.	8820	1,78	15700	15275,368	7539,70	7735,668
IV кв. 2036 p.	8820	0,49	4322	4050,968	4430,341	- 379,373
I кв. 2037 p.	8820	0,52	4586	4311,404	4502,487	- 191,083
II кв. 2037 p.	8820	0,86	7585	7269,918	5322,048	1947,87
III кв. 2037 p.	8820	1,79	15788	15362,180	7563,748	7798,432
IV кв. 2037 p.	8820	0,46	4057	3789,545	4357,922	- 568,377
I кв. 2038 p.	8820	0,53	4675	4399,203	4526,808	- 127,605
II кв. 2038 p.	8820	0,89	7850	7531,341	5394,466	2136,875
III кв. 2038 p.	8820	1,789	15779	15353,302	7561,289	7792,013
IV кв. 2038 p.	8820	0,51	4498	4224,592	4478,438	- 253,846
I кв. 2039 p.	8820	0,59	5204	4921,061	4671,372	249,689
II кв. 2039 p.	8820	0,915	8070	7748,371	5454,588	2293,783
III кв. 2039 p.	8820	1,8	15876	15448,992	7587,797	7861,195
IV кв. 2039 p.	8820	0,54	4763	4486,015	4550,857	- 64,842

Додаток БГ

Планові фінансові показники рекреаційної діяльності пансіонату “Сонячний”

Додаток БУ

Періоди	Планові дні, дн.	Коефіцієнт заповнюваності	Дні фактичні, дн.	Доходи від рекреаційної діяльності, тис. грн.	Витрати від рекреаційної діяльності, тис. грн.	Прибуток від рекреаційної діяльності, тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7
II кв. 2011 р.	22320	0,4	8928	7055,873	3335,505	3720,368
III кв. 2011 р.	33480	0,69	23101	12194,236	7081,474	5112,762
IV кв. 2011 р.	11160	0,22	2455	4709,113	1624,67	3084,443
II кв. 2012 р.	22320	0,41	9151	7136,721	3394,444	3742,277
III кв. 2012 р.	33480	0,68	22766	12072,783	6992,933	5079,851
IV кв. 2012 р.	11160	0,233	2600	4761,682	1662,994	3098,689
II кв. 2013 р.	22320	0,395	8816	7015,268	3305,903	3709,365
III кв. 2013 р.	33480	0,7	23436	12315,689	7170,016	5145,673
IV кв. 2013 р.	11160	0,215	2399	4688,811	1609,869	3078,942
II кв. 2014 р.	22320	0,425	9486	7258,174	3482,986	3775,188
III кв. 2014 р.	33480	0,683	22867	12109,401	7019,627	5089,773
IV кв. 2014 р.	11160	0,32	3571	5113,714	1919,632	3194,082
II кв. 2015 р.	22320	0,41	9151	7136,721	3394,444	3742,277
III кв. 2015 р.	33480	0,64	21427	11587,334	6639,031	4948,304
IV кв. 2015 р.	11160	0,261	2913	4875,159	1745,721	3129,439
II кв. 2016 р.	22320	0,415	6125	6039,657	2594,663	3444,994
III кв. 2016 р.	33480	0,644	19011	10711,423	6000,474	4710,949
IV кв. 2016 р.	11160	0,312	1535	4375,571	1381,511	2994,06
II кв. 2017 р.	22320	0,416	6140	6045,095	2598,627	3446,468
III кв. 2017 р.	33480	0,645	19040	10721,937	6008,139	4713,798
IV кв. 2017 р.	11160	0,313	1540	4377,384	1382,832	2994,551
II кв. 2018 р.	22320	0,418	6170	6055,971	2606,556	3449,415
III кв. 2018 р.	33480	0,648	19129	10754,204	6031,662	4722,542
IV кв. 2018 р.	11160	0,315	1550	4381,009	1385,475	2995,534
II кв. 2019 р.	22320	0,419	6184	6061,047	2610,256	3450,79
III кв. 2019 р.	33480	0,651	19218	10786,47	6055,185	4731,286
IV кв. 2019 р.	11160	0,321	1579	4391,523	1393,14	2998,383

**Чистий призведений ефект за інвестиційним проектом “Створення на базі готелю
“Чорноморська” пансіонату “Кримські зорі”**

Періоди	Сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтний множник для інвестицій	Сума прибутку, тис. грн.	Дисконтний множник для прибутку	Дисконтна сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтна сума прибутку, тис. грн.	Чистий призведений дохід, тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
2000 р.	- 1836,0	0,900901	-	0,943396	- 1654,054	-	- 1654,054
2001 р.	- 7208,0	0,811622	-	0,889996	- 5850,175	-	- 7504,229
2002 р.	- 27,03	0,731191	389,8	0,839619	- 19,764	327,284	- 7196,709
2003 р.	-	-	830,9	0,792094	-	658,151	- 6538,558
2004 р.	-	-	1471,1	0,747258	-	1099,291	- 5439,267
2005 р.	-	-	1021,6	0,704961	-	720,188	- 4719,079
2006 р.	-	-	1465,0	0,665057	-	974,309	- 3744,771
2007 р.	-	-	2462,3	0,627412	-	1544,877	- 2199,893
2008 р.	-	-	591,6	0,591898	-	350,167	- 1849,726
2009 р.	-	-	1020,0	0,558395	-	569,563	- 1280,163
2010 р.	-	-	1349,3	0,526788	-	710,794	- 569,369
2011 р.	-	-	1002,685	0,496969	-	498,304	- 71,065
2012 р.	-	-	1022,643	0,468839	-	479,455	408,390
Сума	-9071,03	-	12626,928	-	-7523,993	7932,382	-

Додаток БФ

Чистий призведений ефект за інвестиційним проектом “Будівництво й експлуатація пансіонату “Пальміра Палас”

Періоди	Сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтний множник для інвестицій	Сума прибутку, тис. грн.	Дисконтний множник для прибутку	Дисконтна сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтна сума прибутку, тис. грн.	Чистий призведений дохід, тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
2002 p.	-530,0	0,900901	-	0,934579	-477,477	-	-477,477
2003 p.	-5256,54	0,811622	-	0,873439	-4266,326	-	-4743,803
2004 p.	-4053,97	0,731191	-	0,816298	-2964,228	-	-7708,031
2005 p.	-30322,2	0,658731	-2369,8	0,762895	-19974,186	-1807,909	-29490,126
2006 p.	-124151,725	0,593451	4855,3	0,712986	-73678,0	3461,762	-99706,37
2007 p.	-	-	4852,2	0,666342	-	3233,226	-96473,144
2008 p.	-	-	7331,0	0,62275	-	4565,378	-91907,766
2009 p.	-	-	11171,0	0,582009	-	6501,624	-85406,142
2010 p.	-	-	14626,0	0,543934	-	7955,575	-77450,567
2011 p.	-	-	13265,533	0,508349	-	6743,524	-70707,043
2012 p.	-	-	13479,175	0,475093	-	6403,859	-64303,184
2013 p.	-	-	14333,75	0,444012	-	6364,356	-57938,828
2014 p.	-	-	15209,968	0,414964	-	6311,596	-51627,232
2015 p.	-	-	15401,968	0,387817	-	5973,149	-45654,083
2016 p.	-	-	19674,834	0,362446	-	7131,065	-38523,018
2017 p.	-	-	19461,19	0,338735	-	6592,178	-31930,839
2018 p.	-	-	21490,802	0,316574	-	6803,438	-25127,402
2019 p.	-	-	23306,77	0,295864	-	6895,632	-18231,770
2020 p.	-	-	26041,544	0,276508	-	7200,704	-11031,066
2021 p.	-	-	27985,279	0,258419	-	7231,928	-3799,138
2022 p.	-	-	29566,661	0,241513	-	7140,736	3341,598
Сума	-164314,0	-	279683,174	-	-101360,223	104701,821	-

Додаток БХ

Чистий призведений ефект за інвестиційним проектом “Будівництво й експлуатація курортно-рекреаційного комплексу “Мигдальний гай”

Періоди	Сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтний множник	Сума прибутку, тис. грн.	Дисконтний множник	Дисконтна сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтна сума прибутку, тис. грн.	Чистий призведений дохід, тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
2002 р.	-1060,0	0,900900901	-	0,956937799	-954,955	-	-954,955
2003 р.	-14838,41	0,811622433	-	0,915729951	-12043,186	-	-12998,141
2004 р.	-41401,48	0,731191381	-1125,1	0,876296604	-30272,405	-985,921	-44256,468
2005 р.	-3219,37	0,658730974	-4557,8	0,838561344	-2120,699	-3821,995	-50199,162
2006 р.	-12057,89	0,593451328	-3039,8	0,802451047	-7155,771	-2439,291	-59794,223
2007 р.	-	-	59,0	0,767895738	-	45,306	-59748,917
2008 р.	-	-	704,5	0,734828458	-	517,687	-59231,231
2009 р.	-	-	-51,7	0,703185127	-	-36,355	-59267,585
2010 р.	-	-	528,1	0,672904428	-	355,361	-58912,225
2011 р.	-	-	117,208	0,643927682	-	75,473	-58273,232
2012 р.	-	-	2696,937	0,616198739	-	1661,849	-56611,382
2013 р.	-	-	3640,530	0,589663865	-	2146,689	-54464,693
2014 р.	-	-	3828,821	0,564271641	-	2160,495	-52304,198
2015 р.	-	-	3716,132	0,539972862	-	2006,610	-50297,588
2016 р.	-	-	4144,065	0,516720442	-	2141,323	-48156,265
2017 р.	-	-	4080,588	0,494469323	-	2017,726	-46138,539
2018 р.	-	-	4331,64	0,473176385	-	2049,631	-44088,909
2019 р.	-	-	4678,268	0,452800369	-	2118,321	-41970,587
2020 р.	-	-	4898,655	0,433301788	-	2122,596	-39847,991
2021 р.	-	-	5213,185	0,41464286	-	2161,610	-37686,381
2022 р.	-	-	5527,002	0,396787426	-	2193,045	-35493,336
2023 р.	-	-	5841,533	0,379700886	-	2218,035	-33275,301
2024 р.	-	-	6157,49	0,36335013	-	2237,325	-31037,976
2025 р.	-	-	6395,707	0,347703474	-	2223,810	-28814,167
2026 р.	-	-	6760,163	0,332730597	-	2249,313	-26564,854

Продовження Додатку БХ

1	2	3	4	5	6	7	8
2027 p.	-	-	6785,839	0,318402485	-	2160,628	-24404,226
2028 p.	-	-	6407,831	0,304691373	-	1952,411	-22451,815
2029 p.	-	-	8106,726	0,291570692	-	2363,684	-20088,131
2030 p.	-	-	7791,482	0,279015016	-	2173,94	-17914,191
2031 p.	-	-	7798,615	0,267000016	-	2082,23	-15831,96
2032 p.	-	-	7730,146	0,255502407	-	1975,071	-13856,889
2033 p.	-	-	8483,307	0,244499911	-	2074,168	-11782,722
2034 p.	-	-	9050,319	0,233971207	-	2117,514	-9665,208
2035 p.	-	-	9088,121	0,223895892	-	2034,793	-7630,415
2036 p.	-	-	9364,85	0,223895892	-	2034,793	-5623,954
2037 p.	-	-	8986,842	0,214254442	-	2006,461	-3781,398
2038 p.	-	-	9547,437	0,205028174	-	1842,556	-1908,198
2039 p.	-	-	10339,825	0,19619921	-	1873,20	33,108
Сума	-72577,15	-	174901,594	-	-52547,016	52580,125	-

Додаток БЦ

**Чистий призведений ефект за інвестиційним проектом “Реконструкція пансіонату
“Сонячний”**

Періоди	Сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтний множник для інвестицій	Сума прибутку, тис. грн.	Дисконтний множник для прибутку	Дисконтна сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтна сума прибутку, тис. грн.	Чистий призведений дохід, тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
2006 p.	-44057,715	0,9009009	1627,7	0,952380952	-39691,635	1550,191	-38141,445
2007 p.	-11848,31	0,8116224	106,9	0,907029478	-9616,354	96,961	-47660,837
2008 p.	-23100,0	0,7311914	931,7	0,863837599	-16890,521	804,837	-63746,521
2009 p.	-	-	-236,0	0,822702475	-	-194,158	-63940,679
2010 p.	-	-	-398,0	0,783526166	-	-311,843	-64252,522
2011 p.	-	-	11917,574	0,746215397	-	8893,077	-55359,445
2012 p.	-	-	11920,816	0,71068133	-	8471,901	-46887,544
2013 p.	-	-	11933,980	0,676839362	-	8077,388	-38810,156
2014 p.	-	-	12059,043	0,644608916	-	7773,367	-31036,789
2015 p.	-	-	11820,019	0,613913254	-	7256,466	-23780,323
2016 p.	-	-	11150,004	0,584679289	-	6519,176	-17261,147
2017 p.	-	-	11154,818	0,556837418	-	6211,42	-11049,727
2018 p.	-	-	11167,491	0,530321351	-	5922,359	-5127,368
2019 p.	-	-	11180,459	0,505067953	-	5646,892	519,524
Сума	-79006,025	-	106336,504	-	-66198,510	66718,034	-

Додаток БШ

Планові фінансові показники рекреаційної діяльності пансіонату “Кримські зорі”, 2011 р.

Періоди	Планові дні, дн.	Коефіцієнт заповнюваності	Дні фактичні, дн.	Доходи від рекреаційної діяльності, тис. грн.	Витрати від рекреаційної діяльності, тис. грн.	Прибуток від рекреаційної діяльності, тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7
I кв. 2011 р.	15030	0,73	10972	2094,919	1529,719	565,199
II кв. 2011 р.	15030	0,9	13527	2480,787	1744,467	736,320
III кв. 2011 р.	15030	0,92	13828	2526,183	1769,732	756,452
IV кв. 2011 р.	15030	0,89	13377	2458,089	1731,835	726,254

Додаток БЩ

Планові фінансові показники рекреаційної діяльності пансіонату “Пальміра Палас”, 2011-2015 рр.

Періоди	Планові дні, дн.	Коефіцієнт заповнюваності	Дні фактичні, дн.	Доходи від рекреаційної діяльності, тис. грн.	Витрати від рекреаційної діяльності, тис. грн.	Прибуток від рекреаційної діяльності, тис. грн.
I	2	3	4	5	6	7
I кв. 2011 р.	30600	0,61	18666	22036,081	14179,777	7856,304
II кв. 2011 р.	30600	0,72	22032	26413,225	16206,844	10206,381
III кв. 2011 р.	30600	0,87	26622	32382,057	18971,026	13411,031
IV кв. 2011 р.	30600	0,62	18972	22434,003	14364,056	8069,947
I кв. 2012 р.	30600	0,63	19278	22831,925	14548,334	8283,591
II кв. 2012 р.	30600	0,75	22950	27606,991	16759,68	10847,311
III кв. 2012 р.	30600	0,88	26928	32779,979	19155,305	13624,674
IV кв. 2012 р.	30600	0,63	19278	22831,925	14548,334	8283,591
I кв. 2013 р.	30600	0,65	19890	23627,770	14916,892	8710,878
II кв. 2013 р.	30600	0,76	23256	28004,913	16943,959	11060,954
III кв. 2013 р.	30600	0,89	27234	33177,901	19339,584	13838,317
IV кв. 2013 р.	30600	0,64	19584	23229,847	14732,613	8497,234
I кв. 2014 р.	30600	0,66	20196	24025,692	15101,171	8924,521
II кв. 2014 р.	30600	0,77	23562	28402,835	17128,238	11274,597
III кв. 2014 р.	30600	0,9	27540	33575,823	19523,862	14051,961
IV кв. 2014 р.	30600	0,65	19890	23627,770	14916,892	8710,878
I кв. 2015 р.	30600	0,67	20502	24423,614	15285,45	9138,164
II кв. 2015 р.	30600	0,8	24480	29596,602	17681,074	11915,528
III кв. 2015 р.	30600	0,92	28152	34371,667	19892,42	14479,247
IV кв. 2015 р.	30600	0,67	20502	24423,614	15285,45	9138,164

Додаток БЮ **Планові фінансові показники рекреаційної діяльності готелю “Мигдальний гай” 2011-2023**

рр.

Періоди	Планові дні, дн.	Коефіцієнт заповнюваності	Дні фактичні, дн.	Доходи від рекреаційної діяльності, тис. грн.	Витрати від рекреаційної діяльності, тис. грн.	Прибуток від рекреаційної діяльності, тис. грн.
I	2	3	4	5	6	7
I кв. 2011 р.	8820	0,52	4586	4311,404	4502,486	-191,082
II кв. 2011 р.	8820	0,78	6880	6574,436	5129,387	1445,049
III кв. 2011 р.	8820	1,55	13671	13273,759	6985,219	6288,541
IV кв. 2011 р.	8820	0,51	4498	4224,592	4478,438	-253,846
I кв. 2012 р.	8820	0,53	4675	4399,203	4526,808	-127,606
II кв. 2012 р.	8820	0,8	7056	6748,060	5177,484	1570,576
III кв. 2012 р.	8820	1,62	14288	13882,43	7153,831	6728,599
IV кв. 2012 р.	8820	0,52	4586	4311,404	4502,486	-191,082
I кв. 2013 р.	8820	0,52	4586	4311,404	4502,486	-191,082
II кв. 2013 р.	8820	0,81	7144	6834,872	5201,532	1633,340
III кв. 2013 р.	8820	1,75	15435	15013,946	7467,281	7546,665
IV кв. 2013 р.	8820	0,53	4675	4399,203	4526,808	-127,606
I кв. 2014 р.	8820	0,51	4498	4224,592	4478,438	-253,846
II кв. 2014 р.	8820	0,82	7232	6921,684	5225,58	1696,103
III кв. 2014 р.	8820	1,7	14994	14578,899	7346,766	7232,134
IV кв. 2014 р.	8820	0,52	4586	4311,404	4502,486	-191,082
I кв. 2015 р.	8820	0,56	4939	4659,639	4598,954	60,685
II кв. 2015 р.	8820	0,89	7850	7531,341	5394,466	2136,875
III кв. 2015 р.	8820	1,678	14800	14387,518	7293,750	7093,769
IV кв. 2015 р.	8820	0,54	4763	4486,015	4550,857	-64,842
I кв. 2016 р.	8820	0,53	4675	4399,203	4526,808	-127,606
II кв. 2016 р.	8820	0,89	7850	7531,341	5394,466	2136,875
III кв. 2016 р.	8820	1,68	14818	14405,275	7298,669	7106,607
IV кв. 2016 р.	8820	0,5	4410	4137,78	4454,390	-316,61

Продовження Додатку БЮ

1	2	3	4	5	6	7
I кв. 2017 p.	8820	0,55	4851	4572,827	4574,905	-2,079
II кв. 2017 p.	8820	0,86	7585	7269,918	5322,048	1947,871
III кв. 2017 p.	8820	1,69	14906	14492,087	7322,717	7169,37
IV кв. 2017 p.	8820	0,52	4586	4311,404	4502,486	-191,082
I кв. 2018 p.	8820	0,56	4939	4659,639	4598,954	60,685
II кв. 2018 p.	8820	0,93	8203	7879,576	5490,934	2388,642
III кв. 2018 p.	8820	1,7	14994	14578,899	7346,766	7232,134
IV кв. 2018 p.	8820	0,54	4763	4486,015	4550,857	-64,842
I кв. 2019 p.	8820	0,58	5116	4834,249	4647,324	186,925
II кв. 2019 p.	8820	0,93	8203	7879,576	5490,934	2388,642
III кв. 2019 p.	8820	1,72	15170	14752,523	7394,863	7357,661
IV кв. 2019 p.	8820	0,52	4586	4311,404	4502,486	-191,082
I кв. 2020 p.	8820	0,53	4675	4399,203	4526,808	-127,606
II кв. 2020 p.	8820	0,92	8114	7791,777	5466,612	2325,165
III кв. 2020 p.	8820	1,73	15259	14840,322	7419,184	7421,138
IV кв. 2020 p.	8820	0,5	4410	4137,78	4454,39	-316,61
I кв. 2021 p.	8820	0,55	4851	4572,827	4574,905	-2,079
II кв. 2021 p.	8820	0,95	8379	8053,20	5539,031	2514,169
III кв. 2021 p.	8820	1,74	15347	14927,134	7443,233	7483,901
IV кв. 2021 p.	8820	0,59	5204	4921,061	4671,372	249,689
I кв. 2022 p.	8820	0,57	5027	4746,451	4623,002	123,449
II кв. 2022 p.	8820	0,93	8203	7879,576	5490,934	2388,642
III кв. 2022 p.	8820	1,76	15523	15100,758	7491,33	7609,428
IV кв. 2022 p.	8820	0,61	5380	5094,685	4719,469	375,216
I кв. 2023 p.	8820	0,56	4939	4659,639	4598,954	60,685
II кв. 2023 p.	8820	0,92	8114	7791,777	5466,612	2325,165
III кв. 2023 p.	8820	1,755	15479	15057,352	7479,305	7578,046
IV кв. 2023 p.	8820	0,635	5601	5312,702	4779,864	532,838

Додаток БЯ
Планові фінансові показники рекреаційної діяльності готелю “Ореанда”, 2011-2031 рр.

Періоди	Планові дні, дн.	Коефіцієнт заповнюваності	Дні фактичні, дн.	Доходи від рекреаційної діяльності, тис. грн.	Витрати від рекреаційної діяльності, тис. грн.	Прибуток від рекреаційної діяльності, тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7
I кв. 2011 р.	18090	0,73	13206	13934,279	11751,005	2183,274
II кв. 2011 р.	18090	0,89	16100	17568,852	13472,689	4096,163
III кв. 2011 р.	18090	0,91	16462	18023,488	13688,048	4335,439
IV кв. 2011 р.	18090	0,723	13079	13774,78	11675,451	2099,329
I кв. 2012 р.	18090	0,741	13405	14184,203	11869,393	2314,81
II кв. 2012 р.	18090	0,88	15919	17341,534	13365,01	3976,525
III кв. 2012 р.	18090	0,95	17186	18932,759	14118,767	4813,992
IV кв. 2012 р.	18090	0,74	13387	14161,597	11858,685	2302,912
I кв. 2013 р.	18090	0,731	13224	13956,885	11761,714	2195,172
II кв. 2013 р.	18090	0,87	15738	17114,216	13257,33	3856,886
III кв. 2013 р.	18090	0,9	16281	17796,17	13580,369	4215,801
IV кв. 2013 р.	18090	0,7	12663	13252,325	11427,966	1824,359
I кв. 2014 р.	18090	0,742	13423	14206,809	11880,102	2326,707
II кв. 2014 р.	18090	0,89	16100	17568,852	13472,689	4096,163
III кв. 2014 р.	18090	0,911	16480	18046,094	13698,757	4347,337
IV кв. 2014 р.	18090	0,724	13097	13797,386	11686,159	2111,227
I кв. 2015 р.	18090	0,743	13441	14229,415	11890,81	2338,605
II кв. 2015 р.	18090	0,88	15919	17341,534	13365,01	3976,525
III кв. 2015 р.	18090	0,952	17222	18977,971	14140,184	4837,787
IV кв. 2015 р.	18090	0,741	13405	14184,203	11869,393	2314,81
I кв. 2016 р.	18090	0,733	13260	14002,097	11783,13	2218,967
II кв. 2016 р.	18090	0,87	15738	17114,216	13257,33	3856,886
III кв. 2016 р.	18090	0,91	16462	18023,488	13688,048	4335,439

IV кв. 2016 п.	18090	0,73	13206	13934,279	11751,005	2183,274
<i>Продолжения табл. БЯ. I</i>						
I	2	3	4	5	6	7
I кв. 2017 п.	18090	0,744	13459	14252,021	11901,519	2350,503
II кв. 2017 п.	18090	0,89	16100	17568,852	13472,689	4096,163
III кв. 2017 п.	18090	0,912	16098	18068,7	13709,465	4359,235
IV кв. 2017 п.	18090	0,725	13115	13819,992	11696,868	2123,124
I кв. 2018 п.	18090	0,745	13477	14274,628	11912,227	2362,401
II кв. 2018 п.	18090	0,881	15937	17364,14	13375,718	3988,422
III кв. 2018 п.	18090	0,954	17258	19023,184	14161,601	4861,583
IV кв. 2018 п.	18090	0,743	13441	14229,415	11890,81	2338,605
I кв. 2019 п.	18090	0,734	13278	14024,704	11793,839	2230,865
II кв. 2019 п.	18090	0,872	15774	17159,429	13278,747	3880,682
III кв. 2019 п.	18090	0,92	16643	18250,805	13795,728	4455,077
IV кв. 2019 п.	18090	0,702	12699	13297,538	11449,383	1848,155
I кв. 2020 п.	18090	0,746	13495	14297,234	11922,936	2374,298
II кв. 2020 п.	18090	0,893	16154	17636,671	13504,815	4131,836
III кв. 2020 п.	18090	0,915	16552	18136,519	13741,591	4394,928
IV кв. 2020 п.	18090	0,728	13170	13889,067	11729,588	2159,478
I кв. 2021 п.	18090	0,747	13513	14319,84	11933,644	2386,196
II кв. 2021 п.	18090	0,885	16010	17455,821	13419,147	4036,674
III кв. 2021 п.	18090	0,957	17312	19091,002	14193,726	4897,276
IV кв. 2021 п.	18090	0,749	13549	14365,052	11955,061	2409,991
I кв. 2022 п.	18090	0,73	13206	13934,279	11751,005	2183,274
II кв. 2022 п.	18090	0,878	15883	17296,322	13343,593	3952,729
III кв. 2022 п.	18090	0,96	17366	19158,821	14225,852	4932,969
IV кв. 2022 п.	18090	0,706	12772	13389,219	11492,812	1896,407
I кв. 2023 п.	18090	0,748	13531	14342,446	11944,352	2398,094
II кв. 2023 п.	18090	0,9	16281	17796,17	13580,369	4215,801
III кв. 2023 п.	18090	0,918	16607	18205,593	13774,311	4431,282
IV кв. 2023 п.	18090	0,721	13043	13729,567	11654,034	2075,533
I кв. 2024 п.	18090	0,749	13549	14365,052	11955,061	2409,991
II кв. 2024 п.	18090	0,884	15992	17433,215	13408,438	4024,776

III кв. 2024 г.	18090	0,954	17258	19023,184	14161,601	4861,583
IV кв. 2024 г.	18090	0,746	13495	14297,234	11922,936	2374,298
Продолжения табл. БЯ. I						
1	2	3	4	5	6	7
I кв. 2025 г.	18090	0,75	13568	14388,915	11966,364	2422,551
II кв. 2025 г.	18090	0,873	15793	17183,291	13290,05	3893,241
III кв. 2025 г.	18090	0,92	16643	18250,805	13795,728	4455,077
IV кв. 2025 г.	18090	0,71	12844	13479,643	11535,646	1943,997
I кв. 2026 г.	18090	0,751	13586	14411,521	11977,073	2434,448
II кв. 2026 г.	18090	0,892	16136	17614,064	13494,106	4119,958
III кв. 2026 г.	18090	0,91	16462	18023,488	13688,048	4335,439
IV кв. 2026 г.	18090	0,725	13115	13819,992	11696,868	2123,124
I кв. 2027 г.	18090	0,752	13604	14434,127	11987,781	2446,346
II кв. 2027 г.	18090	0,893	16154	17636,671	13504,815	4131,856
III кв. 2027 г.	18090	0,95	17186	18932,759	14118,767	4813,992
IV кв. 2027 г.	18090	0,745	13477	14274,628	11912,227	2362,401
I кв. 2028 г.	18090	0,739	13369	14138,991	11847,976	2291,014
II кв. 2028 г.	18090	0,876	15847	17251,109	13322,176	3928,934
III кв. 2028 г.	18090	0,93	16824	18478,123	13903,408	4574,715
IV кв. 2028 г.	18090	0,708	12808	13434,431	11514,229	1920,202
I кв. 2029 г.	18090	0,755	13658	14501,945	12019,907	2482,039
II кв. 2029 г.	18090	0,899	16263	17773,564	13569,66	4203,903
III кв. 2029 г.	18090	0,919	16625	18228,199	13785,02	4443,18
IV кв. 2029 г.	18090	0,72	13025	13706,961	11643,325	2063,636
I кв. 2030 г.	18090	0,756	13676	14524,552	12030,615	2493,937
II кв. 2030 г.	18090	0,887	16046	17501,033	13440,564	4060,47
III кв. 2030 г.	18090	0,958	17330	19113,608	14204,435	4909,174
IV кв. 2030 г.	18090	0,76	13748	14614,976	12073,449	2541,527
I кв. 2031 г.	18090	0,756	13676	14524,552	12030,615	2493,937
II кв. 2031 г.	18090	0,87	15738	17114,216	13257,33	3856,886
III кв. 2031 г.	18090	0,93	16824	18478,123	13903,408	4574,715

IV кв. 2031 р.	18090	0,7	12663	13252,325	11427,966	1824,359
----------------	-------	-----	-------	-----------	-----------	----------

Періоди	Планові дні, дн.	Коефіцієнт заповнюваності	Дні фактичні, дн.	Доходи від рекреаційної діяльності, тис. грн.	Витрати від рекреаційної діяльності, тис. грн.	Прибуток від рекреаційної діяльності, тис. грн.
---------	---------------------	------------------------------	----------------------	--	---	--

Додаток ВА

ланові фінансові показники рекреаційної діяльності пансіонату ім. Терлецького, 2011-2037
рр.

1	2	3	4	5	6	7
I кв. 2011 п.	6120	0,92	5630	27982,9	27143,332	839,567
II кв. 2011 п.	6120	0,96	5875	29207,066	28265,431	941,634
III кв. 2011 п.	6120	1,49	9119	45416,021	43122,941	2293,08
IV кв. 2011 п.	6120	0,96	5875	29207,066	28265,431	941,634
I кв. 2012 п.	6120	0,99	6059	30126,439	29108,151	1018,288
II кв. 2012 п.	6120	1,0	6120	30431,231	29387,531	1043,701
III кв. 2012 п.	6120	1,5	9180	45720,813	43402,32	2318,493
IV кв. 2012 п.	6120	0,951	5820	28932,253	28013,532	918,721
I кв. 2013 п.	6120	0,964	5900	29331,98	28379,931	952,049
II кв. 2013 п.	6120	1,02	6242	31040,816	29946,29	1094,526
III кв. 2013 п.	6120	1,51	9241	46025,605	43681,7	2343,905
IV кв. 2013 п.	6120	0,951	5820	28932,253	28013,532	918,721
I кв. 2014 п.	6120	0,936	5728	28472,566	27592,172	880,394
II кв. 2014 п.	6120	1,0	6120	30431,231	29387,531	1043,701
III кв. 2014 п.	6120	1,52	9302	46330,398	43961,08	2369,318
IV кв. 2014 п.	6120	0,99	6059	30126,439	29108,151	1018,288
I кв. 2015 п.	6120	0,981	6004	29851,626	28856,251	995,375
II кв. 2015 п.	6120	0,991	6065	30156,419	29135,631	1020,788
III кв. 2015 п.	6120	1,531	9370	46670,166	44272,52	2397,646
IV кв. 2015 п.	6120	0,961	5881	29237,045	28292,911	944,134
I кв. 2016 п.	6120	0,934	5716	28412,607	27537,212	875,395
II кв. 2016 п.	6120	0,96	5875	29207,066	28265,431	941,634
III кв. 2016 п.	6120	1,57	9608	47859,356	45362,559	2496,797
IV кв. 2016 п.	6120	0,98	5998	29821,647	28828,771	992,876

1	2	3	4	5	6	7
I кв. 2017 п.	6120	0,952	5826	28962,232	28041,012	921,221
II кв. 2017 п.	6120	0,962	5887	29267,025	28320,391	946,633
III кв. 2017 п.	6120	1,56	9547	47554,564	45083,179	2471,384
IV кв. 2017 п.	6120	0,962	5887	29267,025	28320,391	946,633

I кв. 2018 p.	6120	0,98	5998	29821,647	28828,771	992,876
II кв. 2018 p.	6120	1,01	6181	30736,024	29666,91	1069,113
III кв. 2018 p.	6120	1,583	9688	48259,083	45728,959	2530,125
IV кв. 2018 p.	6120	0,983	6016	29911,585	28911,211	1000,374
I кв. 2019 p.	6120	0,961	5881	29237,045	28292,911	944,134
II кв. 2019 p.	6120	0,999	6114	30401,252	29360,051	1041,201
III кв. 2019 p.	6120	1,471	9003	44836,416	42591,661	2244,755
IV кв. 2019 p.	6120	0,984	6022	29941,565	28938,691	1002,874
I кв. 2020 p.	6120	0,964	5900	29331,98	28379,931	952,049
II кв. 2020 p.	6120	0,994	6083	30246,357	29218,071	1028,287
III кв. 2020 p.	6120	1,463	8954	44591,582	42367,241	2224,341
IV кв. 2020 p.	6120	0,927	5673	28197,753	27340,272	857,481
I кв. 2021 p.	6120	0,936	5728	28472,566	27592,172	880,394
II кв. 2021 p.	6120	0,953	5832	28992,212	28068,492	923,720
III кв. 2021 p.	6120	1,489	9113	45386,041	43095,461	2290,581
IV кв. 2021 p.	6120	0,96	5875	29207,066	28265,431	941,634
I кв. 2022 p.	6120	0,97	5936	29511,858	28544,811	967,047
II кв. 2022 p.	6120	0,99	6059	30126,439	29108,151	1018,288
III кв. 2022 p.	6120	1,49	9119	45416,021	43122,941	2293,08
IV кв. 2022 p.	6120	0,932	5704	28352,648	27482,252	870,396
I кв. 2023 p.	6120	0,963	5894	29302,001	28352,451	949,549
II кв. 2023 p.	6120	0,99	6059	30126,439	29108,151	1018,288
III кв. 2023 p.	6120	1,49	9119	45416,021	43122,941	2293,08
IV кв. 2023 p.	6120	0,981	6004	29851,626	28856,251	995,375
I кв. 2024 p.	6120	0,943	5771	28687,42	27789,112	898,308
II кв. 2024 p.	6120	0,962	5887	29267,025	28320,391	946,633
III кв. 2024 p.	6120	1,52	9302	46330,398	43961,08	2369,318
IV кв. 2024 p.	6120	0,961	5881	29237,045	28292,911	944,134

Продолжения табл. BA. 1

1	2	3	4	5	6	7
I кв. 2025 p.	6120	0,968	5924	29451,899	28489,851	962,047
II кв. 2025 p.	6120	0,995	6089	30276,337	29245,551	1030,786
III кв. 2025 p.	6120	1,59	9731	48473,937	45925,899	2548,038
IV кв. 2025 p.	6120	0,926	5667	28167,774	27312,792	854,982

I кв. 2026 п.	6120	0,956	5851	29087,147	28155,512	931,636
II кв. 2026 п.	6120	0,992	6071	30186,398	29163,111	1023,287
III кв. 2026 п.	6120	1,461	8941	44526,627	42307,701	2218,926
IV кв. 2026 п.	6120	0,961	5881	29237,045	28292,911	944,134
I кв. 2027 п.	6120	0,97	5936	29511,858	28544,811	967,047
II кв. 2027 п.	6120	0,968	5924	29451,899	28489,851	962,047
III кв. 2027 п.	6120	1,42	8690	43272,481	41158,122	2114,359
IV кв. 2027 п.	6120	0,95	5814	28902,273	27986,052	916,222
I кв. 2028 п.	6120	0,964	5900	29331,98	28379,931	952,049
II кв. 2028 п.	6120	0,992	6071	30186,398	29163,111	1023,287
III кв. 2028 п.	6120	1,481	9064	45141,208	42871,041	2270,167
IV кв. 2028 п.	6120	0,961	5881	29237,045	28292,911	944,134
I кв. 2029 п.	6120	0,963	5894	29302,001	28352,451	949,549
II кв. 2029 п.	6120	0,95	5814	28902,273	27986,052	916,222
III кв. 2029 п.	6120	1,51	9241	46025,605	43681,7	2343,905
IV кв. 2029 п.	6120	0,962	5887	29267,025	28320,391	946,633
I кв. 2030 п.	6120	0,97	5936	29511,858	28544,811	967,047
II кв. 2030 п.	6120	0,998	6108	30371,272	29332,571	1038,702
III кв. 2030 п.	6120	1,463	8954	44591,582	42367,241	2224,341
IV кв. 2030 п.	6120	0,951	5820	28932,253	28013,532	918,721
I кв. 2031 п.	6120	0,956	5851	29087,147	28155,512	
II кв. 2031 п.	6120	0,99	6059	30126,439	29108,151	
III кв. 2031 п.	6120	1,46	8935	44496,647	42280,221	
IV кв. 2031 п.	6120	0,96	5875	29207,066	28265,431	
I кв. 2032 п.	6120	0,973	5955	29606,793	28631,831	
II кв. 2032 п.	6120	0,968	5924	29451,899	28489,851	
III кв. 2032 п.	6120	1,421	8697	43307,457	41190,182	2117,275
IV кв. 2032 п.	6120	0,953	5832	28992,212	28068,492	923,720
Продолжения табл. ВА. I						
I	2	3	4	5	6	7
I кв. 2033 п.	6120	0,96	5875	29207,066	28265,431	941,634
II кв. 2033 п.	6120	0,99	6059	30126,439	29108,151	1018,288
III кв. 2033 п.	6120	1,485	9088	45261,126	42980,961	2280,166
IV кв. 2033 п.	6120	0,961	5881	29237,045	28292,911	944,134

I кв. 2034 п.	6120	0,963	5894	29302,001	28352,451	949,549
II кв. 2034 п.	6120	0,951	5820	28932,253	28013,532	918,721
III кв. 2034 п.	6120	1,511	9247	46055,585	43709,18	2346,405
IV кв. 2034 п.	6120	0,962	5887	29267,025	28320,391	946,633
I кв. 2035 п.	6120	0,973	5955	29606,793	28631,831	974,962
II кв. 2035 п.	6120	0,998	6108	30371,272	29332,571	1038,702
III кв. 2035 п.	6120	1,461	8941	44526,627	42307,701	2218,926
IV кв. 2035 п.	6120	0,956	5851	29087,147	28155,512	931,636
I кв. 2036 п.	6120	0,956	5851	29087,147	28155,512	931,636
II кв. 2036 п.	6120	0,996	6096	30311,313	29277,611	1033,702
III кв. 2036 п.	6120	1,46	8935	44496,647	42280,221	2216,426
IV кв. 2036 п.	6120	0,96	5875	29207,066	28265,431	941,634
I кв. 2037 п.	6120	0,971	5943	29546,834	28576,871	969,963
II кв. 2037 п.	6120	0,968	5924	29451,899	28489,851	962,047
III кв. 2037 п.	6120	1,422	8703	43337,437	41217,662	2119,775
IV кв. 2037 п.	6120	0,951	5820	28932,253	28013,532	918,721

Додаток ВБ
Чистий призведений ефект за інвестиційним проектом “Створення на базі готелю “Чорноморська” пансіонату “Кримські зорі”

Періоди	Сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтний множник для інвестицій	Сума прибутку, тис. грн.	Дисконтний множник для прибутку	Дисконтна сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтна сума прибутку, тис. грн.	Чистий призведений дохід, тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
2000 р.	-1836,0	0,900901	-	0,9433962	-1654,054	-	-1654,054
2001 р.	-7208,0	0,811622	-	0,8899964	-5850,175	-	-7504,229
2002 р.	-27,03	0,731191	389,8	0,8396193	-19,764	327,284	-7196,709
2003 р.	-	-	830,9	0,7920937	-	658,151	-6538,558
2004 р.	-	-	1471,1	0,7472582	-	1099,291	-5439,267
2005 р.	-	-	1021,6	0,7049605	-	720,188	-4719,079
2006 р.	-	-	1465,0	0,6650571	-	974,309	-3744,771
2007 р.	-	-	2462,3	0,6274124	-	1544,877	-2199,893
2008 р.	-	-	591,6	0,5918985	-	350,167	-1849,726
2009 р.	-	-	1020,0	0,5383948	-	569,563	-1280,163
2010 р.	-	-	1349,3	0,5267875	-	710,794	-569,369
2011 р.	-	-	2784,226	0,4969694	-	1383,675	814,306
Сума	-9071,03	-	13385,826	-	-7523,993	8338,299	-

Додаток ВВ

Чистий призведений ефект за інвестиційним проектом “Будівництво й експлуатація пансіонату “Пальміра Палас”

Періоди	Сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтний множник для інвестицій	Сума прибутку, тис. грн.	Дисконтний множник для прибутку	Дисконтна сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтна сума прибутку, тис. грн.	Чистий призведений дохід, тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
2002 р.	-530	0,900900901	-	0,934579439	-477,477	-	-477,477
2003 р.	-5256,54	0,811622433	-	0,873438728	-4266,326	-	-4743,803
2004 р.	-4053,97	0,731191381	-	0,816297877	-2964,228	-	-7708,031
2005 р.	-30322,22	0,658730974	-2369,8	0,762895212	-19974,186	-1807,909	-29490,126
2006 р.	-124151,725	0,593451328	4855,3	0,712986179	-73678,006	3461,762	-99706,37
2007 р.	-	-	4852,2	0,666342224	-	3233,226	-96473,144
2008 р.	-	-	7331,0	0,622749742	-	4565,378	-91907,766
2009 р.	-	-	11171,0	0,582009105	-	6501,624	-85406,142
2010 р.	-	-	14626,0	0,543933743	-	7955,575	-77450,567
2011 р.	-	-	39543,663	0,508349292	-	20101,993	-57348,574
2012 р.	-	-	41039,167	0,475092796	-	19497,413	-37851,162
2013 р.	-	-	42107,383	0,444011959	-	18696,182	-19154,98
2014 р.	-	-	42961,957	0,414964448	-	17827,685	-1327,295
2015 р.	-	-	44671,103	0,387817241	-	17324,224	15996,929
Сума	-164314,455	-	250788,973	-	-101360,223	117357,152	-

Додаток ВД

Чистий призведений ефект за інвестиційним проектом “Будівництво й експлуатація курортно-рекреаційного комплексу “Мигдальний гай”

Періоди	Сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтний множник для інвестицій	Сума прибутку, тис. грн.	Дисконтний множник для прибутку	Дисконтна сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтна сума прибутку, тис. грн.	Чистий призведений дохід, тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
2002 р.	-1060,0	0,900900901	-	0,956937799	-954,955	-	-954,955
2003 р.	-14838,41	0,811622433	-	0,915729951	-12043,186	-	-12998,141
2004 р.	-41401,48	0,731191381	-1125,1	0,876296604	-30272,405	-985,921	-44256,468
2005 р.	-3219,37	0,658730974	-4557,8	0,838561344	-2120,699	-3821,995	-50199,162
2006 р.	-12057,89	0,593451328	-3039,8	0,802451047	-7155,771	-2439,291	-59794,223
2007 р.	-	-	59,0	0,767895738	-	45,306	-59748,917
2008 р.	-	-	704,5	0,734828458	-	517,687	-59231,231
2009 р.	-	-	-51,7	0,703185127	-	-36,355	-59267,585
2010 р.	-	-	528,1	0,672904428	-	355,361	-58912,225
2011 р.	-	-	7288,661	0,643927682	-	4693,371	-54218,854
2012 р.	-	-	7980,487	0,616198739	-	4917,566	-49301,288
2013 р.	-	-	8861,316	0,589663865	-	5225,198	-44076,09
2014 р.	-	-	8483,309	0,564271641	-	4786,89	-39289,199
2015 р.	-	-	9226,486	0,539972862	-	4982,052	-34307,147
2016 р.	-	-	8799,266	0,516720442	-	4546,761	-29760,387
2017 р.	-	-	8924,08	0,494469323	-	4412,684	-25347,703
2018 р.	-	-	9616,618	0,473176385	-	4550,357	-20797,346
2019 р.	-	-	9742,146	0,452800369	-	4411,247	-16386,099
2020 р.	-	-	9302,088	0,433301788	-	4030,611	-12355,488
2021 р.	-	-	10245,68	0,41464286	-	4248,298	-8107,19
2022 р.	-	-	10496,735	0,396787426	-	4164,972	-3942,218
2023 р.	-	-	10496,735	0,379700886	-	3985,619	43,402
Сума	-72577,15	-	111980,805	-	-52547,016	52590,418	-

Додаток ВЕ
Чистий призведений ефект за інвестиційним проектом “Реконструкція готельного комплексу “Ореанда”

Періоди	Сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтний множник	Сума прибутку, тис. грн.	Дисконтний множник	Дисконтна сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтна сума прибутку, тис. грн.	Чистий призведений дохід, тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
2000 p.	-32303,88	0,900900901	-	0,970873786	-29102,595	-	-29102,595
2001 p.	-56464,61	0,811622433	-	0,942595909	-45827,944	-	-74930,539
2002 p.	-13962,85	0,731191381	-	0,915141659	-10209,516	-	-85140,034
2003 p.	-61458,8	0,658730974	-	0,888487048	-40484,815	-	-125624,87
2004 p.	-	-	-13929,1	0,862608784	-	-12015,364	-137640,234
2005 p.	-	-	-11732,7	0,837484257	-	-9825,952	-147466,185
2006 p.	-	-	1658,5	0,813091511	-	1348,512	-146117,673
2007 p.	-	-	754,4	0,789409234	-	595,530	-145522,142
2008 p.	-	-	1060,0	0,766416732	-	812,402	-144709,741
2009 p.	-	-	2877,0	0,744093915	-	2140,758	-142568,983
2010 p.	-	-	-423,0	0,722421277	-	-305,584	-142874,567
2011 p.	-	-	12714,204	0,70137988	-	8917,487	-133957,08
2012 p.	-	-	13408,238	0,68095134	-	9130,358	-124826,722
2013 p.	-	-	13467,727	0,661117806	-	8903,754	-115922,968
2014 p.	-	-	12594,566	0,641861947	-	8083,973	-107838,995
2015 p.	-	-	12929,024	0,623166939	-	8056,941	-99782,034
2016 p.	-	-	13551,011	0,605016446	-	8198,584	-91583,470
2017 p.	-	-	12414,779	0,587394608	-	7292,374	-84291,096
2018 p.	-	-	13060,56	0,570286027	-	7448,255	-76842,841
2019 p.	-	-	13730,138	0,553675754	-	7602,044	-69240,797
2020 p.	-	-	12965,379	0,537549276	-	6969,530	-62271,267
2021 p.	-	-	13120,71	0,521892501	-	6847,6	-55423,667
2022 p.	-	-	13670,649	0,506691748	-	6926,805	-48496,862
2023 p.	-	-	12714,865	0,491933736	-	6254,871	-42241,991

Продовження Додатку ВЕ

1	2	3	4	5	6	7	8
2024 p.	-	-	12714,865	0,491933736	-	6215,067	-36026,924
2025 p.	-	-	13012,969	0,477605569	-	6377,933	-29648,991
2026 p.	-	-	13754,594	0,463694727	-	5724,093	-23924,898
2027 p.	-	-	12714,865	0,450189056	-	5766,247	-18158,650
2028 p.	-	-	13192,757	0,437076753	-	5943,016	-12215,634
2029 p.	-	-	14005,107	0,424346362	-	5252,789	-6962,845
2030 p.	-	-	12749,898	0,41198676	-	5219,374	-1743,471
2031 p.	-	-	13048,854	0,399987145	-	5202,013	3458,542
Сума	-164190,14	-	256481,609	-	-125624,87	129083,411	-

Додаток ВЖ

Чистий призведений ефект за інвестиційним проектом “Будівництво й експлуатація пансіонату ім. Терлецького”

Періоди	Сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтний множник	Сума прибутку, тис. грн.	Дисконтний множник	Дисконтна сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтна сума прибутку, тис. грн.	Чистий призведений дохід, тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
2001 р.	-4951,79	0,900900901	-	0,982318271	-4461,072	-	-4461,072
2002 р.	-7778,81	0,811622433	-	0,964949186	-6313,457	-	-10774,529
2003 р.	-	0,731191381	-	0,947887216	-	-	-10774,529
2004 р.	-15139,9	0,658730974	-	0,931126931	-9973,121	-	-20747,650
2005 р.	-56055,0	0,593451328	-6125,8	0,914662997	-33265,914	-5603,043	-59616,607
2006 р.	-21640,26	0,534640836	-3108,5	0,898490174	-11569,767	-2792,957	-73979,33
2007 р.	-1087,265	0,481658411	-271,7	0,882603314	-523,690	-239,803	-74742,824
2008 р.	-4635,4	0,433926496	771,0	0,866997362	-2011,423	668,455	-76085,792
2009 р.	-	-	-264,0	0,85166735	-	-224,84	-76310,632
2010 р.	-	-	-18634,0	0,836608398	-	-15389,361	-91899,993
2011 р.	-	-	5015,916	0,821815716	-	4122,158	-87777,835
2012 р.	-	-	5299,203	0,807284593	-	4277,965	-83499,87
2013 р.	-	-	5309,201	0,793010406	-	4210,252	-79289,618
2014 р.	-	-	5311,701	0,778988611	-	4137,754	-75151,864
2015 р.	-	-	5357,943	0,765214745	-	4099,977	-71051,887
2016 р.	-	-	5306,701	0,751684425	-	3988,965	-67062,922
2017 р.	-	-	5285,871	0,738393345	-	3903,052	-63159,87
2018 р.	-	-	5592,488	0,725337274	-	4036,440	-59103,43
2019 р.	-	-	5232,963	0,712512057	-	3728,550	-55374,88
2020 р.	-	-	5062,158	0,699913612	-	3543,073	-51831,807
2021 р.	-	-	5036,329	0,68753793	-	3462,667	-48369,14
2022 р.	-	-	5148,811	0,67538107	-	3477,409	-44891,731
2023 р.	-	-	5256,293	0,663439165	-	3487,231	-41404,50
2024 р.	-	-	5158,392	0,651708414	-	3361,768	-38042,732
2025 р.	-	-	5395,854	0,640185082	-	3454,345	-34588,388

Продовження Додатку ВЖ

1	2	3	4	5	6	7	8
2026 p.	-	-	5117,982	0,628865503	-	3218,523	-31369,865
2027 p.	-	-	4959,675	0,617746074	-	3063,82	-28306,046
2028 p.	-	-	5189,637	0,606823255	-	3149,193	-25156,853
2029 p.	-	-	5156,309	0,596093571	-	3073,643	-22083,210
2030 p.	-	-	5148,811	0,585553606	-	3014,905	-19068,306
2031 p.	-	-	5107,984	0,575200006	-	2938,112	-16130,193
2032 p.	-	-	4978,005	0,565029476	-	2812,72	-13317,474
2033 p.	-	-	5184,221	0,555038778	-	2877,444	-10440,03
2034 p.	-	-	5161,308	0,545224732	-	2814,073	-7625,957
2035 p.	-	-	5164,225	0,535584216	-	2765,877	-4860,08
2036 p.	-	-	5123,398	0,526114162	-	2695,492	-2164,587
2037 p.	-	-	4970,506	0,516811554	-	2568,815	404,228
Сума	111288,425	-	112398,885	-	-68118,444	68522,672	-

Додаток ВЗ

Розрахунок загальної суми прибутку пансіонату “Кримські Зорі”, 2005-2010 рр.

Періоди	Ääæð , тис. грн.	Äí äæð , дн.	Äæ , дн.	Ääæð , тис. грн.	İ äæð , тис. грн.	Äñðð , тис. грн.	İ çäå , тис. грн.
IV кв. 2005 р.	894,8	4201	80	892,946	1,854	67,508	-65,654
I кв. 2006 р.	337,6	1023	37	335,711	1,889	357,791	-355,902
I кв. 2008 р.	1029,0	5623	82	1025,896	3,104	54,006	-50,902
IV кв. 2008 р.	1144,8	8290	66	1141,911	2,889	162,019	-159,13
I кв. 2009 р.	684,2	2640	68	680,813	3,387	148,517	-145,13
IV кв. 2009 р.	959,0	4869	81	955,809	3,191	60,757	-57,566
IV кв. 2010 р.	618,5	2929	55	617,329	1,171	236,277	-235,106

Додаток ВИ

Розрахунок загальної суми прибутку готелю “Мигдальний гай”, 2005-2010 рр.

Періоди	À ðàëð , тис. грн.	Àí ðàëð , дн.	Äë , дн.	Ä ðàëð , тис. грн.	İ ðàëð , тис. грн.	Ä ðîð , тис. грн.	İ çàà , тис. грн.
I кв. 2005 p.	623,5	435	14	622,886	0,614	2743,794	-2743,18
II кв. 2005 p.	3078,8	3311	60	3060,123	18,677	1083,077	-1064,4
IV кв. 2005 p.	73,1	71	1	55,273	17,827	3213,127	-3195,3
I кв. 2006 p.	521,6	390	11	502,428	19,172	2852,102	-2832,93
II кв. 2006 p.	1979,6	2347	37	1969,485	10,115	1913,435	-1903,32
IV кв. 2006 p.	521,5	647	9	499,613	21,887	2924,307	-2902,42
I кв. 2007 p.	675,3	515	14	644,486	30,814	2743,794	-2712,98
II кв. 2007 p.	3386,4	4197	62	3371,548	14,852	1010,872	-996,02
IV кв. 2007 p.	901,4	1754	11	870,708	30,692	2852,102	-2821,41
I кв. 2008 p.	820,4	1224	13	799,813	20,587	2779,897	-2759,31
II кв. 2008 p.	3609,3	5168	61	3597,616	11,684	1046,974	-1035,29
IV кв. 2008 p.	982,9	1920	12	951,631	31,269	2815,999	-2784,73
I кв. 2009 p.	364,5	301	7	333,988	30,512	2996,512	-2966,0
II кв. 2009 p.	3301,3	4076	60	3266,673	34,627	1083,077	-1048,45
IV кв. 2009 p.	454,3	591	8	448,390	5,910	2960,41	-2954,5
I кв. 2010 p.	518,0	562	10	512,766	5,234	2888,204	-2882,97
II кв. 2010 p.	3696,6	4612	67	3664,111	32,489	830,3588	-797,87
IV кв. 2010 p.	663,0	891	11	637,698	25,302	2852,102	-2826,8

Додаток ВК

Розрахунок загальної суми прибутку пансіонату “Пальміра Палас”, 2006-2010 рр.

Періоди	А' даєд , тис. грн.	А' даєд , тис. грн.	А' даєд , тис. грн.	А' даєд , тис. грн.	А' даєд , тис. грн.	І сдд , тис. грн.
І кв. 2006 р.	3440,0	3200	46	3422,038	17,962	-1418,77
IV кв. 2006 р.	3273,8	4278	21	3252,513	21,287	-2231,77
І кв. 2007 р.	3615,5	4325	31	3607,243	8,257	-1918,27
IV кв. 2007 р.	4145,3	4842	37	4113,361	31,939	-1698,67
II кв. 2008 р.	9805,0	11805	83	9793,199	11,801	-216,77
IV кв. 2008 р.	4580,0	5169	45	4570,785	9,215	-1460,17
І кв. 2009 р.	4631,0	4708	55	4620,715	10,285	-1132,57
IV кв. 2009 р.	5617,0	6505	52	5600,956	16,044	-1224,77
І кв. 2010 р.	3990,0	3682	54	3972,462	17,538	-1157,97
IV кв. 2010 р.	7588,0	8598	74	7575,122	12,878	-509,57

Додаток ВЛ

Розрахунок загальної суми прибутку готелю “Ореанда”, 2005-2010 рр.

Періоди	À ¢àèð , тис. грн.	À ¢àèð , тис. грн.	À ¢àèð , тис. грн.	À ¢àèð , тис. грн.	À ¢àèð , тис. грн.	À ¢àèð , тис. грн.	À ¢àèð , тис. грн.
I кв. 2005 р.	4154,2	5545	20	4137,008	17,192	3029,102	-3011,91
II кв. 2005 р.	7616,2	10614	31	7603,72	12,5	2553,1	-2540,6
IV кв. 2005 р.	3980,3	5561	16	3973,356	6,944	3202,194	-3195,25
I кв. 2006 р.	4350,0	4960	32	4311,132	38,868	2509,828	-2470,96
IV кв. 2006 р.	4638,8	4974	39	4622,303	16,497	2206,917	-2190,42
I кв. 2007 р.	5421,5	5643	48	5406,469	15,031	1817,461	-1802,43
IV кв. 2007 р.	5840,3	6670	44	5839,307	0,993	1990,553	-1989,56
I кв. 2008 р.	6390,3	7602	44	6389,187	1,113	1990,553	-1989,44
IV кв. 2008 р.	6508,0	7624	46	6488,713	19,287	1904,007	-1884,72
I кв. 2009 р.	7034,0	7670	57	6991,855	42,145	1428,005	-1385,86
IV кв. 2009 р.	7527,0	7126	76	7493,08	33,920	605,820	-571,9
I кв. 2010 р.	6439,0	6920	54	6419,536	19,464	1557,824	-1538,36
IV кв. 2010 р.	7852,0	8715	62	7824,769	27,231	1211,641	-1184,41

Додаток ВМ

Показники обсягу реалізації рекреаційних послуг та суми сплаченого податку на додану вартість за підприємствами, 2006-2010 рр.

Показники	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.
Пансіонат "Пальміра Палас":					
Сума наданих рекреаційних послуг тис. грн.	29567,0	45337,2	58111,0	67101,0	79821,0
Сума ПДВ, тис. грн.	4927,9	7556,2	9685,0	11183,0	13303,0
Частка ПДВ в обсягу реалізації	0,1667	0,1667	0,1667	0,1667	0,1667
Пансіонат "Сонячний":					
Сума наданих рекреаційних послуг тис. грн.	11129,4	11551,4	15039,8	12957	18251,0
Сума ПДВ, тис. грн.	1605,0	1655,4	2149,1	1866,0	2636,0
Частка ПДВ в обсягу реалізації	0,144	0,143	0,144	0,144	0,144

Додаток ВН

Планові фінансові показники рекреаційної діяльності пансіонату “Сонячний”, 2011-2022 рр.

Періоди	Планові дні, дн.	Коефіцієнт заповнюваності	Дні фактичні, дн.	Доходи від рекреаційної діяльності, тис. грн.	Витрати від рекреаційної діяльності, тис. грн.	Прибуток від рекреаційної діяльності, тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7
II кв. 2011 р.	22320	0,40	8928	7055,873	3335,505	3720,368
III кв. 2011 р.	33480	0,690	23101	12194,236	7081,474	5112,762
IV кв. 2011 р.	11160	0,220	2455	4709,113	1624,67	3084,443
II кв. 2012 р.	22320	0,410	9151	7136,721	3394,444	3742,277
III кв. 2012 р.	33480	0,680	22766	12072,783	6992,933	5079,851
IV кв. 2012 р.	11160	0,233	2600	4761,682	1662,994	3098,689
II кв. 2013 р.	22320	0,395	8816	7015,268	3305,903	3709,365
III кв. 2013 р.	33480	0,70	23436	12315,689	7170,016	5145,673
IV кв. 2013 р.	11160	0,215	2399	4688,811	1609,869	3078,942
II кв. 2014 р.	22320	0,425	9486	7258,174	3482,986	3775,188
III кв. 2014 р.	33480	0,683	22867	12109,401	7019,627	5089,773
IV кв. 2014 р.	11160	0,320	3571	5113,714	1919,632	3194,082
II кв. 2015 р.	22320	0,410	9151	7136,721	3394,444	3742,277
III кв. 2015 р.	33480	0,640	21427	11587,334	6639,031	4948,304
IV кв. 2015 р.	11160	0,261	2913	4875,159	1745,721	3129,439
II кв. 2016 р.	22320	0,415	6125	6039,657	2594,663	3444,994
III кв. 2016 р.	33480	0,644	19011	10711,423	6000,474	4710,949
IV кв. 2016 р.	11160	0,312	1535	4375,571	1381,511	2994,06
II кв. 2017 р.	22320	0,416	6140	6045,095	2598,627	3446,468
III кв. 2017 р.	33480	0,645	19040	10721,937	6008,139	4713,798
IV кв. 2017 р.	11160	0,313	1540	4377,384	1382,832	2994,551
II кв. 2018 р.	22320	0,418	6170	6055,971	2606,556	3449,415
III кв. 2018 р.	33480	0,648	19129	10754,204	6031,662	4722,542
IV кв. 2018 р.	11160	0,315	1550	4381,009	1385,475	2995,534
II кв. 2019 р.	22320	0,419	6184	6061,047	2610,256	3450,79
III кв. 2019 р.	33480	0,651	19218	10786,47	6055,185	4731,286
IV кв. 2019 р.	11160	0,321	1579	4391,523	1393,14	2998,383

Продовження Додатку ВН

1	2	3	4	5	6	7
II кв. 2020 p.	14760	0,421	6214	6071,923	2618,186	3453,738
III кв. 2020 p.	29520	0,649	19158	10764,720	6039,327	4725,391
IV кв. 2020 p.	4920	0,322	1584	4393,336	1394,462	2998,874
II кв. 2021 p.	14760	0,422	6229	6077,361	2622,15	3455,211
III кв. 2021 p.	29520	0,650	19188	10775,590	6047,256	4728,338
IV кв. 2021 p.	4920	0,323	1589	4395,148	1395,783	2999,365
II кв. 2022 p.	14760	0,450	6642	6227,093	2731,307	3495,786
III кв. 2022 p.	29520	0,761	22465	11963,660	6913,377	5050,28
IV кв. 2022 p.	4920	0,360	17712	10240,480	5657,144	4583,332

Додаток ВП
Показники чистого прибутку за пансіонатом “Сонячний”, 2006-2022 рр.

Періоди	Сума доходів від реалізації, тис. грн.	Сума податку на додану вартість, тис. грн.	Сума витрат, тис. грн.	Сума плати за землю, тис. грн.	Сума валового прибутку, тис. грн.	Сума чистого прибутку, тис. грн.
2006 p.	11126,636	1602,236	7896,7	25,0	1602,7	1202,025
2007 p.	11560,748	1664,748	9789,1	99,4	7,5	5,625
2008 p.	15059,229	2168,529	11959,0	110,4	821,3	615,975
2009 p.	12956,776	1865,776	11327,0	106,0	-342,0	-256,5
2010 p.	18241,822	2626,822	16013,0	116,6	-514,6	-385,95
2011 p.	27989,745	4030,523	12041,648	128,26	11789,314	9077,772
2012 p.	28003,722	4032,536	12050,37	141,09	11779,726	9305,984
2013 p.	28060,475	4040,708	12085,787	155,19	11778,79	9540,82
2014 p.	28599,636	4118,348	12422,245	170,709	11888,334	9986,201
2015 p.	27569,175	3969,961	11779,195	187,78	11632,239	9771,081
2016 p.	24680,667	3554,016	9976,647	206,558	10943,446	9192,495
2017 p.	24701,421	3557,005	9989,598	227,214	10927,604	9179,188
2018 p.	24756,056	3564,872	10023,693	249,935	10917,556	9170,747
2019 p.	24811,963	3572,923	10058,581	274,929	10905,53	9160,646
2020 p.	24801,375	3571,398	10051,974	302,421	10875,582	9135,489
2021 p.	24822,551	3574,447	10065,187	332,664	10850,253	9114,213
2022 p.	33214,049	4782,823	15301,829	365,93	12763,467	10721,31

Додаток ВР

**Показники для розрахунку прибуткового обсягу реалізації рекреаційних послуг
для пансіонату “Сонячний”, 2006-2022 рр.**

Показники	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2011 р.	2012 р.	2013 р.
Кількість наданих днів, днів.	32300	33238	37322	25384	31980	34484	34517	34651
Обсяг реалізації, тис. грн.	11126,636	11560,748	15059,230	12956,80	18241,822	27989,745	28003,722	28060,475
Сума ПДВ, тис. грн.	1602,236	1664,748	2168,529	1865,780	2626,822	4030,523	4032,536	4040,708
Сума чистого доходу, тис. грн.	9524,40	9896,0	12890,70	11091,0	15615,0	23959,222	23971,186	24019,767
Сума постійних податків, тис. грн.	25,0	99,40	110,40	106,0	116,60	128,260	141,090	155,190
Сума витрат, у т.ч.:	7896,7	9789,1	11959,0	11327,0	16013,0	12041,648	12050,370	12085,787
- сума змінних витрат, тис. грн.	3993,48	5885,88	8055,780	7423,780	12109,780	8138,428	8147,150	8182,567
- сума постійних витрат, тис. грн.	3903,22	3903,22	3903,220	3903,220	3903,220	3903,220	3903,220	3903,220
Сума валового прибутку, тис. грн.	1602,70	7,50	821,30	-342,0	-514,6004	11789,314	11779,726	11778,790
Рівень змінних витрат	0,35891	0,50913	0,53494	0,57297	0,66385	0,29076	0,29093	0,29160
Рівень валового прибутку	0,14404	0,00065	0,05454	-0,0264	-0,02821	0,42120	0,42065	0,41976
Частка податку на прибуток в обсязі реалізації	0,03601	0,00016	0,01363	-0,0066	-0,00705	0,09688	0,08834	0,07976

Продовження табл. ВР.1

Показники	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.
Кількість наданих днів, днів.	35924	33491	26671	26720	26849	26981	26956	27006	46819
Обсяг реалізації, тис. грн	28599,636	27569,175	24680,670	24701,420	24756,060	24811,960	24801,375	24822,551	33214,049
Сума ПДВ, тис. грн	4118,348	3969,961	3554,020	3557,0	3564,870	3572,920	3571,398	3574,447	4782,823
Сума чистого доходу, тис. грн	24481,288	23599,214	21126,70	21144,40	21191,20	21239,0	21229,977	21248,104	28431,226
Сума постійних податків, тис. грн	170,710	187,780	206,558	227,214	249,935	274,929	302,421	332,664	365,930
Сума витрат, у т.ч.:	12422,245	11779,195	9976,647	9989,598	10023,690	10058,580	10051,974	10065,187	15301,829
- сума змінних витрат, тис. грн	8519,025	7875,975	6073,430	6086,380	6120,470	6155,360	6148,754	6161,967	11398,609
- сума постійних витрат, тис. грн	3903,220	3903,220	3903,220	3903,220	3903,220	3903,220	3903,220	3903,220	3903,220
Сума валового прибутку, тис. грн	11888,333	11632,239	10943,40	10927,60	10917,60	10905,50	10875,582	10850,253	12763,467
Рівень змінних витрат	0,29787	0,28568	0,24608	0,24640	0,24723	0,24808	0,24792	0,24824	0,34319
Рівень валового прибутку	0,41568	0,42193	0,4434	0,44239	0,44101	0,43953	0,43851	0,43711	0,38428
Частка податку на прибуток в обсязі реалізації	0,06651	0,06751	0,07094	0,07078	0,07056	0,07032	0,07016	0,06994	0,06148

Додаток ВС

**Чистий призведений ефект за інвестиційним проектом “Реконструкція пансіонату
“Сонячний”**

Періоди	Сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтний множник для інвестицій	Сума прибутку, тис. грн.	Дисконтний множник для прибутку	Дисконтна сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтна сума прибутку, тис. грн.	Чистий призведений дохід, тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
2006 p.	-44057,7	0,9009009	1202,025	0,95238095	-39691,6	1144,786	-38546,849
2007 p.	-11848,3	0,81162243	5,625	0,90702948	-9616,35	5,102	-48158,102
2008 p.	-23100,0	0,73119138	615,975	0,8638376	-16890,5	532,102	-64516,52
2009 p.	-	-	-256,5	0,82270247	-	-211,023	-64727,543
2010 p.	-	-	-385,95	0,78352617	-	-302,402	-65029,945
2011 p.	-	-	9077,772	0,7462154	-	6773,973	-58255,972
2012 p.	-	-	9305,984	0,71068133	-	6613,589	-51642,383
2013 p.	-	-	9540,82	0,67683936	-	6457,603	-45184,78
2014 p.	-	-	9986,201	0,64460892	-	6437,194	-38747,586
2015 p.	-	-	9771,081	0,61391325	-	5998,596	-32748,99
2016 p.	-	-	9192,495	0,58467929	-	5374,661	-27374,329
2017 p.	-	-	9179,188	0,5683742	-	5111,315	-22263,013
2018 p.	-	-	9170,747	0,53032135	-	4863,443	-17399,57
2019 p.	-	-	9160,646	0,50506795	-	4626,749	-12772,822
2020 p.	-	-	9135,489	0,4810171	-	4394,326	-8378,495
2021 p.	-	-	9114,213	0,45811152	-	4175,326	-4203,169
2022 p.	-	-	10721,31	0,43629669	-	4677,672	474,503
Сума	-79006,0	-	114537,1	-	-66198,5	66673,01	-

Додаток ВТ

**Чистий призведений ефект за інвестиційним проектом “Реконструкція пансіонату
“Сонячний” з урахуванням податкових пільг**

Періоди	Сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтний множник для інвестицій	Сума прибутку, тис. грн.	Дисконтний множник для прибутку	Дисконтна сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтна сума прибутку, тис. грн.	Чистий призведений дохід, тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
2006 р.	-44057,7	0,9009009	1627,719	0,95238095	-39691,6	1550,209	-38141,4
2007 р.	-11848,3	0,81162243	106,857	0,90702948	-9616,35	96,922	-47660,9
2008 р.	-23100,0	0,731119138	931,696	0,8638376	-16890,5	804,834	-63746,5
2009 р.	-	-	-236,057	0,82270247	-	-194,205	-63940,7
2010 р.	-	-	-398,06	0,78352617	-	-311,89	-64252,6
2011 р.	-	-	10435,427	0,7462154	-	7787,076	-56465,6
2012 р.	-	-	9305,984	0,71068133	-	6613,589	-49852,0
2013 р.	-	-	9540,82	0,67683936	-	6457,603	-43394,4
2014 р.	-	-	9986,201	0,64460892	-	6437,194	-36957,2
2015 р.	-	-	9771,081	0,61391325	-	5998,596	-30958,6
2016 р.	-	-	9192,495	0,58467929	-	5374,661	-25583,9
2017 р.	-	-	9179,188	0,55683742	-	5111,315	-20472,6
2018 р.	-	-	9170,747	0,53032135	-	4863,443	-15609,2
2019 р.	-	-	9160,646	0,50506795	-	4626,749	-10982,4
2020 р.	-	-	9135,489	0,4810171	-	4394,326	-6588,0
2021 р.	-	-	9114,213	0,45811152	-	4175,326	-2412,76
2022 р.	-	-	10721,31	0,43629669	-	4677,672	2264,911
Сума	-79006,0	-	116745,756	-	-66198,5	68463,42	-

Додаток ВУ

**Чистий призведений ефект за інвестиційним проектом “Реконструкція пансіонату
“Сонячний” з урахуванням податкових пільг та скорочення періоду окупності до 14,96 р.**

Періоди	Сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтний множник для інвестицій:	Сума прибутку, тис. грн.	Дисконтний множник для прибутку	Дисконтна сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтна сума прибутку, тис. грн.	Чистий призведений дохід, тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
2006 р.	-44057,7	0,900901	1627,719	0,952380952	-39691,635	1550,209	-38141,43
2007 р.	-11848,3	0,811622	106,857	0,907029478	-9616,354	96,922	-47660,86
2008 р.	-23100,0	0,731191	931,696	0,863837599	-16890,521	804,834	-63746,55
2009 р.	-	-	-236,057	0,822702475	-	-194,205	-63940,75
2010 р.	-	-	-398,06	0,783526166	-	-311,890	-64252,64
2011 р.	-	-	10435,43	0,746215397	-	7787,076	-56465,56
2012 р.	-	-	10450,0	0,71068133	-	7426,620	-49038,94
2013 р.	-	-	10501,0	0,676839362	-	7107,490	-41931,45
2014 р.	-	-	10556,0	0,644608916	-	6804,492	-35126,96
2015 р.	-	-	10600,0	0,613913254	-	6507,480	-28619,48
2016 р.	-	-	10750,0	0,584679289	-	6285,302	-22334,18
2017 р.	-	-	10800,0	0,556837418	-	6013,844	-16320,34
2018 р.	-	-	10850,0	0,530321351	-	5753,987	-10566,35
2019 р.	-	-	10890,0	0,505067953	-	5500,190	-5066,16
2020 р.	-	-	10900,0	0,481017098	-	5243,086	176,93
Сума	-79006,025	-	108764,6	-	-66198,51	66375,438	-

Додаток ВФ

Показники регресійної залежності між кількістю наданих днів і вартістю 1 дня перебування у пансіонаті “Сонячний”

Показник	x_i (вартість 1 дн.)	y_i (дні)	x_i^2	$x_i \cdot y_i$	y_i^2	\bar{x} \bar{y}	$\frac{\delta}{(y_i - \bar{y})^2}$	$(y_i - \bar{y})^2$
Проміжні значення	811,7	34484	658856,89	27990662,8	34538,5	31143,111	11528638,84	11161538,57
Проміжні значення	811,3	34517	658207,69	28003642,1	34566,37	31143,111	11718711,66	1383126,23
Проміжні значення	809,8	34651	65776,04	28060379,8	34670,9	31143,111	12445325,78	12305284,46
Проміжні значення	796,2	35924	633934,44	28602688,8	35618,67	31143,111	20030625,7	22856898,57
Проміжні значення	823,2	33491	677658,24	27569791,2	33737,08	31143,111	6728657,97	5512582,24
Проміжні значення	925,4	26671	856365,16	24681343,4	26614,9	31143,111	20504706,95	19999777,79
Проміжні значення	924,5	26720	854700,25	24702640,0	26677,62	31143,111	19940623,87	19563911,9
Проміжні значення	922,1	26849	850268,41	24757462,9	26844,87	31143,111	18474865,85	18439390,23
Проміжні значення	919,60	26981	845664,16	24811727,6	27019,09	31143,111	17007526,76	17323168,9
$\sum_{i=1}^n$ Сума () по стовбцю	7743,8	280288	6691431,28	239180338,6	-	-	138379683,4	138545678,9

Коефіцієнти лінійної регресії:

$$a_3 = -69,68863032$$

$$a_0 = 91104,75727$$

$$\text{Коефіцієнт детермінації } r^2 = 0,998828$$

Додаток ВХ

**Планові показники діяльності пансіонату “Сонячний” з врахуванням податкових пільг,
2011-2020 рр.**

Періоди	Планові показники за періодом окупності проекту 16,4 р.			Планові показники, що забезпечують період окупності 14,96 р.			Динаміка росту кількості днів, %	Динаміка вартості 1 дня, %
	кількість днів, дн.	вартість одного дня, грн.	обсяг реалізації, тис. грн.	кількість днів, дн.	вартість одного дня, грн.	обсяг реалізації, тис. грн.		
2011 р.	34484	811,7	27990,663	56679	494,0	27999,426	164,4	60,9
2012 р.	34517	811,3	28003,642	45110	660,0	29772,60	130,7	81,4
2013 р.	34651	809,8	28060,380	45250	658,0	29774,50	130,6	81,3
2014 р.	35924	796,2	28602,689	46783	636,0	29753,988	130,2	79,9
2015 р.	33491	823,2	27569,791	51800	564,0	29215,20	154,7	68,5
2016 р.	26671	925,4	24681,343	57933	476,0	27576,108	217,2	51,4
2017 р.	26720	924,5	24702,640	57515	482,0	27722,230	215,3	52,1
2018 р.	26849	922,1	24757,463	57027	489,0	27886,203	212,4	53,0
2019 р.	26981	919,60	24811,728	56539	496,0	28043,344	209,6	53,9
2020 р.	26956	920,9	24823,780	56400	498,0	28087,20	209,2	54,1

Додаток ВЦ

Планові фінансові показники рекреаційної діяльності пансіонату “Пальміра Палас”, 2011-2022 рр.

Періоди	Планові дні, дн.	Коефіцієнт заповнюваності	Дні фактичні, дн.	Доходи від рекреаційної діяльності, тис. грн.	Витрати від рекреаційної діяльності, тис. грн.	Прибуток від рекреаційної діяльності, тис. грн.
I	2	3	4	5	6	7
I кв. 2011 р.	30600	0,21	6426	6119,195	6808,624	-689,429
II кв. 2011 р.	30600	0,35	10710	11690,105	9388,528	2301,577
III кв. 2011 р.	30600	0,81	24786	29994,524	17865,353	12129,171
IV кв. 2011 р.	30600	0,22	6732	6517,117	6992,903	-475,786
I кв. 2012 р.	30600	0,19	5814	5323,351	6440,067	-1116,716
II кв. 2012 р.	30600	0,36	11016	12088,027	9572,807	2515,222
III кв. 2012 р.	30600	0,82	25092	30392,446	18049,632	12342,814
IV кв. 2012 р.	30600	0,23	7038	6915,039	7177,182	-262,143
I кв. 2013 р.	30600	0,19	5814	5323,351	6440,067	-1116,716
II кв. 2013 р.	30600	0,37	11322	12485,95	9757,085	2728,865
III кв. 2013 р.	30600	0,83	25398	30790,368	18233,911	12556,457
IV кв. 2013 р.	30600	0,25	7650	7710,884	7545,74	165,144
I кв. 2014 р.	30600	0,221	6763	6557,43	7011,572	-454,142
II кв. 2014 р.	30600	0,39	11934	13281,794	10125,643	3156,151
III кв. 2014 р.	30600	0,81	24786	29994,524	17865,353	12129,171
IV кв. 2014 р.	30600	0,26	7956	8108,806	7730,018	378,788
I кв. 2015 р.	30600	0,24	7344	7312,962	7361,461	-48,499
II кв. 2015 р.	30600	0,37	11322	12485,95	9757,085	2728,865
III кв. 2015 р.	30600	0,82	25092	30392,446	18049,632	12342,814
IV кв. 2015 р.	30600	0,26	7956	8108,806	7730,018	378,788
I кв. 2016 р.	30600	0,24	7344	7312,962	7361,461	-48,499
II кв. 2016 р.	30600	0,51	15606	18056,86	12336,989	5719,871
III кв. 2016 р.	30600	0,86	26316	31984,135	18786,747	13197,388
IV кв. 2016 р.	30600	0,28	8568	8904,65	8098,576	806,074

Продовження Додатку ВЦ

1	2	3	4	5	6	7
I кв. 2017 p.	30600	0,26	7956	8108,806	7730,018	378,788
II кв. 2017 p.	30600	0,43	13158	14873,482	10862,758	4010,724
III кв. 2017 p.	30600	0,84	25704	31188,29	18418,189	12770,101
IV кв. 2017 p.	30600	0,35	10710	11690,105	9388,528	2301,577
I кв. 2018 p.	30600	0,275	8415	8705,689	8006,437	699,252
II кв. 2018 p.	30600	0,53	16218	18852,704	12705,546	6147,158
III кв. 2018 p.	30600	0,84	25704	31188,29	18418,189	12770,101
IV кв. 2018 p.	30600	0,33	10098	10894,261	9019,97	1874,291
I кв. 2019 p.	30600	0,28	8568	8904,65	8098,576	806,074
II кв. 2019 p.	30600	0,55	16830	19648,548	13074,104	6574,444
III кв. 2019 p.	30600	0,85	26010	31586,212	18602,468	12983,744
IV кв. 2019 p.	30600	0,38	11628	12883,872	9941,364	2942,508
I кв. 2020 p.	30600	0,3	9180	9700,494	8467,134	1233,36
II кв. 2020 p.	30600	0,634	19400	22990,574	14621,805	8368,769
III кв. 2020 p.	30600	0,856	26194	31825,486	18713,276	13112,21
IV кв. 2020 p.	30600	0,398	12179	13600,392	10273,187	3327,205
I кв. 2021 p.	30600	0,312	9547	10177,741	8688,148	1489,593
II кв. 2021 p.	30600	0,64	19584	23229,847	14732,613	8497,234
III кв. 2021 p.	30600	0,897	27448	33456,186	19468,458	13987,728
IV кв. 2021 p.	30600	0,43	13158	14873,482	10862,758	4010,724
I кв. 2022 p.	30600	0,323	9884	10615,976	8891,095	1724,881
II кв. 2022 p.	30600	0,74	22644	27209,069	16575,401	10635,668
III кв. 2022 p.	30600	0,86	26316	31984,135	18786,747	13197,388
IV кв. 2022 p.	30600	0,43	13158	14873,482	10862,758	4010,724

Додаток ВІШ

Показники для розрахунку прибуткового обсягу реалізації рекреаційних послуг пансіонатом “Пальміра Палас”, 2006-2022 рр.

Періоди	Сума доходів від реалізації, тис. грн.	Сума податку на додану вартість, тис. грн.	Сума витрат, тис. грн.	Сума плати за землю, тис. грн.	Сума валового прибутку, тис. грн.	Сума чистого прибутку, тис. грн.
2006 р.	29567,2	4928,852	19784,0	58,60	4795,748	3596,811
2007 р.	45337,2	7557,711	32928,8	61,80	4788,889	3591,667
2008 р.	58111,0	9687,104	41095,0	64,89	7264,006	5448,005
2009 р.	67101,0	11185,737	44746,0	68,13	11101,133	8325,850
2010 р.	79821,0	13306,161	51892,0	71,54	14551,299	10913,474
2011 р.	65187,74	10866,796	41055,408	75,12	13190,416	10156,620
2012 р.	65665,26	10946,399	41239,687	78,87	13400,304	10586,240
2013 р.	67575,37	11264,813	41976,802	82,82	14250,935	11543,257
2014 р.	69533,84	11591,292	42732,586	86,96	15123,002	12703,322
2015 р.	69962,99	11662,831	42898,196	91,308	15310,655	12860,950
2016 р.	79513,51	13254,902	46583,773	95,873	19578,962	16446,328
2017 р.	79035,98	13175,298	46399,494	100,667	19360,521	16262,838
2018 р.	83572,48	13931,532	48150,143	105,70	21385,105	17963,488
2019 р.	87631,44	14608,162	49716,512	110,9854	23195,781	19484,456
2020 р.	93744,08	15627,139	52075,402	116,535	25925,004	21777,003
2021 р.	98088,63	16351,375	53751,977	122,362	27862,916	23404,849
2022 р.	101623,30	16940,597	55116,002	128,480	29438,221	24728,106

Додаток ВЩ

**Планові показники суми прибутку та обсягу надання рекреаційних послуг
пансіонатом “Пальміра Палас”, 2011-2022 рр.**

Показники	2011 р.	2012 р.	2013 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.
	Сума чистого прибутку, млн. грн.	10,2	10,6	11,5	12,7	12,9	16,4	16,3	18,0	19,5	21,8	23,4
	Сума обсягу надання рекреаційних послуг, млн. грн.	65,2	65,7	67,9	69,5	70,0	79,5	79,0	83,6	87,9	93,7	98,1
												101,9

Додаток ВЮ

Показники для розрахунку прибуткового обсягу реалізації рекреаційних послуг пансіонатом “Пальміра Палас”, 2006-2022 рр.

Показники	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2011 р.	2012 р.	2013 р.
Кількість наданих днів,	29569	40148	46980	43278	45523	48654	48960	50184
Обсяг реалізації, т	29567,2	45337,2	58111,0	67101,0	79821,0	65187,74	65665,26	67575,37
ис. грн.	4928,852	7557,711	9687,104	11185,74	13306,161	10866,796	10946,399	11264,814
Сума ПДВ, тис. грн.	24638,348	37779,49	48423,9	55915,26	66514,839	54320,944	54718,861	56310,556
Сума постійних податків, тис. грн.	58,6	61,8	64,89	68,1345	71,541	75,118	78,874	82,818
Сума витрат, у т.ч.:	19784,0	32928,8	41095,0	44746,0	51892,0	41055,408	41239,687	41976,802
- сума змінних витрат, тис. грн.	8028,924	21173,72	29339,92	32990,92	40136,924	29300,332	29484,611	30221,726
- сума постійних витрат, тис. грн.	11755,076	11755,08	11755,08	11755,08	11755,076	11755,076	11755,076	11755,076
Сума валового прибутку, тис. грн.	4795,748	4788,889	7264,006	11101,13	14551,298	13190,418	13400,3	14250,936
Рівень змінних витрат	0,27155	0,46703	0,50489	0,49166	0,50284	0,44948	0,44901	0,44723
Рівень валового прибутку	0,16220	0,10563	0,1250	0,16544	0,18230	0,20235	0,20407	0,21089
Частка податку на прибуток в обсязі реалізації	0,04055	0,02641	0,03125	0,04136	0,04557	0,04654	0,04285	0,04007

Продовження Додатку ВЮ

Показники	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.
Кількість наданих днів, днів.	51439	51714	57834	57528	60435	63036	66953	69737	72002
Обсяг реалізації, тис. грн.	69533,84	69962,99	79513,51	79035,98	83572,48	87631,44	93744,08	98088,63	101623,3
Сума ПДВ, тис. грн.	11591,291	11662,83	13254,9	13175,3	13931,53	14608,16	15627,14	16351,37	16940,6
Сума чистого доходу, тис. грн.	57942,549	58300,16	66258,61	65860,68	69640,95	73023,28	78116,94	81737,26	84682,7
Сума постійних податків, тис. грн.	86,9588	91,3068	95,8721	100,6657	105,699	110,9839	116,5331	122,3598	128,4778
Сума витрат, у т.ч.:	42732,586	42898,2	46583,77	46399,49	48150,14	49716,51	52075,4	53751,98	55116,0
- сума змінних витрат, тис. грн.	30977,51	31143,12	34828,7	34644,42	36395,07	37961,44	40320,33	41996,9	43360,93
- сума постійних витрат, тис. грн.	11755,076	11755,08	11755,08	11755,08	11755,08	11755,08	11755,08	11755,08	11755,08
Сума валового прибутку, тис. грн.	15123,0041	15310,66	19578,96	19360,52	21385,11	23195,78	25925,01	27862,92	29438,22
Рівень змінних витрат	0,44550	0,44514	0,43802	0,43834	0,43549	0,43319	0,43011	0,42815	0,42668
Рівень валового прибутку	0,21749	0,21884	0,24623	0,24496	0,25589	0,26470	0,27655	0,28406	0,28968
Частка податку на прибуток в обсязі реалізації	0,034799	0,03501	0,03940	0,03919	0,04094	0,04235	0,04425	0,04545	0,04635

Додаток ВЯ

Чистий призведений ефект за інвестиційним проектом “Будівництво й експлуатація пансіонату “Пальміра Палас”

Періоди	Сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтний множник для інвестицій	Сума прибутку, тис. грн.	Дисконтний множник для прибутку	Дисконтна сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтна сума прибутку, тис. грн.	Чистий призведений дохід, тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
2002 р.	-530,0	0,900901		0,947867299	-477,477	-	-477,477
2003 р.	-5256,540	0,811622		0,898452416	-4266,326	-	-4743,803
2004 р.	-4053,970	0,731191		0,851613664	-2964,228	-	-7708,031
2005 р.	-30322,220	0,658731		0,807216743	-19974,186	-	-27682,217
2006 р.	-124151,730	0,593451	3596,811	0,765134354	-73678,006	2752,044	-98608,179
2007 р.	-	-	3591,667	0,725245833	-	2604,841	-96003,338
2008 р.	-	-	5448,005	0,687436809	-	3745,159	-92258,179
2009 р.	-	-	8325,85	0,651598871	-	5425,114	-86833,065
2010 р.	-	-	10913,47	0,617629261	-	6740,481	-80092,583
2011 р.	-	-	10156,62	0,585430579	-	5945,996	-74146,587
2012 р.	-	-	10586,24	0,554910502	-	5874,416	-68272,171
2013 р.	-	-	11543,26	0,525981518	-	6071,54	-62200,631
2014 р.	-	-	12703,32	0,498560681	-	6333,377	-55867,255
2015 р.	-	-	12860,95	0,472569366	-	6077,691	-49789,564
2016 р.	-	-	16446,33	0,447933048	-	7366,854	-42422,71
2017 р.	-	-	16262,84	0,424581088	-	6904,893	-35517,817
2018 р.	-	-	17963,49	0,402446529	-	7229,344	-28288,473
2019 р.	-	-	19484,46	0,381465904	-	7432,656	-20855,818
2020 р.	-	-	21777,0	0,361579056	-	7874,108	-12981,709
2021 р.	-	-	23404,85	0,342728963	-	8021,52	-4960,189
2022 р.	-	-	24728,11	0,324861577	-	8033,211	3073,022
Сума	-164314,5	-	229793,26	-	-101360,223	104433,24	

Додаток ДА

Чистий призведений ефект за інвестиційним проектом “Будівництво й експлуатація пансіонату “Пальміра Палас” після впровадження податкових пільг за інвестиційним проектом

Періоди	Сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтний множник для інвестицій	Сума прибутку, тис. грн.	Дисконтний множник для прибутку	Дисконтна сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтна сума прибутку, тис. грн.	Чистий призведений дохід, тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
2002 р.	-530,0	0,900901	-	0,947867299	-477,477	-	477,477
2003 р.	-5256,54	0,811622	-	0,898452416	-4266,326	-	-4743,803
2004 р.	-4053,97	0,731191	-	0,851613664	-2964,228	-	-7708,031
2005 р.	-30322,22	0,658731	-	0,807216743	-19974,186	-	-27682,217
2006 р.	-124151,73	0,593451	4588,777	0,765134354	-73678,006	3511,031	-97849,192
2007 р.	-	-	4851,940	0,725245833	-	3518,849	-94330,343
2008 р.	-	-	7328,576	0,687436809	-	5037,933	-89292,410
2009 р.	-	-	11173,340	0,651598871	-	7280,533	-82011,877
2010 р.	-	-	12797,860	0,617629261	-	7904,335	-74107,541
2011 р.	-	-	12843,370	0,585430579	-	7518,904	-66588,637
2012 р.	-	-	10586,240	0,554910502	-	5874,416	-60714,222
2013 р.	-	-	11543,260	0,525981518	-	6071,54	-54642,682
2014 р.	-	-	12703,320	0,498560681	-	6333,377	-48309,305
2015 р.	-	-	12860,950	0,472569366	-	6077,691	-42231,614
2016 р.	-	-	16446,330	0,447933048	-	7366,854	-34864,76
2017 р.	-	-	16262,840	0,424581088	-	6904,893	-27959,867
2018 р.	-	-	17963,490	0,402446529	-	7229,344	-20730,523
2019 р.	-	-	19484,460	0,381465904	-	7432,656	-13297,868
2020 р.	-	-	21777,0	0,361579056	-	7874,108	-5423,759
2021 р.	-	-	23404,850	0,342728963	-	8021,52	2597,761
Сума	-164314,5	-	216616,60	-	-101360,223	103957,98	-

Додаток ДБ

Порівняльна таблиця показників суми прибутку пансіонату “Пальміра Палас” до і після впровадження податкових пільг, 2006-2022 рр.

Періоди	Сума прибутку без впровадження пільг, тис. грн.	Сума прибутку після впровадження пільг, тис. грн.	Відхилення суми прибутку до і після впровадження пільг, тис. грн.	Темп росту, %
2006 р.	3596,811	4588,777	991,966	127,6
2007 р.	3591,667	4851,94	1260,273	135,1
2008 р.	5448,005	7328,576	1880,571	134,5
2009 р.	8325,85	11173,34	2847,49	134,2
2010 р.	10913,47	12797,86	1884,39	117,3
2011 р.	10156,62	12843,37	2686,75	126,5
2012 р.	10586,24	10586,24	-	100,0
2013 р.	11543,26	11543,26	-	100,0
2014 р.	12703,32	12703,32	-	100,0
2015 р.	12860,95	12860,95	-	100,0
2016 р.	16446,33	16446,33	-	100,0
2017 р.	16262,84	16262,84	-	100,0
2018 р.	17963,49	17963,49	-	100,0
2019 р.	19484,46	19484,46	-	100,0
2020 р.	21777,0	21777,0	-	100,0
2021 р.	23404,85	23404,85	-	100,0
2022 р.	24728,11	-	-	-

Додаток ДВ

Чистий призведений ефект за інвестиційним проектом “Будівництво й експлуатація пансіонату “Пальміра Палас” за періодом окупності 17,75 р.

Періоди	Сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтний множник для інвестицій	Сума прибутку, тис. грн.	Дисконтний множник для прибутку	Дисконтна сума інвестицій, тис. грн.	Дисконтна сума прибутку, тис. грн.	Чистий призведений дохід, тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
2002 р.	-530,0	0,900901	-	0,947867299	-477,477	-	-477,477
2003 р.	-5256,54	0,811622	-	0,898452416	-4266,326	-	-4743,803
2004 р.	-4053,97	0,731191	-	0,851613664	-2964,228	-	-7708,031
2005 р.	-30322,22	0,658731	-	0,807216743	-19974,186	-	-27682,217
2006 р.	-124151,73	0,593451	4588,777	0,765134354	-73678,006	3511,031	-97849,192
2007 р.	-	-	4851,94	0,725245833	-	3518,849	-94330,343
2008 р.	-	-	7328,576	0,687436809	-	5037,933	-89292,41
2009 р.	-	-	11173,34	0,651598871	-	7280,533	-82011,877
2010 р.	-	-	12797,86	0,617629261	-	7904,335	-74107,541
2011 р.	-	-	17200,0	0,585430579	-	10069,41	-64038,135
2012 р.	-	-	17150,0	0,554910502	-	9516,715	-54521,42
2013 р.	-	-	17350,0	0,525981518	-	9125,779	-45395,641
2014 р.	-	-	17400,0	0,498560681	-	8674,956	-36720,685
2015 р.	-	-	17500,0	0,472569366	-	8269,964	-28450,721
2016 р.	-	-	17550,0	0,447933048	-	7861,225	-20589,496
2017 р.	-	-	17600,0	0,424581088	-	7472,627	-13116,869
2018 р.	-	-	17650,0	0,402446529	-	7103,181	-6013,688
2019 р.	-	-	19484,46	0,381465904	-	7432,656	1418,968
Сума	-79006,025	-	199624,9	-	-101360,223	102779,2	-477,477

Додаток ДД

Показники регресійної залежності між кількістю наданих днів і вартістю одного дня перебування у пансіонаті “Пальміра Палас”

Показник	x_i (вартість 1 дн.)	y_i (дні)	x_i^2	$x_i y_i$	δy_i	\bar{y}	$\delta^2 (y_i - \bar{y})^2$	$\bar{y}^2 (y_i - \bar{y})^2$
Проміжні значення	1339,82	48654	1795125,671	65187748,2	49911,82	55673,7	33199274,81	49276188,09
Проміжні значення	1341,20	48960	1798817,44	65665152,0	50175,62	55673,7	30228903,15	45073767,69
Проміжні значення	1346,60	50184	1813331,56	67577774,4	51210,13	55673,7	19923495,12	30136806,09
Проміжні значення	1351,77	51439	1827282,133	69533697,0	52200,57	55673,7	12062625,71	17932684,09
Проміжні значення	1352,88	51714	1830284,294	69962836,3	52413,22	55673,7	10630731,97	15679224,09
Проміжні значення	1374,86	57834	1890240,02	79513653,2	56624,05	55673,7	903162,11	4666896,09
Проміжні значення	1373,87	57528	1887518,777	79035993,4	56434,39	55673,7	578647,3	3438428,49
Проміжні значення	1382,85	60435	1912274,123	83572539,8	58154,74	55673,7	6155541,55	22669977,69
Проміжні значення	1390,18	63036	1932600,432	87631386,5	59558,98	55673,7	15095436,05	54203461,29
Проміжні значення	1444,96	66953	2087909,402	96744406,9	70053,49	55673,7	206778319,54	127222608,5
Сума $(\sum_{i=1}^n)$ по стовбцю	13698,99	556737	18775383,85	764425188,0	-	-	335556137,32	370300042,1

Коефіцієнти лінійної регресії:

$$\hat{a}_3 = 191,5755$$

$$\hat{a}_0 = -206765,3967$$

$$\text{Коефіцієнт детермінації } r^2 = 0,91$$

Додаток ДЕ

Планові показники діяльності пансіонату “Пальміра Палас”, 2011-2018 рр.

Періоди	Планові показники за періодом окупності проекту 19,5 р.			Планові показники, що забезпечують період окупності 17,75 р.			Динаміка росту кількості днів, %	Динаміка вартості 1 дня, %
	Кількість днів, дн.	Вартість одного дня, грн.	Обсяг реалізації, тис. грн.	Кількість днів, дн.	Вартість одного дня, грн.	Обсяг реалізації, тис. грн.		
2011 р.	48654	1339,82	65187,748	55934	1371,26	76700,057	115,0	102,3
2012 р.	48960	1341,20	65665,152	60789	1396,60	84897,917	124,2	104,1
2013 р.	50184	1346,60	67577,774	60482	1395,0	84372,39	120,5	103,6
2014 р.	51439	1351,77	69533,697	59601	1390,40	82869,230	115,9	102,9
2015 р.	51714	1352,88	69962,836	59735	1391,10	83097,359	115,5	102,8
2016 р.	57834	1374,86	79513,653	59467	1389,70	82641,290	102,8	101,1
2017 р.	57528	1373,87	79035,993	59553	1390,15	82787,603	103,5	101,2
2018 р.	60435	1382,85	83572,540	59494	1389,84	82687,141	98,4	100,5

Додаток ДЖ

Порівняльна таблиця показників суми прибутку пансіонату “Сонячний” до і після впровадження податкових пільг, 2006-2022 рр.

Періоди	Сума прибутку без впровадження пільг, тис. грн.	Сума прибутку після впровадження пільг, тис. грн.	Відхилення суми прибутку до і після впровадження пільг, тис. грн.	Темп росту, %
1	2	3	4	5
2006 р.	1202,025	1627,719	425,694	135,41
2007 р.	5,625	106,857	101,232	1899,68
2008 р.	615,975	931,696	315,721	151,26
2009 р.	-256,5	-236,057	-20,44	92,03
2010 р.	-385,95	-398,06	12,11	103,14
2011 р.	9077,772	10435,43	1357,655	115,0
2012 р.	9305,984	9305,984	-	100,0
2013 р.	9540,82	9540,82	-	100,0
2014 р.	9986,201	9986,201	-	100,0
2015 р.	9771,081	9771,081	-	100,0
2016 р.	9192,495	9192,495	-	100,0
2017 р.	9179,188	9179,188	-	100,0
2018 р.	9170,747	9170,747	-	100,0
2019 р.	9160,646	9160,646	-	100,0
2020 р.	9135,489	9135,489	-	100,0
2021 р.	9114,213	9114,213	-	100,0
2022 р.	10721,31	10721,31	-	100,0

Формат 84х60/16. Папір офсетний. Друк офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Ум.друк.арк. – 19,6. Обліково видавн. арк. – 12,2.
Замовлення № 11. Наклад 500 прим.

Друк ТОВ «Видавництво «Інтерграфіка».
Україна, м.Полтава, 36008,
вул. Кагамлика, 78
тел.: 50-63-53
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
Серія ДК № 1300 від 27.03.2003